FRØYA KOMMUNE

FORMANNSKAPET		Saksliste
Møtested:	**Møtedato:**	**Kl.**
Kommunestyresalen	16.02.2016	09.00

Møteinnkalling

Medlemmene innkalles herved til overnevnte møte. Forfall må straks meldes til informasjonen,
Tlf 72 46 32 00 eller til postmottak@froya.kommune.no
Varamedlemmer møter etter nærmere beskjed.

Kl. 12.00 Utdeling av KS Hedersmerke.

Sakliste:

Saksnr.	Arkivsaksnr. **Innhold**
9/16	16/315 **GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 19.01.16**
10/16	16/330 **BRUK AV MIDLENDE TILDELT FRØYA KOMMUNE I FORBINDELSE MED GRØNNE KONSESJONER**
11/16	15/68 **ØYREKKA FOLKEHØGSKOLE**
12/16	16/525 **HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL INNRETNING PÅ HAVBRUKSFONDET**
13/16	16/537 **LOKAL FOLKEAVSTEMMING - KOMMUNEREFORMEN 2016**
14/16	16/551 **PROFILERING I "FISKE OG HAVBRUK"**
15/16	16/570 **KOMMUNALT NÆRINGSFOND – HØRING**
16/16	16/306 **REFERATSAKER**
17/16	16/316 **ORDFØRERS ORIENTERING**
18/16	16/317 **RÅDMANNS ORIENTERING**

Sistranda, 10.02.16

Berit Flåmo

Ordfører

Saksdokumentene er lagt ut til offentlig ettersyn på følgende steder:

Frøya herredshus, www.froya.kommune.no.

Melding til medlemmene:

Det bes om at spørsmål som ønskes besvart under møtet må være overlevert ordfører/leder med kopi til politisk sekretariat senest 1 uke før møtet, fortrinnsvis på e-post. Dette med bakgrunn i en mer effektiv møteavvikling.

Ap og Sv har anledning til gruppemøte på møtedagen, kl. 08.00 i møterom A.
Borgelig gruppe har anledning til gruppemøte på møtedagen, kl. 08.00 i møterom B.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**16/315**	**9/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
9/16	Formannskapet	16.02.2016

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 19.01.16

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 19.01.16 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 19.01.16.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**16/330**	**10/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Thomas Sandvik	**223**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
10/16	Formannskapet	16.02.2016
/	Kommunestyret	

BRUK AV MIDLENDE TILDELT FRØYA KOMMUNE I FORBINDELSE MED GRØNNE KONSESJONER

Forslag til vedtak:

Rådmannen foreslår å bruke midlene mottatt i forbindelse med de Grønne Konsesjonene på følgende måte:

Innbetalt for de Grønne konsesjonene 21 406 000 kr

Brukt 1 220 000 kr til helhetlig idrettspark

Resterende bruk av midlene som er kr 20 186 000 blir avsatt til følgende:

1. **10 % av grunnbeløpet blir avsatt til fremtidige investeringsprosjekter i øyrekken, 2 140 000 kr**
2. **Resterende blir avsatt til investeringsprosjektet «morgendagens omsorg» 18 046 000 kr**

Vedlegg: (ingen)

Saksopplysninger:

Avklaringer i forbindelse med bruken av midlene fra de Grønne konsesjonene

Administrasjonen har hentet inn avklaring fra Fylkesmannen ved Frode Rabben om hvordan vi kan anvende disse midlene:

> Administrasjonen har undersøkt hva disse midlene kan brukes til og hva de ikke kan brukes til. I en epost fra Frode Rabben hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag heter det bl.a.:
>
> «Vi kan bekrefte at dette er frie inntekter som kommunen kan benytte fritt, MEN ikke til drift.». Han viser så til epost fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet der det bl.a. heter:
>
> «*Det er ikke gitt føringer fra NFDs side på bruken av vederlaget fra de grønne konsesjonene, verken den ene eller andre veien, annet enn at midlene ikke er bundet til noe formål. Konsesjonene er ikke tidsbegrenset, etter hva vi har forstått, og vederlaget er en engangsutbetaling i forbindelse med at konsesjonen tildeles og lokalitet er valgt.*

Her vil det være KRS 4 og de tre kriteriene uvanlig, vesentlig og uregelmessig som avgjør hvor inntekten skal føres i regnskapet. Hvis alle de tre kriteriene er oppfylt, sier KRS 4 at inntekten skal anses som ikke-løpende, dvs. føres i investeringsregnskapet. Vesentlighetskriteriet – med et beløp i størrelsesorden 10 mill. kr – er helt klart oppfylt. Det samme med hensyn til kriteriet knyttet til om inntekten er uvanlig, dvs. om inntekten har en sammenheng med kommunens normale virksomhet å gjøre eller ikke. Inntekten kan ikke knyttes til virksomhet der kommunen har et lovpålagt ansvar, der det er stilt krav om utførelse i kommunens regi eller som kommunen tidligere har bevilget midler til og/eller mottatt midler fra. Når det gjelder det siste kriteriet om at inntekten må være uregelmessig, så er det her snakk om en engangsinntekt i ordets rette forstand. Det kommer én innbetaling per konsesjon, og konsesjonen er ikke tidsavgrenset. Slik vi har forstått det, vil altså ikke kommunen få ytterligere inntekter som kan henføres til den tildelte konsesjonen»

Frode Rabben hos FMS konkluderer ut fra overstående slik: *Ut fra dette tenker vi at vederlaget iht. KRS 4 vil være å klassifisere som en ikke-løpende inntekt, dvs. inntektsføring i investeringsregnskapet.*

Det innebærer at midlene kan benyttes til avsetning for fremtidige investeringer, eller nedbetaling av gjeld som kan redusere kommunens renteutgifter.

Rådmannen har tidligere stilt spørsmål til fylkesmannen om det var mulig å benytte pengene til å styrke næringsfondet. Svaret her er at midlene ikke kan benyttes til næringstilskudd i form av ren driftsstøtte. Samtidig er det også begrensninger i mulighetene for å legge føringer på bruken av midlene (i form av fond med vedtekter) med en sterkere føring en formen de er gitt til. Hovedpoenget er at det er giver som må legge eventuelle føringer på pengene. Kommunestyret kan ikke selv "omdanne" ubundne midler til bundne.

Ut ifra dette kan man heller ikke bruke midlene til utredelse av et usikkert prosjekt (f.eks. for å utrede og utarbeide søknader). Midlene må knyttes til et konkret vedtatt investeringsprosjekt.

Dette betyr at kommunen ikke kan benytte midlene til å subsidiere driften til kommunens virksomheter, eller andre private virksomheter. Det er også viktig å tenke over i denne forbindelse at midlene heller ikke bør brukes til investeringsprosjekter som øker kommunes driftsutgifter ut over det som er innenfor kommunens lovpålagte oppgaver, for slik å påføre kommunen større driftsutgifter enn vi kan forvente å betjene i fremtiden. Vi står ovenfor turbulente tider med tanke på økonomien, med et nytt inntektssystem ute på høring, og en mulig kommunesammenslåing.

Forventninger til bruken av midlene

Havbruksnæringen ønsker at midlene skal være synlig og befolkningen har en forventning om at midlene brukes i kommunen til konkrete investeringer til «kommunens beste». Det vil derfor ikke være i tråd med forventningene at Kommunen bruker midlene til å betale ned eksisterende lån.

Vi står ovenfor en forventet stor investering innen «morgendagens omsorg», der kommunen må ruste opp tilbudet innen omsorg. Dette vil være en stor investering, og kommunen har allerede en stor gjeldsgrad (den største pr innbygger i fylket). Rådmannen forslår derfor at vi bruker hoveddelen av midlene i forbindelse med de Grønne Konsesjonene til dette investeringsprosjektet. Det er også en forventing at noe av midlene brukes til investeringer i øyrekken.

Hvordan midlene skal fordeles

Midlene er karakterisert som en uvanlig, vesentlig og uregelmessig inntekt. Dette betyr at Frøya Kommune kun kan bruke disse midlene på en konkret vedtatt investering. Det er fornuftig å bruke midlene som et substitutt for et låneopptak. Å bruke midlene til å invester i et prosjekt som vil påføre Frøya Kommune økte driftsutgifter ut over det som kommunen normalt ville vedtatt er ikke i tråd med retningslinjene for å bruke midlene. Rådmannen foreslår derfor følgende:

Innbetalt for de Grønne konsesjonene 21 406 000 kr

Brukt 1 220 000 kr til helhetlig idrettspark

Foreslått avsatt til fremtidige investeringsprosjektet i øyrekken 10% - 2 140 000 kr

Foreslått avsatt til investeringsprosjektet «morgendagens omsorg» 18 046 000 kr

Framtidig inntekt til kommunen fra Havbruksfondet

Regjeringen har foreslått å opprette et Havbruksfond, der fremtidige utvidelser av MTB på laks, vil innbetales, og havbruksfylkene og kommunene skal få 80% av de innbetalte inntektene.

Disse midlene vil mest sannsynlig også bli karakterisert slik som midlene fra de Grønne konsesjonene. Det er derfor Rådmannens forslag å behandle slike midler når de mottas som det vi foreslår ovenfor, til konkrete vedtatte investeringer, fortrinnsvis i helse, pleie, omsorg og oppvekst. Ved å øremerke midlene til konkrete investeringer til å fremme kommunens infrastruktur innen helse, pleie og omsorg samt oppvekst sikrer vi en god tjenesteyting til kommunens innbyggere, og hjelpe på kommunen gjeldsbyrde gjennom å substituere med slike midler i stedet for et låneopptak.

Siden fremtidige inntekter fra Havbruksfondet er svært vanskelig å anslå, både hvor mye og når de blir tilgjengelig, vil det være fornuftig å være konservativ i å ta dem inn i fremtidige investeringsplaner for kommunen. Rådmannen forslår at administrasjonen kommer tilbake til dette om og eventuelt når vi får midlene, og vil da forslå bruk i henhold til det som er beskrevet ovenfor.

Vurdering:
Et alternativ til å avsette midlene til morgendagens omsorg, og investeringsprosjekter i øyrekka, er å bruke midlene til den nye vedtatte brannstasjonen i stedet for låneopptak.

Kommunen kan også øremerke eventuelle fremtidige midler fra Havbruksfondet nå til prosjektet «morgendagens omsorg». Dette er en investering som kommunen vil gjennomføre over flere år, og kan substituere eventuelle midler fra havbruksfondet i stedet for låneopptak.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**15/68**	**11/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Hjørdis Årvik Smalø	**A75**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
/	Kommunestyret	
11/16	Formannskapet	16.02.2016

ØYREKKA FOLKEHØGSKOLE

Forslag til vedtak:

1. **Frøya kommunestyre ønsker å utrede muligheten for etablering av folkehøgskole i Frøya og ber derfor om at prosjektet tas videre.**

   → **Det nedsettes en styringsgruppe bestående av 5 personer. 2 representanter fra Frøya kommunes administrasjon, 1 representant fra Trødersk kystkompetanse og 2 representant fra Frøya Øyråd.**

   → **Det nedsettes en referansegruppe bestående av fagpersoner innenfor følgende fagområder:**

   - **Pedagogikk (videregående)**
   - **Driver av skole**

2. **Trøndersk Kystkompetanse engasjeres som prosjektleder.**

   → **Det settes en ramme på kr 200.000,- til formålet prosjektledelse.**

   Midlene tas fra driftsbudsjettet.

Vedlegg:

Prosjektoppgave eksperter i Team
Rapport fra John Arne Moen

Saksopplysninger:
Da mastergradsstudenter ved NTNU skulle skrive sine masteroppgaver ble de forelagt ønsket om at de tenkte på øyrekka i sine oppgaver. Gruppe 4 – Mere Sea, eksperter i team POL3800 tok utfordringen, og de leverte en Prosjektrapport – Øyrekka Folkehøyskole. De mener at en etablering av en helt unik folkehøgskole i øyrekka, med havet som tema, vil gi mange elever, rundt 20 arbeidsplasser, stoppe avfolkningen, øke aktiviteten og gi store ringvirkninger.

På bakgrunn av studentenes Prosjektrapport Øyrekka Folkehøyskole, engasjerte Rådmannen John Arne Moen til å levere en rapport vedrørende muligheten av å etablere en folkehøgskole i Øyrekka, sekundært en delt løsning hvor folkehøgskolen dels er lokalisert på Fast-Frøya og dels i øyrekka. Rådmannen ba om at det ble lagt vekt på følgende:

→ Muligheten til å utnytte eksisterende infrastruktur og samarbeid med eksisterende fagmiljøer.

- → En modell som innebærer at en eventuell skole kan basere sin virksomhet på de naturgitte forutsetningene som kysten byr på og særdeles de muligheter som Øyrekka og Frøya har.
- → Se på muligheten av å etablere lokalt eierskap som det også i en eventuell driftsfase vil være naturlig å samarbeide med.
- → Gi en oversikt over hvilke ringvirkninger en eventuell folkehøgskole antas å få for de lokalsamfunn hvor man anbefaler lokalisering.

Det var også en forutsetning at Moen i sitt arbeid skulle klargjøre hvilke økonomiske forutsetninger som de ulike modellene baserer seg på. I rapporten er det tatt utgangspunkt i statsbudsjettet for 2015 og de rammer som er lagt for tilskudd til folkehøgskoler.

I sin konklusjon sier John Arne Moen at det, med de forbehold som er nevnt, er realistisk å tenke seg etablering av en folkehøgskole i Øyrekka, lokalisert på Mausund.

Forutsetninger lagt til grunn for konklusjonen fra John Arne Moen:

- → **Eierskap:** Det etableres et ideelt aksjeselskap med lokalt eierskap som står ansvarlig for skoledriften. Dette selskapet blir dermed skoleeier. Utreder tror det er ønskelig at kommunen har en stor minoritetspost i dette selskapet. Det er også ønskelig at krefter i lokalsamfunnet er inne på eiersiden (eks.: idrettslag, velforeninger, fiskerlag etc). Det vil være viktig å utfordre innbyggere både i Øyrekka og regionen for øvrig til å tegne aksjer i selskapet, for slik å sikre størst mulig eierfølelse til prosjektet.

- → **Finansiering:** Finansiering av bygningsmasse – herunder eierskapsform – må være avklart før videre planlegging.

- → **Tomt:** Frøya kommune stiller opparbeidet tomt vederlagsfritt til disposisjon for skolen/eiendomsselskapet.

Vurdering:

En folkehøgskole er en eksamensfri skole der elevene bor i internat på skolen. Det finnes rundt 80 folkehøgskoler, fordelt over hele landet. Folkehøgskolene utgjør et alternativ og supplement til det formelle utdanningssystemet. Folkehøgskolen er en selvstendig, ubundet og eksamensfri skole. Skolene har sitt grunnlag i en pedagogisk filosofi utviklet av den danske pedagogen og teologen Grundtvig, der skolenes formål er å fremme allmennutdanning og folkeopplysning. Den første folkehøyskolen i Norge ble etablert i 1884.
Folkehøyskolene arrangerer ulike typer kurs. Hoveddelen av kursene er langkurs som normalt varer i 9 måneder. I tillegg arrangeres kortkurs som varer i minst to dager og maksimum 94 dager. Utdanningsdirektoratet har ansvaret for forvaltningen av folkehøgskoler.

Å etablere en folkehøgskole med 75 elever i vil gjøre noe med Øyrekka. Det må derfor være godt forankret i befolkningen slik at vi er sikker på at dette er ønsket. Vi ønsker en bærekraftig utviling i øyrekka, og sannsynligheten for at en folkehøgskole vil være med å bidra til dette er stor.

En etablering vil blant annet gi en kjærkommen vekst i befolkningstallet, vekst for næringslivet, bedret kommunikasjon og infrastruktur, blæst om regionen og bevaring av tradisjonsrik øy- og kystkultur.

Økonomi:

Drift av folkehøgskoler finansieres hovedsakelig av statlige tilskuddsordninger og skolepenger betalt av elevene. Med 75 elever og den husleie og finansutgifter som er skissert i rapporten vil man ha rett til en statsstøtte på ca 10. millioner kroner. Elevbetaling vil komme i tillegg med ca 6,75 millioner. Dette gir en årlig inntekt fra selve skoledriften på ca 16,75 millioner.

Hvis man i tillegg klarer å utnytte bygningmassene til sommerdrift anslår Moen i sin rapport at den totale inntekten fra dette kan være på bortimot 2 millioner kroner pr år. Dette er ting det må ses nærmere på for å se om det er realistisk å utvikle reiselivet slik at man kan utnytte potensialet som ligger der.

I et slikt prosjekt vil man sannsynligvis være avhengig av hjelp fra næringslivet, i så måte vil også deres vurderinger i forhold til hvordan skolen organiseres i forhold til plassering og drift være av stor betydning.

Dels etablering på Fast-Frøya og dels i øyrekken:

I sin rapport har ikke Moen sett på muligheten for dels etablering av folkehøgskolen på Fast-Frøya og dels i øyrekken. Dette er begrunnet med at 80 % av elevene må bo på skoleinternatet og at internatet skal være lokalisert sammen med folkehøgskolen – enten i samme bygg eller i bygg tett på undervisningslokalene. I tillegg er det et krav om at antall undervisningstimer utenfor skoleanlegget ikke skal overstige 50 %. Det bør ses på andre modeller også, hvis dette gir en bedre mulighet for realisme – men utgangspunktet er at det er i Øyrekken en slik skole skal ligge. Det ligger imidlertid muligheter innenfor 50 % av undervisningstimene også.

Vi vet at det er et trangt nåløye å få opprettet en folkehøgskole og da må vi se om vi kan være nytenkende og nyskapende innenfor dette feltet og samtidig gi muligheten til vekst og utvikling. Med å være nytenkende og nyskapende tenker man for eksempel på om det er mulig med et pilotprosjekt der man drar veksler på Frøya Videregående skole, Havforskningsinstituttet, Frøya Havbruksservice, oppdrettsnæringen etc, for å se på om dette er noe som gjør at man står sterkere i en søkeprosess og utnyttelse av resursser. Det som er viktig er at man velger områder som gjør oss til et annerledes og til et spennende valg når man ønsker et år på folkehøgskole. Det er også viktig at man utnytter hele øyrekken og dens muligheter både i undervisningsøyemed. Dette med tanke på å få til vekst for hele øyrekken.

Øyrekken som satsningsområde:

I samfunnsplan og strategiske næringsplan har Frøya kommune vedtatt at satsning på Øyrekka skal være et mål. En folkehøgskole kan være med på å gi Øyrekka en mulighet til å snu fraflyttingen og gi vekst på mange områder. Det kan være med på å hjelpe oss til å ha en «levende» Øyrekke.

De tilbakemeldingene som har kommet fra Øyrekken så langt er:

→ dette trenger vi, og dette ønsker vi.

Det må imidlertid avholdes folkemøter der alle får mulighet til å gi tilbakemelding på hva de ønsker og komme med spørsmål knyttet dette prosjektet. Næringslivet og andre interesserte vil også være en viktig aktør for å få til et slikt prosjekt og vil dermed være naturlige deltakere i folkemøter.

Prosjektleder:

Skal man få til en helhetlig og god prosess rundt prosjektet er det viktig å ha en prosjektleder. De økonomiske konsekvensene må belyses godt nok, konseptet for linjevalg må ses på, søknad må skrives etc. I stedet for å utlyse en prosjektlederstilling der det tar tid å få på plass en person, foreslås det at Trøndersk Kystkompetanse engasjeres – de har kapasiteten og kompetansen. Det bør settes av en ramme på kr 200.000,-.

Lån og penger fra «grønne konsesjoner» kan ikke brukes til drift. Dette betyr at så lenge vi ikke er sikre på at en folkehøgskole vil bli godkjent for oppstart, kan ikke slike midler brukes til prosjektledelse.

Alternativet er å finansiere prosjektledelsen med driftsmidler eller fond. Med tanke på at søknadsfristen er 1. oktober 2016 bør dette vurderes. Prosjektet vil bli ett år forsinket hvis vi ikke er ferdig med utredninger og søknad til denne datoen.

Styringsgruppe:

Det bør opprettes en styringsgruppe. Denne bør bestå av representanter fra admini-strasjonen, Øyrådet og prosjektledelsen.

Styringsgruppens ansvarsområder:

→ overordnet ansvarlig for prosjektet og prosjektresultater

- → ansvarlig for å etablere prosjektet, sørge for at forutsetninger er tilstede, overordnet overvåke fremgangen, iverksette tiltak som er nødvendig
- → overordnet ansvarlig for at prosjektet har midler til gjennomføring
- → ansvarlig for å sikre at prosjektets strategi og organisasjonens strategi ikke er motstridende
- → ansvarlig for å sikre at prosjektets mål er i henhold til organisasjonens behov

Referansegruppe:

Man bør også se på om prosjektet skal ha en referansegruppe. Dette med bakgrunn i at det er en god del som må avklares i forhold til regelverk etc for skole, pedagogikk etc. En referansegruppe er normalt sammensatt av fagpersoner innen de ulike fagfelt som prosjektet har fokus på.

Hovedoppgaven til referansegruppen er å delta i drøftinger og gi innspill slik at det arbeidet som gjøres er relevant, faglig forankret og riktig prioritert i forhold til prosjektets mål.

Fremtidig finansiering ved evt realisering av en folkehøgskole:

Pr i dag vet vi ikke hvordan finansieringen av et slikt prosjekt vil bli og hva som evt vil bli Frøya kommunes bidrag inn i dette. Dette er noe som prosjektledelsen bør se nærmere på. Vi bør imidlertid være «litt frempå» og tenke på å sette av penger til en evt realisering av prosjektet. Dette vil være med på å øke sjansene for at prosjektet kan realiseres.

Fremdriftsplan:

Formannskap	Februar 2016
Kommunestyret	Februar 2016
Styringsgruppe nedsettes	Februar 2016
Prosjektleder	Februar 2016
Prosjekteringsmidler settes av	Februar 2016
Referansegruppe nedsettes	Februar 2016
Finansieringsplan	Juni 2016
Folkemøte næringsliv og interesserte	Høsten 2015
Politisk godkjenning	August 2016
Søknad om godkjenning av Øyrekka Folkehøgskole sendes	Oktober 2016
Behandling departementet	Vår 2017
Byggestart	Høsten 2017
Åpning	Høsten 2019

Rådmannen ser muligheten for at folkehøgskole i Frøya skal kunne realiseres og ønsker derfor at det ansettes prosjektleder som kan ta prosjektet videre frem mot en evt realisering.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**16/525**	**12/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Thomas Sandvik	**024**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
12/16	Formannskapet	16.02.2016
/	Kommunestyret	

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL INNRETNING PÅ HAVBRUKSFONDET

Forslag til vedtak:

Frøya kommune slutter seg til høringsuttalelse som Nettverket for kyst- og fjordkommuner og Sjømat Norge har laget, datert 06.01.2016.

Vedlegg:

Høring av forslag til innretning på havbruksfondet
NFKK og Sjømat Norge sitt høringssvar på innretning havbruksfond

Saksopplysninger:

Nærings og Fiskeridepartementet kom med et forslag til innretning på havbruksfondet, datert 10.12.15. Her beskrives et forslag på hvordan midler som blir innbetalt til havbruskfondet skal fordeles på stat, fylke og kommune. Høringsnotatet ønsker også innspill på hvordan utbetalingene skal skje til fylke og kommune.

NFKK (nettverk fjord- og kystkommuner) og Sjømat Norge kom den 06.01.16 med en felles uttalelse i denne saken. Den har følgende anbefalinger:

Fordelingsnøkkel av midlene

- Prinsipielt mener vi at vederlaget uavkortet skal gå til lokale myndigheter, men for å bidra til en rask og klar avklaring så aksepterer vi at 20% av vederlaget går til staten.
- Hoveddelen, 60 %, bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunens andel av total lokalitetskapasitet (les: total MTB på lokalitetsnivå). Organisasjonene mener at dette vil være en rettferdig fordeling hvor de kommunene som har vært gode til å tilrettelegge for havbruksaktivitet tilgodesees med en relativ større andel av midlene enn de kommuner som i mindre grad har havbruksaktivitet i sitt område. I tillegg til at vi mener at dette gir en rettferdig fordeling, så er dette også en ordning som er enkel å forvalte. Å legge til grunn kun lokaliteter som er i bruk er komplisert og uhensiktsmessig i og med at en lokalitet som ikke benyttes likevel vil representerer et arealbeslag.
- En mindre del, 10 %, fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunes andel av ny-tildelte/utvidede lokaliteter. Denne tildelingen er ment som en kompensasjon for arbeidet med å tilrettelegge for ny havbruksaktivitet i kommunen. Dette kan også være et insitament til å klarere nye og mer egnede lokaliteter på bekostning av mindre gode lokaliteter.
- Det er nå en rekke initiativ til å etablere interkommunale arealplaner. I flere av disse initiativene har fylkeskommunen spilt en viktig rolle. En bedre samordning av arealplaner og andre fellestiltak mellom kommunene vil i fremtiden bli enda viktigere. Med den rollen

Fylkeskommunen har i dag med å samordne denne type aktiviteter bør 10 % av midlene gå til fylkeskommunene fordelt ut fra det enkelte fylkes andel av total lokalitetskapasitet. Det bør ligge en forutsetning i tildelingene til fylkeskommunene at midlene skal benyttes i samordning av fellestiltak relatert til havbruksaktivitet, på tvers av kommunegrensene.

Tildeling av midler

- Tildeling av midler fra Havbruksfondet må ikke medføre en avkortning av andre tilskudd/inntektsoverføringer fra staten til kommunene.
- Lokalitetskapasitet per 31.12 skal ligge til grunn for beregning av grunnlaget neste år.
- Vi mener at det vil være uhensiktsmessig med andre utbetalingsordninger enn utbetaling med en gang vederlag for økt kapasitet er innbetalt. Dette er en ordning som forvaltningsmessig er enklest. Denne ordning sikrer også at midlene kommer i bruk og overlater eventuell forvaltning til den enkelte kommune.
- Høringsnotat viser til at den siste tildelingsrunden, med frist 31.12.2016 for innløsning av vederlaget for vekst, ikke vil inngå i den nye ordningen. NFKK og Sjømat Norge har ingen forståelse for dette, og mener bestemt at den kapasitetsøkningen som tildeles etter innføring av denne nye ordningen må inkluderes i det nye havbruksfondet, og komme til utbetaling til kommunene senest innen utgangen av første kvartal 2017.

Vurdering:

Frøya kommune ønsker havbruksfondet velkommen, men er av den oppfatning at havbruksnæringen på Frøya har vært sitt ansvar svært bevist, og har lenge vært med på samfunnsbyggingen i Frøya kommune.

Frøya kommune slutter seg for øvrig til uttalelsene i høringssvaret fra NFKK og Sjømat Norge.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**16/537**	**13/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Marit Wisløff Norborg	**016**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
13/16	Formannskapet	16.02.2016
/	Kommunestyret	

LOKAL FOLKEAVSTEMMING - KOMMUNEREFORMEN 2016

Forslag til vedtak:

1. **En lokal rådgivende folkeavstemming i forbindelse med kommunereformen avholdes 23.05.16.**
2. **Formannskapet velges som valgstyre.**
3. **Klageinstans for den lokale folkeavstemmingen er valgstyret.**
4. **Kommunestyret delegerer til valgstyret følgende avgjørelser:**
   - **Fastsetting av forhåndsstemmetidspunkt**
   - **Skjæringsdato for uttrekk av manntallet**
   - **Dato for retting av feil i manntallet**
   - **Om stemmeberettigede i lokal folkeavstemming skal følge valgloven §2 – 2, du må være fylt 18 år innen utgangen av 2016.**
   - **Dato for når manntallet skal legges ut til offentlig ettersyn**
   - **Hvilken steder i kommunen skal manntallet legges ut til offentlig ettersyn**
   - **Frist for ambulerende stemmemottak**
   - **Tidspunkt for stemming ved Frøya sykehjem og Beinskaret.**
   - **Stemmesteder og åpningstider**
   - **Utforming av stemmesedler.**
5. **Kommunestyret delegerer til rådmann å oppnevne stemmemottakere, valgmedarbeidere og tellekorps til lokal folkeavstemming i kommunereformen.**

Saksopplysninger:

Folkeavstemming
Kommunestyret vedtok, 18.06.15 i sak 14/1109 følgende i forhold til kommunereformen – utredningsalternativer:

4. Når kunnskapsgrunnlaget foreligger og før en evt sammenslåing av kommuner vedtas, vil Frøya kommune vurdere om det skal gjennomføres en rådgivende folkeavstemming.

I felles formannskapsmøte mellom Frøya, Hitra og Snillfjord, den. 1. februar 2016, ble Frøya og Hitra formannskap enig og å gjennomføre en felles folkeavstemming 23. mai 2016.

Lokale folkeavstemminger er regulert i kommuneloven § 39b. Valgloven sine føringer gjelder ikke for lokale folkeavstemminger, men Kommunal- og Moderniseringsdepartementet sier at valgloven er et naturlig utgangspunkt, og at valgloven bør gjelde så langt som mulig.

Kommunestyret må selv regulere reglene for folkeavstemming etter kommunelovens § 39b, også regler om hvem som har stemmerett og hvem som kan klage. Kommunen må sikre at det er lagt til rette for allmenn stemmerett og hemmelig valg ved en lokal folkeavstemming.

Valgstyre
Kommunestyret vedtok 05.11.15 følgende:
Frøya kommunestyre velger Frøya formannskap til valgstyre for gjennomføringen av valgene i perioden 2015 2019. Ordføreren velges til valgstyrets leder med varaordføreren som nestleder. Enstemmig.

Vurdering:
Rådmannen anbefaler kommunestyret å følge valgloven i den lokale rådgivende folkeavstemmingen.

Økonomiske konsekvenser:
Det er vanskelig å stipulere de økonomiske konsekvensene ved en folkeavstemming, men vil bli dekket over kommunebudsjettet – kommunereformen prosjektnummer 110009.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**16/551**	**14/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Jan Otto Fredagsvik	**U40**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
14/16	Formannskapet	16.02.2016

PROFILERING I "FISKE OG HAVBRUK"

Forslag til vedtak:

Frøya kommune takker ja til profilering og omtale i www.fiskerioghavbruk.no og velger alternativ 2. Kostnadene – kr. 30.475,00 – dekkes over post 14901.1100.120 – reserverte tilleggsbevilgninger, som etter denne bevilgningen vil ha en saldo på kr. 384.270,00.

PROFILERING GJENNOM « FISKERI & HAVBRUK «

Saksopplysninger

Frøya kommune er invitert til samarbeid med tidsskriftet Fiskeri & Havbruk som distribueres gjennom Finansavisen og www.fiskerioghavbruk.no. Her ønsker utgiveren MediaPlanet å samle de mest sentrale aktørene i fiskeri- og havbruksnæringen gjennom å se nærmere på både utvikling, utfordringer og hvordan håndtere en næring i vekst. De ønsker å sette søkelyset mot både sjømatnæringen, bærekraftig havbruk og oppdrett. Bakgrunnen er at Norge er i en omstillingsfase, hvor fiskeri og havbruk vil bli en større og viktigere industri og styrke nasjonens konkurranseevne.

Utgiveren ønsker å rette fokus og oppmerksomhet mot de kommunene som satser aktivt på oppdrettsnæringen, og ønsker på den bakgrunnen å få Frøya kommune med på utgivelsen i februar/mars 2016. de ser for seg at en fra Frøya kommune får uttale seg om satsing på oppdrettsnæring innen kommuner gjennom en redaksjonell spalte, samt en profilering i tilknytning for å synliggjøre Frøya kommune mer direkte. Nedenfor er forslag på en pakkeavtale, som inkluderer en sluttrapport hvor kommunen får måle effekten av kampanjen. Om kommunen er tidlig ute, forespeiles en reduksjon på 50 % ift ordinær pris.

Alternativ 1:

		Listepris	Rabatt	Ny pris
Kvart	(122x182mm)	29.750:-	50%	14.875:-
Digitalpakke Spesial 1.000		10.000:-	x	10.000:-
-	Garantert 1000 relevante lesere			
-	2x exit links			
-	1x rektangulær annonse			
-	1x liggende banner			
-	2x mobilannonser			
-	Trafikkanalyse/Sluttrapport			
Pris inkl.rabatt		*50.950*	*X*	*24.875:-*

Alternativ 2:

	Listepris	Rabatt	Ny pris
Tredjedel (251x110mm)	40.950:-	50%	20.475:-
Digitalpakke Spesial 1.000	10.000:-	x	10.000:-
- Garantert 1000 relevante lesere			
- 2x exit links			
- 1x rektangulær annonse			
- 1x liggende banner			
- 2x mobilannonser			
- Trafikkanalyse/Sluttrapport			
Pris inkl.rabatt	*50.950*	*X*	*30.475:-*

Vurdering

Rådmannen velger å innstille positivt på dette tilbudet. De politiske føringene i kommunen er klare på at Frøya kommune ønsker å ta del i den veksten som etter all sannsynlighet vil finne sted innenfor havbruk. Det vil også være en god mulighet til å markedsføre det flotte samarbeidet som ligger bak byggingen av Frøya kultur- og kompetansesenter og Blått kompetansesenter.

Det er positivt at vi vil motta en såkalt trafikkanalyse/sluttrapport der effekten av kampanjen er målt.
Alternativ 2 er foreslått på grunnlag av størrelsen på annonsen.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**16/570**	**15/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Knut Arne Strømøy	**242**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
15/16	Formannskapet	16.02.2016
/	Kommunestyret	

KOMMUNALT NÆRINGSFOND – HØRING

Forslag til vedtak:

På bakgrunn av stadig reduserte tildelinger og økt regionalt samarbeid om næringsetableringer ser Frøya kommune positivt på at midlene til næringsfond samles. Frøya kommune forutsetter at det etableres felles kriterier for tildelinger og at saksbehandling gjøres i tråd med «Strategisk næringsplan for Orkdalsregionen» slik at gode forretningsideer kan få støtte som gjør en forskjell.

Vedlegg:

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):

16/570-1 KOMMUNALT NÆRINGSFOND – HØRING

16/570-2 KOMMUNALT NÆRINGSFOND – HØRING

Saksopplysninger:

Fylkesutvalget i Sør-Trøndelag vedtok i møte 26.1.2016 (sak 16/16) «Handlingsprogram for innovasjon og verdiskapning med budsjett for regionale utviklingsmidler 2016. Fylkesrådmannens innstilling i saken omfatter bl.a. et forslag om endring i ordningen om tildeling av midler til kommunale/regionale næringsfond. Komite og fylkesutvalg ønsket å sende forslaget på høring før endelig konklusjon i saken.

«Dagens ordning med kommunale næringsfond er et lavterskeltilbud nært innbyggeren og lokalt næringsliv. Skal vi innføre en ny struktur, bør den ha en dokumentert og bedre effekt og utgjøre en forskjell. Det er stilt spørsmål om Næringshagene får en enda tydeligere rolle som førstelinje ved eks. regionale næringsfond. Dette bør utredes nærmere. Forslag til endringen i ordningen med tildeling av midler til kommunale-/regionale næringsfond som beskrevet og med de beløp som fremgår av vedlegg 2. sendes på høring til kommuner, regionråd og virkemiddelapparatet».

I nevnte vedlegg sies det til grunn at på grunn av reduksjoner i fylkeskommunens totalramme reduserer Frøyas andel fra kr 550 000 i 2015 til kr. 350 000 i 2016 om midlene legges i et regionalt fond. Fylket sier at en betydelig reduksjon av midlene de siste årene medfører at midlene til den enkelte kommune blir tilsvarende mindre og at det derfor må vurderes om en videreformidling av tidligere ordning vil bidra til en optimal ressursbruk av de regionale midlene.

Siden forrige tildeling er det i Orkdalsregionen utarbeidet en felles næringsplan der Frøya inngår sammen med ni andre kommuner i orkdalsregionen og fylkeskommunen skriver i sitt saksfremlegg at regionen har meddelt en intensjon om en søknad om tildeling av midler til et regionalt næringsfond i 2016 og at dersom dette blir realisert så er det kun 3 kommuner i Sør-Trøndelag som ikke blir omfattet av et regionalt fond. Dette er Oppdal, Selbu og Tydal, videre sies det at Selbu og Tydal har full anledning til deltakelse i det regionale fondet i Værnesregionen, dvs. at det i realiteten bare er Oppdal som faller helt utenfor.

Vurdering:

Tildeling av midler til kommunalt næringsfond er blitt stadig redusert og med en stor søkermasse er det umulig for Frøya kommune å imøtekomme alle gode tiltak. Dagens kommunale fond har en saldo på kr. 1 116 560,77, men dette er midler som allerede er tildelt gjennom vedtak. Pr. i dag har Frøya 10 søknader liggende, søknader det ikke finnes midler til å etterkomme. Total søknadssum er kr. 1 571 500 og søknadssummene ligger mellom 40 000 og 350 000 kroner.

Selv om kommunalt næringsfond er et lavterskeltilbud har de reduserte midlene etter hvert gjort at betydningen er blitt mindre. Mange søknader viser et kapitalbehov det er vanskelig å matche lokalt. En søknad til et regionalt fond vil forhåpentligvis føre til at gode prosjekter kan få mer støtte enn det kan gis lokalt og derigjennom øke mulighetene for solide etableringer. Viser til at fylkesrådmannen foreslår en overføring på kr 3 150 000 til Orkdalsregionen for 2016 (kr.350 000 x 9). Fylkesmannen ønsker videre å oppmuntre til regionalt samarbeid og foreslår derfor et noe mindre beløp for kommuner som velger å stå utenfor, forslaget her er kr 300 000.

Rådmannen viser også til at det i fylkesskriv påpekes at flere og flere har gått over til regionale fond og at Nord-Trøndelag som har innført denne ordningen for et par år siden rapporterer at det har vært vellykket.

Årets tildelinger er satt på vent inntil denne saken er avgjort av Sør-Trøndelag fylke, men for Frøyas del vil det uansett bli viktig at søknader som ligger blir overført til en ny ordning.

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**16/306**	**16/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
16/16	Formannskapet	16.02.2016

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

Brev fra Møre og Romsdal fylkeskommune ang ferje Aure – Hitra.
Referat fra møte i AU Orkdalsregionen 08.01.16.
Protokoll fra styremøte i KonSek 10.12.15.
Protokoll fra møte i Konsek 27.01.16
Referat fra regionsrådsmøte i Orkdalsregionen 05.02.16

Saknr: 17/16

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		**Møtebok**
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**16/316**	**17/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
17/16	Formannskapet	16.02.2016

ORDFØRERS ORIENTERING

Saknr: 18/16

FRØYA KOMMUNE

Formannskapet		Møtebok
Møtedato:	**Arkivsaksnr:**	**Sak nr:**
16.02.2016	**16/317**	**18/16**
Saksbehandler:	**Arkivkode:**	**Gradering:**
Siv-Tove Skarshaug	**033**	

Saken skal behandles i følgende utvalg:		
18/16	Formannskapet	16.02.2016

RÅDMANNS ORIENTERING

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Siv-Tove Skarshaug	**Arkiv:**	033
Arkivsaksnr.:	16/315		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTE 19.01.16

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 19.01.16 godkjennes som framlagt.

Vedlegg:

Protokoll fra møte 19.01.16.

FRØYA KOMMUNE

MØTEPROTOKOLL

Formannskapet:			
Møtested:	Møtedato:	Møtetid:	Av utvalgets medlemmer møtte
Kommunestyresalen	19.01.2016	09:00 – 16.15	7 av 7
Fra og med sak:	1/16		
Til og med sak:	8/16		

Faste representanter i Formannskapet i perioden 2011 - 2015

Ap:	**Frp/Sp/H:**	**Venstre:**
Berit Flåmo, ***ordfører***	Aleksander Søreng	Arvid Agnar Hammernes
Kristin Reppe Storø	Martin Nilsen	
Pål Terje Bekken, ***varaordfører***		
Gunn Heidi Hallaren		

Faste representanter med forfall:

Ap:	**Frp/Sp/H:**	**Venstre:**
	Martin Nilsen	

Vararepresentanter som møtte:

Ap:	**Frp/Sp/H:**	**Venstre:**
	Remy Strømskag	

Merknader:

1. Innkalling til møte med saksliste ble enstemmig godkjent.
2. Gjennomgang av finansreglementet – Rådmannens myndighet v/Steinar Lille Fra Grieg Invester.

Underskrift:

Berit Flåmo
Berit Flåmo
Ordfører

Pål Terje Bekken
Pål Terje Bekken
Protokollunderskriver

Siv-Tove Skarshaug
Siv-Tove Skarshaug
Sekretær

HOVEDUTSKRIFT

Utvalg: **Formannskapet**
Møtedato: **19.01.2016**

SAKSLISTE

Saksnr.	Arkivsaksnr. Innhold
1/16	16/138 **GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 08.12.15**
2/16	16/6 **REVISJON AV KOMMUNEDELPLAN FOR SISTRANDA VEDTAK OM UTLEGGING TIL HØRING OG OFFENTLIG ETTERSYN**
3/16	16/74 **GARANTI FOR BYGGELÅN I KOMMUNALBANKEN FOR FRØYA STORHALL AS**
4/16	16/95 **NY HOVEDBRANNSTASJON - SISTRANDA**
5/16	16/112 **SPILLEMIDLER 2016**
6/16	16/135 **BOSETTING AV FLYKTNINGER I 2016-2017 (TILLEGGSANMODNING) TILLEGGSANMODNINGER**
7/16	16/142 **RÅDMANNENS ORIENTERING**
8/16	16/143 **ORDFØRERENS ORIENTERING**

1/16
GODKJENNING AV PROTOKOLL FRA MØTET 08.12.15

Vedtak:

Protokoll fra møte 08.12.15 godkjennes som framlagt.

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Protokoll fra møte 08.12.15 godkjennes som framlagt.

2/16
REVISJON AV KOMMUNEDELPLAN FOR SISTRANDA
VEDTAK OM UTLEGGING TIL HØRING OG OFFENTLIG ETTERSYN

Vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningsloven § 11-14 vedtar Frøya kommune at forslag til kommunedelplan for Sistranda sendes ut på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

Enstemmig.

Formannskapets behandling i møte 19.01.16:

Følgende forslag til innspill til planen ble fremmet av V/FRP/H:

«Gnr 19 brn 9 og gnr 19 bnr 20 sør for B7 må tas inn i plana.»

Falt med 3 mot 4 stemmer avgitt av Ap.

Forslag til vedtak:

Med hjemmel i Plan- og bygningsloven § 11-14 vedtar Frøya kommune at forslag til kommunedelplan for Sistranda sendes ut på høring og legges ut til offentlig ettersyn.

3/16
GARANTI FOR BYGGELÅN I KOMMUNALBANKEN FOR FRØYA STORHALL AS

Vedtak:

1. **Frøya kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån kr 40 000 000 som Frøya Storhall AS tar opp til bygging av 11-hall med klatrehall og servicebygg på Sistranda.**

2. **Garantien gjelder for lånets hovedstol maks. 40 000 000 kroner med tillegg av 10 % av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 40 000 000 kroner + 10 %.**

3. **Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører etter 2 år med tillegg av inntil 2 år, jfr. garantiforskriftenes § 3.**

Forslag til vedtak:

1. Frøya kommune garanterer med selvskyldnergaranti for lån kr 40 000 000 som Frøya Storhall AS tar opp til bygging av 11-hall med klatrehall og servicebygg på Sistranda.

2. Garantien gjelder for lånets hovedstol maks. 40 000 000 kroner med tillegg av 10 % av til enhver tid gjeldende hovedstol til dekning av eventuelle påløpte renter og omkostninger. Kommunens maksimale garantiansvar kan ikke overstige 40 000 000 kroner + 10 %.

3. Garantiansvaret reduseres i takt med nedbetalingen på lånet og opphører etter 2 år med tillegg av inntil 2 år, jfr. garantiforskriftenes § 3.

4/16
NY HOVEDBRANNSTASJON - SISTRANDA

Vedtak:

Det vises til tidligere behandling vedrørende ny brannstasjon og utlysing på anbud høsten 2015.

Med bakgrunn i opplysningene som ligger i saksfremlegget og de vurderinger som er gjort når det gjelder de innkomne anbud vedtar kommunestyret følgende:

1. **Frøya kommunestyre vedtar at det inngås leiekontrakt med utbygger for ny brannstasjon på Sistranda.**

2. **I henhold til innkomne anbud finner Frøya kommune at anbud fra KN Eiendomsutvikling AS med brannstasjon plassert på Melkstaden i sambruk med KN Entreprenør AS er det mest økonomiske fordelaktige og det vises her til den vekting som er foretatt i samsvar med tildelingskriteriene gitt i konkurransegrunnlaget.**

3. **Det inngås kontraktforhandlinger med KN Eiendomsutvikling AS om inngåelse av leiekontrakt for leie av brannstasjon inkludert fellesarealer i sambruk med KN Entreprenør AS, samt utearealer i henhold til anbud mottatt 07.12.2015 og supplert med anbudspris på leie av råtomt mottatt 06.01.2016.**

4. **Det inngås festekontrakt mellom Frøya kommune som bortfester og KN Eiendomsutvikling AS som fester om feste av nødvendig festetomt fra Gnr. 22, bnr. 55 på Melkstaden. Festeavgiften fastlegges til samme størrelse som for resten av festekontraktene i Nordhammarvik næringspark.**

5. **Det forutsettes at det inngås egen avtale når det gjelder bruk av fellesarealene og at det er klare avtaler for bruken av utearealer inkludert parkering.**

6. **Det forutsettes at brannstasjonen står ferdig senest til årsskifte 2016/2017 og at økning av leiekostnadene innpasses i budsjettet/økonomiplanen fra og med 2017.**

7. **Anbyderne gis rett til å klage på selve anbudsantakelsen. Klagefrist er 10 dager etter varsel om vedtak er mottatt.**

Frøya kommunes økonomiske situasjon tilsier at vi må vurdere nøye hvilke nye areal som oppføres fremover.

Areal til styrkerom tas ut av tilbudet. Dette begrunnes med at Frøya kommune skal oppføre Frøya Storhall med styrkerom som bør kunne brukes også av branntjenestemenn. Samtidig sees det på om det er nødvendig med så stort møteareal. Frøya kommune har pr i dag ulike møteareal i ulike bygninger på Sistranda. Det utredes om disse pr i dag har tilstrekkelig kapasitet til at de også kan brukes av brann

Vedtatt med 4 mot 3 stemmer.

Formannskapets behandling i møte 19.01.16:

Følgende forslag til tilleggspunkt ble fremmet fra Ap:

«Frøya kommunes økonomiske situasjon tilsier at vi må vurdere nøye hvilke nye areal som oppføres fremover.

Areal til styrkerom tas ut av tilbudet. Dette begrunnes med at Frøya kommune skal oppføre Frøya Storhall med styrkerom som bør kunne brukes også av branntjenestemenn. Samtidig sees det på om det er nødvendig med så stort møteareal. Frøya kommune har pr i dag ulike møteareal i ulike bygninger på Sistranda. Det utredes om disse pr i dag har tilstrekkelig kapasitet til at de også kan brukes av brann»

Vedtatt med 4 mot 3 stemmer *avgitt av representantene Arvid Hammernes, Remy Strøskag og Aleksander Søreng.*

Forslag til vedtak:

Det vises til tidligere behandling vedrørende ny brannstasjon og utlysing på anbud høsten 2015.

Med bakgrunn i opplysningene som ligger i saksfremlegget og de vurderinger som er gjort når det gjelder de innkomne anbud vedtar kommunestyret følgende:

1. Frøya kommunestyre vedtar at det inngås leiekontrakt med utbygger for ny brannstasjon på Sistranda.

2. I henhold til innkomne anbud finner Frøya kommune at anbud fra KN Eiendomsutvikling AS med brannstasjon plassert på Melkstaden i sambruk med KN Entreprenør AS er det mest økonomiske fordelaktige og det vises her til den vekting som er foretatt i samsvar med tildelingskriteriene gitt i konkurransegrunnlaget.

3. Det inngås kontraktforhandlinger med KN Eiendomsutvikling AS om inngåelse av leiekontrakt for leie av brannstasjon inkludert fellesarealer i sambruk med KN Entreprenør AS, samt utearealer i henhold til anbud mottatt 07.12.2015 og supplert med anbudspris på leie av råtomt mottatt 06.01.2016.

4. Det inngås festekontrakt mellom Frøya kommune som bortfester og KN Eiendomsutvikling AS som fester om feste av nødvendig festetomt fra Gnr. 22, bnr. 55 på Melkstaden. Festeavgiften fastlegges til samme størrelse som for resten av festekontraktene i Nordhammarvik næringspark.

5. Det forutsettes at det inngås egen avtale når det gjelder bruk av fellesarealene og at det er klare avtaler for bruken av utearealer inkludert parkering.

6. Det forutsettes at brannstasjonen står ferdig senest til årsskifte 2016/2017 og at økning av leiekostnadene innpasses i budsjettet/økonomiplanen fra og med 2017.

7. Anbyderne gis rett til å klage på selve anbudsantakelsen. Klagefrist er 10 dager etter varsel om vedtak er mottatt.

5/16
SPILLEMIDLER 2016

Vedtak:

Frøya kommune prioriterer følgende tiltak for tildeling av spillemidler i 2016:

Ordinære anlegg:

1.	**Frøya flerbrukssenter – basishall**	**gjentatt**
2.	**Frøya Flerbrukssenter – garderober**	**gjentatt**
3.	**Frøya Flerbrukssenter – idrettsgulv rehabilitering**	**gjentatt**

4.	**Sistranda stadion – fotballhall**	**ny**
5.	**Sistranda stadion – klatrehall**	**ny**
6.	**Sistranda stadion – garderobesett**	**ny**
7.	**Sistranda stadion – sosiale rom**	**ny**
8.	**Frøya kultur og kompetansesenter – klubbhus for sjøsport**	**ny**

Nærmiljøanlegg:

1.	**Sistranda Stadion – tursti**	**ny**
2.	**Sistranda Stadion – o-kart/sprintkart**	**ny**
3.	**Sistranda Stadion – sykkelstier**	**ny**
4.	**Sistranda skole – skateanlegg**	**ny**
5.	**Sistranda Skole – ballbinge**	**ny**
6.	**Sistranda skole – bevegelsesanlegg/hinderløype**	**ny**

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

Frøya kommune prioriterer følgende tiltak for tildeling av spillemidler i 2016:

Ordinære anlegg:

1.	Frøya flerbrukssenter – basishall	gjentatt
2.	Frøya Flerbrukssenter – garderober	gjentatt
3.	Frøya Flerbrukssenter – idrettsgulv rehabilitering	gjentatt
4.	Sistranda stadion – fotballhall	ny
5.	Sistranda stadion – klatrehall	ny
6.	Sistranda stadion – garderobesett	ny
7.	Sistranda stadion – sosiale rom	ny
8.	Frøya kultur og kompetansesenter – klubbhus for sjøsport	ny

Nærmiljøanlegg:

1.	Sistranda Stadion – tursti	ny
2.	Sistranda Stadion – o-kart/sprintkart	ny
3.	Sistranda Stadion – sykkelstier	ny
4.	Sistranda skole – skateanlegg	ny
5.	Sistranda Skole – ballbinge	ny
6.	Sistranda skole – bevegelsesanlegg/hinderløype	ny

6/16
BOSETTING AV FLYKTNINGER I 2016-2017 (TILLEGGSANMODNING)
TILLEGGSANMODNINGER

Vedtak:

- **Frøya kommune stiller seg positiv til å motta 5 enslige mindreårige flyktninger under 15 år i 2016 i tillegg til det antall som tidligere er vedtatt.**
  Frøya kommune vil vurdere bosetting av ytterligere 8 enslige mindreårige i 2017 når kommunen har gjort seg erfaringer i oppfølgingsarbeidet gjennom 2016.

- **Rådmannen får forlenget fullmakt til å gå i dialog med IMDI og gjennomføre bosetting av flyktninger så snart det er forsvarlig i forhold til boligsituasjonen.**

Enstemmig.

Forslag til vedtak:

- Frøya kommune stiller seg positiv til å motta 5 enslige mindreårige flyktninger under 15 år i 2016 i tillegg til det antall som tidligere er vedtatt.
  Frøya kommune vil vurdere bosetting av ytterligere 8 enslige mindreårige i 2017 når kommunen har gjort seg erfaringer i oppfølgingsarbeidet gjennom 2016.
- Rådmannen får forlenget fullmakt til å gå i dialog med IMDI og gjennomføre bosetting av flyktninger så snart det er forsvarlig i forhold til boligsituasjonen.

7/16
RÅDMANNENS ORIENTERING

Vedtak:

Orientering om status, veien videre, utfordringer og muligheter knyttet til arbeidet med å bygge opp Frøya kommune mot å bli en god og effektiv eKommune.
- Gjennomgang av prosessen med utarbeidelse av ny planstrategi. Administrasjonen jobber videre med planen og involverer formannskapet underveis.
- Orientering om midlertidig organisering av virksomheten Kultur og Næring.
- Orientering om status og videre arbeid i adresseringsprosjektet.
-Lukket møte ved orientering i 2 saker unntatt offentlighet etter Kommuneloven § 31. 5

- Avtale med Sarepta - under forhandling
- Skarpneset - under forhandling

Rep. Aleksander Søreng:	**Er kommunen med på og bøtlegge folk som parkerer feil/ for lenge i Sistranda sentrum?**
Rådmann:	**Rådmann orienterte om at det Frøya kommune i disse dager inngår avtale om dette.** **Det er kommet inn forslag fra gårdeierne og næringslivet om tidsbegrenset parkering.** **Saken har vært behandlet i HFD og rådmannen får fullmakt til å inngå avtale med selskapet.** **Avtalen vil gjelde på kommunens eiendom.**
Rep. Aleksander Søreng:	**Vi vet at vi har mange søknader til næringsfondet, vet vi om det kommer penger og når?**
Ordfører:	**Det er en prosess om midlene skal fordeles regionalt. Dette skal politisk behandles i fylkeskommunen.**
Rep. Aleksander Søreng:	**Har vi ambulansetransport i øyrekka og fungerer den?**
Ordfører:	**Vi har ikke ambulansetransport i øyrekka, vi har pasienttransport som helse midt har ansvaret for. Dette har vi vært i dialog med helse midt om for et par år siden og de sier at helikopter brukes der hvor det er nødvendig.**

Rep. Remy Strømskag: **Norskag skole er nå åpnet flott skole, men det er meget trafikkfarlig fra hovedvei til skolen. Mangler belysning og div. Dette er tatt opp, men ingenting er gjort med det.**
Ber rådmann gjøre straks tiltak.

Rep. Kristin Reppe Storø: **Det er allerede sendt ut oppfordring til rådmannen etter HFD møtet.**

Rådmann: **Powerpoint presentasjonene som ble vist under møtet legges i Goodreader.**

8/16
ORDFØRERENS ORIENTERING

Vedtak:

- **Det ble sendt ut brev pr. mail til FSK medlemmene fra Trøndelag politidistrikt datert 15.01.16**
- **Det ble sendt ut brev pr. mail til FSK medlemmene fra Vidar Oskarsson vedr. spelet om»Oda fra havet» datert 16.01.16**
- **Det ble sendt ut program pr. mail til FSK medlemmene for neste formannskapsmøte hvor formannskapet skal besøke et oppdrettsanlegg**
- **Det ble gitt en orientering fra ordførerens deltakelse i Trøndelagsmøte som var den 14 og 15. januar.**
- **Det er nå anledning for alle kommuner i Sør- og Nord Trøndelag å sende inn høring på Trøndelagsutredningen som eventuelt fører til ett Trøndelag. Orkdalsregionen lager en høringsuttalelse som vil bli lagt frem for kommunestyret den 28. januar.**
- **Ordfører har hatt besøk av pilgrimspreste Einar Vagge og seniorkonsulent Søren Hjort hvor tema var kystpilgrimsleia. Et spennende møte som konkluderte med at Korsan, Titran, Sula, Mausund og Sauøy er aktuelle pilgrimspunkt. Ordførere ba rådmann sette ned ei gruppe som jobbet videre med dette. Kirken den norske på Frøya skal være med i denne gruppen.**
- **Trafikkrådet har hadde møte den 7. januar hvor også ATB deltok. Trafikkrådet opplevde dette som et positivt møte. Har enda ikke fått referat, men det er etterlyst av ordføreren.**
- **Det ble gitt tilbakemelding på at Frøya kommune vil send inn søknad om å få delta på prosjektet « Gang og sykkelvei på kommunalt og fylkeskommunalt vegnett – Samferdselsdep inviterer til samarbeid om utbygging etter forenklede standarder».**

Lukket møte ved orientering i 2 saker unntatt offentlighet etter Kommuneloven § 31. 5

- Avtale med Sarepta - under forhandling
- Skarpneset - under forhandling

POLITIET

TRØNDELAG POLITIDISTRIKT

Deres referanse: | Vår referanse: 2016-00291 | Sted, Dato Trondheim 15.1.2016

TRØNDELAG POLITIDISTRIKT FRA 1.1.2016 – HVORDAN PÅVIRKER DETTE DERE?

Med oppstart 1. januar 2016 danner nå Nord-Trøndelag politidistrikt og Sør-Trøndelag politidistrikt sammen det nye Trøndelag politidistrikt, som ledes av politimester Nils Kristian Moe. Hovedsetet for det nye distriktet er lagt til Trondheim. Politiet skal organisere en trinnvis endring, hvor et lokalt prosjekt (Prosjekt nye politidistrikt – PNP) skal utarbeide den nye organiseringen av politiet i Trøndelag etter rammer besluttet av Politidirektoratet. Disse rammene er ennå ikke fastsatt, men skal være gjenstand for forhandlinger i direktoratet i slutten av januar.

Hva vil endre seg for dere?
I første omgang vil ikke kommunene, publikum, samarbeidspartnere eller andre aktører merke noen praktisk endring. Alle skal forholde seg til – og henvende seg til - politiet på samme vis som før og benytte sine vanlige kontaktpunkter / e-postadresser.

De neste 6 - 12 måneder vil linjeorganisasjonene fra de to gamle politidistriktene (NTPD og STPD) bestå.

Samtidig vil det skje noen trinnvise endringer, i det vi utvikler den nye organisasjonen i en interimfase, hvor overføring av roller fra gamle linjeorganisasjoner til den nye vil skje gradvis.

Ved endringer som vil påvirke eksterne vil vi informere om dette.

Deres kontaktpunkter inn i dagens politidistrikter vil altså være uendret fra 1. januar og utover i 2016, ettersom det vil ta noe tid å få på plass de nye organisasjonene. I en overgangsperiode vil også enkelte brev, rapporter og statistikk fra politiet komme fra henholdsvis Sør-Trøndelag og Nord-Trøndelag politidistrikter. Også politiets nettside vil en stund fremover være nokså uendret.

Les mer om politireformen på www.politiet.no, ta kontakt dersom dere har spørsmål.

Til Frøya kommune v/kultursjef.

«Oda fra havet»
Mange av dere var litt skeptisk på vår ide om å skape et kvalitetsspel på Mausund i 2014, og dere hadde god grunn for å være skeptisk.
Og vi var kjempenervøse for å skuffe alle dere som gjorde det mulig for oss å gjennomføre dette store kulturløftet, midt i havna på Mausund.
For stort er dette for oss, 70 mennesker var med som frivillig.

Vi mener selv at vi skapte noe som vi alle her ute på kysten kan kjenne oss igjen i, *redselen for at folket vårt ikke kommer hjem fra sjøen, gudsfrykt mer enn gudstro, og kampen på kjøkkenet der mor nesten satt på kne og ba far ta vare på gutten som skulle være med, og diskusjoner mellom familier som var nedarvet gjennom generasjoner.* Dette er historien om kystfolket, et folk vi alle her ute er en del av.

Også Adresseavisens kulturringrev Martin Nordvik, likte det han så, han ga spelet terningkast 5.
Noe vi var kjempefornøyd med, men tilbakemeldingene fra 640 tilskuere var det som var viktigst for oss, og de vi fikk var gode.
Kystfolket ødsler jo ikke med tilbakemeldinger, en av tilskuerne kom bort til oss, tørket en tåre, la hånda på skulderen min og sa, ***peis på videre!***

Nå har vi kommet til 2016, nedtellingen er i gang. Fredag 1. juli er det på`n igjen, med historien om Oda fra havet.
Og, vi er godt forberedt, vi har øvd i 2015, både på sang, skuespill og logistikk utenfor scenen.
Vi arrangerer et stort speltreff i mars, og da i kulturhuset på Frøya. Dette gjør vi for å finne folk som vil være med på scenen, men like mye for å få Oda fra havet ut til folket.
Vi ønsker at folket i regionen skal få et eierskap i Oda-spelet.
Organisasjon er på plass, det kunstneriske er overlatt til Marte Hallem og Arnstein Langåssve, begge med lang erfaring fra Stiklestadmiljøet.
Musikken blir ledet av Maciej Karpinski, og han har fått med seg gode profesjonelle musikere.
Kor og sang er overlatt til Elin Strandheim Karpinski.
Oda fra havet, er registrert under frivillig lag og foreninger, eierskapet er overført på Mausund-samfunnet.

Vi tror fortsatt på kvalitet, kvalitet i alt vi gjør, vi terper på detaljer på og utenfor scenen, og vi har en stab nå som tror på det samme.
Dette håper vi skal løfte Oda fra havet enda et steg videre.
Og vi bygger videre på merkevaren **Oda fra havet**.

For samfunnet, Mausund, er spelet viktig, vi trekker mye folk som ellers aldri ville besøkt Mausund, og mange av disse leide hus sist sommer, og vi vet at de kommer på spel i juli.
Butikken, restaurantene, overnattingsstedene og de som holder på med nisjeprodukter får alle en meromsetning takket være spelet.

Men, å lage et kvalitetsspel med profesjonelle skuespillere, regissør, manusforfatter, musikere, koster mye penger.
Derfor håper vi å ha dere med på laget.
Kan dere støtte oss økonomisk i 2016?
All støtte går uavkortet til å lage et godt spel.
http://www.froya.no/nyheter/målet-er-selvstendige-spel

Hva gir vi tilbake?
Et kvalitetsspel til regionen vi kan være stolte av, vi setter regionen på kartet, vi er med på å holde liv i Mausundsamfunnet, dere vil være med (logo) på all materiell vi kommer til å produsere.

Vedlagt er budsjett 2016.

Vennlig hilsen

Vidar Oskarson

BUDSJETTPOSTER	FORKLARING	SUM			
Lønn skuespillere, musikere, regi, manus		375000			
Kjøregodtgjørelse/båtbilletter	skuespillere, amatører og musikere	30000			
Mat, servering (øvinger, speldager)		20000			
Overnatting aktører		30000			
Lyd, lys		70000			
Markedsføring		20000			
Tribune + transport		70000			
Diverse		50000			
TOTALSUM		**665 000**			

FINANSIERING "ODA FRA HAVET"	FORKLARING	SUM			
Støtte fra det offentlige		100000			
Billettinntekter		296000			
Spelfond		80000			
Sponsorer		190000			
Programsalg		5000			
SUM FINANSIERING		**671000**			

Formannskapet på besøk til SalMar 02.02.16

Program for dagen:

Kl 08:00 Oppmøte i resepsjon på SalMar.

Omvisning og presentasjon

Kl 10:30 Avreise til Landbase for Matfiskanlegg.

Kl 11:00 Avgang fra Landbase til lokalitet.

Kl 11:30 Matbit på Flåte.

Kl 12:00 Presentasjoner og omvisning på flåte og ringer.

Kl 14:30 Avgang fra lokalitet.

Planen kan bli endret.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler: Thomas Sandvik	**Arkiv:** 223
Arkivsaksnr.: 16/330	

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet
Kommunestyret

BRUK AV MIDLENDE TILDELT FRØYA KOMMUNE I FORBINDELSE MED GRØNNE KONSESJONER

Vedtak:
Forslag til vedtak:

Rådmannen foreslår å bruke midlene mottatt i forbindelse med de Grønne Konsesjonene på følgende måte:

Innbetalt for de Grønne konsesjonene 21 406 000 kr

Brukt 1 220 000 kr til helhetlig idrettspark

Resterende bruk av midlene som er kr 20 186 000 blir avsatt til følgende:

1. 10% av grunnbeløpet blir avsatt til fremtidige investeringsprosjekter i øyrekken, 2 140 000 kr
2. Resterende blir avsatt til investeringsprosjektet «morgendagens omsorg» 18 046 000 kr

Vedlegg: (ingen)

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):

Saksopplysninger:

Avklaringer i forbindelse med bruken av midlene fra de Grønne konsesjonene

Administrasjonen har hentet inn avklaring fra Fylkesmannen ved Frode Rabben om hvordan vi kan anvende disse midlene:

Administrasjonen har undersøkt hva disse midlene kan brukes til og hva de ikke kan brukes til. I en epost fra Frode Rabben hos Fylkesmannen i Sør-Trøndelag heter det bl.a.:

«Vi kan bekrefte at dette er frie inntekter som kommunen kan benytte fritt, MEN ikke til drift.». Han viser så til epost fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet der det bl.a. heter:

«*Det er ikke gitt føringer fra NFDs side på bruken av vederlaget fra de grønne konsesjonene, verken den ene eller andre veien, annet enn at midlene ikke er bundet til noe formål. Konsesjonene er ikke tidsbegrenset, etter hva vi har forstått, og vederlaget er en engangsutbetaling i forbindelse med at konsesjonen tildeles og lokalitet er valgt.*

Her vil det være KRS 4 og de tre kriteriene uvanlig, vesentlig og uregelmessig som avgjør hvor inntekten skal føres i regnskapet. Hvis alle de tre kriteriene er oppfylt, sier KRS 4 at inntekten skal anses som ikke-løpende, dvs. føres i investeringsregnskapet. Vesentlighetskriteriet – med et beløp i størrelsesorden 10 mill. kr – er helt klart oppfylt. Det samme med hensyn til kriteriet knyttet til om inntekten er uvanlig, dvs. om inntekten har en sammenheng med kommunens normale virksomhet å gjøre eller ikke. Inntekten kan ikke knyttes til virksomhet der kommunen har et lovpålagt ansvar, der det er stilt krav om utførelse i kommunens regi eller som kommunen tidligere har bevilget midler til og/eller mottatt midler fra. Når det gjelder det siste kriteriet om at inntekten må være uregelmessig, så er det her snakk om en engangsinntekt i ordets rette forstand. Det kommer én innbetaling per konsesjon, og konsesjonen er ikke tidsavgrenset. Slik vi har forstått det, vil altså ikke kommunen få ytterligere inntekter som kan henføres til den tildelte konsesjonen»

Frode Rabben hos FMS konkluderer ut fra overstående slik: *Ut fra dette tenker vi at vederlaget iht. KRS 4 vil være å klassifisere som en ikke-løpende inntekt, dvs. inntektsføring i investeringsregnskapet.*

Det innebærer at midlene kan benyttes til avsetning for fremtidige investeringer, eller nedbetaling av gjeld som kan redusere kommunens renteutgifter.

Rådmannen har tidligere stilt spørsmål til fylkesmannen om det var mulig å benytte pengene til å styrke næringsfondet. Svaret her er at midlene ikke kan benyttes til næringstilskudd i form av ren driftsstøtte. Samtidig er det også begrensninger i mulighetene for å legge føringer på bruken av midlene (i form av fond med vedtekter) med en sterkere føring en formen de er gitt til. Hovedpoenget er at det er giver som må legge eventuelle føringer på pengene. Kommunestyret kan ikke selv "omdanne" ubundne midler til bundne.

Ut ifra dette kan man heller ikke bruke midlene til utredelse av et usikkert prosjekt (f.eks. for å utrede og utarbeide søknader). Midlene må knyttes til et konkret vedtatt investeringsprosjekt.

Dette betyr at kommunen ikke kan benytte midlene til å subsidiere driften til kommunens virksomheter, eller andre private virksomheter. Det er også viktig å tenke over i denne forbindelse at midlene heller ikke bør brukes til investeringsprosjekter som øker kommunes

driftsutgifter ut over det som er innenfor kommunens lovpålagte oppgaver, for slik å påføre kommunen større driftsutgifter enn vi kan forvente å betjene i fremtiden. Vi står ovenfor turbulente tider med tanke på økonomien, med et nytt inntektssystem ute på høring, og en mulig kommunesammenslåing.

Forventninger til bruken av midlene

Havbruksnæringen ønsker at midlene skal være synlig og befolkningen har en forventning om at midlene brukes i kommunen til konkrete investeringer til «kommunens beste». Det vil derfor ikke være i tråd med forventningene at Kommunen bruker midlene til å betale ned eksisterende lån.

Vi står ovenfor en forventet stor investering innen «morgendagens omsorg», der kommunen må ruste opp tilbudet innen omsorg. Dette vil være en stor investering, og kommunen har allerede en stor gjeldsgrad (den største pr innbygger i fylket). Rådmannen forslår derfor at vi bruker hoveddelen av midlene i forbindelse med de Grønne Konsesjonene til dette investeringsprosjektet. Det er også en forventing at noe av midlene brukes til investeringer i øyrekken.

Hvordan midlene skal fordeles

Midlene er karakterisert som en uvanlig, vesentlig og uregelmessig inntekt. Dette betyr at Frøya Kommune kun kan bruke disse midlene på en konkret vedtatt investering. Det er fornuftig å bruke midlene som et substitutt for et låneopptak. Å bruke midlene til å invester i et prosjekt som vil påføre Frøya Kommune økte driftsutgifter ut over det som kommunen normalt ville vedtatt er ikke i tråd med retningslinjene for å bruke midlene. Rådmannen foreslår derfor følgende:

Innbetalt for de Grønne konsesjonene 21 406 000 kr

Brukt 1 220 000 kr til helhetlig idrettspark

Foreslått avsatt til fremtidige investeringsprosjektet i øyrekken 10% - 2 140 000 kr

Foreslått avsatt til investeringsprosjektet «morgendagens omsorg» 18 046 000 kr

Framtidig inntekt til kommunen fra Havbruksfondet

Regjeringen har foreslått å opprette et Havbruksfond, der fremtidige utvidelser av MTB på laks, vil innbetales, og havbruksfylkene og kommunene skal få 80% av de innbetalte inntektene.

Disse midlene vil mest sannsynlig også bli karakterisert slik som midlene fra de Grønne konsesjonene. Det er derfor Rådmannens forslag å behandle slike midler når de mottas som det vi foreslår ovenfor, til konkrete vedtatte investeringer, fortrinnsvis i helse, pleie, omsorg og oppvekst. Ved å øremerke midlene til konkrete investeringer til å fremme kommunens infrastruktur innen helse, pleie og omsorg samt oppvekst sikrer vi en god tjenesteyting til kommunens innbyggere, og hjelpe på kommunen gjeldsbyrde gjennom å substituere med slike midler i stedet for et låneopptak.

Siden fremtidige inntekter fra Havbruksfondet er svært vanskelig å anslå, både hvor mye og når de blir tilgjengelig, vil det være fornuftig å være konservativ i å ta dem inn i fremtidige investeringsplaner for kommunen. Rådmannen forslår at administrasjonen kommer tilbake til dette om og eventuelt når vi får midlene, og vil da forslå bruk i henhold til det som er beskrevet ovenfor.

Vurdering:
Et alternativ til å avsette midlene til morgendagens omsorg, og investeringsprosjekter i øyrekka, er å bruke midlene til den nye vedtatte brannstasjonen i stedet for låneopptak.

Kommunen kan også øremerke eventuelle fremtidige midler fra Havbruksfondet nå til prosjektet «morgendagens omsorg». Dette er en investering som kommunen vil gjennomføre over flere år, og kan substituere eventuelle midler fra havbruksfondet i stedet for låneopptak.

Forhold til overordna planverk:

Økonomiske konsekvenser:

Budsjettpost/kontostreng:
Debet *kontostreng*/beløp
Kredit *kontostreng*/beløp

Ny saldo på den konto som blir belastet:

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Hjørdis Årvik Smalø	**Arkiv:**	A75
Arkivsaksnr.:	15/68		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskap
Kommunestyret

ØYREKKA FOLKEHØGSKOLE

Vedtak:
Forslag til vedtak:

1. Frøya kommunestyre ønsker å utrede muligheten for etablering av folkehøgskole i Frøya og ber derfor om at prosjektet tas videre.

   → Det nedsettes en styringsgruppe bestående av 5 personer. 2 representanter fra Frøya kommunes administrasjon, 1 representant fra Trødersk kystkompetanse og 2 representant fra Frøya Øyråd.

   → Det nedsettes en referansegruppe bestående av fagpersoner innenfor følgende fagområder:

   - Pedagogikk (videregående)
   - Driver av skole

2. Trøndersk Kystkompetanse engasjeres som prosjektleder.

   → Det settes en ramme på kr 200.000,- til formålet prosjektledelse.

   Midlene tas fra driftsbudsjettet.

Vedlegg:

Prosjektoppgave eksperter i Team
Rapport fra John Arne Moen

Saksopplysninger:
Da mastergradsstudenter ved NTNU skulle skrive sine masteroppgaver ble de forelagt ønsket om at de tenkte på øyrekka i sine oppgaver. Gruppe 4 – Mere Sea, eksperter i team POL3800 tok utfordringen, og de leverte en Prosjektrapport – Øyrekka Folkehøyskole. De mener at en

etablering av en helt unik folkehøgskole i øyrekka, med havet som tema, vil gi mange elever, rundt 20 arbeidsplasser, stoppe avfolkningen, øke aktiviteten og gi store ringvirkninger.

På bakgrunn av studentenes Prosjektrapport Øyrekka Folkehøyskole, engasjerte Rådmannen John Arne Moen til å levere en rapport vedrørende muligheten av å etablere en folkehøgskole i Øyrekka, sekundært en delt løsning hvor folkehøgskolen dels er lokalisert på Fast-Frøya og dels i øyrekka. Rådmannen ba om at det ble lagt vekt på følgende:

- → Muligheten til å utnytte eksisterende infrastruktur og samarbeid med eksisterende fagmiljøer.
- → En modell som innebærer at en eventuell skole kan basere sin virksomhet på de naturgitte forutsetningene som kysten byr på og særdeles de muligheter som Øyrekka og Frøya har.
- → Se på muligheten av å etablere lokalt eierskap som det også i en eventuell driftsfase vil være naturlig å samarbeide med.
- → Gi en oversikt over hvilke ringvirkninger en eventuell folkehøgskole antas å få for de lokalsamfunn hvor man anbefaler lokalisering.

Det var også en forutsetning at Moen i sitt arbeid skulle klargjøre hvilke økonomiske forutsetninger som de ulike modellene baserer seg på. I rapporten er det tatt utgangspunkt i statsbudsjettet for 2015 og de rammer som er lagt for tilskudd til folkehøgskoler.

I sin konklusjon sier John Arne Moen at det, med de forbehold som er nevnt, er realistisk å tenke seg etablering av en folkehøgskole i Øyrekka, lokalisert på Mausund.

Forutsetninger lagt til grunn for konklusjonen fra John Arne Moen:

- → **Eierskap:** Det etableres et ideelt aksjeselskap med lokalt eierskap som står ansvarlig for skoledriften. Dette selskapet blir dermed skoleeier. Utreder tror det er ønskelig at kommunen har en stor minoritetspost i dette selskapet. Det er også ønskelig at krefter i lokalsamfunnet er inne på eiersiden (eks.: idrettslag, velforeninger, fiskerlag etc). Det vil være viktig å utfordre innbyggere både i Øyrekka og regionen for øvrig til å tegne aksjer i selskapet, for slik å sikre størst mulig eierfølelse til prosjektet.

- → **Finansiering:** Finansiering av bygningsmasse – herunder eierskapsform – må være avklart før videre planlegging.

- → **Tomt:** Frøya kommune stiller opparbeidet tomt vederlagsfritt til disposisjon for skolen/eiendomsselskapet.

Vurdering:

En folkehøgskole er en eksamensfri skole der elevene bor i internat på skolen. Det finnes rundt 80 folkehøgskoler, fordelt over hele landet. Folkehøgskolene utgjør et alternativ og supplement til det formelle utdanningssystemet. Folkehøgskolen er en selvstendig, ubundet og eksamensfri skole. Skolene har sitt grunnlag i en pedagogisk filosofi utviklet av den danske pedagogen og teologen Grundtvig, der skolenes formål er å fremme allmennutdanning og folkeopplysning. Den første folkehøyskolen i Norge ble etablert i 1884.

Folkehøyskolene arrangerer ulike typer kurs. Hoveddelen av kursene er langkurs som normalt varer i 9 måneder. I tillegg arrangeres kortkurs som varer i minst to dager og maksimum 94 dager. Utdanningsdirektoratet har ansvaret for forvaltningen av folkehøgskoler.

Å etablere en folkehøgskole med 75 elever i vil gjøre noe med Øyrekka. Det må derfor være godt forankret i befolkningen slik at vi er sikker på at dette er ønsket. Vi ønsker en bærekraftig utviling i øyrekka, og sannsynligheten for at en folkehøgskole vil være med å bidra til dette er stor.

En etablering vil blant annet gi en kjærkommen vekst i befolkningstallet, vekst for næringslivet, bedret kommunikasjon og infrastruktur, blæst om regionen og bevaring av tradisjonsrik øy- og kystkultur.

Økonomi:

Drift av folkehøgskoler finansieres hovedsakelig av statlige tilskuddsordninger og skolepenger betalt av elevene. Med 75 elever og den husleie og finansutgifter som er skissert i rapporten vil man ha rett til en statsstøtte på ca 10. millioner kroner. Elevbetaling vil komme i tillegg med ca 6,75 millioner. Dette gir en årlig inntekt fra selve skoledriften på ca 16,75 millioner.

Hvis man i tillegg klarer å utnytte bygningmassene til sommerdrift anslår Moen i sin rapport at den totale inntekten fra dette kan være på bortimot 2 millioner kroner pr år. Dette er ting det må ses nærmere på for å se om det er realistisk å utvikle reiselivet slik at man kan utnytte potensialet som ligger der.

I et slikt prosjekt vil man sannsynligvis være avhengig av hjelp fra næringslivet, i så måte vil også deres vurderinger i forhold til hvordan skolen organiseres i forhold til plassering og drift være av stor betydning.

Dels etablering på Fast-Frøya og dels i øyrekken:

I sin rapport har ikke Moen sett på muligheten for dels etablering av folkehøgskolen på Fast-Frøya og dels i øyrekken. Dette er begrunnet med at 80 % av elevene må bo på skoleinternatet og at internatet skal være lokalisert sammen med folkehøgskolen – enten i samme bygg eller i bygg tett på undervisningslokalene. I tillegg er det et krav om at antall undervisningstimer utenfor skoleanlegget ikke skal overstige 50 %. Det bør ses på andre modeller også, hvis dette gir en bedre mulighet for realisme – men utgangspunktet er at det er i Øyrekken en slik skole skal ligge. Det ligger imidlertid muligheter innenfor 50 % av undervisningstimene også.

Vi vet at det er et trangt nåløye å få opprettet en folkehøgskole og da må vi se om vi kan være nytenkende og nyskapende innenfor dette feltet og samtidig gi muligheten til vekst og utvikling. Med å være nytenkende og nyskapende tenker man for eksempel på om det er mulig med et pilotprosjekt der man drar veksler på Frøya Videregående skole, Havforskningsinstituttet, Frøya Havbruksservice, oppdrettsnæringen etc, for å se på om dette er noe som gjør at man står sterkere i en søkeprosess og utnyttelse av resursser. Det som er viktig er at man velger områder som gjør oss til et annerledes og til et spennende valg når man ønsker et år på folkehøgskole. Det er også viktig at man utnytter hele øyrekken og dens muligheter både i undervisningsøyemed. Dette med tanke på å få til vekst for hele øyrekken.

Øyrekken som satsningsområde:

I samfunnsplan og strategiske næringsplan har Frøya kommune vedtatt at satsning på Øyrekka skal være et mål. En folkehøgskole kan være med på å gi Øyrekka en mulighet til å snu fraflyttingen og gi vekst på mange områder. Det kan være med på å hjelpe oss til å ha en «levende» Øyrekke.

De tilbakemeldingene som har kommet fra Øyrekken så langt er:

→ dette trenger vi, og dette ønsker vi.

Det må imidlertid avholdes folkemøter der alle får mulighet til å gi tilbakemelding på hva de ønsker og komme med spørsmål knyttet dette prosjektet. Næringslivet og andre interesserte vil også være en viktig aktør for å få til et slikt prosjekt og vil dermed være naturlige deltakere i folkemøter.

Prosjektleder:

Skal man få til en helhetlig og god prosess rundt prosjektet er det viktig å ha en prosjektleder. De økonomiske konsekvensene må belyses godt nok, konseptet for linjevalg må ses på, søknad må skrives etc. I stedet for å utlyse en prosjektlederstilling der det tar tid å få på plass en person, foreslås det at Trøndersk Kystkompetanse engasjeres – de har kapasiteten og kompetansen. Det bør settes av en ramme på kr 200.000,-.

Lån og penger fra «grønne konsesjoner» kan ikke brukes til drift. Dette betyr at så lenge vi ikke er sikre på at en folkehøgskole vil bli godkjent for oppstart, kan ikke slike midler brukes til prosjektledelse.

Alternativet er å finansiere prosjektledelsen med driftsmidler eller fond. Med tanke på at søknadsfristen er 1. oktober 2016 bør dette vurderes. Prosjektet vil bli ett år forsinket hvis vi ikke er ferdig med utredninger og søknad til denne datoen.

Styringsgruppe:

Det bør opprettes en styringsgruppe. Denne bør bestå av representanter fra administrasjonen, Øyrådet og prosjektledelsen.

Styringsgruppens ansvarsområder:

→ overordnet ansvarlig for prosjektet og prosjektresultater

→ ansvarlig for å etablere prosjektet, sørge for at forutsetninger er tilstede, overordnet overvåke fremgangen, iverksette tiltak som er nødvendig

→ overordnet ansvarlig for at prosjektet har midler til gjennomføring

→ ansvarlig for å sikre at prosjektets strategi og organisasjonens strategi ikke er motstridende

→ ansvarlig for å sikre at prosjektets mål er i henhold til organisasjonens behov

Referansegruppe:

Man bør også se på om prosjektet skal ha en referansegruppe. Dette med bakgrunn i at det er en god del som må avklares i forhold til regelverk etc for skole, pedagogikk etc. En referansegruppe er normalt sammensatt av fagpersoner innen de ulike fagfelt som prosjektet har fokus på.

Hovedoppgaven til referansegruppen er å delta i drøftinger og gi innspill slik at det arbeidet som gjøres er relevant, faglig forankret og riktig prioritert i forhold til prosjektets mål.

Fremtidig finansiering ved evt realisering av en folkehøgskole:

Pr i dag vet vi ikke hvordan finansieringen av et slikt prosjekt vil bli og hva som evt vil bli Frøya kommunes bidrag inn i dette. Dette er noe som prosjektledelsen bør se nærmere på. Vi bør imidlertid være «litt frempå» og tenke på å sette av penger til en evt realisering av prosjektet. Dette vil være med på å øke sjansene for at prosjektet kan realiseres.

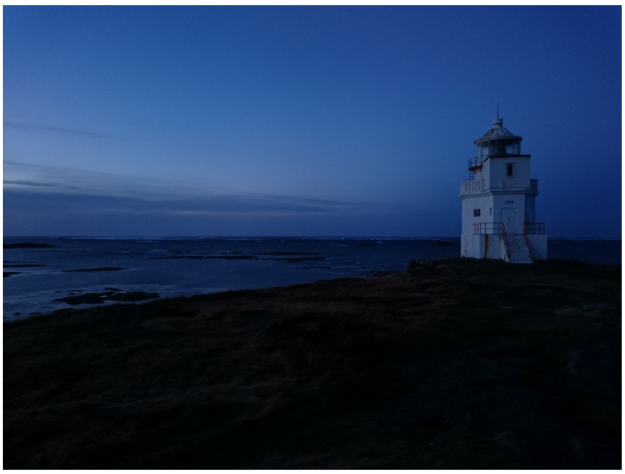
Fremdriftsplan:

Formannskap	Februar 2016
Kommunestyret	Februar 2016
Styringsgruppe nedsettes	Februar 2016
Prosjektleder	Februar 2016
Prosjekteringsmidler settes av	Februar 2016
Referansegruppe nedsettes	Februar 2016
Finansieringsplan	Juni 2016
Folkemøte næringsliv og interesserte	Høsten 2015
Politisk godkjenning	August 2016
Søknad om godkjenning av Øyrekka Folkehøgskole sendes	Oktober 2016
Behandling departementet	Vår 2017
Byggestart	Høsten 2017
Åpning	Høsten 2019

Rådmannen ser muligheten for at folkehøgskole i Frøya skal kunne realiseres og ønsker derfor at det ansettes prosjektleder som kan ta prosjektet videre frem mot en evt realisering.

Prosjektrapport

Øyrekka Folkehøgskole

Gruppe 4 – Mere Sea

Eksperter i Team – POL3800

Januar 2015

NTNU

Skrevet av:

Chanel Christin Thorsrud, Erik U. Høye, Halvor Stræde,

Kristine Worseth, Odin Kirkeby, Tord Stokke Tryggestad

NTNU

Kunnskap for en bedre verden

Forord

Hensikten med denne rapporten er å motivere Frøya kommune og lokale ildsjeler i Øyrekka til å iverksette prosessen for å starte en folkehøgskole. Rapporten er ment som et grunnlag og en inspirasjonskilde til dette arbeidet. Rapporten inneholder en vurdering av forskjellige aspekter knyttet til det å starte og drive en folkehøgskole, samt et konsept til hvordan folkehøgskolen kan utformes. Flere personer har bidratt med informasjon og veiledning under prosjektarbeidet. Først vil vi takke Kysten er Klar, Brohode Frøya, GeminiFish og Frøya kommune som har støttet landsbyen vår økonomisk. Videre ønsker vi å takke Jan Otto Fredagsvik og Axel Wold for et inspirerende og informerende besøk på Frøya og Øyrekka, samt oppfølging av prosjektet i ettertid. Vi vil også takke Hege Stordahl-Bekken som delte nyttig informasjon om Sula. En takk sendes også til Wiggo Sten Larsen som bidro med informasjon om drift og oppstart av en folkehøgskole. Til slutt må vi rette en stor takk til Hillevi Strand, som har vært veldig engasjert og positiv til prosjektet, og som har gitt oss denne fantastiske muligheten gjennom Eksperter i Team.

Sammendrag

Denne rapporten har som hensikt å presentere et folkehøgskolekonsept som svar på behovet for å utvikle et mer bærekraftig kystsamfunn på Frøya og i Øyrekka. Vi har sett på mulig grunnlag for etablering av folkehøgskole, og rapporten må derfor sees som en skisse. Momenter som inkluderes er transportmuligheter på og mellom øyene, telefoni og internett, mulig plassering av skolen, og økonomiske aspekter. Vår informasjon baserer seg på lokalsamfunnet, offentlige dokumenter, og gruppens egne ideer. Vi presenterer en folkehøgskole som benytter Frøya og Øyrekka sine ressurser, samt et forslag til unike linjekonsepter. Flere har uttrykt et ønske om at prosjektrapporten publiseres. Videre har Frøya kommune kontaktet gruppen med forespørsel om videre arbeid med prosjektet.

Forord ..... **i**

Sammendrag ..... **ii**

Innledning **2**

Infrastruktur **4**
Transport til og fra Øyrekka **4**
Telefoni og internett **7**

Eksisterende fasiliteter **7**
Sula **7**
Mausund **8**
Utbygging og nybygging **8**

Økonomi **8**
Finansiering **8**
Statlige Tilskudd 8
Kortkurs- og seminarvirksomhet 9
Sommerdrift 10
Andre potensielle inntektskilder 11
Kristen eller Frilynt skole 11
Kostnader **12**

Samarbeid i Øyrekka og Frøya **13**
Kompetanse **13**
Næringslivets holdning til folkehøgskolen **14**

Konseptet Øyrekka Folkehøgskole **16**
Om Skolen **16**
Linjer og Aktiviteter **17**
Yrkesutprøving **17**
Yrkesutprøving som linje fag 17
Yrkesutprøving som fellesfag/valgfag 18
Kruttrøyk og sjøsprøyt - Jakt langs kysten **19**
Froan Naturreservat - praktisk prosjektarbeid **20**
Med Sjark og Merd - Fiske og oppdrett **21**
Øy- og kystkultur - Formidling og bevaring **23**
Fra Hav til Tallerken **24**
Vått og kaldt, og breiflabb over alt - Sportsdykking **26**
Andre aktiviteter **27**
Matfestival/Sjømatfestival - mat i fjæra 27
Andre mulige linjeaktiviteter 27
Kortkurs **28**

Konklusjon **29**

Litteraturliste **30**

Vedlegg A **32**

Vedlegg B **33**

Vedlegg C **35**

Innledning

Vi er en tverrfaglig prosjektgruppe av studenter ved NTNU, i alderen 22 til 27 år. Chanel går profesjonsstudie i psykologi, Erik går master i biologi, Tord og Halvor studerer samfunnsøkonomi, Odin går industriell økonomi og teknologiledelse og Kristine studerer historie. Under prosjektarbeidet hadde vi forskjellige ansvarsområder. Halvor, Chanel og Kristine har utarbeidet konseptet for selve skolen, mens Erik, Odin og Tord har hatt ansvar for de resterende delene.

Øyrekka er en samling øygrupper utenfor Frøya i Sør-Trøndelag. Øyrekka består av to hovedøygrupper, Sørværa og Nordværa. Øyrekka var en gang et stort og livlig øysamfunn med mange beboere som livnærte seg av fiske og oppdrett, men som de siste tiårene har opplevd betydelig fraflytting. For at Øyrekka ikke skal forsvinne som lokalsamfunn, må noe gjøres. Det er ønskelig å gjøre Øyrekka til et mer attraktivt sted for familier å etablere seg og bli værende.

Lokale ildsjeler og Frøya kommune inviterte en utvalgt gruppe fra landsbyen vår til Sørværa for å bli inspirert til å jobbe med deres utfordringer. Da vi var ute på Øyrekka fikk gruppa øynene opp for de ubenyttede mulighetene. Derfor bestemte vi oss for å se på hvordan lokalsamfunnet kan gjøre noe med dette, og endte opp med å utvikle et konsept for en folkehøgskole lokalisert på Øyrekka. Et av hovedargumentene våre er at en folkehøgskole lar seg kombinere med sommerlivet på øyene. En folkehøgskole vil kunne bidra til et mer aktivt miljø utenfor sommermånedene, samtidig som den kan benyttes til andre formål om sommeren. I tillegg til dette tilbyr Øyrekka det mange elever ønsker å oppleve på folkehøgskole; vakker natur, en annerledes hverdag og mulighetene for aktiviteter du ikke finner så mange andre steder.

En folkehøgskole er et karakter- og eksamensfritt alternativ til det tradisjonelle skolesystemet for de som vil prøve nye ting og få nye venner. På folkehøgskole lærer man for læringens skyld gjennom å praktisere, og ikke bare for å bestå en eksamen. I Norge finnes det 78 folkehøgskoler som alle har et felles verdigrunnlag. Av disse er 30 kristne skoler med et kristent grunnsyn, og 48 ”frilynte” skoler med et pedagogisk grunnsyn. Mange av disse har også mer politiske eller humanistiske verdisyn, men felles for alle folkehøgskoler er at de skal være åpne, inkluderende og skal motarbeide fordommer (Folkehøgskolene, udatert-a).

Prosjektets problemstillingen er å se på om en folkehøgskole kan bidra til bærekraftig utvikling i Øyrekka. For å besvare problemstillingen har vi derfor valgt å utvikle konseptet Øyrekka Folkehøgskole. I prosjektet har vi valgt å inkludere en grunnleggende oversikt over eksisterende infrastruktur og kommunikasjon, fasiliteter, økonomiske aspekter og begrensinger i Øyrekka. Konseptet inneholder konkrete forslag til hva skolen kan tilby av kurs og aktiviteter. Det inngår også en enklere analyse av lokale og regionale ringvirkninger av folkehøgskolen.

Skolekonseptet er utformet basert på våre egne ideer, og er i stor grad inspirert av ekskursjonen til Frøya kommune. Rapporten basere seg videre på innhenting av informasjon fra lokalsamfunnet og fra offentlige dokumenter.

Infrastruktur

Transport til og fra Øyrekka

For at det skal kunne opprettes en folkehøgskole på Øyrekka må visse transportmuligheter til og fra Øyrekka eksistere. Se kart i vedlegg A. Vi har fokusert på Sørværa og anser følgende punkter som viktige:

- *Pendling:* Det bør være mulig for permanente og midlertidige ansatte (kursholdere etc.) å pendle til og fra skolen, fra både Frøya og andre øyer i Øyrekka. Dette gir flere boalternativer for ansatte ved skolen og gjør skolen til en mer attraktiv arbeidsgiver.
- Bruk av alle øyene. I konseptet vårt har vi fokusert på at skolen skal kunne utnytte allerede etablerte fasiliteter og ressurser på alle øyene. Det bør derfor være enkelt å komme seg mellom øyene for å benytte svømmehall, gymsal, undervisningslokaler etc., for så å komme seg tilbake til skolen i løpet av samme dag. Dette medfører at hele Øyrekka tjener på skolen og kan gi besparelser, da man muligens slipper å bygge nytt for alle fasiliteter.
- *Turer:* Mange folkehøgskoler bruker mye tid på reising, både i og utenfor lokalsamfunnet. Det bør da være mulig for skolen å enkelt arrangere dagsturer eller overnattingsturer til andre deler av Øyrekka eller Frøya/Hitra og videre inn på fastlandet.
- *Kulturtilbud:* Hoveddelen av kulturtilbudet i kommunen er lagt til Sistranda, og det er ønskelig at elevene ved skolen skal kunne benytte seg av disse. Det bør derfor være mulig å komme seg til og fra Sistranda på kveldstid både på hverdager og i helger.
- *Hjemreise:* Mange folkehøgskoler opererer med hjemreisehelger hvor elvene har fri og kan dra hjem eller for eksempel til Trondheim eller Kristiansund. Det bør derfor være enkelt å komme seg til og fra Trondheim/Kristiansund, og da eventuelt videre, på helgetur.

Med utgangspunkt i disse punktene har vi analysert rutetabell 820 (Vedlegg B) for Båtavganger mellom Øyrekka og Dyrøy, med korresponderende bussavganger til Sistranda, for perioden 12 januar til 6 april 2015. Vi ser følgende problemer med dagens tilbud:

- Det er ikke mulig å komme seg fra Mausund til Sula tidlig om morgenen, mens det er mulig å komme seg fra Sula til Mausund. Dette gjør da at dagsturer fra Mausund til Sula blir vanskelig å gjennomføre, og at det blir vanskelig for ansatte å bosette seg på Mausund om skolen legges til Sula.
- Det er ikke mulig å komme seg fra Frøya til Mausund om morgenen på hverdager, og derfor ikke mulig for ansatte å bo på Frøya, om skolen legges til Mausund. Det er heller ingen buss fra Sistranda til Dyrøy knyttet til båtavgangene til Sula.
- Det er ikke mulig å komme seg til Mausund hverken fra Frøya eller Sula før klokken 12 på lørdager. Siden en folkehøgskole opererer med skole på lørdager gjør dette det vanskelig for ansatte å bosette seg andre steder enn på Mausund om skolen legges dit.
- Ingen tidlige avganger til eller fra Øyrekka på søndager.
- Siste reisemulighet tilbake til Øyrekka er ca. kl. 19:00 på fredager og søndager, og kl. 17:00 på lørdager. Dette gjør det vanskelig, om ikke umulig, å delta på noe av kulturtilbudet på Sistranda i helger siden disse vil foregå senere enn dette.
- Om en elev eller ansatt skal dra til Sistranda og tilbake til Øyrekka med båt med bussdekning, vil dette kun gi ca. to timer på Sistranda på lørdager. Det samme gjelder på søndager, bare litt senere på ettermiddagen og da kun fra Mausund.
- Ingen mulighet for å ta båt med bussdekning til Sistranda fra Sula på søndager.
- Generelt lite bussdekning av båtavganger til og fra Øyrekka i helgene. Dette gjør turer inn til Sistranda vanskelig for elever siden det ikke forventes at disse har egen bil.
- For å komme seg mellom Sørværa og Nordværa må man innom Dyrøy. Disse avgangene er det få av gjennom hele uken som kan gjøre det vanskelig, men ikke umulig, med dagsturer til Nordværa. For overnattingsturer er det et fungerende tilbud.

Disse problemene må utbedres for at det skal kunne opprettes en velfungerende folkehøgskole som kan utnytt hele Øygruppa sine ressurser. Vi ser derimot utbedringene som mulige siden en folkehøgskole vil gi et økt kundegrunnlag for buss og båtavganger.

Alternativer til offentlig transport vil også være Wold Kysttransport, en privat aktør, som vi ser for oss at skolen vil kunne benytte til turer som ligger utenfor den offentlige ruten. Muligheten

for at skolen kan ha sin egen båt, og hvilke besparelser dette gir mot kostnaden av vedlikehold etc. bør også evalueres.

Om skolen legges til Sula må skolen ha en egen minibuss eller lignende, siden fergen og hurtigbåten nesten bare legger til på Lomsøya som ligger ca. 3 kilometer unna sentrum på Sula. Andre faktorer som må være en del av vurderingen er reisetid og hvor værutsatt reisestrekningene er.

Vi har og konkludert med at helgetransport mellom Øygruppa og Trondheim/Kristiansund er god nok. Elevene vil ha mulighet til å dra på helgeturer og eventuelt videre med fly fra Værnes eller Kvernberget.

Vi mener altså at det bør fokuseres på å øke tilbudet av tidlige avganger mellom Øyrekka og Frøya, samt internt i Øyrekka, for at det skal være mulig å ha en folkehøgskole som er integrert i og kan ta i bruk alle tilgjengelige ressurser i lokalsamfunnet.

Det bør også fokuseres på bedre bussdekning mellom Dyrøy og Sistranda knyttet til båtavgangene til Øyrekka, og da spesielt i helgene. Her kan det eventuelt lages en "hent meg" app eller system som gjør at en kan varsle en eventuell rutebuss på Frøya om å kjøre innom fergekaia ved behov. Lokale påpeker at AtB-bussen som i dag kjører denne ruta er alt for stor. Vi anbefaler en minibuss for kostnadsbesparelser. Senere båtavganger bør også bli fokusert på, slik at elever og ansatte ved skolen skal kunne benytte seg Sistranda. Vi mener alle disse forslagene, i tillegg til å legge til rette for en folkehøgskole, vil tjene lokalbefolkningen på hele Øyrekka.

Uten at disse problemene utbedres vil det være vanskelig å få en velfungerende folkehøgskole til Øyrekka.

Per 15. Januar (Eian, 2015) har AtB lagt til bestillingstransport fra Dyrøy til Sistranda onsdag og fredag kl. 10:35, men vi mener at dette ikke er grunnlag nok til å endre konklusjonen vår om at det trengs en utbedring.

Telefoni og internett

Kartlegging av internett og telefoni ble ikke gjennomført på grunn av manglende tilgang på data. Manglende internett og telefoni kan imidlertid bli en potensiell utfordring for utvikling av folkehøgskole. Folkehøgskolen vil være avhengig av en viss minstekapasitet på tilgjengelig nettverk, og at nettverket er til å stole på.

Eksisterende fasiliteter

Mausund og Sula er de to største samfunnene i Sørværa. Innbyggertallet i tettstedene er i høy grad sesongbetont. Mausund har i dag den største helårsbefolkningen, som er i underkant av 200, og Sula har en helårsbefolking i underkant av 60 ifølge uttalelser fra lokalbefolkning (2015). Begge øysamfunnene har en lokal butikk og et serveringsted. Skole, barnehage og idrettsanlegg er lokalisert på Mausund. Sula har tilgang på dypvannskai. (Omvisning Mausund, Bogøy og Sula, samtaler, 9.1.2015)

Sula

På Sula eksisterer det i dag et hotell med leirskole- og reiselivsdrift. Anlegget består av Sula Havhotell og Sula Rorbuer. Havhotellet består av seks suiter. Hver suite består av ett eller to dobbeltrom samt stue og bad. Hotellet har i tillegg fire vanlige dobbeltrom med bad. Sula Rorbuer består av seks leiligheter med et, to eller tre dobbeltrom tilknyttet en stue og et bad. Andre fasiliteter tilknyttet Sula Havhotell & Rorbuer er et resepsjonsbygg med storkjøkken og tilhørende møte- og bespisningskapasitet for 24 personer. Resepsjonsbygget har også eget dusjanlegg og badstue. Det finnes også et stort fiskefileteringsanlegg, tørkerom for klær og et mindre samlingslokale tilknyttet Sula Havhotell og Rorbuer (Sula Rorbuer, udatert). Andre fasiliteter på Sula som også er tilgjengelige, kan utnyttes av Øyrekka Folkehøgskole. Fyrvokterboligen på toppen av Sula, har seks rom og totalt 16 sengeplasser (*Sula Fyrvokterbolig*, udatert). I tillegg finnes Bekkenhuset med 19 sengeplasser fordelt på familiekøyer. Et siste alternativ for utvikling av internat til en folkehøgskole, er den gamle sykestua. Denne innehar 13 rom og et fellesrom. (Stordahl-Bekken, epost, 16.1.2015)

Mausund

Det er begrenset tilgang på eksisterende fasiliteter som kan brukes i et folkehøgskole prosjekt, på Mausund. Et alternativ er Sjøblomsten Kysthotell. Sjøblomsten er for øyeblikket ikke i drift, men har åtte dobbeltrom og tre seksmansrom, alle har eget bad. Sjøblomsten innehar også et hotellkjøkken og et fellesrom (*Sjøblomstenkysthotell*, udatert). Sjøblomsten må pusses opp før det kan tas i bruk som internat. Mausundgløtt er det andre eksisterende alternativet for etablering av internat på Mausund. Dette består av seks soverom, kjøkken, stor spisesal, to bad og toalett (Mausundgløtt, udatert). Generelt er kapasiteten på disse to alternativene for liten.

Utbygging og nybygging

Sula Havhotell og Rorbuer har konkrete utbyggingsplaner. Utbyggingen av et konferansesenter med en kapasitet til 60 personer vil etter planen starte i 2015. Videre er det planer om et leirskolebygg med 60 sengeplasser fordelt på firemannsrom (Stordahl-Bekken, e-post, 16.1.2015). Både Mausund og Sula har tilgang på tomter som kan utvikles til utbyggingsarealer. Mausund er muligens bedre tilrettelagt for utbygging. Uttalelser fra lokale beboere antyder at tomter ikke skal være et problem for næringsliv som ønsker å etablere seg i øysamfunnet.

Økonomi

Finansiering

Drift av dagens folkehøgskoler finansieres hovedsakelig av statlige tilskuddsordninger og av skolepenger betalt av elevene. I tillegg er det vanlig at folkehøgskoler holder kurs og seminarer rettet mot eksterne for å generere ekstra inntekter. I dag står de statlige tilskuddene for en vesentlig andel av finansieringen til en folkehøgskole.

Statlige Tilskudd

Den statlige finansieringen deles inn i fire forskjellige tilskudd; basistilskudd, husleietilskudd, elevtilskudd og særtilskudd. Basistilskuddet er et fast beløp som er likt for alle skolene. Folkehøgskolerådet gir innstilling til fordeling av husleietilskudd mellom de enkelte skolene. Fordelingen er basert på skolenes utgifter knyttet til fasiliteter. Elevtilskuddet er et fast beløp per tilskuddselev ved skolen. Antall tilskuddselever beregnes basert på skolens gjennomsnittlige elevtall og en omregningstabell. Særtilskuddet går til skoler som har undervisning tilrettelagt

elever med spesielle behov (Utdanningsdirektoratet, 2011). Vi anser ikke dette tilskuddet som aktuelt for Øyrekka Folkehøgskole. For mer informasjon om tilskuddsordningen henviser vi til Utdanningsdirektoratet (2011). For å gjøre et anslag på de årlige inntektene de statlige tilskuddene kan generere for Øyrekka Folkehøgskole har vi sett på tilskudd i 2014 til folkehøgskoler med omtrent 75 elever i gjennomsnitt i perioden 2010-2012. En kan se at det er rimelig å anta at man kan få statlige tilskudd på rundt 7,5 millioner NOK per år. Det er verdt å nevne at folkehøgskoleposten i foreslått statsbudsjett for 2015 kun er prisindeksjustert sammenlignet med statsbudsjettet fra for 2014. Resultatene er presentert i kroner i tabell 1 som er utarbeidet fra vedlegg 2.

Tabell 1: Statlige tilskudd til folkehøgskolene modifisert med tillatelse fra Utdanningsdirektoratet. Vedlegg C, kapittel 253 post 70, tilskudd til folkehøgskoler.

Folkehøgskole	Elevtilskudd	Husleietilskudd	Basistilskudd	Totalt tilskudd
Namdals Folkehøgskole	5 616 041	303 878	1 530 000	7 449 919
Fjordane Folkehøgskole	5 783 404	413 366	1 530 000	7 726 806
Bømlo Folkehøgskole	5 719 177	289 129	1 530 000	7 547 306

For å anslå inntekten en kan forvente i form av skolepenger, baserer vi oss på tall fra Folkehøgskole.no og at skolen vil ha rundt 75 elever årlig. Det oppgis at et år på folkehøgskole gjennomsnittlig koster 100 600 NOK (Folkehøgskolene, udatert-b). Dette vil da gi en inntekt på 7 545 000 NOK per år.

Kortkurs- og seminarvirksomhet

Det er knyttet store usikkerheter til inntektene en kan forvente fra kurs- og seminarvirksomhet ved skolen. På lik linje med årselever omregnes kortkursdeltakere til tilskuddselever ved hjelp av nevnt omregningstabell. Kortkursdeltakerne bidrar dermed til å øke antallet tilskuddselever som ligger til grunn for det årlige elevtilskuddet fra staten. I tillegg til dette tilskuddet, vil det være naturlig å kreve deltakeravgift, hvor en tar sikte på en netto fortjeneste på 20%. Vi undersøkte kurstilbudene ved andre folkehøgskoler, og kunne ikke finne noe som er sammenlignbart med de

tilbudene vi ser for oss ved Øyrekka Folkehøgskole. Vi anser derfor kortkurs som en potensielt god inntektskilde.

Det finnes også eksempler på seminarvirksomhet som går utenfor hovedemnene og linjefagene som tilbys. Dette er da typisk rettet mot næringslivet. Eksempelvis holdt Fosen Folkehøgskole et kurs/seminar på forespørsel fra Statoil over tre dager i lagbygging for hvert av skiftene som skulle bemanne Åsgard B-plattformen på Haltenbanken. Lokasjonen til Øyrekka Folkehøgskole anser vi som svært attraktiv for slik virksomhet. Vi antar derfor at også denne typen aktivitet kan generere inntekter.

Sommerdrift

Siden folkehøgskoleåret varer fra slutten av august til midten av mai, vil skolen stå tom stort sett hele sommersesongen. Mange skoler utnytter dette ved å drive sommerhotell/vandrerhjem eller leie ut fasilitetene sine til ulike arrangementer. Dette gir et godt økonomisk grunnlag om sommeren. Vi ser også for oss at Øyrekka Folkehøgskole kan brukes til nettopp dette. Her er det mulig å legge leirskole til ukene utenom folkehøgskoleåret, og å drive sommerhotell i turistsesongen. Fasilitetene kan også leies ut til firmaturer, bryllup eller andre arrangementer. Mangel på et lavterskel overnattingstilbud ble også spesifikt nevnt som en mangel for Frøya under fellespresentasjonene 8/1 - dette kan da brukes som et ytterligere argument for en slik løsning.

Vi har vurdert en rapport fra 2009 skrevet av professor Helge Jørgensen ved UIS, for Tustna Folkehøgskole (Tustna Folkehøgskole, udatert). Tustna Folkehøgskole er et lignende prosjekt som Øyrekka Folkehøgskole, som ser på muligheten for å etablere en folkehøgskole på Tustna, Møre og Romsdal. I rapporten blir det sett på muligheten for å leie ut Tustna Folkehøgskole til hotelldrift med 74 sengeplasser i 90 døgn om sommeren. Dette er omtrent samme størrelsesorden og tidsperspektiv vi tenker en kan få til ved Øyrekka Folkehøgskole. I rapporten kommer Helge Jørgensen frem til et estimert netto driftsresultat på 1 945 039 kr ved 100% benyttet kapasitet (Tustna Folkehøgskole, udatert). Vi vurderer dette som et veldig optimistisk estimat, men det er fortsatt en pekepinn på at en kan forvente overskudd ved god drift av et sommerhotell. En kan også se til Ullsteinvik Vandrehjem og Sommerhotell, som har hatt et positivt driftsresultat i flere år (Eniro Norge AS, 2013).

Vi anser derfor at det er gode muligheter for å drifte et sommerhotell eller lignende med overskudd, siden det er mye aktivitet, som for eksempel festivaler, på Øyrekka om sommeren.

Andre potensielle inntektskilder

En annen potensiell inntektskilde ved Øyrekka Folkehøgskole vil være videresalg av fisk og annen sjømat, samt bakevarer. Eksempler er tørrfisk, boknafisk, fiskeball, klippfisk, sild lefser og flatbrød. En kan se til Frøya videregående for lignende avtaler. Dette kan også ses på som en markedsføringsstrategi.

Det antas å være store investeringskostnader knyttet til å starte Øyrekka Folkehøgskole. Derfor har vi valgt å vurdere det lokale næringslivets vilje til å bistå med finansiering av disse kostnadene. Vi kontaktet Jan Otto Fredagsvik, tidligere ordfører på Frøya og vararepresentant på Stortinget, i dag seniorrådgiver og ildsjel i Frøya kommune. Han lar seg sitere på at det er stor vilje i det lokale næringslivet til å finansielt bistå prosjekter som gagner lokalsamfunnet. Det vises eksempelvis til at en lokal investor bistod byggingen av Frøya Kunnskapssenter med 55 millioner NOK. Videre bistod flere lokale bedrifter med mindre summer til samme prosjekt. Vi kontaktet også næringslivsaktører på Frøya som deler Fredagsviks mening. Disse aktørene ønsker ikke å bli sitert eller referert til. Et kort søk på store og mellomstore bedrifter på Frøya viser at det er et betydelig antall potensielle investorer. Kanskje mest fremtredende er SalMar, med frøyværingen Gustav Witzøe i spissen.

Kristen eller Frilynt skole

Norsk Kristen Folkehøgskolelag er en organisasjon som arbeider for å fremme den kristne folkehøgskolen i Norge, og har diverse stipend og støtteordninger for sine medlemsskoler og ansatte og elever ved disse (Norges Kristlege Folkehøgskolelag, udatert). Stipendene til ansatte har som formål å bidra til at ansatte ved en kristen folkehøgskole kan gjennomføre kurs eller reiser som bidrar til inspirasjon og utvikling som en medarbeider i en kristen folkehøgskole. Disse stipendene gis fra "Stipendfondet for medlemmer i NKF". Det finnes også legater opprettet for å hjelpe elever ved NKF sine medlemsskoler.

NKF har også et fond for folkehøgskolene hvor rentene av fondskapitalen kan deles ut til skoler som søker. Stipendet kan brukes til studier, utgreiingsarbeid, forsøk og andre formål som

kommer hele skolen til gode. Det finnes også et Solidaritetsfond som deles ut til prosjekter som fremmer folkehøgskoleideen og hvor en folkehøgskole er engasjert, og et stipend for forskning og studier knyttet til NKF og medlemsskolene.

Det er altså muligheter for ekstra støtte til skolen, elever og ansatte om det blir valgt å opprette en kristen folkehøgskole. Midlene skolen kan søke om er derimot ikke veldig store, og bør ikke være en avgjørende faktor for valg av skoletype.

Det finnes ingen egne støtteordninger for frilynte skoler eller elever og ansatte ved en frilynt folkehøgskole.

Kostnader

Ved oppstart av en folkehøgskole vil det påløpe betydelige investeringskostnader. Den største kostnadsposten er naturligvis byggekostnader. Vi vurderer også inventarkostnader og kostnader knyttet til kjøp av utstyr for bruk i undervisningen som viktige. Eksempler på slike kjøp er biler, båter etc. Vi har grovt anslått disse kostnadene til NOK 120 000 000, ved å se til Tustna Folkehøgskole (Tustna Folkehøgskole, udatert).

Det må nevnes at disse kostnadene er veldig avhengig av skolens lokasjon. Hvis man velger å bruke allerede eksisterende lokaler kan kostnadene reduseres betraktelig. Andre faktorer som linjevalg og elevkapasitet kan også påvirke investeringskostnadene.

De viktigste årlige kostnadspostene ved drift av en folkehøgskole er lønn, avskrivninger og andre driftskostnader (Eniro Norge AS, 2013). Hvis investeringskostnadene finansieres gjennom lån, må også årlige finansielle kostnader tas hensyn til. Rammene for disse kostnadene er gitt av de årlige inntektene anslått tidligere i rapporten.

Samarbeid i Øyrekka og Frøya

For at det skal etableres en folkehøgskole på Øyrekka, bør skolen være støttet og ønsket av lokalbefolkningen. Ut i fra de vi har snakket med virker det som om det er enighet om at en folkehøgskole kan bidra positivt til lokalsamfunnet, men at mange er mest fokusert på at nyskapning skal legges til øya deres og ikke andre steder. Siden vi ser for oss at skolen må ta i bruk hele Øyrekka, både Sør- og Nordværa, bør det gjøres noe med rivaliseringen mellom øyene. Vi ser spesielt på forholdet mellom Mausund og Sula som en utfordring, da vi på turen til Sørværa fikk inntrykk av at rivaliseringen mellom disse øysamfunnene er betydelig. Det er også på disse to øyene at hovedaktiviteten til skolen vil befinne seg. Det er derfor viktig at lokalbefolkningen på disse to øyene innser at det må jobbes sammen for at Øyrekka skal bli et levedyktig samfunn. Tankesettet må endres og alle må se nytten av en folkehøgskole som benytter seg av hele Øyrekka uavhengig av hvor selve skolen plasseres.

Kompetanse

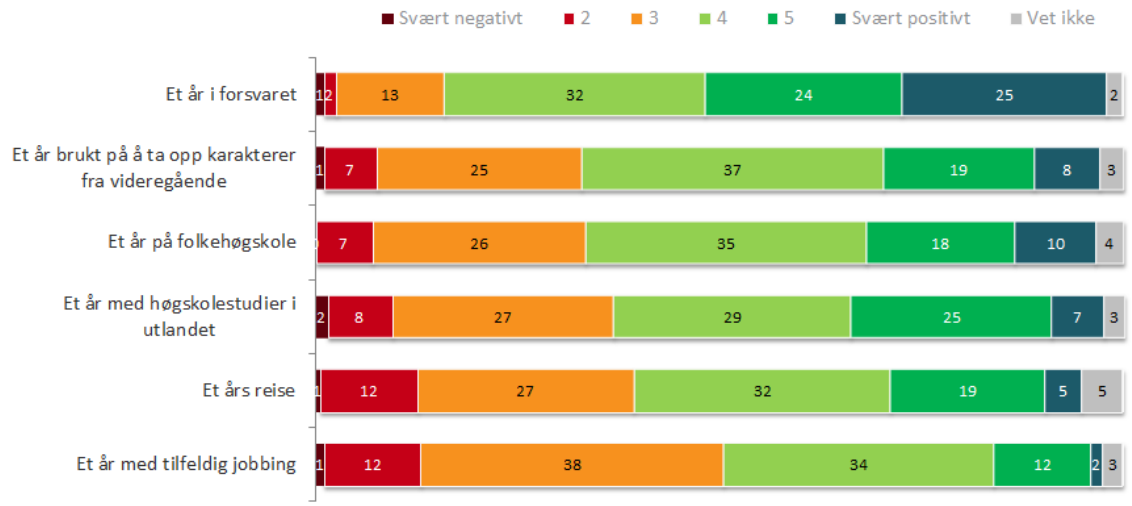
Folkehøgskolen i Norge har i dag status som et tillegg til offentlig utdanning. I en artikkel i tidsskriftet *Folkehøgskolen* (Netland, 2009) fremhever Folkehøgskolerådet at skolen gir generell livskompetanse. Generell livskompetanse viser seg ved økt grad av studiedyktighet i videre utdanning og forberedelser til yrkes- og arbeidsliv (Ulleberg, 1995). Økt grad av studiedyktighet i videre utdanning bekreftes til dels også i rapporten til Borgen & Borgen (2013). De viser at elever som har gått på folkehøgskole har større sannsynlighet for å fullføre sin første bachelorgrad til normert tid, enn elever som går direkte fra videregående skole. Borgen og Borgen (2013) fremhever at folkehøgskolen imidlertid ikke bidrar til å ta sikrere studievalg, da studenter fra folkehøgskoler bytter studier og studiested i lik grad med studenter uten folkehøgskolebakgrunn.

Folkehøgskolene fokuserer i stor grad på en annen form for kompetansetilegning sammenlignet med den tradisjonelle statlige skolens "les, drill og pugg" (Knutas & Solhaug, 2010). Folkehøyskolene fokuserer på individets mangfold av evner og interesser, og utvikler disse til et verdigrunnlag. Disse verdiene danner et grunnlag som fremhever en sammenheng mellom individet og samfunnet (Leine, 1993).

Et viktig historisk fokusområde i kompetanseutviklingen ved å gå på folkehøgskole, er individets vekst og utvikling (Leine, 1993). Dette kommer også frem i Knutas and Solhaug (2010) der elever avgir høye skårer på spørsmål som omhandler å bli bedre kjent med seg selv, utvikle egne interesser og bedre samarbeidsevner. Disse egenskapene, sammen med utviklet ansvarsfølelse og bedre trygghet i deres forhold til andre, danner grunnlaget for personlig modning som det viktigste utbytte av folkehøgskolen (Knutas & Solhaug, 2010). Mestringsforventning, selvverd og sosial læring er andre viktige utbyttefaktorer fra folkehøgskolen som trekkes frem av Knutas and Solhaug (2010).

Næringslivets holdning til folkehøgskolen

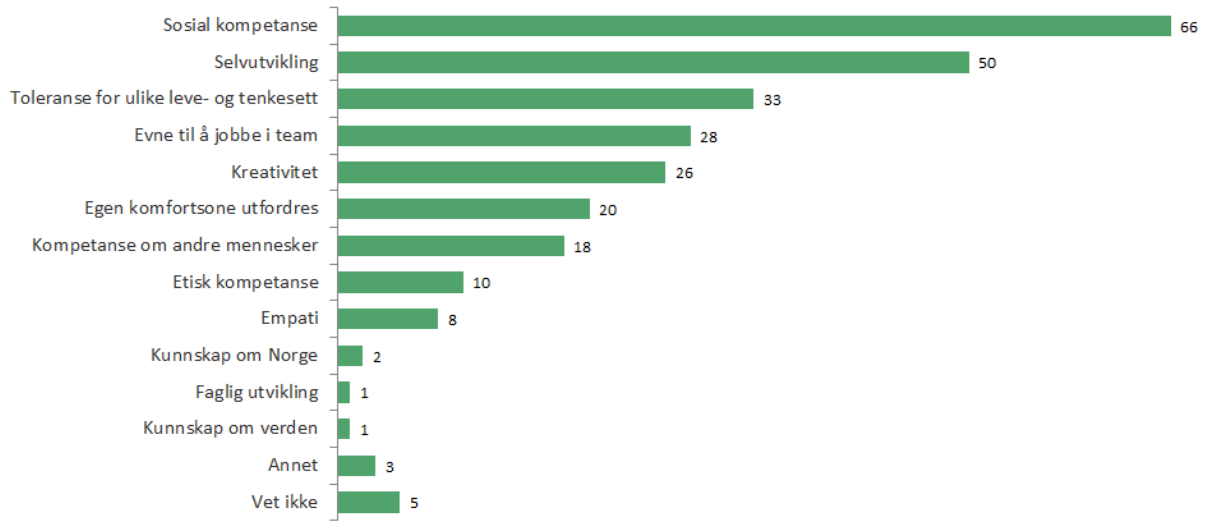
Informasjonskontoret for folkehøgskolene har i samarbeid med TNS Gallup, utført intervjuer over internett i perioden 27. Januar - 4. Februar 2014 rettet mot ledere i norsk næringsliv. Målet var å kartlegge næringslivets holdninger til folkehøgskolen. I undersøkelsen svarer 83% av lederne at de er positive til folkehøgskolen (TNS Gallup, 2014). Undersøkelsen ber også lederne vurdere ulike utsagn om kvalifikasjoner forbundet med nyansettelser. I figur 1 kommer det tydelig frem at å ha betjent et år i forsvaret blir sett på som svært positivt av ledere ved nyansettelser. Et år på folkehøgskole gir også et positivt utslag ved nyansettelser. Av lederne som ble intervjuet, stiller 63% seg positive til tidligere folkehøgskoleelever (TNS Gallup, 2014).

Figur 1: Vurdering av noen kvalifikasjoner ved nyansettelser. Tatt fra lysbildepresentasjonen: Holdning til norske folkehøgskoler blant norske ledere (2014). Gjengitt med tillatelse fra Informasjonskontoret for Folkehøgskolen

Kompetansen elever tilegner seg gjennom et år på en folkehøgskole omtales og defineres ofte som realkompetanse (Ulleberg, 1995). Realkompetanse har flere ulike definisjoner, men

essensen av definisjonene er de samlede kunnskaper, ferdigheter, holdninger og innsikter et menneske har (NOU 2001:16). Realkompetanse er summen av den samlede formelle- og uformelle kompetansen til en person (NOU 1997:25). Formell kompetanse kan tilegnes gjennom utdanningssystemer og sertifiseringsordninger, i form av dokumentert kompetanse ved fullført løp. Uformell kompetanse er kompetanse som ikke går under dokumenterte systemer og kan tilegnes gjennom læring, arbeid, sosiale relasjoner og deltakelse i organisasjons- og samfunnsliv (NOU 2001: 16). Den uformelle delen av realkompetansen trekkes frem av Knutas & Storhaug i *"Som en sang i sinnet-som et eneste sollyst minne": Elevers utbytte av folkehøgskolen* (2010) som det viktigste læringsutbyttet av et år på folkehøgskole. Dette støttes av norske ledere når de rangerer de viktigste ferdighetene elever tilegner seg ved å gå et år på folkehøgskole (TNS Gallup, 2014). Figur 2 viser at sosial kompetanse og selvutvikling rangeres som de viktigste ferdighetene. Neste steget i denne analysen vil være ytterligere forskning, av en uavhengig institusjon, på holdninger blant norske ledere til den norske folkehøgskolen. Dette må gjøres for å danne en mer representativt og uavhengig konklusjon om norske lederes holdning til folkehøgskolen.

Figur 2: Viktigste ferdigheter ved å gå på folkehøgskole. Tatt fra lysbildepresentasjonen: Holdning til norske folkehøgskoler blant norske ledere(2014). Gjengitt med tillatelse fra Informasjonskontoret for Folkehøgskolen

Konseptet Øyrekka Folkehøgskole

Om Skolen

Øyrekka Folkehøgskole - vilt, vått og vakkert

Øyrekka Folkehøgskole er en folkehøgskole som lever av og for havet og kysten. Med sin unike beliggenhet ytterst mot storhavet på Trøndelagskysten kan skolen by på utallige ville, våte og vakre opplevelser.

Ekstremvær er både skremmende og vakkert. Det å sitte ytterst i havet og føle bølgene slå over taket ditt i de villeste vinterstormene er eksotisk for de fleste av oss. Enten man søker vakre naturopplevelser, kreativ utfoldelse eller "kick" og spenning vil Øyrekka kunne by på dette. For mange vil også det å leve i et lite ruralt samfunn være tiltrekkende og fascinerende i seg selv.

Regionen er store på havbruk og oppdrett, og potensialet i Øyrekka er enormt. Med sel- og sjøfugljakt, havfiske og dykking i skolens nærområde er naturopplevelsene mange og varierte. Vind- og bølgeforhold gir grenseløse muligheter for havsport. Øyene er et utømmelig matfat, både over og under overflaten. Med fokus på lokale råvarer og økologisk matproduksjon er regionen et eldorado for den matinteresserte.

Vi ser for oss at yrkesutprøving skal stå i fokus hos Øyrekka Folkehøgskole, og inngå som en naturlig del av skolens aktiviteter. Her skal elevene få mulighet til å prøve ulike yrker, hovedsakelig innen kystrelaterte næringer. Hva med å få være med en lokal fisker på sjarkfiske i Norskehavet? Tenk deg å prøve seg som yrkesdykker for Seashell, finne ut mer om arbeidsdagene i oppdrettsnæringen, eller å prøve seg på kjøkkenet til noen av Trøndelags flotteste spisesteder? Her finnes utallige spennende muligheter.

I tillegg til en variert og aktiv skolehverdag tilbyr de fleste folkehøyskoler spennende skoleturer, både innenlands og utenlands. Vi tenker at det hovedsakelig fokuseres på kystaktiviteter som Lofotfiske, båtturer i Nordishavet, og mat- og opplevelsesturer til for eksempel Chile, New Zealand, Japan og Karibien.

Vi ønsker at Øyrekka Folkehøgskole skal være opptatt av sitt nærområde og ha en sterk lokal forankring. Skolen skal hovedsakelig benytte seg av sitt nærområde og de ressursene som finnes i Øyrekka, og vi ser for oss et tett samarbeid med lokale aktører. Vi ønsker at skolen skal være noe hele øysamfunnet kan stille seg bak og være stolte av.

Linjer og Aktiviteter

I loven om folkehøgskoler (2002) er det definert at minst 50% av en folkehøgskoles aktivitet skal være basert på langkurs, eller det som ofte kalles linjene ved en folkehøgskole. Disse går over et helt år og er det de fleste folkehøgskoler satser på.

En betydelig del av et år på folkehøgskole er valgfag (Folkehøgskolene, udatert-b). Disse velges i tillegg til det allerede fastsatte linjeprogrammet og inneholder ofte deler fra de andre linjene på skolen for å gi et variert tilbud til elevene. Linjeturer er også en viktig del av folkehøgkoleåret. Disse turene skal reflektere skolens verdier og tema samt at de skal reflektere linjenes innhold.

For å komme med et komplett konsept til en folkehøgskole har vi utarbeidet en liste med forslag til linjer, linjeturer og samt valgfag som vil skille Øyrekka Folkehøgskole fra skolene som allerede er etablert i Norge. Forslagene er kun veiledende og tar utgangspunkt i det vi ser på som unikt ved Øyrekka.

Yrkesutprøving

Mange unge er skoleleie og ønsker seg ut i arbeidslivet, men vet samtidig ikke helt vet hvor en vil ende opp.
Hva kan jeg tenke meg å drive med? Hvilke muligheter finnes der ute?

Yrkesutprøving som linje fag

På Øyrekka Folkehøgskole ønsker vi en egen linje med hovedfokus på yrkesutprøving og selvutvikling. Her vil elevene gjennom året være ute i flere kortere og lengre praksisperioder hos bedrifter i regionen. Skolen knytter hovedsaklig lokale kontakter i kystnæringen, men vi tenker at elevene også selv vil kunne ta kontakt med bedrifter uten samarbeidsavtaler med skolen.
I tillegg til praksisperioder vil det bli felles ekskursjoner for hele linjen til bedrifter i nærområdet.

Dette er en ordning som har vært utprøvd hos Trondarnes Folkehøgskole (udatert), og de har en linje ved navn "yrkesutprøving og selvutvikling". Der hadde elevene tre praksisperioder i løpet av skoleåret, i Harstad der skolen ligger, eller i sine hjemkommuner.

Vi mener det vil være naturlig for Øyrekka Folkehøgskole å ha et stort fokus på økologisk mat og bruk av lokale råvarer i Frøya-/Hitraregionen. Det er derfor ønskelig å være synlig i den trønderske matnæringen, som leverandør og deltaker hos blant annet Bondens Marked, Mathallen i Trondheim, Ravnkloa Fiskehall og lokale restauranter.

Yrkesutprøvinglinjen vil også delta i organiseringen av skolens matfestival (se senere avsnitt) på senvinteren. På den måten får elevene testet sine organisatoriske evner, i tillegg til regnskap og markedsføring.

Elevene vil ikke få noen formell yrkeskompetanse, men derimot mulighet til å knytte kontakter, skaffe erfaring og få innspill og ideer til de når senere skal ut i arbeidslivet. Det vil også være muligheter for frivillig ekstrapraksis i regi av elevene selv.

Yrkesutprøving som fellesfag/valgfag

Yrkesutprøving er nokså uprøvd i norske folkehøgskoler, og vil derfor stå sentralt ved Øyrekka Folkehøgskole. I tillegg til en egen linje, vil yrkesutprøving inngå som fellesfag/valgfag for alle skolens elever. Elevene ved skolen skal få mulighet til å komme ut i praksisperioder hos aktører i lokale næringer. Under følger en liste med forslag til ulike praksissteder:

- Restaurant/puber/spiserier i regionen
- Ravnkloa fiskehall
- Dalpro gårdsmat
- Hitramat
- Bondens marked
- Yrkesdykking hos Seashell
- Lofotfiske
- Hvalfangst
- Sjarkfiske med lokale fiskere
- Fiskemottak
- Lokale aktører i oppdrettsnæringen
- Mulighet til å jobbe på/med en merd
- Havsport Dykkersenter i Trondheim
- Lokale aktører innen vind- og vannsport (Sideshore etc.)

Kruttrøyk og sjøsprøyt - Jakt langs kysten

Bilde 1: kystorge.com: Steinkobbe, ukjent fotograf

Med de mulighetene som finnes i regionen ser vi for oss en linje med fokus på jakt langs kysten.

Bli med på et spennende og lærerikt år på Øyrekka utenfor Frøya hvor du vil få mulighet til å bedrive jakt og høsting etter tradisjonelt kystvilt. Opplev actionfylt jakt på sjøfugl fra holmer og kajakk, overlist den mistenksomme gåsa i fjæra, lær deg hvordan man smyger seg innpå og feller steinkobbe og havert, og kjenn pulsen stige når hjort og rådyr kommer på posten din!

I tillegg til spennende jaktopplevelser tenker vi opplæring i sikker skyting og våpenbruk i samarbeid med de lokale jeger- og fiskerforeningene. Vi tenker også behandling og bruk av felt vilt, sikker bruk av kajakk og båt, og fisketur etter Frøya-ørreten. For dem som ikke har jegerprøven forestilles det kurs for de interesserte ved skolestart.

Mulige linjeaktiviteter

- Jakt på sjøfugl (skarv, ender, havelle, måker etc.)
- Gåsejakt med rifle og hagle
- Seljakt (avhengig av tillatelse)
- Bukkejakt etter rådyr
- Rådyrjakt med og uten hund
- Hjortejakt på Hitra
- Kråkejakt
- Stang- og isfiske etter ørret
- Feltbehandling av felt vilt

- Flåing, slakting og partering
- Skinnberedning
- Trofebehandling
- Jegerprøven
- Storviltprøven
- Skytetrening
- Kajakkpadling
- Sikkerhet, redning og førstehjelp.

Vi ser for oss mulige linjeturer til Svalbard for sel og reinjakt, Lofoten for hvalfangst, Canada for jakt på elg og svartbjørn eller New Zealand, som kan tilby alt mulig.

Froan Naturreservat - praktisk prosjektarbeid

Bilde 2: kystnorge.com: Havørn, fotograf Svein Wik

Vi ser på Froan Naturreservat som en mulig arena for spennende aktiviteter.

Synes du natur- og dyrevern er viktig? Liker du å studere dyr og fugler i sitt naturlige miljø? Lyst til å bidra med noe nyttig samtidig som du har det gøy? Da vil vi ha deg med på laget!

Froan Natur- og landskapsreservat er Norges største sammenhengende havområde fredet som naturreservat. Det ble opprettet i 1979 for å bevare leve- og yngleområdene for fugl og sel, og inkluderer øyer, holmer og skjær i øygruppen. Vi ser for oss en linje som blant annet vil arbeide med årlige artsobservasjoner, tellinger, registreringer og kartlegging av fugle- og dyreartene i

reservatet. NINA har sluttført et lignende prosjekt i 2006, og et samarbeid med dem bør vurderes. Arbeidet vil foregå både til lands og fra båt avhengig av årstiden. I tillegg bør det fokuseres på de førsteklasses fotomulighetene dette vil gi. Vi tenker også et mulig samarbeid med lokale turistaktører for å organiserer sel- og fugleturer til området.

Mulige linjeaktiviteter:

- Lærerikt og nyttig prosjektarbeid i Norges villeste natur
- Samarbeid med forskere fra NINA
- Uforglemmelige naturopplevelser
- Nærkontakt med seler, otre, havørner og en mengde andre sjøfugler
- Fugletitting
- Naturfoto/fotoutstilling
- Overnattingsturer

En mulig studietur er til New Zealand som har flere større fuglereservater hvor det lever både kystfugler og tropiske fugler. Scotland, som er importør av norsk havørn, kan også være aktuelt.

Med Sjark og Merd - Fiske og oppdrett

Bilde 3: kystnorge.com: Fisk i merd, ukjent fotograf

Er du interessert i havfiske? Kunne du tenke deg å prøve deg som sjarkfisker, eller hva med å prøve oppdrettsnæringen? I så fall er dette linja for deg!

Denne linja vil gi kunnskap om og erfaringer med det tradisjonelle sjarkfisket og den moderne oppdrettsnæringen. Skolen må kunne disponere egen båt og samtidig samarbeide med lokale oppdrettsaktører om drift av en merd.

Elevene vil kunne lære om, og bedrive aktivt fiske med garn, liner, teiner og håndsnøre etter både fisk og skalldyr. Vi tenker at elevene skal få delta i behandling av fangsten som dels kan leveres til mottak og dels benyttes på skolen. Vi ønsker at flest mulig skal få prøve dette yrket, derfor vil alle i tillegg dra på utplassering blant områdets yrkesaktive sjarkfiskere. Oppdrettsnæringen er et annet område vi mener elevene burde få prøve, både i drift av en "skolemerd" og yrkespraksis på større anlegg i samarbeid med lokale oppdrettere. Elevene bør derfor bli kurset både i båtbruk og sikkerhet. Vi forsøker hvert år å arrangere tur til lofotfisket med mulighet til å delta på kommersiell hvalfangst.

Mulige linjeaktiviteter:

- Båt- og havfiske med forskjellige redskaper
- Behandling og salg av fangst
- Mulighet til å prøve ut interessante yrkesretninger
- Oppdrett av fisk, skalldyr og tang/tare
- Båt og båtbruk - mulighet for å ta båtførerprøven
- Bruk og behandling av redskaper og teknologi
- Flotte turer på havet og masse fiskemuligheter
- Lofotfiske
- Hvalfangst

Alternativer til linjeturdestinasjoner er Island, Shetland eller Færøyene med et yrende fiskeliv. En kan også besøke Chile som er store på fiskeoppdrett, eller fiskelandet Portugal.

Øy- og kystkultur - Formidling og bevaring

Bilde 4: kystnorge.com: Fiskeværet Halten, ukjent fotograf

Nordmenn er født like mye med sjøsprøyt i håret som med ski på beina!

Den langstrakte kysten vår har vært hovedkilde til ressurser, handel, kommunikasjon og transport i årtusener. De siste to århundrer har sett en drastisk reduksjon i antall bo- og sysselsatte i kystkommunene, særlig innenfor de tradisjonelle yrkene. Vi ønsker derfor at denne viktige delen av den norske kulturarven skal føres videre før den går i glemmeboken.

Vi forestiller oss en linje der elevene skal få "hands on" erfaring med gammel lærdom og tradisjonelle håndverk knyttet til kystkulturen. Det kan være å lære om tørrfisk- og klippfiskeksport fra middelalderen, lære gamle håndverk som produksjon av joller, tønner, garn og teiner, og bruk av dem i praksis. Det vil også være mulig med overnatting på gamle fiskevær og å delta i bevaringsarbeid av disse kulturminnene. Det bør også fokuseres på hvordan man overlevde langs kysten: Selvberging, konservering og tradisjonsmat, og gis mulighet til å utarbeide en informativ utstilling på skolen, knyttet til øysamfunnet.

Mulige linjeaktiviteter:

- Tørr- og klippfiskproduksjon
- Bygging av fiskehjell
- Gamle håndverk som produksjon av garn, tau, tønner, rep, joller, ruser m.m.
- Overnattingsturer til gamle fiskevær
- Bevaringsarbeid av fiskevær og andre kulturminner på øyene
- Overlevelse langs kysten; selvberging, konservering og tradisjonsmat
- Utarbeide en utstilling om øyene
- Knivkurs
- Dunsanking

Mulige linjeturer kan gå til Helgelandskysten, Lofoten, Færøyene Island eller Alaske. Mulighetene er mange!

Fra Hav til Tallerken

Bilde 5: kystnorge.com: Kreativ sjømat, ukjent fotograf

Med de ressursene som finnes i Øyrekka vil det være meningsløst ikke å ha en linje som fokuserer på sjømat. Dette vil være linjen for de som er glad og interessert i mat, liker å uttrykke kreativitet på kjøkkenet, eksperimentere med ulike sammensetninger av smaker og skape vakre retter.

Få en innføring i norsk sjømatkultur - tradisjon og innovasjon. Hvordan kan sjømat serveres som skolemat, og hvordan gjøre sjømat interessant for barn? Bli med på et smaksrikt og skapende år!

Vi ser for oss at linjen vil fokusere på lokale råvarer og mulig økologisk produksjon. Frøya er rik på fisk og skalldyr, og er store på kommersiell produksjon av laks og tang. Vi ønsker at elevene skal få kjennskap til Øyrekkas ressurser og råvarer, samt konseptet "ureist mat".

Vi ser for oss at linjen vil samarbeide med lokale bedrifter og de andre linjene ved folkehøyskolen. Mulighetene vil også være mange for å teste seg utenfor kjøkkenet ved at elevene skal få delta i aktiviteter som dykking etter skjell og skalldyr, havfiske og jakt. Elevene vil også være svært delaktige i skolens mulig sjømatfestival.

Mulige linjeaktiviteter:

- Innføring i norsk sjømat
- Matlaging med fokus på sjømat og kystvilt
- Fangst av egne råvarer
- Dykking
- Sjømatfestival
- Utarbeidelse av meny til lokal restaurant

Aktuelle destinasjoner for linjeturer kan være land som er kjent for sine kjøkken. Eksempler er Frankrike, Italia, Japan eller Portugal.

Vått og kaldt, og breiflabb over alt - Sportsdykking

Bilde 6: kystnorge.com: Vrakdykking, fotograt Ann Karin Matberg

Lyst til å ta deg vann over hodet? Dykking er både spennende og lærerikt! Et mangfold av skatter venter under havoverflaten.

Dykking vil være en naturlig aktivitet ved en kystfolkehøyskole, og dykking i Frøyaregionen byr på store opplevelser. Dykking på vrak, undervannsjakt på fisk, og undervannsfoto - mulighetene er mange.

Det vil være naturlig å tilby grunnkurs i fridykking og apparatdykking. Det kan også åpnes for mulighet for fotokurs. Mulige samarbeidspartnere kan være Frøya sportsdykkerklubb, Havsport Dykkersenter, Sideshore og Seashell for sanking av kamskjell.

Mulige linjeaktivteter:

- Dykkerkurs
- Vrakdykking
- Undervannsjakt
- Fangst av skalldyr
- Undervannsfoto
- Tilberedning av sjømat

Mulige linjeturer kan gå til Australia med Great Barrier Reef, Rødehavets krystallklare vann og fargerike koraller, eksotiske Filipinene, Karibien eller Hawaii

Andre aktiviteter

I tillegg til linjeaktiviteter og yrkesutprøving, vil det måtte tilbys valgfag og aktiviteter utenom det fastsatte linjeprogrammet. Vi har her utarbeidet noen forslag til mulige aktiviteter.

Matfestival/Sjømatfestival - mat i fjæra

Vinteren er høysesong for sjømat. I vintersesongen er det mer ekstremvær og mindre som skjer i Øyrekka. Vi kommer derfor opp med forslaget om at skolen organiserer en matfestival på senvinteren. Elevene vil stå for fangst/sanking av lokale råvarer, meny, tilberedning, regnskap og markedsføring. Elevene vil kunne tilby sine retter og varer fra stands på skolens område. Det vil også være mulighet for kunst- og fotoutstilling.

Festivalen kan være helt eller delvis billettfinansiert, og hovedsakelig rette seg mot lokalbefolkningen.

Hovedfokus:

- Økologisk matproduksjon
- Lokale råvarer/kortreist mat
- Samarbeid
- Organisering
- Samhold
- Tilbud til lokalbefolkningen i lavsesongen

Andre mulige linjeaktiviteter

Som et supplement til allerede eksisterende linjer, som valgfag eller frivillige aktiviteter utenom skoletiden har vi kommet opp med følgende muligheter:

- Vann og vindsport: Kiting, surfing, seiling, kajakk, båt m.m.
- Maritim kunst og design: Maling, smykker, håndarbeid, bruk av skjell, stein og annet fra havet
- Naturfoto
- Innendørs aktiviteter i gymsal og svømmehall
- Fotball, sandvolleyball
- Forskjellig håndverk

Kortkurs

Mange folkehøgskoler tilbyr kortkurs. Disse skiller seg fra de klassiske linjene ved at deltakere i alle aldre deltar, og at kursene går over kortere tid, ofte tre dager til én uke. Disse kursene arrangeres for å gi et tilbud til personer som ikke har mulighet eller interesse for et helårskurs. Kortkursene gir skolene flere økonomiske ben å stå på, noe som gjør skolen mindre avhengig av tilskudd og kan gi et bedre helhetlig tilbud fra skolen.

Ved Øyrekka Folkehøgskole ser vi for oss at kortkursene som tilbys vil fokusere på å utnytte det unike som Øyrekka har å tilby av natur, kunnskap og råvarer. Kursene kan for eksempel være knyttet opp mot matlinjen, hvor deltakerne kan lære om hvordan man kan utnytte de ressursene havet rundt Øyrekka har å by på. Her kan eksempelvis jakt og fiske inngå i kurset. Vi ser også for oss kurs som fokuserer på bruk av merder og oppdrett, fiskeredskaper og bærekraftig havbruk. Her vil det da være naturlig å samarbeide med det lokale næringslivet og innbyggerne på Øyrekka. Andre aktuelle aktiviteter eller tema for kortkurs kan være naturfotografi, fugletitting og havsport. Mulighetene er mange og kun fantasien setter grenser.

Konklusjon

I denne oppgaven har vi evaluert muligheten for å etablere en folkehøgskole i Øyrekka. Vi har også utarbeidet et konkret konsept til selve skolen.

Vi anser Øyrekka Folkehøgskole som et realiserbart konsept som vil bidra til en bærekraftig utvikling i Øyrekka. Skolen vil skape nye arbeidsplasser som vil medføre økt tilflytning. Elevene ved skolen kan også regnes som tilflyttere, selv om de kun er der i 9 måneder. Økt tilflytning vil gi et bedre kundegrunnlag for utbedring av transport og kommunikasjon. Videre vil det lokale næringslivet nyte godt av en folkehøgskole. Økt handel av dagligvarer, tjenester og kulturtilbud vil kunne genererer inntekter og danne et livsgrunnlag for næringer, familier og enkeltpersoner. Fokuset på tradisjonsrik øy- og kystkultur vil kunne bidra til bevaring av mange norske kulturskatter, samtidig som det vil gjøre unge mer bevisst på hva kystnorge har å tilby. En slik blæsting anser vi som svært gunstig. En folkehøgskole vil altså gi varig aktivitet og mulig vekst i Øyrekka, og selv om det trengs betydelige investeringer, vil prosjektet være bærekraftig for framtiden. Vi må også påpeke at vi ser tydelige utfordringer ved det å starte en folkehøgskole i Øyrekka. Staheten og stoltheten i de forskjellige øygruppene vil være en utfordring. Videre har det vist seg vanskelig å få den økonomiske støtten fra staten, som folkehøgskoler er avhengige av. Til slutt må også logistikk trekkes frem som en betydelig utfordring.

Veien videre for prosjektet ser lys ut. Vi har allerede fått henvendelse om en mulig publisering av rapporten i magasinet *Folkehøgskolene*, og vi har blitt kontaktet av Frøya kommune om muligheten for at vi kan fortsette arbeidet. For at prosjektet skal utarbeides ytterligere må det fokuseres på å konkretisere mulighetene vi har nevnt. Hvilke fasiliteter er det faktisk mulig å bruke og hva må bygges ut? Videre må et konkret økonomisk rammeverk utarbeides. AtB sin vurdering av økt rutetilbud ved etablering av en folkehøgskole må dokumenteres. Det må legges konkrete samarbeidsplaner med næringslivet og innad i Øyrekka. Til slutt må det ferdigstilles en komplett søknad til Folkehøgskolerådet om Statlig støtte. Mye må gjøres, og vi har tro på at lar seg gjøre.

Litteraturliste

Borgen, Solveig T., & Borgen, Nicolai T. (2013). Folkehøgskole og øvrig utdanningsoppnåelse. *Undersøkelser av folkehøgskoleutdanningens effekt på elevenes øvrige utdanningsoppnåelse*. Berkeley.

Eian, Rune. (2015, 15.01). AtB med nye opplysninger om Dyrøya-Sistranda transporten, *Hitra-Frøya*. Hentet 16.01.2015 fra http://www.hitra-froya.no/

Eniro Norge AS. (2013). *Proff the business finder*. Hentet 19.01.2015 fra http://www.proff.no

Lov om folkehøyskoler (folkehøyskoleloven). (2002). Hentet 16.01.2015 fra https://lovdata.no/dokument/NL/lov/2002-12-06-72

Folkehøgskolene. (udatert-a). *Hva er en folkehøgskole?*. Hentet 22.01.2015 fra http://www.folkehogskole.no/hva-er-folkehogskole#avsnitt-2

Folkehøgskolene. (udatert-b). *Om folkehøgskolene*. Hentet 18.01.2015 fra http://www.folkehogskole.no/om-folkehogskole

Knutas, Agneta, & Solhaug, Trond. (2010). *"Som en sang i sinnet - som et eneste sollyst minne": elevers utbytte av folkehøgskolen*. Trondheim: NTNU samfunnsforskning.

Leine, Marton. (1993). *Mellom hverdag og visjon: fra ungdomsskole til folkehøgskole 1893-1993*. Oslo: Noregs kristelege folkehøgskolelag.

Mausundgløtt. (udatert). *Overnatting*. Hentet 16.01.2015 fra http://www.mausundglott.no/overnatting/

Netland, Odd Arild. (2009). Stortingsmelding om kompetansebehov i framtida *Folkehøgskolen* (Vol. 1). Oslo: Norsk folkehøgskolelag.

Norges Kristlege Folkehøgskolelag. (udatert). *Stipend*. Hentet 19.01.2015 fra http://nkf.folkehogskole.no/nkf/om-nkf/stipend/

NOU 1997:25. (1997). *Ny kompetanse - Grunnlaget for en helhetlig etter- og videreutdanningspolitikk*. Oslo: Kunnskapsdepartementet Hentet 21.01.2015 fra https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/nou-1997-25/id141157/.

NOU 2001:16. (2001). *Frihet til mangfold - Om folkehøgskolens rammevilkår*. Oslo: Kunskapsdepartementet Hentet 21.01.2015 fra https://www.regjeringen.no/nb/dokumenter/nou-2001-16/id378021/.

Sjøblomstenkysthotell. (udatert). Hentet 15.01.2015 fra http://www.sjoblomstenkysthotell.no/public.aspx?pageid=81781

Sula Fyrvokterbolig. (udatert). Hentet 15.01.2015 fra http://opplevsula.no/sulafyr/utleie/

Sula Rorbuer. (udatert). *Overnatting*. Hentet 15.01.2015 fra http://www.sularorbuer.no/index.php?option=com_content&view=article&id=134&Itemid=47&lang=no

TNS Gallup. (2014). *Holdning til norske folkehøgskoler blant norske ledere*. [Lysarkpresentasjon].Informasjonskontoret for Folkehøgskolen: Hentet 20.01.2015 fra http://jatilfolkehogskole.com/undersokelser-om-folkehogskole/

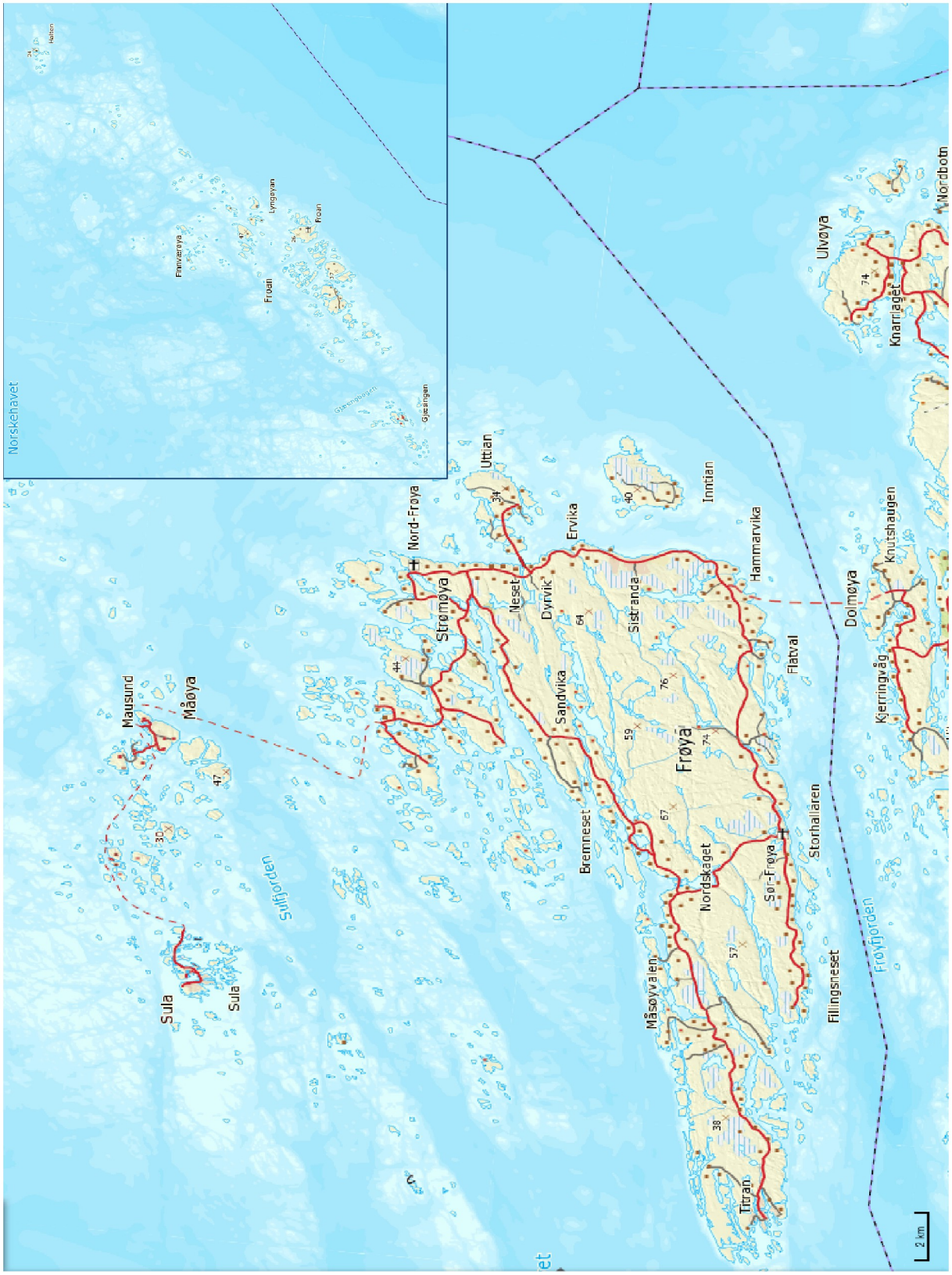
Trondarnes Folkehøgskole. (udatert). *Yrkesutprøvning og selvutvikling*. Hentet 18.01.2015 fra http://www.trondarnes.fhs.no/?pkSubKategori=49&cmd=3&pkKategori=1

Tustna Folkehøgskole. (udatert). *Prosjektbeskrivelse*. Hentet 19.01.2015 fra http://tustnafhs.no/35453/3898/35454-53113.html

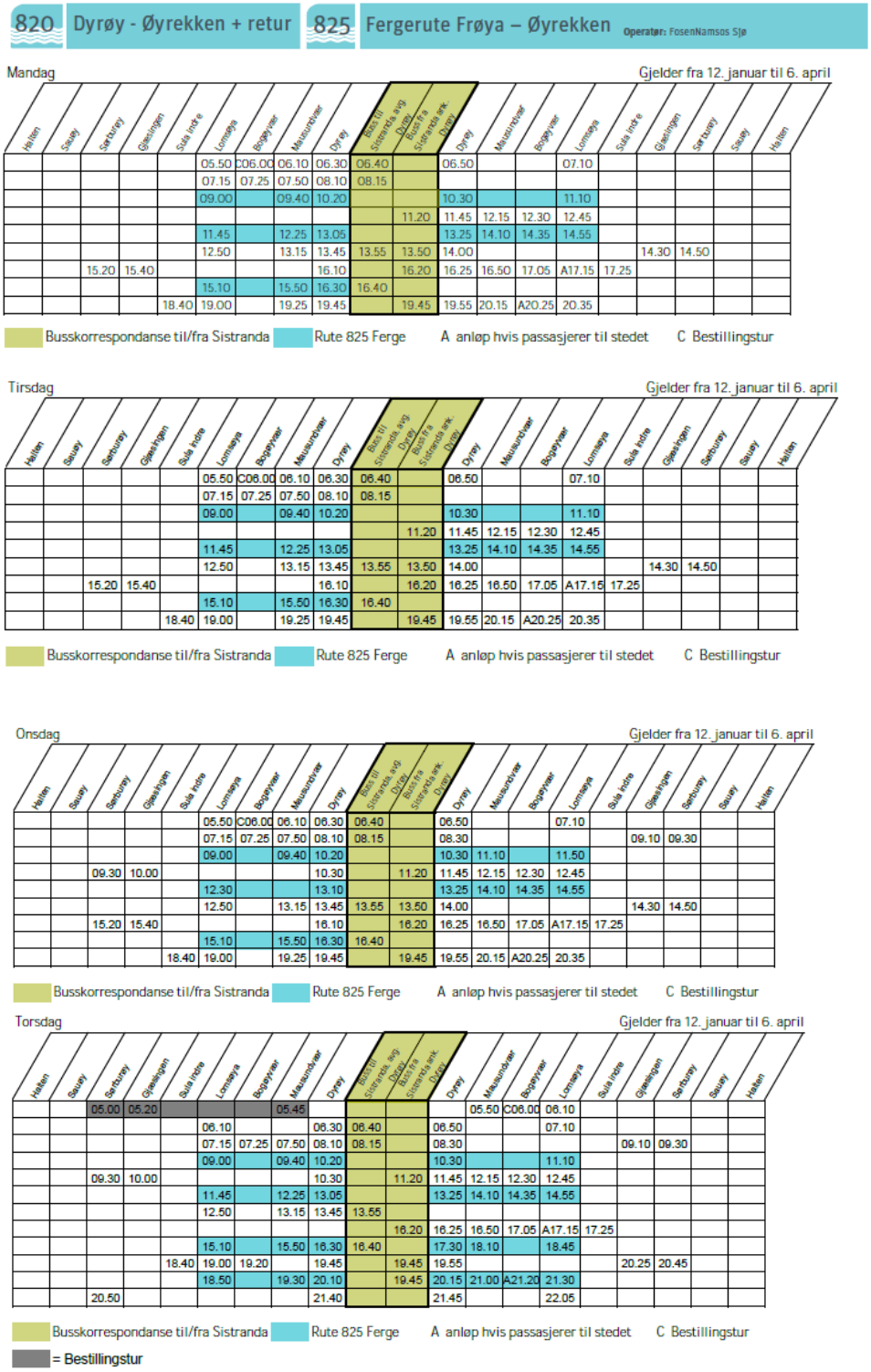
Ulleberg, Hans Petter. (1995). *Kompetansespørsmålet i folkehøgskolen: en evaluering av deler av forsøksvirksomheten 1991-1994*. Trondheim: Norsk voksenpedagogisk forskningsinstitutt.

Utdanningsdirektoratet. (2011, 12.02.2014). *Tilskudd til folkehøgskoler- statsbudsjettet 2014*. Hentet 19.01.2015 fra http://www.udir.no/Regelverk/Tilskudd/Folkehogskoler1/Tilskudd-til-folkehoyskoler---statsbudsjettet/

Vedlegg A

Norskehavet
Frøya
Nord-Frøya
Sør-Frøya
Strømøya
Uttian
Innlian
Ervika
Neset
Dyrvik
Sistranda
Hammarvika
Sandvika
Bremneset
Flatval
Storhallaren
Nordskaget
Måsøyvalen
Titran
Fillingsneset
Frøyfjorden
Dolmøya
Knutshaugen
Kjerringvåg
Ulvøya
Knarrlaget
Nordbotn
Mausund
Måøya
Sula
Sulafjorden
2 km

Vedlegg B

820 Dyrøy - Øyrekken + retur

825 Fergerute Frøya – Øyrekken Operatør: FosenNamsos Sjø

Mandag — Gjelder fra 12. januar til 6. april

Halten	Sauøy	Sørburøy	Gjæslingen	Sula indre	Lomsøya	Bogøyvær	Mausundvær	Dyrøy	Buss til Sistranda avg.	Dyrøy	Buss fra Sistranda ank.	Dyrøy	Mausundvær	Bogøyvær	Lomsøya	Sula indre	Gjæslingen	Sørburøy	Sauøy	Halten
					05.50	C06.00	06.10	06.30	06.40			06.50			07.10					
					07.15	07.25	07.50	08.10	08.15											
					09.00		09.40	10.20				10.30			11.10					
											11.20	11.45	12.15	12.30	12.45					
					11.45		12.25	13.05				13.25	14.10	14.35	14.55					
					12.50		13.15	13.45	13.55	13.50		14.00					14.30	14.50		
		15.20	15.40					16.10		16.20		16.25	16.50	17.05	A17.15	17.25				
					15.10		15.50	16.30	16.40											
				18.40	19.00		19.25	19.45		19.45		19.55	20.15	A20.25	20.35					

Busskorrespondanse til/fra Sistranda Rute 825 Ferge A anløp hvis passasjerer til stedet C Bestillingstur

Tirsdag — Gjelder fra 12. januar til 6. april

Halten	Sauøy	Sørburøy	Gjæslingen	Sula indre	Lomsøya	Bogøyvær	Mausundvær	Dyrøy	Buss til Sistranda avg.	Dyrøy	Buss fra Sistranda ank.	Dyrøy	Mausundvær	Bogøyvær	Lomsøya	Sula indre	Gjæslingen	Sørburøy	Sauøy	Halten
					05.50	C06.00	06.10	06.30	06.40			06.50			07.10					
					07.15	07.25	07.50	08.10	08.15											
					09.00		09.40	10.20				10.30			11.10					
											11.20	11.45	12.15	12.30	12.45					
					11.45		12.25	13.05				13.25	14.10	14.35	14.55					
					12.50		13.15	13.45	13.55	13.50		14.00					14.30	14.50		
		15.20	15.40					16.10		16.20		16.25	16.50	17.05	A17.15	17.25				
					15.10		15.50	16.30	16.40											
				18.40	19.00		19.25	19.45		19.45		19.55	20.15	A20.25	20.35					

Busskorrespondanse til/fra Sistranda Rute 825 Ferge A anløp hvis passasjerer til stedet C Bestillingstur

Onsdag — Gjelder fra 12. januar til 6. april

Halten	Sauøy	Sørburøy	Gjæslingen	Sula indre	Lomsøya	Bogøyvær	Mausundvær	Dyrøy	Buss til Sistranda avg.	Dyrøy	Buss fra Sistranda ank.	Dyrøy	Mausundvær	Bogøyvær	Lomsøya	Sula indre	Gjæslingen	Sørburøy	Sauøy	Halten
					05.50	C06.00	06.10	06.30	06.40			06.50			07.10					
					07.15	07.25	07.50	08.10	08.15			08.30					09.10	09.30		
					09.00		09.40	10.20				10.30	11.10		11.50					
		09.30	10.00					10.30			11.20	11.45	12.15	12.30	12.45					
					12.30			13.10				13.25	14.10	14.35	14.55					
					12.50		13.15	13.45	13.55	13.50		14.00					14.30	14.50		
		15.20	15.40					16.10		16.20		16.25	16.50	17.05	A17.15	17.25				
					15.10		15.50	16.30	16.40											
				18.40	19.00		19.25	19.45		19.45		19.55	20.15	A20.25	20.35					

Busskorrespondanse til/fra Sistranda Rute 825 Ferge A anløp hvis passasjerer til stedet C Bestillingstur

Torsdag — Gjelder fra 12. januar til 6. april

Halten	Sauøy	Sørburøy	Gjæslingen	Sula indre	Lomsøya	Bogøyvær	Mausundvær	Dyrøy	Buss til Sistranda avg.	Dyrøy	Buss fra Sistranda ank.	Dyrøy	Mausundvær	Bogøyvær	Lomsøya	Sula indre	Gjæslingen	Sørburøy	Sauøy	Halten
		05.00	05.20				05.45						05.50	C06.00	06.10					
					06.10			06.30	06.40			06.50			07.10					
					07.15	07.25	07.50	08.10	08.15			08.30					09.10	09.30		
					09.00		09.40	10.20				10.30			11.10					
		09.30	10.00					10.30			11.20	11.45	12.15	12.30	12.45					
					11.45		12.25	13.05				13.25	14.10	14.35	14.55					
					12.50		13.15	13.45	13.55											
											16.20	16.25	16.50	17.05	A17.15	17.25				
					15.10		15.50	16.30	16.40			17.30	18.10		18.45					
				18.40	19.00	19.20		19.45		19.45		19.55					20.25	20.45		
					18.50		19.30	20.10		19.45		20.15	21.00	A21.20	21.30					
		20.50						21.40				21.45			22.05					

Busskorrespondanse til/fra Sistranda Rute 825 Ferge A anløp hvis passasjerer til stedet C Bestillingstur

= Bestillingstur

Fredag

Gjelder fra 12. januar til 6. april

Halten	Sauøy	Sørburøy	Gjæslingen	Sula indre	Lomsøya	Bogøyvær	Mausundvær	Dyrøy	Buss til Sistranda avg. Dyrøy	Buss fra Sistranda ank. Dyrøy	Dyrøy	Mausundvær	Bogøyvær	Lomsøya	Sula indre	Gjæslingen	Sørburøy	Sauøy	Halten
					05.50	C06.00	06.10	06.30	06.40		06.50			07.10					
					07.15	07.25	07.50	08.10	08.15	08.10	08.30					09.10	09.30		
		09.30	10.00					10.30		11.20	11.25	11.50	12.05	12.20					
					10.00		10.45	11.25		11.20	11.30			12.10					
					12.15			12.55			13.25	14.10	14.35	14.55					
					12.50		13.15	13.45	13.55	13.50									
										16.20	16.25	16.50	17.05	A17.15	17.25				
					15.10		15.50	16.30	16.40		17.00	17.40		18.20					
				18.40	19.00	19.15		19.35		19.45	19.45					20.15	20.35		
					18.30		19.10	19.50		19.45	20.00	20.40	A21.20	21.40					
		20.40						21.30											

Busskorrespondanse til/fra Sistranda Rute 825 Ferge A anløp hvis passasjerer til stedet C Bestillingstur

Lørdag

Gjelder fra 12. januar til 6. april

Halten	Sauøy	Sørburøy	Gjæslingen	Sula indre	Lomsøya	Bogøyvær	Mausundvær	Dyrøy	Buss til Sistranda avg. Dyrøy	Buss fra Sistranda ank. Dyrøy	Dyrøy	Mausundvær	Bogøyvær	Lomsøya	Sula indre	Gjæslingen	Sørburøy	Sauøy	Halten
											10.30			10.50					
					10.00			10.40			11.20	12.00		12.45					
					11.00	11.15	11.30	11.50											
											12.35						13.25		
		13.35	13.55					14.35											
					13.10	13.30	13.50	14.30	14.35		14.35	15.15		15.55					
											16.00	16.25	16.40	16.55					
					17.05		17.30	17.50		17.45	18.00	18.25	A18.40	A18.55	19.10				

Busskorrespondanse til/fra Sistranda Rute 825 Ferge A anløp hvis passasjerer til stedet C Bestillingstur

Søndag

Gjelder fra 12. januar til 6. april

Halten	Sauøy	Sørburøy	Gjæslingen	Sula indre	Lomsøya	Bogøyvær	Mausundvær	Dyrøy	Buss til Sistranda avg. Dyrøy	Buss fra Sistranda ank. Dyrøy	Dyrøy	Mausundvær	Bogøyvær	Lomsøya	Sula indre	Gjæslingen	Sørburøy	Sauøy	Halten
					11.00		11.40	12.20			12.30	13.10	A13.30	13.50					
				13.20		13.40	14.00	14.20			14.30						15.20		
					14.00			14.40			15.00	15.40							
		15.20	15.40					16.20	16.35		16.25		16.50	17.05					
							15.50	16.30	16.35		16.40	17.20		18.00					
					17.30	17.40	18.00	18.20		19.40	19.45	A	A	20.20					

Busskorrespondanse til/fra Sistranda Rute 825 Ferge A anløp hvis passasjerer til stedet C Bestillingstur

Vedlegg C

Utdanningsdirektoratet

KAP 253 POST 70 TILSKUDD TIL FOLKEHØYSKOLER

DRIFTSTILSKUDD 2014

Budsjett 2014	kr	737 519 000
Elevtilskudd (ordinært)	kr	528 467 084
Særtilskudd 4 skoler	kr	33 621 008
Basistilskudd	kr	117 810 000
Husleietilskudd	kr	57 620 908

Tilskuddssats pr. omregnet elev: kr 31 348,26

Særtilskuddssats pr. elev: kr 344 830,86

	Folkehøgskole:	Gj.sn. elev-tall 2010-2012 korrigert	Omregnede tilskudds-elever	Særtilskudds-elever	Elev-tilskudd	Husleie-tilskudd	Basis-tilskudd	Ordinært tilskudd 2014	Særtilskudd 2014	Samlet tilskudd 2014
Sum		**7 653,5854**	**16 857,94**	**97,5**	**528 467 084**	**57 620 908**	**117 810 000**	**703 897 992**	**33 621 008**	**737 519 000**
1	Agder	102,3785	226,54		7 101 635	474 335	1 530 000	9 105 970		9 105 970
2	Arbeiderbevegelsen	90,4416	206,25		6 465 579	762 198	1 530 000	8 757 777		8 757 777
3	Bakketun	108,0000	236,10		7 401 324	426 935	1 530 000	9 358 259		9 358 259
4	Bjerkely	89,0600	203,90		6 391 910	290 312	1 530 000	8 212 222		8 212 222
5	Borgund	110,5735	240,47		7 538 316	1 723 404	1 530 000	10 791 720		10 791 720
6	Buskerud	68,5948	164,63		5 160 864	611 845	1 530 000	7 302 709		7 302 709
7	Bømlo	76,4330	182,44		5 719 177	298 129	1 530 000	7 547 306		7 547 306
8	Danvik	124,0000	263,30		8 253 997	1 273 670	1 530 000	11 057 667		11 057 667
9	Elverum	105,0000	231,00		7 241 448	936 496	1 530 000	9 707 944		9 707 944
10	Fana	103,0920	227,76		7 139 880	480 486	1 530 000	9 150 366		9 150 366
11	Fjordane	77,6389	184,49		5 783 440	413 366	1 530 000	7 726 806		7 726 806
12	Folkehøgskolen 69 gr. nord	42,7565	102,62		3 216 958	318 850	1 530 000	5 065 808		5 065 808
13	Folkehøgskolen Sørlandet	132,8038	278,27		8 723 280	1 002 743	1 530 000	11 256 023		11 256 023
14	Follo	107,8382	235,82		7 392 547	954 828	1 530 000	9 877 375		9 877 375
15	Fosen	53,4391	128,25		4 020 414	360 511	1 530 000	5 910 925		5 910 925
16	Fredly	133,4483	279,36		8 757 450	1 096 200	1 530 000	11 383 650		11 383 650
17	Grenland	116,0000	249,70		7 827 661	840 696	1 530 000	10 198 357		10 198 357
18	Hadeland (tidl. Vestoppland)	97,6378	218,48		6 848 968	412 069	1 530 000	8 791 037		8 791 037
19	Hallingdal	101,8002	225,56		7 070 914	366 547	1 530 000	8 967 461		8 967 461
20	Hardanger	76,2921	182,20		5 711 653	417 694	1 530 000	7 659 347		7 659 347
21	Haugetun	122,0000	259,90		8 147 413	789 916	1 530 000	10 467 329		10 467 329
22	Hedmarktoppen	137,0000	285,40		8 946 793	838 915	1 530 000	11 315 708		11 315 708
23	Holtekilen	88,6057	203,13		6 367 772	670 066	1 530 000	8 567 838		8 567 838

	Folkehøgskole:	Gj.sn. elev-tall 2010-2012 korrigert	Omregnede tilskudds-elever	Særtilskudds-elever	Elev-tilskudd	Husleie-tilskudd	Basis-tilskudd	Ordinært tilskudd 2014	Særtilskudd 2014	Samlet tilskudd 2014
24	Hurdal Verk	112,3377	243,47		7 632 361	755 467	1 530 000	9 917 828		9 917 828
25	Høgtun	112,8081	244,27		7 657 439	873 698	1 530 000	10 061 137		10 061 137
26	Idrettsskolen Numedal	103,0000	227,60		7 134 864	517 127	1 530 000	9 181 991		9 181 991
27	Jeløy	85,5311	197,90		6 203 821	1 624 408	1 530 000	9 358 229		9 358 229
28	Jæren	104,7208	230,53		7 226 714	766 409	1 530 000	9 523 123		9 523 123
29	Karmøy	106,6170	233,75		7 327 656	473 221	1 530 000	9 330 877		9 330 877
30	Lofoten	94,3544	212,90		6 674 045	1 108 528	1 530 000	9 312 573		9 312 573
31	Lundheim	77,9627	185,04	32,5	5 800 682	969 305	1 530 000	8 299 987	11 207 003	19 506 990
32	Manger	56,5000	135,60		4 250 824	922 459	1 530 000	6 703 283		6 703 283
33	Molde	104,6317	230,37		7 221 699	946 478	1 530 000	9 698 177		9 698 177
34	Møre	107,7482	235,67		7 387 844	473 039	1 530 000	9 390 883		9 390 883
35	Namdals	74,6474	179,15		5 616 041	303 878	1 530 000	7 449 919		7 449 919
36	Nansenskolen	87,0000	200,40		6 282 191	443 629	1 530 000	8 255 820		8 255 820
37	Nestor seniorutvikling	65,4352	157,04		4 922 931	433 725	1 530 000	6 886 656		6 886 656
38	Nordfjord	138,0000	287,10		9 000 085	926 530	1 530 000	11 456 615		11 456 615
39	Nordhordland	174,9881	349,98		10 971 264	743 010	1 530 000	13 244 274		13 244 274
40	Nordmøre	111,0000	241,20		7 561 200	785 712	1 530 000	9 876 912		9 876 912
41	Nordnorsk pensjonistskole	64,7060	155,29		4 868 071	301 217	1 530 000	6 699 288		6 699 288
42	Pasvik	65,3459	156,83		4 916 348	186 364	1 530 000	6 632 712		6 632 712
43	Peder Morset	76,4489	182,46	40,0	5 719 804	1 672 450	1 530 000	8 922 254	13 793 234	22 715 488
44	Ringebu	54,7345	131,36		4 117 907	268 663	1 530 000	5 916 570		5 916 570
45	Ringerike	132,0000	276,90		8 680 333	701 024	1 530 000	10 911 357		10 911 357
46	Risøy	135,8432	283,43		8 885 037	869 835	1 530 000	11 284 872		11 284 872
47	Romerike	103,1667	227,88		7 143 641	911 398	1 530 000	9 585 039		9 585 039
48	Rødde	101,5939	225,21		7 059 942	934 509	1 530 000	9 524 451		9 524 451
49	Rønningen	147,0000	302,40		9 479 714	891 125	1 530 000	11 900 839		11 900 839
50	Sagavoll	140,0147	290,52		9 107 296	974 711	1 530 000	11 612 007		11 612 007
51	Sandvik	31,9195	76,61		2 401 590	396 843	1 530 000	4 328 433		4 328 433
52	Seljord	94,8046	213,67		6 698 183	724 215	1 530 000	8 952 398		8 952 398
53	Setesdal	40,0000	96,00		3 009 433	464 662	1 530 000	5 004 095		5 004 095
54	Skiringssal	96,7667	217,00		6 802 572	1 191 429	1 530 000	9 524 001		9 524 001
55	Skjeberg	95,6667	215,13		6 743 951	665 119	1 530 000	8 939 070		8 939 070
56	Skogn	100,0000	222,50		6 974 988	516 692	1 530 000	9 021 680		9 021 680
57	Sogndal	83,9546	195,22		6 119 807	1 306 889	1 530 000	8 956 696		8 956 696
58	Solbakken	64,3427	154,42		4 840 798	191 017	1 530 000	6 561 815		6 561 815
59	Solborg	156,0982	317,87		9 964 671	1 624 470	1 530 000	13 119 141		13 119 141

Folkehøgskole:		Gj.sn. elev-tall 2010-2012 korrigert	Omregnede tilskudds-elever	Særtilskudds-elever	Elev-tilskudd	Husleie-tilskudd	Basis-tilskudd	Ordinært tilskudd 2014	Særtilskudd 2014	Samlet tilskudd 2014
60	Soltun	66,5919	159,82	10,5	5 010 079	398 520	1 530 000	6 938 599	3 620 724	10 559 323
61	Stavern FHS Fredtun	114,7106	247,51		7 759 008	1 114 993	1 530 000	10 404 001		10 404 001
62	Sund	120,8497	257,94		8 085 970	926 865	1 530 000	10 542 835		10 542 835
63	Sunnfjord	110,0000	239,50		7 507 908	1 067 498	1 530 000	10 105 406		10 105 406
64	Sunnhordland	92,7990	210,26		6 591 285	380 400	1 530 000	8 501 685		8 501 685
65	Sunnmøre	113,0000	244,60		7 667 784	1 316 240	1 530 000	10 514 024		10 514 024
66	Toneheim	169,3333	340,37		10 670 007	1 330 653	1 530 000	13 530 660		13 530 660
67	Torshus	85,9778	198,66		6 227 645	261 335	1 530 000	8 018 980		8 018 980
68	Toten	71,6513	171,96		5 390 647	324 093	1 530 000	7 244 740		7 244 740
69	Trondarnes	64,1352	153,92		4 825 124	316 579	1 530 000	6 671 703		6 671 703
70	Trøndertun	129,6667	272,93		8 555 881	883 501	1 530 000	10 969 382		10 969 382
71	Valdres	118,3333	253,67		7 952 113	722 090	1 530 000	10 204 203		10 204 203
72	Vefsn	116,1625	249,98		7 836 438	414 871	1 530 000	9 781 309		9 781 309
73	Viken	112,9491	244,51		7 664 963	1 808 703	1 530 000	11 003 666		11 003 666
74	Voss	109,6784	238,95		7 490 667	640 762	1 530 000	9 661 429		9 661 429
75	Øytun	129,4479	272,56		8 544 282	939 035	1 530 000	11 013 317		11 013 317
76	Ål	35,7755	85,86	14,5	2 691 562	600 296	1 530 000	4 821 858	5 000 047	9 821 905
77	Åsane	126,0000	266,70		8 360 581	555 008	1 530 000	10 445 589		10 445 589

«De skal ikkje misakte seglaren; han er ein skarv, men han er å likne med eit menneske, i mange ting. Og seglarar er vi alle, på livsens hav»

Olav Duun

Øyrekka Folkehøgskole

Ett år midt i havet!

Innholdsfortegnelse

Mandat:	2
Innledning:	3
Hvorfor folkehøgskole – hvorfor i Øyrekka?	5
Generell bakgrunn	9
Øyrekka Folkehøgskole, ved Silje Christensen	16
Folkehøgskolen som skoleslag	19
Nye folkehøgskoler	26
Lokalisering	27
Ringvirkninger	35
Sammenligning med andre skoler	45
Generelle økonomiske betraktninger	53
Forslag fra siv.ark. Odd Thommesen	58
Finansiering	65
Aktuelle linjer	67
Særskilte utfordringer	71
Kulturhistorisk samkjøring?	72
Har noen lyktes med noe tilsvarende?	74
Konklusjon	76
Lov og forskrift om folkehøgskoledrift	77

Forsidefoto: *Kine Lydia Steinsvoll*

Mandat

Gitt av Frøya kommune ved rådmannen

John Arne Moen skal, med en frist satt til 1. august 2015, levere rapport til rådmannen vedrørende muligheten av å etablere en folkehøgskole i Frøya. Moen forutsettes å gjennomføre arbeidet i samarbeid med ressurspersoner han og/eller rådmannen finner formålstjenlige.

Arbeidet utføres med bakgrunn i «Prosjektrapport Øyrekka Folkehøgskole», utarbeidet av gruppe 4 – Mere Sea, eksperter i team POL3800 ved NTNU – fremlagt januar 2015.

Oppgaven går primært ut på å undersøke muligheten av å etablere en folkehøgskole i Øyrekka, sekundært en delt løsning hvor folkehøgskolen dels er lokalisert på Fast-Frøya og dels i Øyrekka. Rådmannen ber om at det blir lagt vekt på følgende:

- Muligheten til å utnytte eksisterende infrastruktur og samarbeid med eksisterende fagmiljøer.
- En modell som innebærer at en eventuell skole kan basere sin virksomhet på de naturgitte forutsetninger som kysten byr på og særdeles de muligheter som Øyrekka og Frøya har.
- Se på muligheten av å etablere lokalt eierskap som det også i en eventuell driftsfase vil være naturlig å samarbeide med.
- Gi en oversikt over hvilke ringvirkninger en eventuell folkehøgskole antas å få for de lokalsamfunn hvor man anbefaler lokalisering.

Rapporten kan munne ut i en eller flere mulige driftsmodeller med konkrete investeringsbehov. Rådmannen forutsetter at Moen i sitt arbeid klargjør hvilke økonomiske forutsetninger som de ulike modellene baserer seg på. Det tas i dette utgangspunkt i statsbudsjettet for 2015 og de rammer som der er lagt for tilskudd til folkehøgskoler i Norge.

Innledning

Undertegnede har tatt utgangspunkt i mandatet gitt av Frøya kommune ved rådmannen, samt «Lov om folkehøgskoler» med tilhørende forskrift.

Det ble tidlig klart at både mandatet og ikke minst lovverket legger klare føringer som måtte få innvirkning på utredningsarbeidet.

Undertegnede tolker mandatets ordlyd dit hen at kommunen ønsker at det skal legges vekt på at eksisterende offentlig infrastruktur kan utnyttes dersom det etableres en folkehøgskole. I den sammenheng er det også rimelig å anta at kommunen gjerne ser at en etablering kan styrke og bidra til fortsatt opprettholdelse av eksisterende kommunale tjenestetilbud – blant annet barnehage og skole(r). Dette er senere bekreftet muntlig av representanter for kommuneledelsen.

I prosessen har jeg fått nyttige og verdifulle innspill fra flere hold – blant annet representanter for Folkehøgskolerådet, rektor Kåre Rein ved Rødde Folkehøgskole i Melhus, fungerende rektor Eivind Sødal ved Kristiansand Folkehøgskole, rektor Silje Christensen ved Nordskag oppvekstsenter samt kulturformidler og daglig leder i Scene Midt i Verdal, Marte Hallem. Jeg har også dratt nytte av rapporten som «Eksperter i team» presenterte i januar i år. Silje Christensen bidrar med egen tekst i rapporten. Underveis har jeg hatt flere samtaler med representanter for kommunen, samt ett møte med Øyrådet – hvor alle lokalsamfunn i Øyrekka er representert.

I tillegg er enkelte forskningsstudier gjennomgått der dette har syntes relevant for utarbeidelse av rapporten. Disse er delvis sitert fra – delvis bakt inn som grunnlag for egne vurderinger.

Der intet annet er anført, er bilder enten tatt av utreder eller hentet fra nettsidene til offentlige instanser som Kystverket, Opplev Trøndelag o.l.

Trondheim/Frøya, den 18. juni 2015

John Arne Moen

«På terskelen til livet – midt i havet. Der formes framtid for nye generasjoner, solid forankret i kunnskap om landskapet som i sin tid skapte Norðweg – veien mot nord; kystlandet vi i dag kaller Norge.»

Øyrekka Folkehøgskole skal gi nye genererasjoner innblikk i hva som i sin tid formet det historiske Norge og skape forståelse for kystens betydning for vår framtid.

Havet binder verden sammen – og Golfstrømmen har gitt vår del av verden eksistensmulighet. Fra kysten har nordmenn i utallige generasjoner søkt ut for å møte resten av verden, alt fra den tid sagn glir inn i saga – og ved kysten ble det økonomiske grunnlaget for det moderne Norge lagt. Vi vil la vår tids unge følge tidligere generasjoner – tilegne seg kunnskap om kysthistorien og utviklingstrekkene som formet landet, folket og samfunnet – og gjennom erfaring lære hvordan verdier av så vel kulturell som materiell art er blitt – og blir – skapt.

Kystlinjen er vårt bindeledd til resten av verden. I dag høstes ressurser av uvurderlig betydning der landet slutter og havet begynner. Olje, gass, fisk, sjødyr og skjell – foruten en natur som hvert år trekker hundretusener fra hele verden, som kommer for å oppleve en virkelighet mange knapt klarer å forestille seg.

Vårt mål er at et år i Øyrekka skal gi framtidas samfunnsutviklere og beslutningstakere større forståelse for hva som har formet Norge og ikke minst; en dypere erkjennelse av hvilke verdier som gjennom hundrevis av år er skapt av generasjoners kamp med elementer større enn mennesket selv.

For å sitere kystens fremste dikter – Olav Duun:

«De skal ikkje misakte seglaren; han er ein skarv, men han er å likne med eit menneske, i mange ting. Og seglarar er vi alle, på livsens hav»

…og seglarar er vi alle!

Hvorfor folkehøgskole – hvorfor i Øyrekka?

Øyregionen – ikke minst Frøya kommune – har gjennomgått flere tydelige utviklingstrinn.

Vi kan grovt sett dele disse i tre i nyere tid:

- Stor innsats i å utvikle kommunal infrastruktur – ikke minst en solid vannforsyning; en av de viktigste forutsetninger for industribyggingen vi har sett de siste tjue årene
- Industriutvikling og framvekst av havbruksnæringen – hvor etablering av verdens mest moderne anlegg for bearbeidelse av fisk, sammen med flere store oppdrettsanlegg til sjøs – kanskje er mest i øyenfallende. Dertil utvikling av en mangfoldig leverandørindustri
- Utvikling av et moderne kompetansesamfunn – med egen videregående skole og Blått kompetansesenter i samarbeid med NTNU

La oss ta to skritt tilbake – og se hva noen av landets fremste forskere mener om kystens betydning i det «Nye Norge». Nedenstående er sakset fra Aftenposten høsten 2012.

«Mediene skriver om laks ukentlig, og det har dukket opp en skare av advokater, konsulenter og analytikere med laks som spesialfelt. Disse kommer i tillegg til de mer direkte underleverandørene som for eksempel fôrprodusentene. Veksten kommer altså ikke bare langs kysten, men også i de store byene fordi næringen blir mer og mer profesjonalisert. Også Oslo vil få mer næring relatert til sjømat

Frank Asche, professor i økonomi ved Universitetet i Stavanger

«En seksdobling høres kanskje mye ut, men vi har brutt ned denne næringen i åtte områder og sett på den potensielle veksten i hver enkelt sektor. Vi mener vi har gode estimater og et godt faktagrunnlag. Dessuten traff vi godt på våre prognoser for utviklingen fra 1999 til 2010. Omsetningen doblet seg i denne perioden»

Karl Almås, adm.dir. i SINTEF Fiske og Havbruk

Hva innebærer dette?

Olje- og gassvirksomheten bidro, paradoksalt nok, på mange måter til svekket interesse for kysten. Det ble bygd en bro mellom de store oljeaktørens

hovedkontorer i urbane områder, særlig Stavanger-regionen, de politiske beslutningstakerne i Oslo – og selve utvinningsinstallasjonene – «off shore». Selv om mange langs kysten har hatt og har jobber i oljeindustrien, det være seg ute på installasjonene eller på land, er det også et faktum at sentraliseringen inn fra kysten til sentrale bystrøk, ikke minst Østlands-regionen, har skutt fart etter et Norge ble en oljenasjon.

Dersom forskerne som mener at høsting fra den blå åkeren – i form av tradisjonelt fiske, havbruk, fangst av skjell, kreps og hummer, høsting av tang og tare samt fiskeindustri – sammen skal bli vår viktigste eksportnæring etter at olje- og gassbrønnene sakte, men sikkert tørker ut, betyr det at vi får ny oppmerksomhet rettet mot kysten.

Kunnskapen – og forståelsen – kommer imidlertid ikke av seg selv! Aller minst i storsamfunnet – representert ved de urbane pressområdene, hvor mange av premissene for samfunnsutviklingen blir lagt.

Frøya og Hitra er kanskje de beste eksempler på utviklingen. Kommunene har gått fra å være rurale fraflyttingskommuner preget av primærnæringer til å bli to av landets fremste vekstkommuner. Dette har gjort kommunene innovative og internasjonale, på en måte som var utenkelig selv for få år siden.

Utviklingen utfordrer – på mange plan.

- Både havbruksnæringen og tradisjonelt fiske sliter med rekrutteringen. Uten storstilt arbeidsinnvandring ville ikke veksten alle mener vil bli avgjørende for den norske samfunnsutviklingen, vært mulig (vi ser tilsvarende utvikling også i landbasert matproduksjon – nærmere 20 prosent av arbeidskraften i landbruket er i dag av utenlandsk opprinnelse). Dette kullkaster på mange måter små og ofte sårbare lokalsamfunn, på en måte som kan sammenlignes med industrialiseringen de første tiårene av forrige århundre.
- Fortsatt vekst i havbruk – ikke minst i den størrelsesorden mange forskere spår og Stortinget nylig la til grunn da Havbruksmeldingen ble behandlet – innebærer betydelige miljøutfordringer. Rømning og sykdom – og kampen mot disse problemene – preger i dag næringen i stor grad. Aktører i øyregionen er, i samarbeid med blant annet Sintef og NTNU, verdensledende i arbeidet med å få bukt med problemene.
- Havbruksnæringen kommer delvis i konflikt med tradisjonelt fiske. Dette har vært synlig i mange år – og en fem- eller seksdobling av havbruksnæringen vil aktualisere dette i ytterligere.

Knapt noe annet sted enn på Frøya er alle disse utviklingslinjene svært godt synlige. Verdens tredje største havbruksselskap har hovedkontor i kommunen – med verdens største foredlingsanlegg for laks. Dette har ført til voldsom vekst i antall arbeidsinnvandrere. Nær to av ti frøyværinger har i dag et annet morsmål enn norsk. Aldri tidligere i norgeshistorien har små bygdesamfunn så til de grader blitt utfordret av impulser utenfra, som Øyregionen i vår tid. Ser vi Frøya og Hitra under ett, blir bildet komplett: Alle de tre store internasjonale havbrukselskapene er blant de viktigste næringsaktører i regionen.

Sterkt tilstede: *Oppdrettsnæringen er godt synlig, både på land til havs.*

Samtidig er Frøya fortsatt en av landets fremste fiskerikommuner, med et stort antall aktive fiskere og flere fiskemottak, på samme måte som Hitra fortsatt er en betydelig landbrukskommune. Det bør også nevnes at vi i havområdene utenfor kommunen – omkring Øyrekka – høster store deler av alle kamskjell og all sjøkreps i Norge. Vi ser dermed at tradisjonelle primærnæringer, havbruk, innovativ industriutvikling i verdensklasse og internasjonalisering går hånd i hånd – i to kommuner som samlet har under 10.000 innbyggere. Noe tilsvarende finner vi ikke i noen sammenlignbar region.

I Froan finner vi landets største landskapsvernområde til sjøs – Froan naturreservat og landskapsvernområde. Verneområdet har status som Ramsar-område på grunn av sin betydning for trekkfugler. Reservatet ble opprettet i 1979 for å bevare leve- og yngleområdene for fugl og sel, og er det største sammenhengende havområdet som er fredet som naturreservat i Norge.

Sør i Øyrekka finner vi dessuten et av verdens største kaldtvannskorallrev. Mangfoldet, både over og under havoverflaten, er enormt.

Området som er vernet i Froan omfatter de bebodde lokalsamfunnene Sørburøy, Gjæsingen og Sauøy, og omfatter et naturreservat på 400 kvadratkilometer fra Vingleia fyr vest av Mausund til Halten i nordøst og et 80 kvadratkilometer område sørøst for naturresevatet som er fredet som landskapsvernområde. Området har et

rikt fugleliv med et lavt antall hekkende arter, rundt 50, men med et enormt antall av hver art. Med et par tusen hekkende storskarv huser Froan 10 prosent av bestanden i Norge, og med et par små unntak er området det sørligste området for denne artens hekkeområde. Området er dessuten kjerneområde for selarten havert.

Aktivt: *Fra Kjeila – fiskerihavna – i Mausund.*

Dersom det er ett sted dagens unge kan komme morgendagens Norge tett innpå livet, og gjennom erfaring og kunnskap år lære hva som har formet samfunnet vi lever i, må det være i Øyrekka – i nært samarbeid med ulike miljøer på «Fast-Frøya» og resten av regionen.

Ved starten av livet.

I havet.

Midt i Norge!

Generell bakgrunn

Øyrekka utenfor Frøya har opplevd konstant tilbakegang i folketall siden slutten på 1960-tallet. Årsakene er flere – men endringer i vilkårene for tradisjonelt fiske, framveksten av utdanningssamfunnet med lik rett til videregående- og høyere utdanning for alle (og dermed fraflytting pga skolegang for en økende andel unge etter fullført ungdomsskole) og generell sentralisering i samfunnet, er alt sammen eksterne drivere som har bidratt til utviklingen.

Trolig har også interne forhold slått inn: Når antall innbyggere i et lokalsamfunn blir lavt nok, fører dette i seg selv til at andre som i utgangspunktet kunne tenkt seg å bli værende, velger å flytte (beskrevet bl.a. i forskningsrapporten «Hvorfor flytte? Hvorfor bli boende?» fra NIBR i 2012).

En rask gjennomgang av SSBs tallmateriale viser følgende befolkningsutvikling fra 1970 og fram til i dag:

Sted	**1970**	**1980**	**1990**	**2000**	**I dag ****
Sula	446	377	230	119	66
Bogøy	*	59	40	16	23
Mausund	609 *	492	363	278	229
Gjesingen	130	57	24	9	4
Froan	156	70	59	54	43

*Ved folketellingen i 1970 var Bogøy og Aursøy slått sammen til én tellekrets, og inngår derfor i totaltallet for Mausund. Muntlige tilbakemeldinger fra folk i lokalsamfunnet tyder på at folketallet på Bogøya rundt 1970 var i overkant av 80.

** Kilde: Folkeregisteret 2014, gjengitt i boka «Frøya kommune – 50 år».

Vi ser altså at folketallet gjennom de siste fire tiår er redusert fra 1341 til 365. Det kan også anføres at det reelle tallet på helårsbeboere i dag trolig er noe lavere, fordi en del som er folkeregisterført i øyrekka, i vinterhalvåret de facto bor andre steder. Samtidig tyder mye på at antall «fastboende» er høyere i sommerhalvåret enn de offisielle tallene tilsier, fordi en del pensjonister som i sin tid flyttet ut for å få arbeid og som er registrert i andre kommuner, bor mer eller mindre fast i øyrekka fra påske til langt utpå høsten.

I takt med synkende folketall er det rimelig å anta at Øyrekkas innflytelse internt i kommunen er redusert. I 1970 utgjorde innbyggerne i Øyrekka ca 25 prosent av kommunens totale folketall. Tar vi utgangspunkt i gamle Nord-Frøya kommune var andelen på det meste opp mot 40 prosent, mens den i dag er sunket til ca 8 prosent. Vi ser en ytterligere forskyvning hvis vi går bak hovedtallene og ser på befolkningssammensetningen. Fram til 1980-tallet var andelen unge under 20 år høyere i Øyrekka enn i resten av Frøya (i 1980 var 31 % av innbyggerne i Øyrekka under 20, på Fast-Frøya var tallet 28 %). De tre grunnskolene i Sørværa var dimensjonert for 160 elever, og var nesten fulle – med 146 elever (59 på Sula, 14 på Bogøyvær og 73 på Mausund). Slik er det definitivt ikke lenger.

Fraflyttet: *Det nordligste fiskeværet i Øyrekka, Halten, ble fraflyttet senhøsten 1989.*

I og med at «Fast-Frøya» opplever kraftig vekst i folketallet, mens antall innbyggere i Øyrekka går tilbake, utgjør dette i seg selv en fare for utviklingen i de gjenværende øysamfunnene. Frøya er i dag en av landets fremste vekstkommuner. Dette gir kommunen helt særegne utfordringer – som man er nødt til å bruke ressurser på å møte. Når folketallet i Øyrekka samtidig går tilbake, er det grunn til å frykte at det i årene som kommer blir mer krevende å få oppmerksomhet rundt de behov innbyggerne «utaskjærs» har, dersom man ikke makter å snu utviklingen.

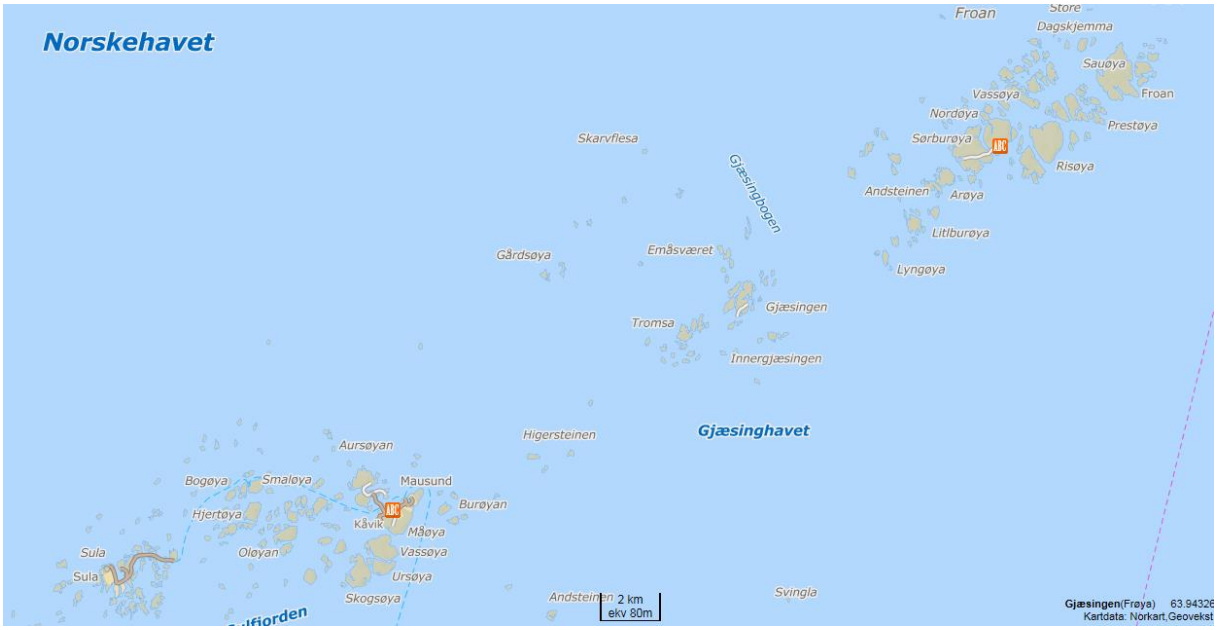
Samtidig representerer Øyrekka, og særlig Sørværa som befinner seg innen pendleravstand til Fast-Frøya, en ressurs for kommunen dersom man klarer å kanalisere noe av tilstrømningen av nye innbyggere dit. Her er rimelige boliger tilgjengelig, regulerte, gratis hustomter og et oppvekstsenter med barnehage samt barne- og ungdomsskole som kunne hatt tre ganger så mange elever – uten at det hadde krevd utbygging. Dertil kommer den betydning Øyrekka har for hele

øyregionens posisjon som turist-destinasjon. Her ligger betydelige, uutnyttede muligheter – men dersom man skal makte å få til en vekst i opplevelsesturisme – slik vi ser i andre deler av landet, avhenger det av livskraftige lokalsamfunn.

Beliggenhet

Øyrekka er i realiteten todelt på grunn av kommunikasjoner og avstand. Sørværa består av Sula, Bogøya og Mausund – mens Nordværa består av Gjæsingen og Froan med fraflyttede Halten helt i nord, hvor de fleste fastboende i dag har adresse Sørburøy. Kun seks er offisielt registrert på Sauøya og Gjæsingen.

Avstanden fra fergeleiet på Dyrøya til Mausund, det største av lokalsamfunnene i Øyrekka, er ca 20 minutter med hurtigbåt og det dobbelte med ferge.

Vi ser at Mausund i henhold til statistikken har klart seg relativt bra fram til de siste årene. Det kan være grunn til å anta at bl.a. opprettholdelse av skole/oppvekstsenter har innvirket på dette. På Sula var det så sent som for 25 år siden 25 barn i og under skolepliktig alder. I dag er det ingen. For både Sula og Bogøyas del ser vi at nedgangen i innbyggere rent prosentvis doblet seg i årene etter at skolene ble nedlagt. Det bør også anføres at Sula i det samme tiår mistet aldershjemmet, noe som bidro til at mange offentlige arbeidsplasser ble borte i løpet av få år.

Stengt: *Skolen på Bogøya ble nedlagt i 1992.*

På Bogøya har man imidlertid opplevd vekst etter århundreskiftet. Årsaken finner vi i tilflytting, og de åtte barna i fiskeværet går i barnehage og skole på Mausund. Det kan i dag virke som de aktuelle foreldrene ikke ser skoleveien mellom Bogøya og Mausund (ca. 12 min. med hurtigbåt) som et vesentlig hinder for bosetning. Det er dessuten grunn til å peke på at Bogøya i dag er den eneste krets i Øyrekka hvor andelen innbyggere under 20 år er høyere enn i resten av kommunen. Utviklingen er en indikasjon på at det langt fra er umulig å snu tilbakegang til vekst, også i marginale utkantsamfunn.

I samme periode (etter 1970) har det vært betydelig tilbakegang i lokalt basert, privat næringsaktivitet. Mekaniske verksteder, handelsvirksomhet, fiskemottak, fiskeforedlingsvirksomheter etc er nedlagt.

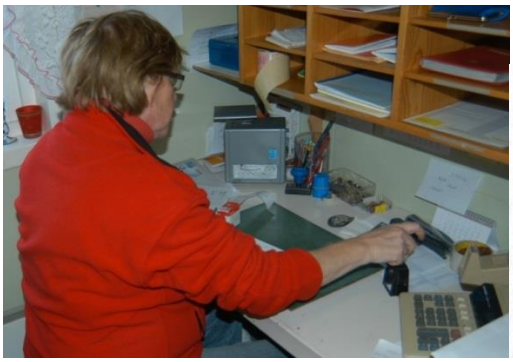
På Mausund stengte bankfilialen dørene så sent som i 2006 (På Sula langt tidligere). I Sørværa er det imidlertid etablert arbeidsplasser knyttet til turisme/overnatting/serveringssteder, men dette er i det alt vesentlige sesongbasert og gir p.t. få helårsarbeidsplasser. Det er også grunn til å understreke at omfattende strukturering innen fiskerinæringen i samme periode, har ført til at det er blitt langt færre aktive fiskere – noe som er merkbart i hele Øyrekka.

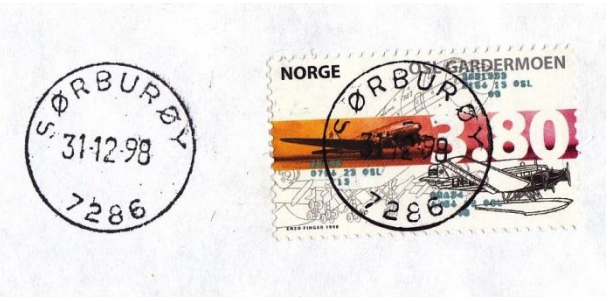

Nedlagt: *Butikken på Aursøya ble nedlagt rett etter århundreskiftet. Anlegget huser i dag spisestedet «Den muntre matros» (etablert i deler av lokalene noen år før butikken stengte dørene). Noen år senere, i 2008, var det slutt for den kanskje mest tradisjonsrike forretningen i Øyrekka, Georg Skatvolds Eft. på Bogøya.* Begge foto: Privat

I offentlig sektor er samtlige postkontorer (åtte) nedlagt og virksomheten på tre gjenværende steder (Sula, Mausund og Sørburøy) lagt inn i nærbutikken – slik vi har sett i hele landet.

Små forhold: *Postekspedering på Sørburøy i 2010.*

Samlet sett har nedleggelser i så vel privat som offentlig sektor bidratt til at både kompetansearbeidsplasser og arbeidsplasser som ikke krever formell kompetanse, er blitt borte. Økning i antall lærere/annet skolepersonale (Mausund og Sørburøy) samt hjemmesykepleie, oppveier totalt sett ikke for offentlige jobber som har forsvunnet, og i privat sektor har det ikke vært nyetableringer i særlig grad (unntatt noen få i tilknytning til spisesteder/turisme). I den grad noe skal trekkes fram i privat sektor, må det være framveksten av oppdrettsnæringen de siste tiårene. Fra flere av øysamfunnene dag- og ukependler ansatte i havbruksnæringen til jobber enten på Fast-Frøya eller anleggene i nærheten av øyene.

Det virker relativt tydelig at det er viktig å tilføre øyrekka ny virksomhet som både kan bidra til at det etableres arbeidsplasser og som samtidig kan bygge opp under eksisterende virksomhet. Vi ser også at viljen til dagpendling har styrket seg de siste årene. Dette kommer til uttrykk i det faktum at dersom den ene i et parforhold har jobb lokalt, så kan den andre pendle til arbeid på fastlandet. Det er imidlertid også husstander hvor begge dagpendler til Fast-Frøya på jobb. Vi må anta at dette sier noe om potensialet for fortsatt bosetning – iallfall i de øysamfunn hvor pendling inn til arbeidsplassen på fastlandet ligger innen en reisetid på én time. *(Omtalt også i «Hvorfor flytte? Hvorfor bli boende? NIBR 2012»)*

Den totale utviklingen de siste årene er bakgrunnen for at muligheten for å etablere en folkehøgskole i regionen blir vurdert. Man ser at Øyrekka fortsatt har store muligheter, kommunen er villig til å bruke ressurser for å snu utviklingen – og man

har en enestående natur som skyldes beliggenheten; så å si «midt i Norskehavet». Hvordan kan de fortrinn man ser, utnyttes til både storsamfunnets og lokalsamfunnets fordel?

I sin rapport som ble presentert i januar 2015, skriver «Gruppe 4 – Mere Sea 'Eksperter i Team – POL3800' fra NTNU» følgende:

«Øyrekka er en samling øygrupper utenfor Frøya i Sør-Trøndelag. Øyrekka består av to hovedøygrupper, Sørværa og Nordværa. Øyrekka var en gang et stort og livlig øysamfunn med mange beboere som livnærte seg av fiske og oppdrett, men som de siste tiårene har opplevd betydelig fraflytting. For at Øyrekka ikke skal forsvinne som lokalsamfunn, må noe gjøres. Det er ønskelig å gjøre Øyrekka til et mer attraktivt sted for familier å etablere seg og bli værende.
Da vi var ute på Øyrekka fikk gruppa øynene opp for de ubenyttede mulighetene. Derfor bestemte vi oss for å se på hvordan lokalsamfunnet
kan gjøre noe med dette, og endte opp med å utvikle et konsept for en folkehøgskole lokalisert på Øyrekka. Et av hovedargumentene våre er at en folkehøgskole lar seg kombinere med sommerlivet på øyene. En folkehøgskole vil kunne bidra til et mer aktivt miljø utenfor sommermånedene, samtidig som den kan benyttes til andre formål om sommeren. I tillegg til dette tilbyr Øyrekka det mange elever ønsker å oppleve på folkehøgskole; vakker natur, en
annerledes hverdag og mulighetene for aktiviteter du ikke finner så mange andre steder.
(…)
Prosjektets problemstillingen er å se på om en folkehøgskole kan bidra til bærekraftig utvikling i Øyrekka. For å besvare problemstillingen har vi derfor valgt å utvikle konseptet Øyrekka Folkehøgskole. I prosjektet har vi valgt å inkludere en grunnleggende oversikt over eksisterende infrastruktur og kommunikasjon, fasiliteter, økonomiske aspekter og begrensinger i Øyrekka.
Konseptet inneholder konkrete forslag til hva skolen kan tilby av kurs og aktiviteter. Det inngår også en enklere analyse av lokale og regionale ringvirkninger av folkehøgskolen.»

Folkehøgskole i Øyrekka

Av Silje Christensen, virksomhetsleder Nordskag oppvekstsenter, tidl. lærer Mausund barne- og ungdomsskole

«Du har akkurat fullført tre år på videregående skole, du har ett år der du skal bli kjent med deg selv, oppleve spenning, få nye bekjentskaper og et år der du kan ta en pause fra avgjørelser og fra virkeligheten.

Du sitter og kikker på ulike brosjyrer fra folkehøgskoler i landet, du leter etter noe unikt, noe du aldri vil oppleve senere.

I motsetning til senere skolevalg, tar du her avgjørelser på bakgrunn av interesser og hobbyer. Du vil ha noe du kan se tilbake på resten av livet som noe eksotisk.

En folkehøgskole som ligger langt vekk fra folk og mas, der du lever i en egen boble der fokuset er på samholdet med medelever og dyrking av hobbyene dine.

Når man søker etter en opplevelse som et år på folkehøgskole er, så vil man dra til en plass med særpreg, og som har noe å vise frem som ikke andre har. Skulle det komme en folkehøgskole til Frøya så ville det vært Øyrekka som kunne gitt dette til elevene. De vil komme til et eksotisk sted der de kan leve sammen som et eget lite samfunn, de vil heller ikke bli forstyrret av for mye utenfor skolen.

Ved å legge en folkehøgskole til Mausund, med avdelinger på Sula, Bogøya og Sørburøya vil vi kunne gi våre søkere en opplevelse for livet. Her er butikk og muligheter for å kunne bruke både idrettshus, fotballbane og svømmehall ved behov. I tillegg til å ha det de trenger har de også muligheten til å være for seg selv.

Linjevalgene er vesentlig for å få søkere, linjene må gjenspeile den geografiske beliggenheten. Når vi ser på Øyrekka som sted, er det mange naturlige, aktuelle og spennende muligheter for linjer.

Det er viktig å ha noen få gode valgmuligheter, der vi har lærere med spisskompetanse slik at vi kan love kvalitet.

Trolsk: *Øyrekka – midt i havet midt i Norge – er som tatt ut fra et eventyrlandskap når naturen viser seg fra sin beste side. Her har fotograf* ***Preben Simmersholm*** *fanget inn Mausund.*

Mulige linjevalg

Fangst og fiske:

Skolen har fiskebåt, hvor elevene får erfare alle typer fiske som drives i områder. De drar på lofotfiske, krabbefiske osv. (avd Sula)

Naturfotografering:

Her kunne det vært muligheter for å kombinere dette med faget «naturreservat og landskapsvernområdet» (base på Sørburøya).

Kajakk:

Her kan ruter være rundt i hele øyrekka, med ulike kurs for å utdanne kajakkinstruktører (avd. Bogøya).

Dykking:

Her er Nord-Europas største landskapsverneområde til havs, og landets største konsentrasjon av viltlevende kamskjell (avd. Sørburøya)

Fag for alle elevene uansett linjevalg kan være:

- *Naturreservat og landskapsvernområdet*
- *Tradisjons-mat med fokus på fisk.*

I øyrekka er været eksotisk, man kjenner det på kroppen og kan bruke det. Dyrelivet er uforstyrret og variert. Elevene holder seg rundt skolen, det er ingenting rundt som frister og dette vil skape et tett samhold. Her er mange mennesker som kan bidra med kompetanse rundt linjene, de som har levd av dette hele livet. Ikke minst så er dette eksotisk, unikt og spennende for alle søkere som ønsker et år der fokuset er på å «finne seg selv», dyrker interesser og få venner for livet.

Hva kan dette gjøre for øyrekka?

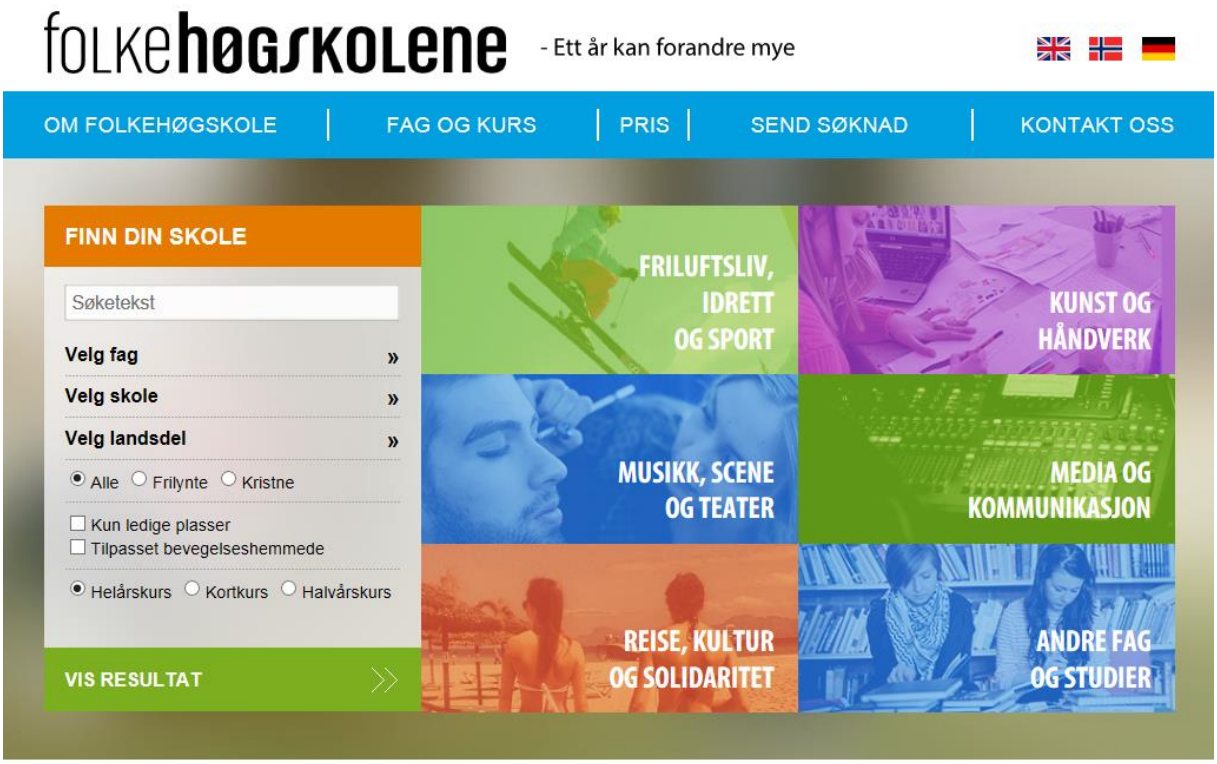
Vi vil få nye elever hvert år, de vil sette øyene på kartet med aktiviteter, blogger og annen nettvirksomhet. Dette er gratis reklame for oss. En folkehøgskole med rundt 70 elever gjør at vi vil få fastboende lærere, med sine familier, barn til barnehagen og skolen. De vil kjøpe bolig, handle mat, besøke kafeen og bidra i lokalmiljøet. Vi vil bringe øyene tettere sammen, styrke samholdet.

Om man bruker lokalene til folkehøgskolen som sommerhotell, kan det tilbys rimelige rom til utleie. Her kan vi selge opplevelser, bruke utstyret vi har tilgjengelig; kajakker, fiskebåt, dykkerutstyr osv. Her vil elevene som har fullført året være instruktører og guider, og bidra med arbeidskraft. Dette vil være en kjempemulighet for å få turistene til å komme til hele øyriket.»

Folkehøgskolen som skoleslag

Folkehøgskole er kort fortalt en skole der man bor på skolen og lærer gjennom erfaringer, reisevirksomhet og klassisk undervisning. Virksomheten er basert på «Lov om folkehøgskoler» med vedtatte retningslinjer.

Det har de siste årene vært betydelig økning i søkningen til folkehøgskoler over hele landet – i en slik grad at mange skoler har atskillig flere søkere enn plasser. Ca 11 – 12 prosent av alle 19-åringer søker seg i dag til en folkehøgskole.

Det er to hovedkategorier folkehøgskoler: **Frilynte og kristne,** organisert gjennom henholdsvis «Informasjonskontoret for folkehøgskolen» og «Informasjonskontoret for kristen folkehøgskole».

Det er antakelig riktig å si at mange av skillene mellom de to folkehøgskoleslagene har blitt delvis borte de siste årene, både når det gjelder innhold (linjer) og elevmasse. Både kristne og frilynte skoler er forpliktet på verdigrunnlag – noe også Folkehøgskoleloven krever at skolene skal ha *(«Folkehøyskolens formål er å fremme allmenndanning og folkeopplysning. Den enkelte folkehøyskole har ansvar for å fastsette verdigrunnlag innenfor denne rammen».)*

Kristne skoler har stort innslag av elever uten et aktiv forhold til kristen tro, og mange unge med et kristent livssyn søker seg til frilynte folkehøgskoler. Linjetilbud som svarer til egne interesser samt beliggenhet ser ut til å telle mest når skole velges. Det virker også å være relativt gjennomgående at det «kristne» innslaget i hverdagen ved kristne folkehøgskoler er tonet kraftig ned – og i de fleste tilfeller omskapt fra obligatorisk til frivillig.

Rammevilkårene er like for alle folkehøgskoler, og alle skolene samarbeider om opptak og markedsføring gjennom **Folkehøgskolerådet**, som bl.a. er ansvarlig for nettstedet *www.folkehogskole.no*.

Folkehøgskoler har mer fornøyde elever enn både universiteter og høyskoler, viser en undersøkelse EPSI har gjort:

En undersøkelse av tilfredsheten i høyere utdanning viser at folkehøgskolene med god margin har de mest fornøyde studentene. Forventningene til folkehøgskolene er gjennomgående lavere enn forventningene til andre utdanningsinstitusjoner som universiteter og høyskoler, mens den opplevde kvaliteten er høyere og på noen områder betraktelig høyere. Tallene er utarbeidet av den norske avdelingen av det internasjonale målebyrået EPSI.

«Det er svært gledelig og verdt å feire at så mange er fornøyde med å ha valgt folkehøgskole», sier Dorte Birch, daglig leder ved Informasjonskontoret for folkehøgskolen. «Dette er i tråd med våre egne undersøkelser av elevenes opplevelse av skoleslaget. Både kvaliteten på undervisningen og det rike sosiale livet er faktorer som bidrar til folkehøgskolenes høye score», tror Birch. «Det at man kan få undervisning i det man brenner for, i et inspirerende sosiale miljø av likesinnede, bidrar til trivsel».

At forventningene til folkehøgskole er lavere enn forventningene til høyskoler og universiteter, kan henge sammen med at folkehøgskolene ikke har karakterer eller eksamen, og at dette er en uvant læringssituasjon for elevene. Tallene tyder imidlertid på at mange elever blir positivt overrasket over hvor mye de får ut av den alternative pedagogikken.

«Folkehøgskolene satser helt bevisst på en læringsstrategi der elevenes motivasjon er drivkraft i stedet for konkurranse», sier Mette Røstum, informasjonsrådgiver ved Informasjonskontoret for kristen folkehøgskole. «Det å fordype seg et helt år i noe man er interessert i, hjelper mange å finne ut hva de vil satse på».

Grunnleggende informasjon:

Eksamensfri

Enkel definisjon: Folkehøgskole har ikke eksamen eller karakterer. På folkehøgskolen lærer man for læringens skyld, ikke for å bestå en eksamen.

Alder

De fleste folkehøgskoler har i dag 18-års aldersgrense. Dette fritar bl.a. skolene for en del juridisk ansvar for elevene under oppholdet – noe som ikke minst har betydning ved skoleturer til utlandet. Enkelte skoler opererer imidlertid fortsatt med 16-årsgrense. Få folkehøgskoleelever er over 25 år.

Utenlandske elever

Folkehøgskolene har anledning til å ta imot elever fra utlandet. Søkere fra land i EU/EØS må søke om oppholdstillatelse hos politiet innen tre måneder etter at de har kommet til landet. Søkere fra land utenfor EU må søke om oppholdstillatelse til norske myndigheter (UDI) før ankomst. Søknaden til UDI må inneholde et opptaksbrev fra skolen og en økonomisk garanti.
I utgangspunktet får ikke utenlandske statsborgere stipend og lån fra Lånekassen. Det er likevel noen unntak fra denne regelen.

Loven setter imidlertid en begrensning på antall utenlandske elever. Maksimum 10 prosent av elevene kan være statsborgere av land utenfor EØS-området. Begrensningen gjelder kun utenlandske statsborgere som har oppholdstillatelse i utdanningsøyemed. Utenlandske statsborgere med lovlig opphold i Norge (barn av arbeidsinnvandrere etc), vil i de fleste tilfeller bli betraktet som innenlandske søkere.

Skolepenger

Gjennomsnittlig total elevbetaling ved folkehøgskolene ligger i 2015 på drøyt 100.000 kroner. Dette dekker kostnader knyttet til opphold og aktiviteter gjennom skoleåret. Noen skoler legger utgifter til skoletur inn i den faste elevbetalingen, andre oppgir at

dette kommer i tillegg. Elever på folkehøgskoler er berettiget stipend fra Lånekassen – p.t. kroner 39.140. Opphold på folkehøgskoler gir også rett til å søke om studielån.

Opptakskrav

Folkehøgskolen er i utgangspunktet for alle og krever ikke mer enn at man er motivert og sender inn søknad. Et fåtall folkehøgskoler opererer imidlertid med opptakskrav dersom de har fag som krever et visst ferdighetsnivå. Da er dette oppgitt på fagsiden.

Vitnemål

Folkehøgskolene utferdiger vitnemål ved skoleårets slutt. På vitnemålet står det hva eleven har gjort og lært i løpet av året. Den enkelte skolen kan unnlate å skrive vitnemål dersom man har stort fravær.

2 tilleggspoeng

Hvis elevene fullfører ni måneder på en norsk folkehøgskole (dette inkluderer Nordiska Folkhögskolan i Sverige) så vil man få 2 tilleggspoeng som vil gjøre det enklere å komme inn på videre studier.

Ulike typer folkehøgskole

Det er p.t. 78 norske folkehøgskoler. Folkehøgskolene ligger spredd over hele Norge - fra Alta i nord til Arendal i sør, og fra Pasvik i øst til Karmøy i vest. Det ligger dessuten en nordisk folkehøgskole med norsk eierskap i Kungälv i Sverige.

Den minste folkehøgskolen har under 40 elever og den største har over 200. Kravet for støtte til drift fra det offentlige er at elevtallet er over 35. Noen folkehøgskoler ligger i nærheten av større eller mindre byer (f.eks. Fornebu), mens andre ligger i utkantstrøk. Det er folkehøgskoler som underviser i mange ulike typer fag, andre har spesialisert seg innenfor ett fagområde.

30 folkehøgskoler er eid av ulike kristne organisasjoner, mens 48 folkehøgskoler er eid av enten kommuner/fylkeskommuner eller ulike interesseorganisasjoner. Noen er organisert som stiftelser, andre som organisasjoner og atter andre som aksjeselskap.

Verdier

Folkehøgskolen er et verdibasert skoleslag. Hver enkelt skole vil ha noen grunnleggende verdier, enten de er kristne, humanistiske, politiske eller annet.

Folkehøgskolen er et pedagogisk tilbud med stor frihet innenfor rammene av allmenndanning og folkeopplysning. Den skal være åpen, inkluderende og motarbeide fordommer.

Historie

Folkehøgskolens historie starter i Danmark på midten av 1800-tallet der N.F.S. Grundtvig fikk ideen om et skoleslag som kunne være en motvekt til latinskolene, som var rene puggeskoler og bl.a. framsto sterkt ekskluderende for elever med bakgrunn fra samfunnslag hvor barna fikk for dårlig allmennutdanning til å kunne søke opptak ved latinskolene. Folkehøgskolen ble en skole for alle og tiltrakk seg høy og lav i samfunnet.

Folkehøgskoler i andre land

Folkehøgskolen er et nordisk skoleslag og det er folkehøgskoler i både Danmark, Sverige, Norge og Finland. Det er enkelte folkehøgskoler også utenfor Norden.

Internat

Elevene bor på internat (Loven stiller krav om at minst 80 prosent av elevene må bo på skoleinternatet). Internatet skal være lokalisert sammen med folkehøgskolen, enten i samme bygg eller i bygg tett på undervisningslokalene. Elevene kan velge mellom enkeltrom og dobbeltrom på de fleste folkehøgskolene, men langt de fleste folkehøgskoleelever bor på dobbeltrom. De siste årene er det blitt mer vanlig med dusj/toalett i tilknytning til elevrommene, men fortsatt opererer mange folkehøgskoler med felles sanitæranlegg.

Lørdagsundervisning

Alle skoler har undervisning på lørdager, normalt annenhver, men skolene styrer selv hvordan de ordner skoleåret innen de rammer departementet setter.

Hvor langt er et folkehøgskoleår?

Det er like mange undervisningsdager på folkehøgskole som i andre skoleslag. Siden folkehøgskolene har lørdagsundervisning, er skoleåret mer komprimert og varer i 33 uker (9 måneder), fra slutten av august til midten av mai.

Mat og kosthold
Alle folkehøgskoler har kjøkken og matsal, og alle måltider spises i fellesskap. Mange folkehøgskoler har imidlertid mindre kjøkken i tilknytning til internatene, hvor det er mulig å lage enkle retter utenfor fellesmåltidene. Det er vanlig at elevene har kjøkkentjeneste etter turnus, og at de har ansvar f.eks. kveldsmat på egen hånd – uten bistand fra ansatte.

Klesvask og renhold
Folkehøgskolene må ha mulighet for å vaske klær på skolen. Noen skoler har myntvaskeri og andre har vaskemaskiner til fritt bruk.
Det forventes at elevene selv holder elevrommene rene og at de deltar i vask og rydding av fellesarealer.

Fagtilbudet:

Linjefag (1-årig helårskurs)

Et folkehøgskoleår varer i ni måneder, fra slutten av august til midten av mai. Det er dette som kalles helårskurs og hvor elevene følger et linjefag de fleste timene i uken. Når man søker om opptak er det enten på et linjefag, fordypningsfag eller hovedinstrument. På noen skoler kan elevene velge to halvårskurs som til sammen blir et helårskurs.

Valgfag
I tillegg til linjefaget vil skolene tilby flere valgfag. Dette er fag som har færre timer av enn linjefaget. Noen valgfag går gjennom hele året, andre valgfag holdes i en kortere periode. Valgfag varierer fra skole til skole, og år for år, men man finner like mange ulike valgfag som det ulike linjer, som f.eks. musikk, teater, keramikk, søm, topptur, friluftsliv, dykking, foto etc.

Fellesfag
I tillegg til linjefag og valgfag har skolene fellesfag. Dette er enten et visst antall timer i uka der man har samme fag hele skolen, eller det kan være større prosjekter, turer og fag hvor hele skolen deltar.

Studiereiser
Studieturen er ofte en del av opplegget til den linjen som elevene velger. Noen av studieturene er til ulike steder i Norge. Andre turer kan gå til byer som New York,

Roma, Paris osv. eller land som Kina, Guatemala, Australia. Noen turer er felles for hele skolen, mens andre er linjebasert.

(Kilde: www.folkehogskole.no)

Nye folkehøgskoler

Det er grunn til å understreke at nåløyet man må gjennom for å bli godkjent som ny folkehøgskole, er trangt.

Mange forhold må være gjennomarbeidet og kvalitetssikret før det i det hele tatt har noen hensikt å søke.

Det må foreligge et klart definert **verdigrunnlag**. Dette viser hva skoleeier ønsker med skolen. Det er med andre ord ikke nok å etablere en folkehøgskole for å oppnå et samfunnsmessig mål – for eksempel sikre bosetning i et utsatt område. Skolen må ha en misjon i seg selv – og dette må gjenspeiles i skoleeiers visjon for virksomheten.

Dernest er det viktig å ha et seriøst eierskap. Ettersom kostnadene ved å etablere en folkehøgskole fra starten er så store som de er, betyr dette at man må klare å etablere et eierskap som har kapital – enten direkte eller indirekte – til å løfte en vesentlig del av investeringen.

For å bli godkjent av staten må man i tillegg til et troverdig eierskap, også ha et gjennomarbeidet, faglig tilbud som viser skolens berettigelse som folkehøgskole. Skolens faglige opplegg må dertil svare trender i tiden – slik at man med en betydelig grad av sannsynlighet kan si at man vil få tilstrekkelig antall søkere til de ulike linjene.

Dersom man klarer å etablere et troverdig eierskap med tilstrekkelig økonomisk styrke til å stå bak etableringen, og man blir godkjent av staten, gjenstår «the hard work»: Bygge og etablere skolen, starte rekrutteringen av personell og ikke minst; lokke elever til å søke.

Folkehøgskolerådet er tydelig på at man fraråder etablering av folkehøgskoler med færre enn 75 elever. Å bli godkjent mot Folkehøgskolerådets anbefaling antar utreder i seg selv at man kan se bort fra – og i tillegg har anbefalingen en årsak det er all mulig grunn til å ta på alvor. Det kreves blant annet en viss «kjernestab» for å drifte en internatskole, som langt på vei er uavhengig av antall elever/beboere (turnus for nattevakt og kjøkken tidlig morgen, kveld og helg tilsier dette). Blir antall elever lavere enn 75, blir økonomien svært vanskelig.

Lokalisering

Utreder velger å drøfte lokalisering tidlig, da tenkningen rundt dette direkte innvirker på flere av de påfølgende vurderinger.

Mandatet ber om at det sekundært utredes en form for delt løsning mellom en lokasjon i Øyrekka og Fast-Frøya. Det er vanskelig å tolke loven annerledes enn at dette er umulig: 80 prosent av elevene skal bo på skolens internat, som skal *«integreres i det totale skoleopplegget»* jfr Folkehøgskoleloven, og minst 50 prosent av undervisningen skal skje i skolelokalene. Denne kombinasjonen gjør det vanskelig å se for seg «delt campus». Derimot er det ingen ting i loven som hindrer utstrakt desentralisering av undervisningsopplegget – med mindre totalt antall undervisningstimer utenfor skoleanlegget overstiger 50 prosent. Det vil være naturlig å legge deler av undervisningen både til andre lokasjoner enn den valgte i Øyrekka, samt til fastlandet.

Det er utreders mening at det foreligger to tenkelige alternativer: Sula og Mausund. Andre muligheter er derfor ikke vurdert.

Sula

Sula: *Byen i havet* Foto: Wikipedia

Sula har i dag opp mot 80 fastboende i sommerhalvåret og omkring 50 om vinteren (66 folkeregisterført i 2014), i henhold til informasjon gitt av personer som kjenner lokalsamfunnet svært godt. I ferietiden flerdobles antall «innbyggere» på grunn av et stort antall feriehus, som bebos i alt fra noen dager til flere sommeruker.

Sula har konsentrert bebyggelse og kan uten å ta for hardt i sammenlignes med kystlandsbyer som er mer typiske for bl.a. de britiske øyer og kontinentet enn Norge

– selv om vi også langs norskekysten finner mange konsentrerte fiskevær med «landsbypreg». Sula var inntil 1980-tallet et av de mest aktive fiskevær i Midt-Norge, og har fortsatt profesjonelle fiskere – selv om aktivitetsnivået er en brøkdel av hva det tidligere var.

Sula har i den nedlagte skolen lokaler som strukturmessig relativt lett kan tilpasses kravene til undervisningslokaler til en folkehøgskole. Skoleanlegget er dimensjonert for omkring 70 elever (i dag eid av lokalsamfunnet) og framstår i delvis dårlig teknisk stand, men vil antakelig kunne rehabiliteres (det er ikke foretatt tekniske undersøkelser av bygget i forbindelse med denne utredningen).

Mulig tomt: *Sula skole med aldersboligen i bakgrunnen. Misjonshuset til venstre.*

Fugleperspektiv: *Sula skole sett fra luften.*

Det vil trolig også være mulig å finne tomt til bygging av internat nær skolen, for eksempel i skråningen mellom Misjonshuset og idrettsplassen. Arbeidsgruppen «Eksperter i team» peker overfladisk på muligheten av å benytte den nedlagte aldersboligen dersom det etableres folkehøgskole her, men bygget framstår ikke hensiktsmessig til bruk som internat – verken teknisk sett eller kapasitetsmessig.

Midt på øya: *Sula skole med aldershjemmet helt til høyre i bildet.* *Foto: Hitra-Frøya*

Sula har en fantastisk beliggenhet og lokalsamfunnet framstår på mange måter som en unik perle, plassert mer eller mindre midt i storhavet. Av service- og tjenestetilbud kan nevnes nærbutikk, kysthotell med tilstøtende fasiliteter for fritidsfiskere, leirskole, restaurant, fyrvokterbolig for utleie samt pub. Antall anløp av hurtigbåt/ferge er i praksis det samme som på Mausund, men reisetiden er for de fleste avganger dobbelt så lang, fordi båtene anløper Mausund før de går videre til Bogøy og Sula.

Det er ikke vanskelig å si seg enig i at Sula på mange måter har de forutsetninger som gjør det naturlig å tenke lokalisering av folkehøgskole her.

Mausund

Mausund har i dag omkring 200 beboere om vinteren og anslagsvis 250 i sommerhalvåret, foruten et relativt stort antall feriehus som brukes i større eller mindre grad (229 folkeregisterført i 2014).

Bebyggelsen er spredd på fem øyer (Stor-Aursøya, Litl-Aursøya, Geitøya, Måøya og Gårdsøya), som er bundet sammen av broer og moloer. Bebyggelsen framstår med andre ord langt mindre konsentrert enn på Sula, og inntil for to-tre tiår siden var lokalsamfunnet også preget av en god del husdyrhold. Siste gårdsbruk med husdyr avviklet driften i 2014.

Mausund sentrum: *Gårdsøya i bakgrunnen og deler av Måøya i forgrunnen. Omtrent midt i bildet sees Coop Mausund og mot venstre i bildet fiskemottaket og fergekaia.*

Foto: Stein Olav Sivertsen, Hitra-Frøya

Mausund er i dag eneste skolested for Sørværa, og har oppvekstsenter med barnehage samt barne- og ungdomsskole. I tilknytning til oppvekstsenteret ligger anlegget til Mausund idrettslag (MIL). Idrettshuset rommer bl.a. gymsal som også brukes av barne- og ungdomsskolen, foruten at det flere kvelder i uken er organiserte idretts- og kulturaktiviteter i bygget. Mausund svømmehall ligger vegg i vegg med idrettshuset og ble totalrenovert av kommunen i 2013 – 2014. Svømmehallen med sanitæranlegg framstår derfor som mer eller mindre fullstendig nybygd.

Truet: *Mausund oppvekstsenter har opplevd kraftig fall i antall elever.* Foto: Wikipedia

Lokalsamfunnet har tre spisesteder/puber. Kysthotellet Sjøblomsten stengte dørene høsten 2014, men i mai 2015 ble det kjent at lokale krefter overtar og tar sikte på å videreføre og utvikle driften. I tillegg har vi Mausunds eldste eksisterende spisested, Den muntre matros. Den siste tilveksten av spisesteder, Havna kafé, ble nybygd våren 2015 og åpnet rett i forkant av sommersesongen. Mausund har nærbutikk med utvidet varesortiment (faghandel og trelast) og fiskemottak, og det er et privat eid kystmuseum på Måøya. Det er fortsatt et aktivt organisasjons- og foreningsliv.

Nye eiere i 2015: *Sjøblomsten kysthotell åpner med nye eiere sommeren 2015.*
Foto: Mausund Turistinfo

Avveining

Tar vi utgangspunkt i mandatet gitt av kommunen, framtrer ett forhold som mer enn noe annet taler for Mausund som adresse for en folkehøgskole:

Oppvekstsenteret.

Representanter for Froan (Sørburøy) har dessuten pekt på at dersom skolen legges til Mausund, vil den ligge mer «midt i Øyrekka». Dette kan muligens ha betydning for i hvor stor grad man vil integrere hele Øyrekka i undervisningsopplegget.

Undersøkelser gjort hos andre relativt nystartede folkehøgskoler, viser at gjennomsnittsalderen på lærere er ganske lav, særlig ved oppstart. Ved skoler med stort innslag av fysiske aktiviteter i linjene forsterkes dette ytterligere.

Vi må derfor ta anta at søkere til stillinger ved folkehøgskolen enten vil være i en alder hvor de har småbarn – eller kan komme til å få det i relativt nær framtid. Det er utreders mening at det vil være en klar ulempe å legge en folkehøgskole til et lokalsamfunn hvor det ikke eksisterer barnehage og skole, da dette antas å vanskeliggjøre rekrutteringen.

Det anmerkes at temaet ble drøftet under møtet i Øyrådet. Sulas representant Hege Stordahl-Bekken ga der uttrykk for at hun mener Mausund vil være det naturlige stedet å lokalisere en folkehøgskole. Det ble ikke fremmet innsigelser mot dette fra representanter fra noen av de andre lokalsamfunnene. Utreder anser det dermed slik at hele Øyrekka vil stille seg bak konklusjonen.

Mausund har et oppvekstsenter som vil være nedleggingstruet de kommende årene, med mindre antall barn i lokalsamfunnet øker (man har gått fra drøyt 30 til drøyt 20 elever på fem år). Dersom man tar utgangspunktet for utredningen om å etablere en folkehøgskole i Øyrekka i betraktning, og ordlyden i mandatet, er det tydelig at kommunen ønsker at etablering av en folkehøgskole skal bidra til å snu en negativ utviklingstrend. Å bidra til at Sørværas eneste gjenværende oppvekstsenter kan sikres også i årene som kommer, må derfor anses å imøtekomme både utgangspunktet og mandatet.

Det er også naturlig å anta at enkelte stillinger vil/bør kunne rekrutteres lokalt – særlig tilknyttet drift/internat. Utreder er i tvil om det i dag er befolkningsgrunnlag i noe annet lokalsamfunn enn Mausund i øyrekka som gjør dette realistisk.

Ved lokalisering på Mausund har man dertil mulighet til å benytte følgende fasiliteter:

- Idrettshuset
- Svømmehallen

Gymsalen i idrettshuset med tilstøtende storkjøkken vil også kunne fungere som festsal for folkehøgskolen.

I motsetning til på Sula står det på Mausund ikke noe anlegg «ledig» som rent umiddelbart peker seg ut som egnet å bygge videre på. Kysthotellet Sjøblomsten har ikke kapasitet til å huse et internat med 75 elever (enkelte foreslo på et visst tidspunkt dette som en mulighet), og har dertil ingen utvidelsesmuligheter da eiendommen er «inngjerdet» av andre oppsittere.

Det finnes eiendommer som i en tenkt situasjon vil kunne ombygges til formålet, selv om man uansett vil måtte påregne å legge til en betydelig mengde ny bygningsmasse. Hva nødvendig ombygging og nybygging vil beløpe seg til er usikkert, men et forsiktig anslag er 20 - 25 millioner kroner – med mindre det må foretas vesentlige konstruksjonsmessige endringer. **Dertil kommer bygging av internat og kjøp av den aktuelle bygningsmassen med bebyggelse.** Dette siste er det vanskelig å estimere, men totalt sett ligger forskjellen i pris mellom å bygge et fullstendig nytt anlegg og å kjøpe en eksisterende eiendom og bygge om/bygge til, trolig under 10 millioner.

Det anmerkes at Frøya kommune har arealer på Mausund, som antas å ha svært liten realverdi for kommunen slik situasjonen i dag er. Kommunen eier blant annet betydelige områder som ligger opptil svømmehallen og idrettshuset ved idrettsbanen. En svært aktuell lokalisering av et skoleanlegg vil være i dette området – noe som vil gjøre det mulig så å si å inkludere MILs eksisterende anlegg i skolen.

Det bør være mulig å anta at kommunen vil kunne stille opparbeidet tomt vederlagsfritt til disposisjon, dersom kommunen går inn på eiersiden i folkehøgskolen.

Flere ting tyder på at å erverve eksisterende eiendom/bygningsmasse, bygge om og dertil bygge til nødvendige nybygg, vil være såpass kostbart at det er aktuelt å vurdere helt nytt bygg – vel og merke dersom kommunen tilbyr gratis tomt.

Et annet moment som bør tillegges vekt, er driftskostnadene. Et moderne anlegg bygd etter dagens krav og arealmessig skreddersydd til bruken, vil både føre til lavere energiutgifter og mindre behov for vedlikehold enn om man bygger om eksisterende

bygningsmasse beregnet på helt annen virksomhet. Totaløkonomien vil dermed bli langt bedre.

Spredd undervisning

Det er imidlertid grunn til å understreke at plassering av internat og «hovedbøl» på Mausund, ikke innebærer at betydelig virksomhet i de øvrige øysamfunn utelukkes. Potensialet for økonomiske og sosiale ringvirkningene til både Sula, Sørburøy og Bogøya må antas å være stort. Dette behandles imidlertid nærmere i kapitlet om mulige linjer ved Øyrekka Folkehøgskole, samt kapitlet om ringvirkninger.

Ringvirkninger

Etablering av en folkehøgskole i Øyrekka med campus på Mausund vil ha betydelige ringvirkninger i lokalsamfunnet. Virkningene kan hovedsakelig deles inn i følgende:

- Motvirke fraflytting
- Styrke eksisterende servicetilbud (herunder skolen og barnehagen)
- Styrke og utvikle lokalt næringsliv

I tillegg er det relevant å nevne følgende:

- Virkning av aktiviteter ved skolen i resten av samfunnet
- Sommerbruk av skoleanlegget

I tillegg vil etableringen ha betydelig og udelt positiv innvirkning på rutetilbudet i den delen av året hvor trafikkgrunnlaget er svakest, da en skole med 75 elever og opp mot 15 ansatte vil medføre betydelig økt reiseaktivitet, både mellom øyene og inn til fastlandet.

Oppvekstsenter

En skole med 75 elever vil anslagsvis ha omkring 15 - 16 ansatte – inklusiv personale tilknyttet internatdrift og storkjøkken, fordelt på ca. 14 årsverk. Ettersom en folkehøgskole i Øyrekka vil være nyetablert og i tillegg ha et linjetilbud som i betydelig grad er aktivitetsbasert, er det grunn til å tro at gjennomsnittsalderen på ansatte vil være relativt lav (jfr. erfaringer fra andre skoler). Det er grunn til å tro at noen av lærerne vil ha egne barn i og under skolepliktig alder – eller at de vil være i etableringsfasen, noe som vil ha positiv effekt på elevsituasjonen ved oppvekstsenteret.

Leie av lokaler

En av de viktigste årsakene til at Mausund peker seg ut som naturlig sted å legge skolen, er som tidligere omtalt muligheten av å nyttiggjøre seg eksisterende fasiliteter. Rett ved tomten som er omtalt ligger idretts- og svømmehallen med utendørs fotballbane, som det vil være naturlig å benytte seg av, både innen rammene av eksisterende aktiviteter, og i form av eksklusiv leie. Leieinntektene vil

bidra til å styrke idrettslagets øvrige aktiviteter – og slik komme lokalsamfunnet til gode.
Styret i MIL har uforpliktende vurdert leiepris dersom skolen bruker svømmehallen 5 timer og gymsalen 10 timer pr. uke – og kommet til en ukespris på 4500,00 kroner, eksklusiv renhold.
Samtale med virksomhetsleder *Håvard Holte Os* ved Mausund oppvekstsenter viser dessuten at det kan være mulig å frigjøre ett klasserom ved skolen til utleie for folkehøgskolen. Dette vil muligens kreve noen mindre tekniske endringer (ombygging), men ikke i en grad som fortjener nærmere oppmerksomhet.

Dagligvarer/nærbutikker/fiskemottak

Tar vi høyde for at 10 tilflyttede nyansatte vil innebære en netto innflytting på 15 voksne (forutsatt at en del av de ansatte kommer med partner som ikke er ansatt ved skolen), vil den umiddelbare effekten for nærbutikken være omkring 800.000 kroner, dersom vi legger tall fra handelsnæringen og tall fra årsregnskapet til Coop Mausund for 2014 til grunn (basert på omsetning i de måneder av året det er minimal ferietrafikk). I tillegg kommer omsetning knyttet til elevene, som er vanskeligere å anslå. Dersom 75 elever handler for 400 kroner i uka, noe som neppe er et radikalt anslag *, og vi tar utgangspunkt i at samtlige elever vil oppholde seg på Mausund i minimum 25 av 33 uker, får vi en omsetning på 750.000 kroner. Effekten for butikken på Mausund alene vil dermed være på minimum 1,5 – 1,6 millioner kroner. Tenker man seg at månedsforbruket pr. elev er 2000 kroner, vil virkningen på butikken være omkring 1,75 millioner.

I tillegg til dette er det naturlig å anta at folkehøgskolen i seg selv vil bli storkunde hos butikken, selv om man naturlig nok i stor grad vil kjøpe inn direkte fra grossist. Hvor mye dette vil beløpe seg til gjennom året er det p.t. umulig å si noe sikkert om, men vi snakker mest trolig om innkjøp til sekssifret beløp. Den totale virkningen for butikken kan derfor komme opp i 2 millioner kroner.

**Ifølge en undersøkelse fra Statens Institutt for forbruksforskning (SIFO) i 2012, er det totale månedsforbruket for ungdom i alderen 19 til 21 år 7300 for menn og 7060 for kvinner. Det er grunn til å tro at det har økt de tre siste årene (sammenholdt med øvrig forbruksvekst i perioden, er tallet for 2015 minimum 1000 kroner høyere enn i 2011/2012) – til ca 8300 for menn og 8100 for kvinner. Ut fra dette anses et stipulert månedsforbruk på den lokale butikken på 1600 – 2000 kroner ikke å være for høyt.*

Utreder antar dessuten at det vil være naturlig for skolen å kjøpe inn fisk fra det lokale fiskemottaket. Dette vil gi skolens drift tilgang på førsteklasses råvarer til en rimelig pris – samtidig som mottaket er sikret avsetning lokalt.

Det er ikke beregnet eventuell effekt som følge av generelt høyere aktivitetsnivå i lokalsamfunnet som følge av skolen.

I tillegg kommer effekten på butikkene på Sula og Sørburøy.

Froan

Dersom vi tar høyde for at fem elever og en ansatt oppholder seg på Froheim 16 uker hvert skoleår (vi snakker her om elever fra langkurs med faglig innhold som gjør dette relevant samt deltakere på kortkurs/valgfag), må vi anta at virkningen på nærbutikken når vi snakker om «fritidshandel» vil være minimum 50.000 kroner. I tillegg kommer innkjøp av matvarer til oppholdet – anslagsvis 100.000 – 120.000 (det bør stilles som betingelse at skolen benytter nærbutikken/fiskemottaket til innkjøp av det som trengs av matvarer til oppholdet). Den totale virkningen kan derfor trolig beregnes opp mot 170.000 kroner.

Båten kommer: *Liv og røre på kaia på Sørbyurøy når hurtigbåten kommer. I bakgrunnen nærbutikken, mens vi så vidt skifter fiskemottaket helt til høyre.*

Sula

For Sulas del er det foreløpig vanskeligere å foreta en kvalifisert beregning, fordi det er uklart i hvor stor grad opphold der vil være dag- eller ukebasert. Stadig tilstedeværelse av elever og lærere vil imidlertid ha merkbar effekt på omsetningen, selv om tilstedeværelsen skulle vise seg å bli basert hovedsakelig på dagopphold. Ettersom det er grunn til å tro at antall elever som vil bruke fasiliteter på Sula gjennom skoleåret vil være høyere enn for Froan, er det grunn til å anta at virkningen på nærbutikken vil være større enn på Sørburøya.

Øvrige virksomheter

Det er p.t. ingen tilbud i Froan som umiddelbart vil utløse økt omsetning ved etablering av en folkehøgskole og opphold av elever og ansatt over lengre tid, men folkehøgskolen vil være helt og holdent avhengig av å leie Froheim dersom deler av studietilbudet skal legges til området. Det antas at fullt belegg i 16 uker i den delen av året hvor det er henimot umulig å leie ut til andre besøkende, vil være svært positivt for økonomien i prosjektet. I tillegg kan det tenkes at det blir aktuelt å leie forsamlingslokalet på øya til undervisning og/eller andre aktiviteter.

Så bør det understrekes at det i vurderingen av realisering av Froheim ligger inne en forutsetning om at senteret skal leies ut til SalMar, som har oppdrettsanlegg i området. Det må derfor avklares hvordan tilstedeværelsen til de to aktørene kan tilpasses hverandre.

Det er ikke innhentet priser for leie av Froheim i en slik utstrekning man her snakker om. Et anslag kan være ca 150.000 kroner.

Skisse: *Slik ser de foreløpige tegningene over Froheim på Sørburøy ut.*

På Sula stiller det seg annerledes. Fyrvokterboligen, havhotellet med fasiliteter og den nedlagte skolen vil både enkeltvis og samlet være aktuelle samarbeidspartnere. Det samme gjelder fyrvokterboligen på Vingleia. Selv om dette ikke vil bidra til nyetableringer i de aktuelle lokalsamfunnene, vil et samarbeid med folkehøgskolen bidra til å styrke eksisterende virksomhet, og slik gjøre det mulig for private aktører å utvikle f.eks. turistbasert næringsaktivitet videre.

Særlig på Mausund, men også på Sula og Bogøy, vil lokale spisesteder merke tilstedeværelse av så vel elever som ansatte.

Sommerbruk

Mausund mangler i dag nødvendige fasiliteter for å satse skikkelig på turisme. Selv en revitalisering av Sjøblomsten vil ikke være tilstrekkelig for å møte potensialet – dersom man sammenligner med andre kystsamfunn som har satset og lyktes. Internatet for folkehøgskolen vil passe ypperlig som sentrum for seriøs sommerturisme – både for ungdom fra inn- og utland som er på jakt etter opplevelser, og mer «alminnelig» ferierende som ønsker å oppleve vakker kystnatur. I tillegg vil dette gi terminfestede sommeraktiviteter som «Oda» og «Utihavet» sårt tiltrengt overnattingskapasitet.

For å fylle en slik rolle med troverdighet må sommerbruken tas inn allerede i planleggingen av anlegget.

Det er mulig å se for seg at et av skolens fag omhandler turisme, og at man i sommermånedene kan gi både elever og andre fra lokalsamfunnet tilbud om sommerjobb knyttet til dette. I så fall kan elever få omsette i praksis hva de har lært gjennom året, og samtidig bidra til at «sommerhotellet» har tilgang på nødvendig, kvalifisert arbeidskraft.

De økonomiske ringvirkningene av dette er vanskelig å forutse, men dersom man legger seg på et konservativt anslag med et belegg fra midten av juni til midten av august på 70 prosent av rommene og man antar at hvert rom leies ut til en pris av i snitt 1150 kroner pr. natt inkl. frokost, vil utleie av hotellrom alene representere ca 1.450.00. Så kommer de 6 hyttene, som bør kunne gå for 1500 kroner pr. natt med tilsvarende belegg – det vil si 380.000. Et forsiktig anslag gir dermed en inntekt på 1.830.000 kroner.

I tillegg til utleie av rom vil det være naturlig at sommerhotellet leier ut kajakker/småbåter/fiskeutstyr til turister. Det er også mulig å se for seg arrangering dykkerkurs, kurs i havfiske, fotosafari, blått matkurs etc. Den totale økonomiske bruttovirkningen av sommerdrift ved skolen bør derfor komme opp i 2 millioner – og for nærbutikker og spisesteder, minimum 700.000 kroner. Antakelig vil effekten på forretninger og spisesteder være høyere. Dertil kommer økonomisk virkning for lokale båteiere ved alt fra fotosafari til havfiskekurs til frakt til fra spisesteder på Bogøya og Sula – og besøk i Froan.

Da er det her IKKE tatt med i betraktningen at man driver sommerrestaurant, bl.a. på grunn av at utreder ser at dette kan medføre bemanningsmessige utfordringer. Sommerrestaurant med skjenkebevilling vil imidlertid øke omsetningen betraktelig.

Benchmarking: *Dolmsundet hotell har rom sammenlignbare med internatrommene og minileiligheter på 50 kvm med to soverom – altså fullt ut sammenlignbare med hyttene. Der koster minileiligheten 1480,00 pr. natt sommeren 2015 og enkeltrom 1280,00, i henhold til bestillingsløsningen på nettsiden.*

Dette forutsetter imidlertid at det bygges et troverdig turistkonsept med utgangspunkt i skoleanlegget – fortrinnsvis i samarbeid med aktører i lokalsamfunnet og på fastlandet.

Et relativt nøkternt anslag over økonomiske ringvirkninger i lokalsamfunnet ved å etablere en folkehøgskole, kan derfor anslås til mellom 5 og 6 millioner.

Ikke-økonomiske ringvirkninger

Ut over det som her er nevnt, vil etablering av en folkehøgskole føre til økt generell aktivitet i lokalmiljøet. Elever og lærere ved skolen vil kunne gå inn som ressurspersoner i idretts- og kulturaktiviteter – og slik tilføre lokalsamfunnet kompetanse som i dag er savnet. Det er mulig å se for seg et samarbeid mellom «Oda fra havet», «Utihavet-festivalen» og «Suladagan» og krefter på skolen – muligens også i organisert form, kanskje som en del av undervisningen.

Det kan også tenkes at folkehøgskolen og kommunen kan samarbeide om lærerkrefter – ved at det opprettes delte stillinger ved de to enhetene som samlet sett vil gi heltidsstillinger med kompetanse som er ønskelig for begge parter, men som

man hver for seg ikke vil ha mulighet til å fylle. I tillegg vil en folkehøgskole bidra til at det etableres et pedagogisk miljø på øya som i seg selv vil være positivt for rekruttering av ansatte ved oppvekstsenteret.

Tilstedeværelse av et stort antall ungdom vil dessuten forhåpentligvis føre til at ungdom fra nærmiljøet som har flytta ut for å gå på skole/studere, vil komme hjem i helger for å delta i aktiviteter.

Det er her ikke spekulert i eventuelle ringvirkninger i form av andre nyetableringer – noe som imidlertid ikke er urealistisk.

Offentlig tjenesteyting

Etablering av en folkehøgskole vil mest sannsynlig stille større krav til brannberedskap enn man i dag har (Mausund mangler bl.a. en mindre brannbil til rask forflytting av brann- og redningsutstyr, og er derfor avhengig av privatbiler ved utrykning). Etablering av en slik skole vil kunne utløse et visst investeringsbehov og kompetanseheving av mannskapsstyrken. Investeringsbehovet anses likevel som relativt lite.

Det offentlige kommunikasjonstilbudet ble nevnt innledningsvis i kapitlet. Det tas for gitt at det i forbindelse med en skoleetablering vil være mulig å inngå et konstruktivt samarbeid med fylkeskommunen og de aktører som på vegne av fylkeskommunen ivaretar båt- og fergetransporten i Øyrekka, slik at det blir mulig å dagpendle fra fastlandet og ut til Mausund for foredragsholdere/timelærere, og det blir mulig for grupper av elever å bruke f.eks. kultur- og kompetansesenteret i fritid og undervisning.

I beredskap: *Frank Iversen (foran) er ansvarlig for brannstyrken på Mausund. Utstyret er lastet på henger og man er avhengig av privatbil ved utrykning.*

I tillegg må det stilles krav om at det blir mulig å komme seg mellom øyene i sørværa på tidspunkter som gjør det aktuelt for ansatte å eventuelt bo på Sula eller Bogøya.

Digital infrastruktur

Dagens digitale infrastruktur i Øyrekka/Mausund tilfredsstiller ikke de behov en folkehøgskole med anslagsvis 90 personer vil ha. Det beste bredbåndtilbud p.t. tilsvarer ADSL, levert via Telenors fastnett, foruten at det er mulig å få trådløst bredbånd via Breiband.no (såkalt 5G). Breiband.no tilbyr i tillegg satellittbasert internett med en hastighet som nærmer seg fiber. I tillegg er mobilnettet bygd ut til 4G.

I 2015 kan det se ut til at satelittbasert bredbånd er det beste tilbudet som er tilgjengelig på Mausund, ved siden av 4G fra mobiloperatørene.

Sammenligning med andre skoler

Utreder har valgt å gå tett innpå to folkehøgskoler i form av dybdeintervjuer med skoleledelsen, foruten at nettsidene til samtlige av landets i underkant av 80 folkehøgskoler er gjennomgått. Det er avdekket at ti folkehøgskoler har et elevtall som er sammenlignbart med hva utredningen legger til grunn for Øyrekka Folkehøgskole. All søkbar informasjon om disse skolene er gjennomgått relativt nøye.

De to skolene som er valgt ut for å gå tettere innpå, er kort og godt valgt fordi den ene er i oppstartsfasen med nøyaktig samme størrelse som Øyrekka Folkehøgskole, mens den andre kommer nær i størrelse – og dertil er lokalisert slik at den var lett tilgjengelig for utreder (i Melhus). Det er ikke tatt hensyn til skolenes verdigrunnlag og linjeinnhold i vurderingen, da dette langt på vei anses irrelevant når det gjelder drift, organisering og etablering.

Kristiansand folkehøgskole – etablert i 2015

Skolen er under etablering i lokalene til det som er best kjent som Kristiansand Feriesenter Dvergnestangen, idyllisk plassert i skjærgården omkring et kvarters biltur fra sentrum av Sørlandets hovedstad.

Deler av anlegget er relativt nybygd, og utleie av feriesenteret til folkehøgskole kan i betydelig grad sees som en måte å skape effektiv helårsdrift på. Anlegget skal fortsatt drives som campingplass og feriesenter. Skolen baserer internatdriften på feriesenterets motell som består av minileiligheter og hotellrom, samt større campinghytter. Alle boenheter har dusj/wc, og leilighetene og hyttene har kjøkkenkrok og oppholdsrom. Årlig husleie er satt til 3 millioner.

Kristiansand Folkehøgskole er eid av personer med tilknytning til Kristiansand Frikirke (organisert som et ideelt aksjeselskap).

Utreder har intervjuet Eivind Sødal, linjelærer som på det tidspunkt utreder snakket med ham fungerte som rektor pga langtidssykdom hos den fast ansatte. Sødal er en av drivkreftene bak skolen og har deltatt i utredningsarbeidet helt fra starten av. Det er åpenbart at de erfaringer kreftene bak denne skolen har tilegnet seg, har direkte relevans for Øyrekka Folkehøgskole.

Kristiansand Folkehøgskole Dvergnestangen fikk sine planer anbefalt av faginstansene for ti år siden. Deretter ble søknaden om godkjenning oversendt departementet. Samtidig overtok SV ansvaret for Kulturdepartementet – og alle søknader om etablering av nye privatskoler stanset mer eller mindre opp. I løpet av de åtte årene de rødgrønne partiene regjerte, ble det kun godkjent én ny folkehøgskole – i Setesdal. Allerede uker etter regjeringsskiftet høsten 2013, fikk imidlertid Kristiansand Folkehøgskole sin godkjenning. Dette KAN si noe om at det er viktig å ha en søknad klar i inneværende stortingsperiode.

Skolen i Kristiansand baserer seg på 75 elever når man er innkjørt, og har fått en avtale med departementet om støtte til 75 elever fra første driftsår og tre år fram i tid, dersom man kommer over 35 elever. Skoleledelsen understreker at dette har vært avgjørende for at kreftene bak skolen har tatt sjanse på oppstart.

Sødal understreker at det vil være svært viktig også for Øyrekka Folkehøgskole å få innvilget en tilsvarende ordning.

Selv om skolen tar i bruk eksisterende infrastruktur, har det vært påkrevd med nybygg og ombygging til i alt 20 millioner for å få anlegget godkjent. I dette ligger et tydelig signal om at det ikke er nok å finne «ledige lokaler» og sette i gang – noe vi kommer tilbake til i kapitlet om finansiering og driftsplan.

Ettersom skolen ligger rett utenfor Kristiansand, og dertil har flere tettsteder og folkerike bygder i dagpendleravstand, satser man delvis på deltidsstillinger. Sødal understreker at dette er mulig i et område med rik tilgang på arbeidskraft.

Skolen hadde i utgangspunktet tenkt å satse sterkt på idrett i utformingen av linjetilbudet – men planleggingen har vist at det ser ut til å være en viss metning i markedet. Her har de avdekket betydelig endring siden de startet planleggingen for tolv-tretten år siden. De har derfor redusert dette til én linje med 12 – 15 elever – og opplyser at selv dette vil det være krevende å fylle.

Isteden satser de på en linje kalt «Dyr og miljø», og til denne har de allerede fått så mange søkere at de har bestemt seg for å opprette to klasser første skoleår. Dertil en linje som kalles «Global» og en svært spesiell linje kalt «Mor og barn» - som retter seg direkte inn mot unge alenemødre.

Et tilsvarende tilbud (Mor og barn) finnes ikke noe annet sted i Norge, og Sødal forteller at man er i forhandlinger med NAV om særskilt støtte til denne linjen. Ideen tar utgangspunkt i både forsknings- og erfaringsbasert kunnskap som viser at jenter som blir gravide i ung alder, ofte passiviseres i flere år etter fødselen – og deretter gjerne ender opp som trygdemottakere – som regel fordi fødselen stanser videre utdanning. Hensikten med linjen er å bidra til at disse kvinnene kommer tilbake til et mer normalt liv, og at et år med spesialtilpasset opplegg skal føre til at de søker seg til videre utdanning og slik kommer ut i arbeidslivet.

Slik utreder forstod det satser man på mødre med barn som er fra to år og oppover (antakelig under skolepliktig alder, men dette ble ikke berørt i samtalen). Mens barna er i barnehage er mødrene elever ved skolen – og det satses også på opplegg for barnepass på kveldstid når dette er nødvendig, slik at mødrene får anledning til å delta i kveldsaktiviteter i og utenfor skolen. En slik linje krever at de aktuelle elevene tilbys små leiligheter med egne soverom og kjøkken, noe Kristiansand Folkehøgskole har i og med at de bruker leilighetene i motellet ved feriesenteret. *(En aldri så liten parentes: En slik linje ved Øyrekka Folkehøgskole hadde iallfall sikret driften av barnehagen! SKULLE man gått inn i en vurdering av noe tilsvarende, ville det krevd nært samarbeid med både NAV og Frøya vgs.)*

Sødal opplyser at man pga at dette er en linje som krever flere ressurser og tettere oppfølging av elevene enn de øvrige, har satt et tak på ti elever. Interessen har imidlertid vist seg langt større – så her har man åpenbart funnet et marked.

Det som kanskje er mest interessant med denne linjen for vårt vedkommende, er at det er viktig å tenke «utenfor boksen» når linjer planlegges - istedenfor å basere virksomheten på tilbud som har vist seg riktig for mer etablerte skoler.

I tillegg har de hatt planer om en linje kalt «media og kommunikasjon», men denne er foreløpig lagt på is – først og fremst fordi også dette er et tilbud som finnes ved svært mange skoler, og at interessen for faget synes dalende – trolig som følge av at antall stillinger i media er synkende.

Linjen de har hatt størst suksess med i den første søknadsperioden, «Dyr og miljø», er et samarbeid med Dyreparken i Kristiansand og retter seg delvis inn mot ungdom som vurderer å studere til veterinær, dyrepleier eller som tenker på andre studier ved Norges miljø- og biovitenskapelige universitet (tidl. Norges Landbrukshøgskole på Ås).

Man jobber dessuten med å koble studiet sammen med husdyrhold og matproduksjon/rene råvarer – da undersøkelser man har foretatt viser at dette er et felt det er økende interesse for.

Deres erfaringer kan derfor sammenfattes i følgende: Markedet synes noe mettet når det gjelder idrett/fritid, mens interessen er økende for dyr/natur/råvarer-mat-kosthold. Det er antakelig noe å ta med i det videre arbeidet.

Hytter: *En del av elevene innkvarteres i campinghytter (bilde over og under).*

Høy standard: *Bildene viser interiør i minileilighet (øverst) og dobbeltrom (nederst).*

Alle foto: Kristiansand Feriesenter Dvergnestangen

Rødde folkehøgskole – etablert i 1920 (som landbruksskole)

Rødde tilhører også gruppen kristne folkehøgskoler og har plass til ca 100 elever. De siste årene har skolen hatt flere søkere enn plasser.

Rødde er, som en skole som nærmer seg 100 år, i en helt annen situasjon enn skolen i Kristiansand. Man har årlig elever som har både foreldre og besteforeldre som selv har gått der, er veletablert og har i stor grad nedbetalt infrastruktur og svært lang erfaring både i å drive folkehøgskole generelt, og sin egen spesielt. Ledelsen legger ikke skjul på at det har sine fordeler å være godt etablert – noe man særlig har merket i perioder med dalende søkning til folkehøgskolene. Da hjelper det at det rundt om i landet er mange tusen som selv har vært elever der, og som «framsnakker» skolen.

Rødde har de siste årene vært i den posisjonen at de har hatt flere søkere enn de i utgangspunktet har plasser til, og har delvis løst dette ved å innkvartere elever i tidligere lærerboliger ved skolen.

Landlig: *Rødde folkehøgskole i Melhus, opprinnelig etablert som landbruksskole.*

Foto: Rødde Folkehøgskole

Skolen har totalt 24 ansatte fordelt på ca 20 årsverk. Det høye antall ansatte henger delvis sammen med at skolen har hele sju årslinjer.

Staben fordeler seg som følger:

3 – Ledelse (rektor, undervisningsinspektør og øko.sjef)
1 – Sekretær, 60 %
7 – Linjelærere, 80 – 100 %
1 - Sosiallærer, 80 % (50 % dekket av NAV)
1 – Internatleder, 100 %
2 – Vaktmestere, 120 %
1 – Kjøkkensjef, 100 %
1 – Kokk, 100 %
5 – Kjøkkenassistenter, ulike stillingsbrøker

2 – Ikke nærmere gjort rede for

I tillegg 6 «stipendiater», i praksis andreårselever, som mot gratis kost og losji og deltakelse på turer, jobber som miljøarbeidere og assistenter. Rektor opplyser at ved siste utlysning kom det inn ca 30 søknader til 6 plasser. Skolens utgifter til disse stillingene er lave (ca 35.000 pr. person pr. år pluss husleie). De bor ikke i internatet, men i en privatbolig i nærheten eid/leid av skolen (dette ansees i aller høyeste grad å være et aktuelt alternativ også for Øyrekka Folkehøgskole når det gjelder å skaffe miljøarbeidere/assistenter, men er av naturlige årsaker ikke aktuelt det første driftsåret).

Noen hovedtall fra budsjettet for 2015:

Personal:	11.000.000
Mat:	1.400.000
Energi:	1.600.000
Investeringer, innbo/utstyr:	400.000
Investeringer, IT:	100.000
Kommunikasjon:	500.000
Markedsføring:	400.000
Vedlikehold:	100.000

I tillegg kommer bl.a. finanskostnader og avskrivinger. Skolen har p.t. 9 millioner i gjeld, men dette vil i løpet av 2015 øke til 16 millioner, pga planlagte byggearbeider.

Rektor ved skolen understreker at tilskuddsordningen er slik lagt opp at det «lønner» seg for skolene å investere ved jevne mellomrom – da en god del av støtten går direkte til husleie/finansieringskostnader knyttet til lån på bygningsmasse.

Nyopppusset: *Rødde har de siste årene oppgradert internatet, for å møte kravene fra elevene. Internatet har dobbeltrom, og kun et fåtall mangler eget bad og wc.*

Foto: Rødde Folkehøgskole

Bemanning ved sammenlignbare skoler

En gjennomgang av samtlige folkehøgskoler viser at ti har mellom 70 og 80 elever – og derfor er direkte sammenlignbare med skolen som utredes i Øyrekka.

Bemanningen ved de ti er som følger:

Lundheim:	17
Grong:	19
Nansenskolen:	19
Ringebu:	15
Sogndal:	17
Soltun:	17
Torshus:	14
Toten:	22
Vefsn:	15
Kristiansand:	13

I tillegg kommer timelærere.

Forholdet mellom hel- og deltidsansatte er høyst ulikt fra skole til skole. Det ser ut til at gjennomsnittlig antall årsverk er ca 14.

Generelle økonomiske betraktninger

Drift av dagens folkehøgskoler finansieres hovedsakelig av statlige tilskuddsordninger og av skolepenger betalt av elevene.

Den statlige finansieringen deles inn i fire forskjellige tilskudd; basistilskudd, husleietilskudd, elevtilskudd og særtilskudd. Basistilskuddet er et fast beløp som er likt for alle skolene.

Folkehøgskolerådet gir innstilling til fordeling av husleietilskudd mellom de enkelte skolene. Fordelingen er basert på skolenes utgifter knyttet til fasiliteter. Elevtilskuddet er et fast beløp pr. tilskuddselev ved skolen. Antall tilskuddselever beregnes basert på skolens gjennomsnittlige elevtall og en omregningstabell. Særtilskuddet går til skoler som har undervisning tilrettelagt elever med spesielle behov (Utdanningsdirektoratet, 2011). Vi anser ikke dette tilskuddet som aktuelt for Øyrekka Folkehøgskole – med mindre man skulle planlegge en linje á la «Mor og barn», jfr. Kristiansand Folkehøgskole.

Ifølge opplysninger gitt pr. mail av Folkehøgskolerådet i mars 2015, vil en folkehøgskole med 75 elever og den husleie/finansutgifter vi her snakker om, ha rett på statsstøtte på anslagsvis 10 millioner kroner. I tillegg vil det tilkomme elevbetaling på ca 6,75 millioner – noe som gir en årlig inntekt fra selve skoledriften på ca 16,75 millioner kroner.

Tenkt driftsbudsjett, regnskapsår

Forutsetninger:

Ansatte:

1 rektor – 100 %
1 økonomi/adm.sjef – 100 %
1 kontor/markedansvarlig – 100 %
1 kjøkkensjef – 100 %
1 kokk – 100 %
4 kjøkkenassistenter, totalt 3 årsverk (75 % stillinger) **1**
4 linjelærere – 100 %
Timelærere, antall timeverk avhengig av undervisningsopplegg

1 vaktmester/internatleder – 100 % **2**
1 renhold – 100 %

Totalt: 14 årsverk + timelærere

1: *Dersom det ikke er mulig å rekruttere lokalt, KAN det være vanskelig å få tilflytting til 75-prosent stillinger. Samtidig er man avhengig av et visst antall ansatte for å få turnusen ved helg og kveld til å gå opp, og derfor er det en fordel å fordele disse oppgavene på flere personer. Det er dessuten vanlig at elever har kjøkkentjeneste og at disse særlig tar seg av rydding, vask etc. Ved en del skoler er det også vanlig at elevene har alt ansvar for kveldsmaten.*

2: *En ringerunde til flere skoler for å kvalitetssikre bemanningsplanen, viser at vaktmesteren(e) ved mange skoler har en sammensatt rolle. Det er åpenbart vanlig at vedkommende både deltar i undervisningen på timebasis og/eller fungerer som miljøarbeider, sjåfør etc, i tillegg til å ha ansvar for vedlikehold og oppsyn med skoleanlegget. Ettersom vi for Øyrekka Folkehøgskole snakker om et nybygd anlegg med antatt lite behov for vedlikehold de første årene, har utreder valgt å slå sammen vaktmester og internatleder i én og samme stilling.*

På grunn av folkehøgskoleårets innretning, med skolestart i slutten av august og skoleslutt i midten av mai, er det vanlig at skolene har fritak fra arbeidsmiljøloven, slik at normalarbeidsuken utvides. Til gjengjeld har lærere og dels andre ansatte fri tre måneder om sommeren. Enkelte ansatte kan likevel ha normalarbeidsuke, f.eks. vaktmestere, kjøkkenpersonale, renholdere etc, og dermed være tilgjengelig for innsats også i deler av sommeren.

Inntekter:

Offentlige tilskudd:	10.000.000	
Elevbetaling:	6.750.000	**1**
Sommerdrift:	2.000.000	
Totalt:	**18.750.000**	

1: Ifølge Folkehøgskole.no er gjennomsnittskostnad UNNTATT utenlandstur pr. elev i 2015 ca 90.000 kroner. Klasseturer koster ulikt alt etter reisemål, og de fleste skoler ser ut til å holde dette utenfor selve skoleavgiften. I snitt er total skolekostnad for elevene 100.600 skoleåret 2014/2015.

Driftsutgifter normalår:

Personalkostnader:	8.600.000 (inkl. ansatte sommerdrift)	**1**
Ekstern husleie:	300.000	**2**

Forsikringer:	250.000	**3**
Markedsføring:	500.000	
Digital/kommunikasjon:	500.000 (telefoni, internett, lisenser, porto etc.)	
Vedlikehold:	300.000	
Kontor/adm./regnskap:	600.000 (inkl. revisjon)	
Innkjøp mat:	1.200.000	
Energi:	1.000.000	
Investeringer:	250.000	
Reiser:	350.000	**4**
Husleie:	3.000.000	**5**
Avskrivinger:	300.000	**6**
Finansutg.	200.000	**7**
Div.:	800.000	
Totalt:	18.150.000	

Resultat: 600.000

1: Herunder honorar til delvis arbeidende styreleder. Det antas at man i en oppstartsfase vil være avhengig av en styreleder med kapasitet til å avlaste rektor på ulikt vis, slik at skolens leder i størst mulig utstrekning kan konsentrere seg om faglige og pedagogiske oppgaver.
2: Leie idrettshall og svømmehall, Froheim, eksterne undervisningsrom etc.
3: Bygninger og innbo.
4: Tjenestereiser og elevturer i egen region. Klasseturer ikke med.
5: Husleie til eiendomsselskap.
6: Beløpet tar utgangspunkt i at skolen ikke eier bygningsmassen. Avskrivingene gjelder derfor undervisningsutstyr og løsøre, som har relativt kort avskrivingstid.
7: Banklån ca. 3 millioner til undervisningsutstyr etc, nedbetaling over 15 år.

Investeringer ved oppstart

Den tyngste investeringen ligger, naturlig nok, i bygningsmasse. Dertil kommer relativt store investeringer i driftsmidler, IKT, utstyr, båter etc.

Det tas i anslaget utgangspunkt i skissen fra siv.ark. Odd Thommesen.

I det følgende er kravene fra ulike offentlige myndigheter – bl.a. Direktoratet for samfunnssikkerhet og beredskap, Direktoratet for byggkvalitet og Direktoratet for

brann og elsikkerhet hensyntatt. Ulike bestemmelser innvirker på alt fra antall kvadratmeter pr. elev til høyde under tak til fellesarealer i bygningsmassen.
En skole med 75 elever, fire hovedlinjer og flere kortkurs/valgfag, vil ha behov for blant annet:

- Tre store klasserom
- Rom for gruppearbeid, mindre klasser etc.
- Kontorer (inkl. arbeidsstasjoner for lærere samt møterom)
- Spisesal/kjøkken
- Fellesarealer
- Sanitæranlegg/garderober
- Garasje/uthus/lager

Det er her IKKE bakt inn auditorium/festsal. Dette er et ønskelig, men ikke nødvendig rom, dersom man ved behov leier MILs storstue i idrettshuset, som har plass til ca. 200 mennesker. Det antas at dette i seg selv medfører en besparelse på ca 4 millioner. Dette fordrer imidlertid at spisesalen dimensjoneres og utformes slik at man får inn minimum 90 personer til interne arrangementer.

Dertil kommer behov for brygge og sjøhus, helst i nærhet til skolen. Antatt kostnad settes til 5 millioner, selv om beløpet mest sannsynlig er for høyt.

Folkehøgskoler er omfattet av momskompensasjonsordningen. **1**
I oppsettet er det IKKE tatt hensyn til dette (man har forholdt seg til brutto kvadratmeterpris for nybygg av denne type, estimert av ark. Odd Thommesen). Dermed er det etablert en «buffer» på ca. 25 prosent (19 millioner) som utreder antar er mer enn tilstrekkelig for å ta høyde for uforutsette utgifter i byggeperioden.

1: Finansdepartementets tolkingsuttalelse om merverdiavgiftsloven § 5 b første ledd nr. 3:
«Både offentlige og private grunnskoler, videregående skoler, folkehøgskoler, samt høgskoler og universiteter som omsetter undervisningstjenester omfattes av unntaket.»

Total investering (i 2015-kroner) i bygningsmasse blir dermed omtrent som følger:

Undervisning og administrasjonsbygg:	37 millioner	**1**
Sjøhus/brygge:	5 millioner	
Internat:	25 millioner	**2**
6 hytter:	9 millioner	

Totalt, i bygningsmasse:	76 millioner

1: Inklusiv full innredning/utrustning med møbler, IT/AV-utstyr til undervisning og administrasjon
2: Inklusiv innredning av rom og møbler i fellesarealer i både internat og hytter

Investering i utstyr og inventar

Utvendig (småbåter, kajakker, dykkerutstyr etc):	1.600.000	**1**
Utsmykking:	200.000	
Brukt minibuss	500.000	**2**
Uspes.:	700.000	
Totalt:	3.000.000	**3**

1: Regnet inn bl.a. 5 båter (eks.: Smartliner 19) til innkjøpspris 200.000 pr. stk., 10 kajakker til 10.000 pr. stk., 6 dykkersett til 30.000 pr. stk, etc.
2: Pris estimert ut fra annonser på Finn.no
3: Her er det heller ikke tatt hensyn til momskompensasjon

Som nevnt annet sted, tar forslaget utgangspunkt i at eiendomsselskapet leverer anlegget ferdig innredet og utstyrt.

Vi ser altså at den totale kostnaden ved å etablere skolen er på omkring 80 millioner. Kvadratmeterpris for skolebygg og internat/hytter er estimert av ark. Thommesen.

Benchmarking: *Det planlegges etablert en folkehøgskole for 75 elever i Lierne i Nord-Trøndelag, basert på opplevelser knyttet til fjellet. Planleggingen har kommet så langt at det foreligger en noenlunde solid kalkyle. Denne viser at totalkostnaden for å etablere skolen vil være ca 88 millioner. I dette ligger erverv og opparbeidelse av tomt samt bygging av gymnastikk/festsal. Dette viser at ovenstående, foreløpige beregning antakelig treffer ganske bra.*

Folkehøgskolerådet mener at maksimalt banklån som kan betjenes ved 75 elever, er 30 millioner kroner.

Forslag fra Ark. Odd Thommesen

Sivilarkitekt Odd Thommesens arkitektkontor i Trondheim har tegnet et skoleanlegg på kommunens tomt på Måøya – tett ved Mausunds «tusenårssted» og nær MILs anlegg og svømmehallen. Dette er gjort både for å ha et realistisk utgangspunkt for kostnadsvurderingen, og for å visualisere hvordan skolen vil framstå i nærmiljøet.

Det er utreders mening at dette er en nær ideell lokasjon: Sentralt – men likevel trukket litt vekk fra den øvrige bebyggelse (stort sett), med fri utsikt over havet fra en stor del av anlegget. Gangavstand til butikken, Havna Kafé og fergekaia er ca 8 – 10 minutter.

Ark. Thommesen har førstehånds kjennskap til lokaliteten, da en av arkitektkontorets ansatte kommer fra Mausund.

Skissen tar utgangspunkt i et anlegg med følgende:

Skole- og administrasjonsbygg på ca 1000 kvm, med 224 kvm garasje og lager i underetasjen. Matsalen har glassfasade mot sørvest med stor terrasse.

Internatet er tegnet inn nær skolebygget og er prosjektert med 30 dobbeltrom med bad/wc tilknyttet hvert rom. Rommene fyller kravene til universell utforming, rømning etc. I tillegg er det tegnet inn **6 hytter**, hver på ca 50 kvm og mulighet for å huse 4 personer (inneholder bad/wc, liten stue med kjøkkenkrok og to soverom). Her er soverommene laget relativt små – da behovet for oppholdsplass antas løst ved at beboerne har egen stue. Total kapasitet blir dermed 84 beboere (litt overkapasitet er viktig, både mht at man kan få i overkant av 75 søkere, og fordi det er viktig å ha litt romkapasitet ledig for lærere som oppholder seg ved skolen i kortere perioder. Det må dessuten være ett rom i internatet ledig for nattevakten).

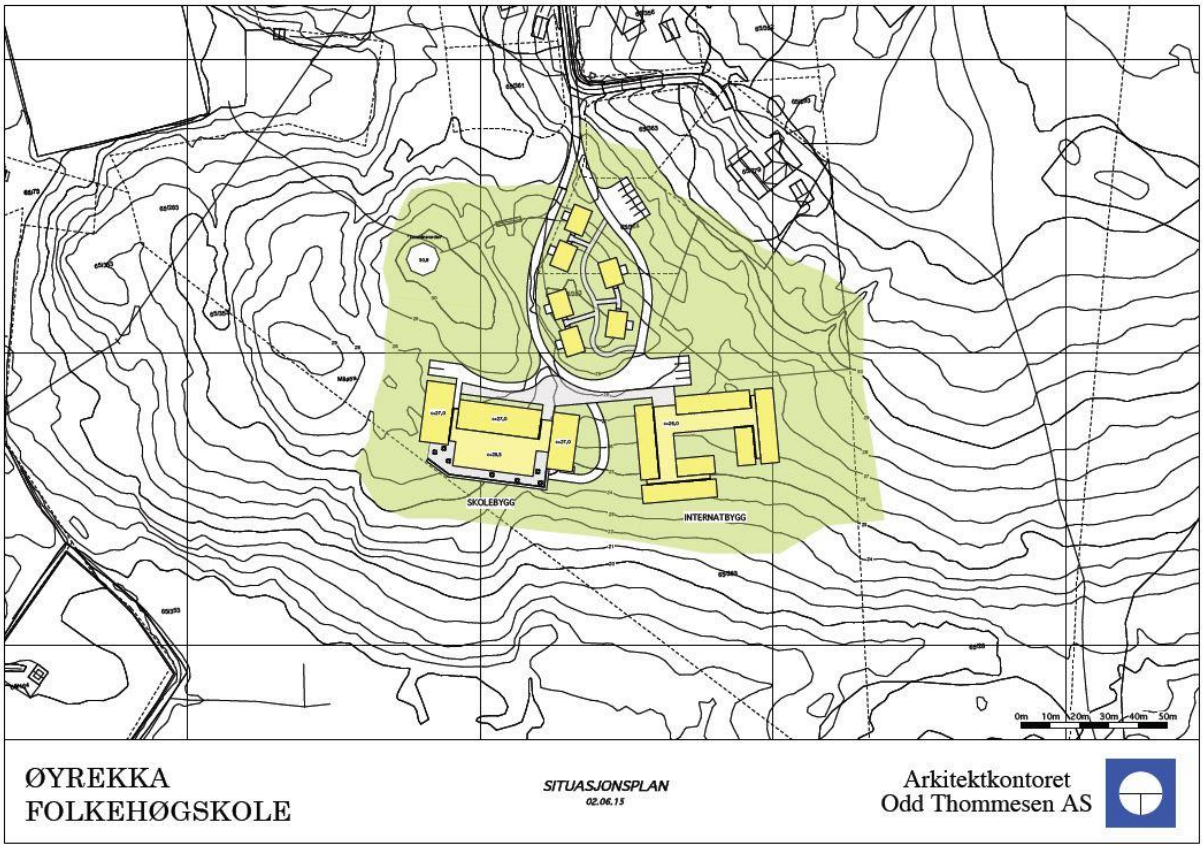
Årsaken til at man har valgt en løsning med hytter og internat, ligger i at utreder mener det er viktig å planlegge for optimal sommerbruk av anlegget. En slik modell gir «sommerhotellet» 30 dobbeltrom til rådighet – foruten 6 store campinghytter. Dermed favner man bredest mulig. Bruken av hytter som en del av løsningen skaper dessuten et mykere, men «tunaktig» anlegg som ikke blir så dominerende i miljøet.

Man har valgt seg røffe, solide og enkle materialer som korresponderer med naturen og miljøet skolen er tenkt plassert i – samtidig som løsningene er rimelige:

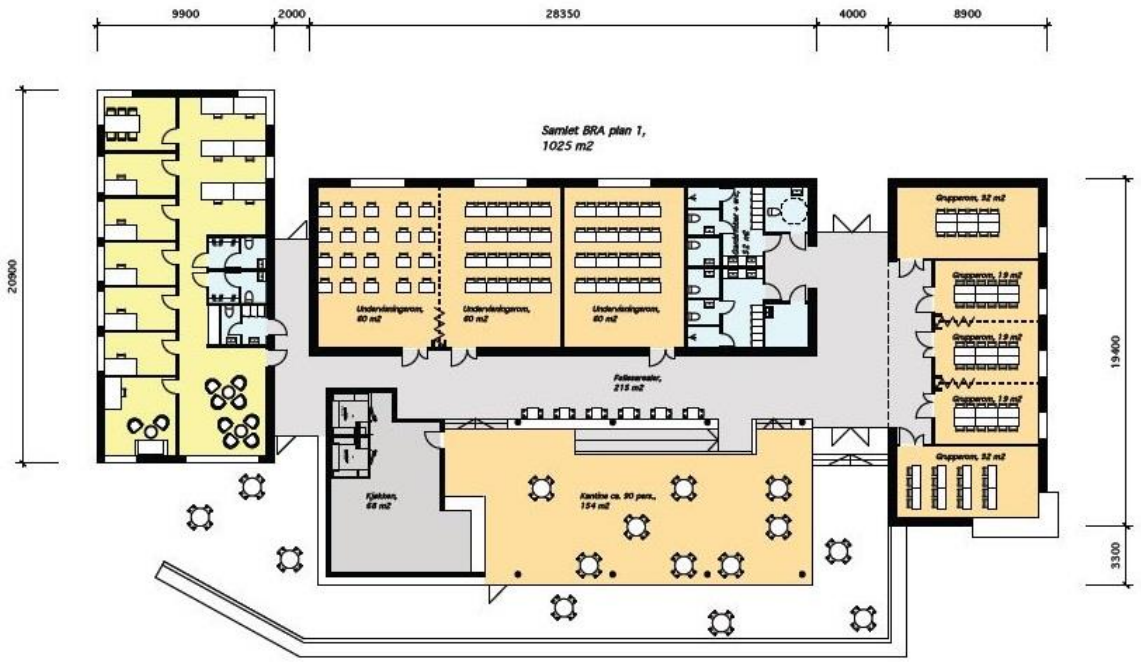
Ubehandlet betong og grov plank – foruten store vindusflater i spisesalen.

I landskapet: *Hele anlegget plassert i landskapet, sett fra sørvest.*

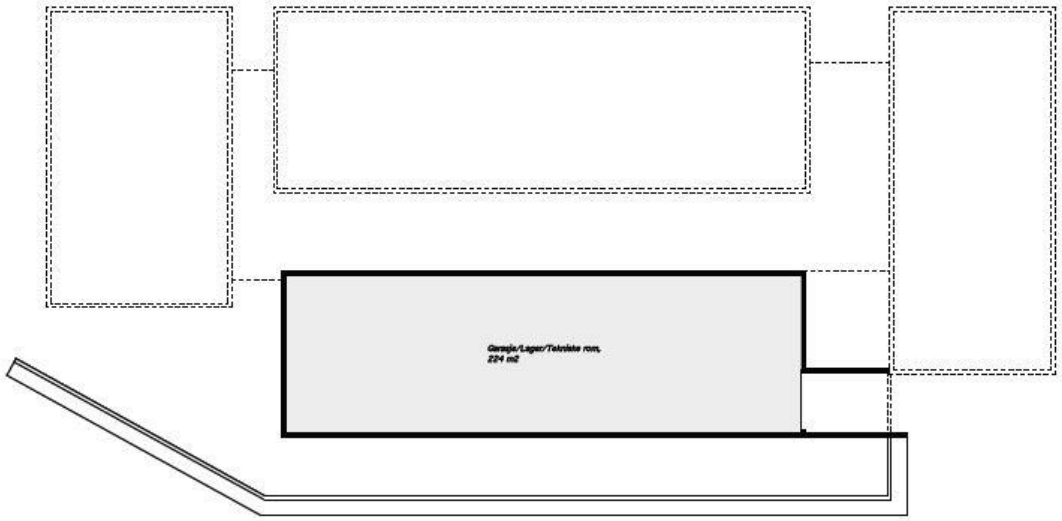
Situasjonsplanen: *Skoleanlegget med internat og hytter plassert i det aktuelle miljøet. Mausunds «tusenårssted» er tegnet inn som åttekantet, hvitt felt til venstre for hyttene. I øvre venstre bildekant sees idrettsplassen. Det er i dag opparbeidet vei helt fram til det grønne feltet.* Alle skisser: Ark. Odd Thommesen AS

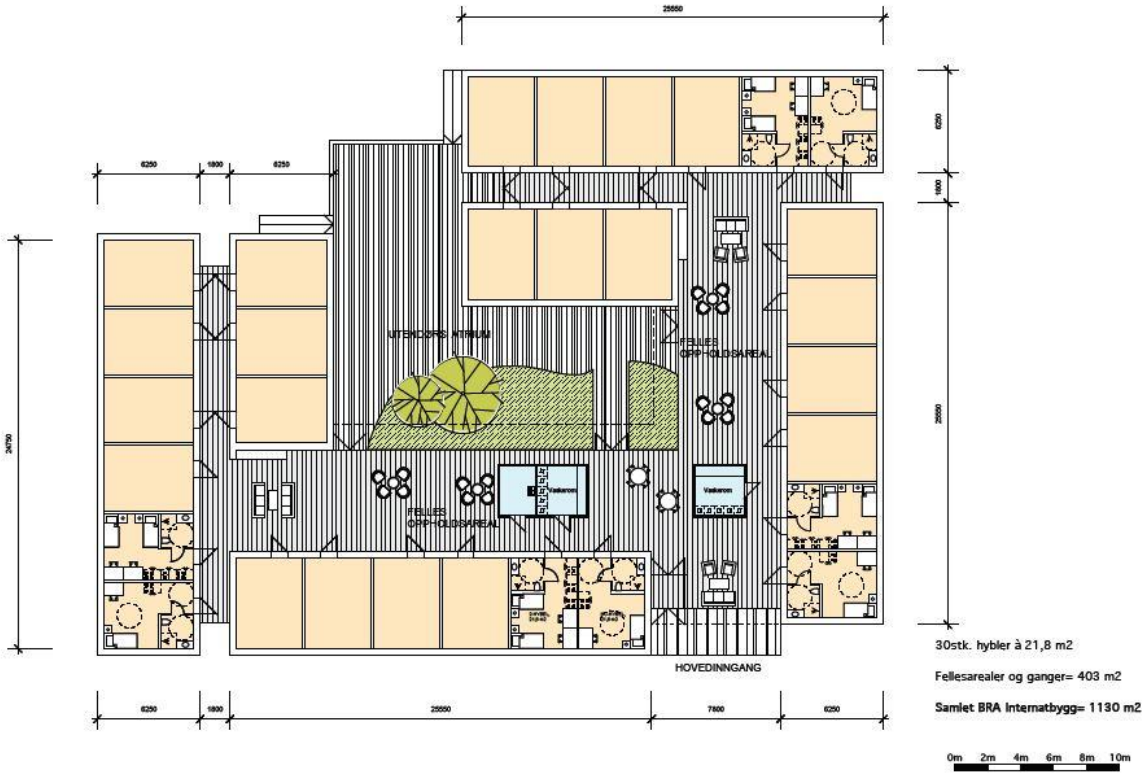
Skolebygget: *Plantegning over skole- og administrasjonsbygget*

Fasade nord: Skolebyggets fasade fra nord, med hyttene i forgrunnen.

Kjeller: *I underetasjen (under matsal og kjøkken) er tenkt lager og garasje.*

Internatet: Internatet er tegnet med en åpen plass midten. Alle rom tilfredsstiller kravene til universell utforming på badet, og noen rom er tegnet større med tanke på bevegelseshemmede beboere. Alle rom planlegges slik at de lett kan omgjøres til hotellrom med dobbeltseng om sommeren.

Mot nord: *Internatet sett fra ulike vinkler.*

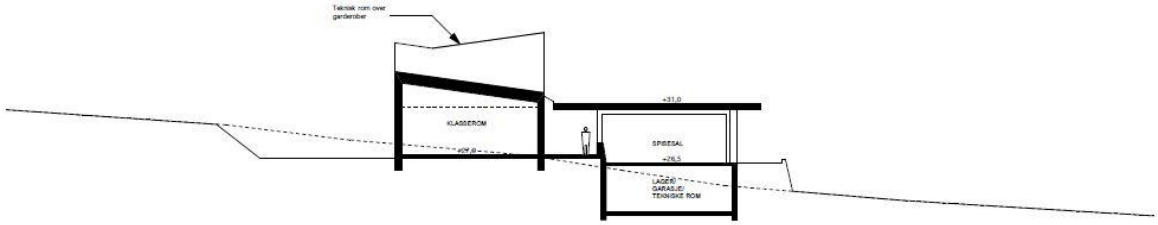

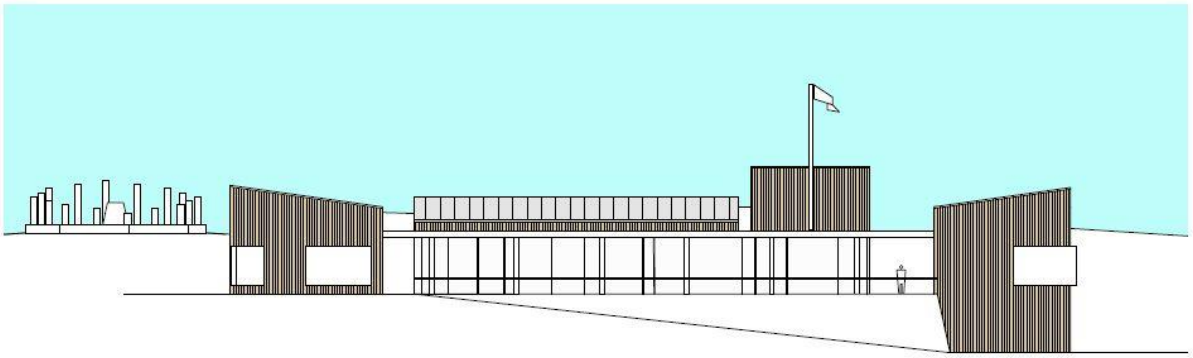
Utleiehytte BRA= 52 m2

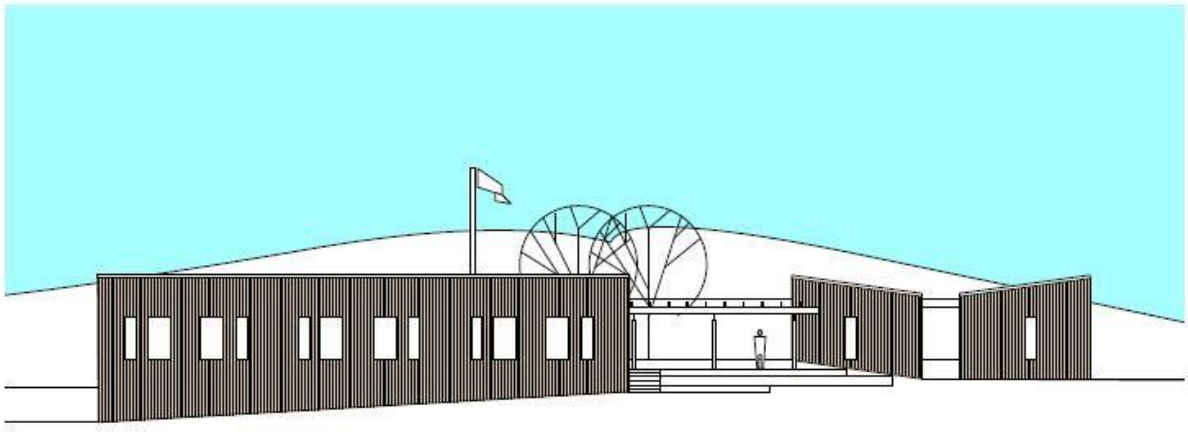
Hele anlegget: *Hele skoleanlegget framstilt som grafisk modell.*

Snitt: *Slik vil skole- og administrasjonsbygget tilpasse seg høydeforskjeller på tomta.*

Mot sør: *Fasadetegning av skole- og administrasjonsbygget mot sørvest.*

Hovedinngang: *Internatets inngangsparti.*

Mot sørvest: *Utsikten fra tomta mot sørvest. Området ned mot sjøen var inntil nylig beiteområder for sau – og er fortsatt preget av å ha vært kulturlandskap i aktiv drift. Mot horisonten skimtes «Fast-Frøya». Bebyggelsen nede til høyre ligger i det som lokalt kalles «Synnvitja».*

Alle foto i dette kapittel: Nina Iversen

Mot nord: *Solnedgang over Aursøya i mai.*

Tusen år: *Mausunds tusenårssted ligger like ved tomten. I nærheten er det funnet boplasser fra steinalderen.*

Mot vest: *Mot vest har man utsikt mot Mausundfjorden og bebyggelsen som ligger nede i «Synnvitja».*

MILs anlegg: *Et lite steinkast mot nord ligger idrettsbanen og idrettshuset – med den totalrenoverte svømmehallen til høyre for idrettshuset. Nærhetet til idrettslagets anlegg bidrar blant annet til at man ikke trenger å prosjektere skolen med idrettshall og festsal – da MILs anlegg kan leies til en relativt rimelig kostnad.*

Finansiering

Det vil være nødvendig å skaffe ca 80 millioner i kapital (bygningsmasse pluss inventar/utstyr). 1

1: *Momskompensasjon er ikke hensyntatt. I hvor stor grad denne skal inn i de økonomiske vurderingene, vil det etter utreders mening være klokt å vente med til senere i prosessen.*

I tillegg vil man ha behov for midler i utrednings- og etableringsfasen, uten at utreder har gått nærmere inn på hvor mye dette vil beløpe seg til. Får man avtale med staten om dekning tilsvarende 75 elever i oppstartsfasen, slik Kristiansand Folkehøgskole har fått, kan det tenkes at dette er tilstrekkelig til å dekke særskilte utgifter i oppstartsårene. Dette vil imidlertid ikke dekke kostnader knyttet til utrednings- og planperioden.

Som tidligere nevnt mener ikke Folkehøgskolerådet at det er mulig å forsvare lån på over 30 millioner med 75 elever.

Det er mulig å se for seg flere modeller for finansiering:

- Lån i bank på 30 millioner og private investormidler på ca 50 millioner.

- Private lån på ca 80 millioner med svært lang nedbetalingstid (30 år) – fortrinnsvis med rentefritak de første årene.

- Etablering av et eiendomsselskap som reiser nødvendig bygningsmasse etter gitte spesifikasjoner, for deretter å leie ut til folkehøgskolen. Det vil være ønskelig at eiendomsselskapet leverer anlegget ferdig med innredet internat og møbler i fellesarealer, kontormøbler og utstyrt kjøkken/matsal. Selv om anlegges leveres innredet vil det likevel være naturlig at skoleeier overtar ansvar for komplettering/videre innredning og erstatning når inventar blir utslitt/ødelagt. **1** Årlig husleie må ikke settes høyere enn at driften ved skolen blir forsvarlig og framtidsrettet. Det er vanskelig å se at skolen kan forsvare en årlig husleie på mer enn 3 millioner, noe som vil innebære at eierselskapet ikke kan forvente normal fortjeneste på investeringen de første 20 årene (husleie på 3 millioner i året vil nedbetale 76 millioner på drøye 25 år. Ser man for

seg indeksregulering etter en oppstartsfase på 3 – 5 år, vil nedbetalingen kunne komme ned mot 20 - 22 år).

1 *Dette vil ha betydning både for lånebehov og ikke minst avskrivninger i framtidige regnskap.*

Utreder heller mot at alternativ 3 vil være det beste sett fra skolens side. Dette vil være ryddig i forhold til investorer og gi forutsigbarhet for skoledriften.

Så bør det sies at dette ikke er en økonomisk dårlig investering – sett i et 30-årsperspektiv (som er rimelig avskrivningstid for denne type bygningsmasse). Selv om det er vanskelig å forutse den økonomiske utviklingen de kommende årene, gir et tilbakeblikk en viss pekepinn. Dersom vi sier at husleien ikke justeres for prisstigningen de første 3 - 5 årene, for deretter å bli justert iht konsumprisindeksen de kommende 15 år, vil man ha betalt tilbake grunninvesteringen i løpet av 20 – 22 år – forutsatt lik utvikling de kommende år, som fra 1995 og fram til i dag. Ser man investeringen i et 30-årsperspektiv, vil all husleie etter de første 20 – 22 år (antatt 4,4 mill det 21. året og opp mot 6 millioner det 30. året) være som ren avkastning å regne.

I tillegg vil restverdien av bygningsmassen fortsatt være relativt stor dersom man avskriver over 30 år – ikke minst når det tas høyde for at leietager sørger for godt løpende vedlikehold. En tenkt modell kan være at folkehøgskolen har opsjon på å kjøpe bygningsmassen etter 30 år – til en fastsatt symbolsk sum, f.eks. 10 – 15 millioner 2015-kroner (noe som ytterligere vil øke interessen for å holde anlegget i best mulig stand i leieperioden). Dette vil redusere den langsiktige risikoen for investor(ene) og sikre god avkastning.

Det er imidlertid den samfunnsmessige delen av investeringen som vil være viktigst. Utreder er ikke det minste i tvil om at på samme måte som havbruksnæringen og ringvirkningene av denne har snudd nedgang til oppgang for Frøya som helhet, vil en folkehøgskole i samspill med lokalsamfunnet både i og utenfor Øyrekka redde i det minste ett av øysamfunnene som i betydelig grad gjør Frøya unik.

Aktuelle linjer

Det er naturlig å dele en skole med 75 elever i tre-fire årslinjer (betyr ikke nødvendigvis like store klasser). Dette gir effektiv drift, behov for få lærere og reduserer arealbehovet.

I motsetning til så godt som samtlige andre folkehøgskoler, som har tilgang på ansatte fra et omland av en viss størrelse og dermed kan flyte på en del timelærere til valgfag og «smalere» linjer, må en skole i Øyrekka satse på linjer som gjør det mulig å ha flest mulig hele stillinger.

Utreder er likevel av den mening at det vil være nødvendig å inngå et nært samarbeid med kompetansemiljøer på Fast-Frøya dersom en skole på Mausund skal vise seg bærekraftig over tid. Dette gjelder både for timebasert undervisning i enkeltfag og for samarbeid om utvikling av et totalkonsept.

Naturlige samarbeidspartnere vil både være Frøya videregående skole, Blått kompetansesenter og uavhengige kulturaktører. I enkelte fag vil det også være naturlig å samarbeide med nasjonale aktører som Havforskningsinstituttet, Statens Naturoppsyn og høyskoler og forskningsmiljøer med relevante fagkretser. I tillegg vil det være nødvendig å inngå avtale med lokale næringsaktører for enkelte av linjene – samt miljøer som driver med ulike former for vannbaserte opplevelser – som dykking, padling etc.

Som det framgår av nedenstående mener utreder at det også er mulig å basere seg på lærerkrefter som er tilknyttet skolen på «frilansbasis» og som oppholder seg på Mausund noen måneder i gangen.

Enkelte fag bør/kan være felles for alle linjer – mens andre er ulike. Det er viktig å understreke at utreder ikke har sett det som en viktig del av utredningen å gå i dybden når det gjelder oppbygging av det faglige innholdet – dette må nødvendigvis gjøres på et senere tidspunkt av aktører med riktig kompetanse, men for helhetens del er det likevel riktig å presentere noen tanker rundt hvilket innhold en slik skole *kan* og/eller *bør* ha.

Øyrekka Folkehøgskole vil være unik i sin plassering. Vi har flere folkehøgskoler langs kysten, men ingen som er plassert i et levende lokalmiljø midt i havet – med fri sikt helt til Island! Dette må utnyttes fullt ut også faglig sett.

- **Fra hav til bord.** Tett innpå tradisjonelt fiske, havbruk, fangst av skjell og kreps. Stikkord:

    - Bruk av lokal kompetanse, erfarne skippere som timelærere til fiske i nærområdet, deltakelse på vinterfiske i Lofoten/Vesterålen/Finnmark (dele klassen grupper, hver på fem personer, og la dem oppleve f.eks. en uke på «Lofotfiske»).
    - Besøk/kortere opphold på oppdrettsanlegg i nærområdet og anlegg på Frøya som foredler fisk til hele verden – avslutning av skoleåret med tur til f.eks. Singapore eller Paris – for å følge norsk laks helt ut til internasjonale forbrukere.
    - Mulighet for avlegging av båtførerprøven (Det internasjonale båtførersertifikatet ICC).
    - **Potensielle samarbeidspartnere:** Lokale fiskere og fiskarlag, SalMar, Lerøy, Marine Harvest, Seashell, lokale fiskemottak, Frøya vgs, Blått kompetansesenter/NTNU og Havforskningsinstituttet.

- **Våte drømmer i vill natur.** Kajakkpadling, dykking, foto og film. Ekstremopplevelser i ekstrem kystnatur. Rett utenfor stuedøren har vi Sularevet, et av verdens største kaldtvannskorallrev, foruten en stor bestand av havørn og andre sjøfugler. Stikkord:

    - Aktiv bruk av hele Øyrekka – både på land og sjø, med opphold på Sørburøy (Froheim), Bogøya (dagsturer) og Sula (fyrmesterboligen, leirskolen, havhotellet etc).
    - CMAS en-stjernes grunnkurs i dykking, som fører fram til internasjonalt godkjent sertifikat for fritidsdykking ned til 20 meter.
    - Dykking etter kamskjell – med påfølgende tilberedning.
    - Inndeling i grupper på 5 – 7 elever for helgeopphold på Vingleia fyr.
    - Ukestur med rafting i aktuelle elver i landsdelen.
    - Skoletur til berømte områder for dykking – f.eks.Middelhavet, Asia eller Bermuda.
    - **Potensielle samarbeidspartnere:** Etablerte dykker- og padlemiljøer på Frøya, Blått kompetansesenter, Frøya vgs., Statens Naturoppsyn.

- **Spel og spill.** Trøndelag er landets spel-region nummer én, og interessen for historiske spel er økende. Svært mange (et klart flertall) av de historiske spelene tar utgangspunkt i hendelser og tradisjoner langs kysten. Ingen folkehøgskoler har en linje som er direkte rettet inn mot speltradisjonen (noen har teaterlinjer), noe som åpner et helt nytt marked.

    - Manusskriving og bearbeidelse, regi og instruksjon, kulisser og rekvisitter, grunnleggende skuespillferdigheter, musikk og koreografi.
    - Bruke lærere/instruktører/ressurspersoner/forfattere som er tilknyttet ulike spel i landsdelen.
    - Studier av ulike spel – fra «Spelet om Heilag Olav» til «Den siste viking» (Stadsbygd), «Trua og saltet» (Vikna), «Korsvikaspelet» (Trondheim), «Maren» (Hitra) og «Oda fra havet» (Mausund).
    - Annethvert år er det oppsetning av «Oda». Her vil det være naturlig å knytte elevene ved linjen opp til arbeidet med årets oppsetning.
    - **Potensielle samarbeidspartnere:** Stiklestad Nasjonale Kultursenter (SNK), HiNT-teaterutdanningen, ulike amatørteatermiljøer, Scene Midt i Verdal (teatermiljø som spesielt jobber med spel).

Samtale med daglig leder Marte Hallem i Scene Midt viser at hun mener det vil være svært aktuelt å hente inn time/periodelærere for å fylle en slik linje med kompetanse. Hun mener det ikke er vanskelig å se for seg at nasjonalt kjente ressurspersoner vil kunne oppholde seg alt fra et par uker til to – tre måneder på Mausund for å inngå i lærerstaben. Dette vil betinge at skolen stiller hus til rådighet for oppholdet.

- **Reiseliv.** Kysten trekker turister fra hele verden: Nordlys- og polarturister i nord, dykkere, surfere, kitere og havfiskere – ornitologer og naturfotografer fra svenskegrensen i sør til russergrensa i nord. I tillegg søker nordmenn i stort antall ut mot kysten hvert år (tre av fem ferierer i Norge i 2015) for å oppleve den mest spektakulære delen av hjemlandet. Så langt har øyregionen (Hitra og Frøya) i liten grad fanget annet enn feriefolk med tilknytning til distriktet, samt til en viss grad sports- og havfiskere. Dersom den nye idretts- og opplevelsesparken på Sistranda blir realisert, ligger alt til rette for å bygge ut en framtidsrettet turistnæring i regionen som har tilbud både sommer som vinter. Hittil har man lidd under at det ikke har vært mulig å tilby helhetlige opplevelsespakker – og dette vil også hemme optimal utnyttelse av idrettsparken (utleie til større nasjonale/internasjonale aktører).

NHO Reiseliv peker i en rapport på følgende trekk når det gjelder utenlandsturisme i Norge: Aktørene som lykkes jobber stadig mer i faglige klynger, og turistene søker i økende grad til kystbaserte naturopplevelser. En reiselivslinje vil kunne bidra til å etablere et fagmiljø for kystturisme i regionen, og skolen kan bli en avgjørende samarbeidspartner i å bygge opp turisme på bred front.

- Kystturisme som næring
- Oppbygging av opplevelsespakker for næringslivskunder
- Aktivitetsferie basert på dykking/padling/kiting/surfing
- Havfisketurisme
- Kystnaturopplevelser
- Kunst og kultur langs kysten
- **Potensielle samarbeidspartnere:** Blått kompetansesenter, Frøya kommune, Frøya hotell, Statens Naturoppsyn, Kystverket og lokale nærings- og kulturaktører

Valgfag:

Det kan være greit å sette sammen valgfag som gjør at alle elever får mulighet til å få med seg «high lights» fra hovedlinjene. Dette vil også gjøre det lettere å utnytte kompetansen blant lærerne.

- Båtførerprøven (Det internasjonale båtførersertifikatet ICC).
- CMAS en-stjernes grunnkurs i dykking, som fører fram til internasjonalt godkjent sertifikat for fritidsdykking ned til 20 meter.
- Opplevelsesturisme langs kysten (enten som kortvariant av langkurset eller ved at det trekkes ut enkelte elementer som fyller valgfaget).
- Blå kokkekunst! Å omskape verdens fineste råvarer til verdens beste matretter. Her vil det være naturlig å bruke egne kokker i undervisningen.
- Grunnleggende scenekunst/skuespillerkunnskap

Særskilte utfordringer

Kan man forvente helt særskilte utfordringer ved å plassere en folkhøgskole i Øyrekka, sammenlignet med om den befant seg på fastlandet? Svaret er enkelt: Utvilsomt.

Det er særlig grunn til å være oppmerksom på følgende:

- **Rekruttering av ansatte:** Tilgang på faglig kvalifiserte ansatte – særlig lærere. Erfaringene fra Mausund oppvekstsenter viser at det er krevende å skaffe lærere – og enda verre å få dem til å bli. Det kan tenkes at utfordringen er annerledes når det gjelder folkehøgskole enn offentlig skole, men problemstillingen er verd å gå tettere inn i.
- **Beliggenheten:** For mange potensielle elever vil den oppleves negativ – på samme måte som mange vil oppleve den positiv. Flere som utreder har snakket med, peker på at mange ungdommer ønsker å ha en større by «lett tilgjengelig» - for å komme vekk i helger og leve litt private liv. Det vil være viktig å tydeliggjøre beliggenheten i markedsføringen av skolen, slik at man er sikker på at man får søkere som er innforstått med alt som ett år i Øyrekka vil innebære.
- **Særlige behov:** Det er viktig å være oppmerksom på elever med særskilte utfordringer, f.eks. knyttet til psykisk helse, rett og slett på grunn av beliggenheten. Tilgangen på profesjonell hjelp vil være mer krevende enn for skoler i sentrale strøk.
- **Kommunikasjoner:** Det vil være viktig at fylkeskommunen blir en aktiv medspiller, slik at man er sikret at det legges opp ruter som imøtekommer behovene en slik skole har. Her vil det være avgjørende at politisk ledelse sender et tydelig signal til Atb slik at man slipper evige omkamper – slik erfaringen har vært de siste årene.
- **Digital infrastruktur:** Dagens internettilbud er ikke tilfredsstillende, og kapasiteten via linje er i realiteten sprengt. Her kreves betydelig oppgradering – og det er viktig å komme i tidlig dialog med aktuelle leverandører.
- **Slitasje på lokalsamfunnet:** Enkelte kan muligens mene at slitasjen på et lite lokalsamfunn dersom man årlig «invaderes» av 75 ungdommer, kan bli stor. Før en skole etableres er det viktig å gå i dialog med lokalsamfunnet – og det vil være nødvendig å drøfte med elevene ved starten av hvert skoleår at de på mange måter blir en integrert del av et lite og på enkelte måter sårbart nærmiljø.

Kulturhistorisk samkjøring?

Frøya kommune har mottatt som gave over 200 gamle båtmotorer, som foreløpig er midlertidig lagret. Utreder ser det som en spennende tanke å lage et faglig triangelmiljø for å utnytte denne skatten på best mulig måte – som også involverer folkehøgskolen.

Et samarbeid mellom kompetansemiljøer på Sistranda (Frøya vgs., kulturhistoriske miljøer i kommunen, Frøya museum/kommunen [muligens også Kystmuseet på Hitra/Museene i Sør-Trøndelag]), frivillige ildsjeler og en folkehøgskole på Mausund vil kunne skape et helt unikt miljø for bevaring av en viktig del av kysthistorien.

Fra kommunens side (kilde: kultur- og næringssjef Maciej Karpinski) er det antydet at man er åpen for å plassere deler av samlingen i Øyrekka. Utreder mener det i så fall vil være både naturlig og riktig å tenke litt mer enn bare forsvarlig lagring i et dertil egnet bygg og mulighet for omvisning. Båtmotorene representerer kystens utviklingshistorie, og samlingen bør derfor settes inn i en kulturhistorisk kontekst. Det er dertil mulig å se for seg at dette kan kompletteres med samling av gamle båter, fiskeredskaper, skipsutstyr og restaurering av slike. En slik samling vil være et viktig bidrag til undervisningen ved skolen ved at det vil gi elevene førstehåndskjennskap til historiske utviklingslinjer på kysten.

Et nybygg for båtmotorene (ev. leie/kjøp av eksisterende anlegg) vil være et offentlig anliggende utenfor skolens ansvar. Det er ikke nødvendig at dette plasseres fysisk i umiddelbar nærhet av skoleanlegget. Utreder ser likevel for seg at skolen og elever/ansatte rent faglig sett både kan og bør knyttes opp mot samlingen.

Stikkord:

- Utvikling av et kulturhistorisk miljø for bevaring av gamle båtmotorer, og knytte dette opp mot undervisning ved skolen – som egen linje eller valgfag.
- Det skal godt gjøres dersom det blant 75 elever ikke er en eller flere med interesse for gamle motorer! Disse kan fort vise seg å bli ressurspersoner som på fritiden kan bidra til restaurering og vedlikehold.
- Utnytte samlingen i kulturturisme-sammenheng med mulighet for opphold ved skolen i sommermånedene.

Ettersom dette er en tanke utreder presenterer uten å ha drøftet den med utenforstående, tas dette ikke inn i forslag for aktuelle linjer. Dette betyr imidlertid ikke at det anses som urealistisk eller uaktuelt å integrere dette inn i opplegget for

skolen – snarere tvert i mot, men dette må i så fall komme som et resultat av en bredere prosess som også involverer kommunen.

Har noen lyktes med noe tilsvarende?

Har vi eksempler på at tilsvarende utkantsamfunn har lyktes i å etablere sammenlignbar virksomhet – jfr. den samfunnsmessige bakgrunnen for hele skoleideen? Kan andres erfaring si noe om muligheten til å lykkes?

I Trøndelag har vi ett eksempel som er uhyre interessant: Familieparken på Trones i Namsskogan.

Trones er ei lita bygd med så vidt under 200 beboere i en utkantkommune med 900 innbyggere. Avstanden til Trondheim er 25 mil. Dersom man skulle tenke seg et logisk sted å etablere en familiepark i vår region, ville neppe Trones eller Namsskogan kommet på topp-ti-lista. Viktigst er avstanden til de befolkningstette områdene i landsdelen – og dermed kundegrunnlaget, men det er heller ikke vanskelig å se utfordringen med å få nok ansatte, både heltid og deltid. Nærmeste tettsted/småby hvor det er mulig å hente inn ungdommer til sesongarbeid av betydning er Steinkjer – over 12 mil unna. Til kommunesenteret, hvor det bor omkring 300 med stort og smått, er det også 3 mil.
Ideen om en familie/opplevelsespark møtte da også stor motstand da den ble lansert i siste halvdel av 1980-tallet, men med støtte fra kommunen og fylkeskommunen åpnet man dørene i 1989. For å gjøre historien kort: Siden har alle piler pekt oppover, og parken er i dag en suksess både publikumsmessig og kommersielt. I 2014 hadde parken over 50.000 betalende gjester og over 17 millioner i omsetning.

For Trones ble familieparken det definitive «før» og «etter». Ringvirkningene er enorme – og parken har skapt et sommerarbeidsmarked som gjør at alle ungdommer i regionen som ønsker å komme tilbake for å jobbe mellom to studieår, har noe å komme hjem til. De åpenbare utfordringene knyttet til avstand og beliggenhet har man klart å løse.

Familieparken har i dag 12 fulltids ansatte. I tillegg kommer flere titalls sommeransatte (tre mnd. engasjement).

De viktigste suksesskriteriene for familieparken er at man har klart å omskape ulemper til fortrinn – og at hele driften er basert på naturgitte forutsetninger.

Selv om virksomheten i seg selv knapt har sammenligningspunkter, er det likevel klare likhetstrekk dersom vi ser på «den overordnede historien» mellom en folkehøgskole på Mausund og familieparken midt i Indre Namdal:

- Lokalsamfunnene er omtrent like store
- Avstanden til kommunesentraene er sammenlignbar
- Avstanden til Trondheim er sammenlignbar
- Begge krever en kjernestab av ansatte med til dels høy kompetanse
- Begge må hvert år/sesong selge seg inn til nye besøkende/brukere

Til tross for sin beliggenhet har Namsskogan familiepark klart å rekruttere alt fra økonomer og ledere med riktig administrativ kompetanse, til fagarbeidere med utdanning i dyrehelse- og dyrehold. I dag er flere av nøkkelmedarbeiderne unge voksne som kommer fra lokalmiljøet, og som valgte å ta utdanning for deretter å flytte hjem for å jobbe i familieparken. Dette har blant annet bidratt til at Trones oppvekstsenter (barnehage og 1. – 7. trinn) fortsatt eksisterer.

Erfaringene fra Trones viser mye – deriblant dette: Det ER mulig å lykkes både faglig og kommersielt – også langt utenfor allfarvei, dersom man satser – og satser riktig!

Konklusjon

Utredningsarbeidet gir etter utreders mening grunn til å konkludere med at det, med de forbehold som er nevnt, er realistisk å tenke seg etablering av en folkehøgskole i Øyrekka, lokalisert på Mausund.

Det ligger imidlertid en del forutsetninger til grunn for konklusjonen.

- **Eierskap:** Det etableres et ideelt aksjeselskap med lokalt eierskap som står ansvarlig for skoledriften. Dette selskapet blir dermed skoleeier. Utreder tror det er ønskelig at kommunen har en stor minoritetspost i dette selskapet. Det er også ønskelig at krefter i lokalsamfunnet er inne på eiersiden (eks.: idrettslag, velforeninger,fiskerlag etc). Det vil være viktig å utfordre innbyggere både i Øyrekka og regionen for øvrig til å tegne aksjer i selskapet, for slik å sikre størst mulig eierfølelse til prosjektet.
- **Finansiering:** Finansiering av bygningsmasse – herunder eierskapsform – må være avklart før videre planlegging.
- **Tomt:** Frøya kommune stiller opparbeidet tomt vederlagsfritt til disposisjon for skolen/eiendomsselskapet.

Målet bør være at søknad om godkjenning av Øyrekka Folkehøgskole sendes departementet senest 1. oktober 2016, slik at man er sikret behandling innen påske 2017. I så fall KAN det være mulig å se for seg at skolen kan åpne dørene for de første elever høsten 2018, selv om det kan tenkes at det er mest realistisk å tenke skolestart i 2019 (bygging av anlegget kan naturlig nok ikke starte før det foreligger godkjenning, og byggeperioden må antas å vare minimum ett år).

Lov og forskrift om folkehøgskoledrift

Lov om folkehøyskoler (folkehøyskoleloven).

Jf. *tidlegare* lover 14 juni 1918 nr. 1, 28 juli 1949 nr. 19, 8 juli 1954 nr. 3, 8 juni 1984 nr. 64.

§ 1. *Formål*

Lovens formål er å bidra til at det kan opprettes og drives folkehøyskoler i Norge. Folkehøyskole må være med i skolens navn, og bare skoler som er godkjent etter denne lovs § 2 kan bruke folkehøyskolenavnet, jf. § 7^1 andre ledd.

Folkehøyskolens formål er å fremme allmenndanning og folkeopplysning. Den enkelte folkehøyskole har ansvar for å fastsette verdigrunnlag innenfor denne rammen.

§ 2. *Vilkår for tilskudd*

Departementet godkjenner en skole for tilskudd. For å få tilskudd, må følgende vilkår oppfylles:

a. Skolen skal være eksamensfri.

b. Skolen skal ha internat som en integrert del av læringsprogrammet.

c. Skolen skal ha minst 35 elever årlig i gjennomsnitt over fire år, jf. § 7^1 andre ledd.

d. Skolen skal ha minst ett langkurs som varer minimum 16,5 uker, og minst 50 prosent av den samlede virksomheten skal bestå i langkurs, jf. § 7^1 andre ledd.

e. Skolen skal ha en rektor som er pedagogisk og administrativt ansvarlig leder.

f. Skolen skal ha et styre som er det øverste ansvarlige organ. Eieren av skolen fastsetter sammensetningen av styret. Elever og tilsatte skal være sikret representasjon, og skal selv velge sine representanter. Representantene skal ha tale-, forslags- og stemmerett på styremøtene. Styret skal føre tilsyn med skolens drift, og tilsette og si opp skolens personale.

g. Hver skole skal ha et elevråd. Styret fastsetter utover dette hvilke råd og organer som er nødvendige for å sikre demokratiske rettigheter og forsvarlig drift.

h. Skolen skal utarbeide prosedyre for selvevaluering og kvalitetsutvikling som sikrer de tilsatte og elever medvirkning. Det skal utarbeides en årlig selvevalueringsrapport som skal være offentlig tilgjengelig.

i. Skolen skal utarbeide dokumentasjon over elevenes læringsprogram og deltakelse. Dokumentasjonen må være utformet slik at den gir grunnlag for vurdering av realkompetanse inn mot utdanningssystem og arbeidsliv.

§ 3. *Bortfall av tilskudd*

Dersom et vilkår for tilskudd ikke lenger oppfylles, faller skolens rett til tilskuddet bort.

§ 4. *Tilskuddsmodell*

Tilskuddet består av tre elementer: basistilskudd, tilskudd per elev og tilskudd til husleie.

Departementet fastsetter tilskuddsmodellen i forskrift. Tilskuddet justeres årlig i takt med kostnadsutviklingen. Tilskuddet forvaltes av departementet eller den departementet delegerer myndigheten til.

§ 5. *Organ for behandling av disiplinærsaker. Klageadgang*

Styret skal etablere et organ for behandling av disiplinærsaker. Elever kan klage på organets vedtak i disiplinærsaker til styret for skolen.

Et mindretall i styret kan klage på vedtak i styret. I saker som gjelder skolens verdigrunnlag og mål er skoleeier klageinstans, og i forvaltningssaker er departementet eller den departementet utpeker klageinstans.

Reglene i kapittel IV, V og VI i forvaltningsloven gjelder ved klagebehandlingen.

§ 5a. *Læringsmiljø*

Styret har det overordnede ansvar for elevenes læringsmiljø. Skolen skal, i samarbeid med elevrådet, legge forholdene til rette for et godt læringsmiljø og arbeide for å bedre velferden på lærestedet. Skolen skal, så langt det er mulig og rimelig, legge læringsmiljøet til rette for elever med særskilte behov.

Styret har ansvar for at læringsmiljøet på skolen, herunder det fysiske og psykiske arbeidsmiljø, er fullt forsvarlig ut fra en samlet vurdering av hensynet til elevenes helse, sikkerhet og velferd. I utformingen av det fysiske arbeidsmiljøet skal det, så langt det er mulig og rimelig, sørges for

a. at lokaler, adkomstveier, trapper mv. er dimensjonert og innredet for den virksomhet som drives;

b. at lokalene har gode lys- og lydforhold og forsvarlig inneklima og luftkvalitet;

c. at lokalene blir vedlikeholdt og er rene og ryddige;

d. at lokalene er innredet slik at uheldige fysiske belastninger for elevene unngås;

e. at virksomheten er planlagt slik at skader og ulykker forebygges;

f. at tekniske innretninger og utstyr er forsynt med verneinnretninger og blir vedlikeholdt slik at elevene er vernet mot skader på liv og helse;

g. at lokaler, adkomstveier, sanitæranlegg og tekniske innretninger er utformet på en slik måte at funksjonshemmede kan studere ved skolen;

h. at læringsmiljøet er innrettet for elever av begge kjønn;

i. at læringsmiljøet er utformet etter prinsippet om universell utforming.

Arbeidstilsynet fører tilsyn med at kravene i annet ledd overholdes. Arbeidsmiljøloven kapittel 18 om tilsyn og tvangsmidler mv. gjelder tilsvarende så langt det passer.

§ 6. *Politiattest*

Styret ved den enkelte folkehøyskole avgjør om de som skal tilsettes fast eller midlertidig ved skolen, må legge fram politiattest med tilsvarende innhold som er nevnt i politiregisterloven § 39 første ledd. Styret ved skolen vurderer i så fall konsekvensene av eventuelle merknader på politiattesten i den enkelte tilsettingssak.

§ 7. *Forskrifter*

Departementet kan gi nærmere forskrifter om kursordning, internat, kvalifikasjonskrav for undervisningspersonalet, kontroll og læringsmiljø.

§ 8. *Ikrafttredelse og overgangsregler*

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.

Forskrift til lov om folkehøyskoler

§ 1.Virkeområde

Forskriften gjelder skoler som mottar offentlig tilskudd etter folkehøyskoleloven.

§ 2.Definisjoner

a) Langkurs: Kurs som varer 95 dager eller mer, fordelt over minst 16 1/2 uke.

b) Kortkurs: Kurs som varer minst to dager og maksimum 94 dager.

c) Elev: Deltager på langkurs eller kortkurs som er over normal alder for gjennomført grunnskole.

d) Årselev: Elev som følger langkurs på 190 dager fordelt over 33 uker.

e) Elev med redusert funksjonsevne: Elev med tap av, skade på eller avvik i en kroppsdel eller i en av kroppens psykologiske, fysiologiske eller biologiske funksjoner.

§ 3.Kunngjøring av kurs

Kurs som inngår i tilskuddsgrunnlaget skal være åpne for alle, og må være offentliggjort gjennom annonsering, kurskatalog eller på annen tilfredsstillende måte.

Eventuelle opptaksrutiner og opptakskriterier må gjøres kjent for søkerne på det aktuelle kurs.

Kurs som inngår i tilskuddsgrunnlaget må kunne dokumenteres og være i overensstemmelse med de rammer som er gitt for kursordninger i § 4, jf. § 12. Hvert kurs skal være en selvstendig enhet, organisert med egen plan og kan ikke være en del av et annet kurs eller arrangement.

§ 4.Kursordninger

a) Langkurs

Elever på langkurs skal ha et undervisningsprogram på minst 24 timer per uke. Lørdag er normalt skoledag. Undervisningsomfanget skal normalt være minst 4 timer hver dag. Maksimalt elevtall på enkeltkurs er 120 prosent av internatkapasiteten, jf. § 6.

b) Kortkurs

Undervisningsomfanget på kortkurs skal være på minst 12 timer, og normalt minst 4 timer hver dag.

Maksimalt elevtall på enkeltkurs er 120 prosent av internatkapasiteten, jf. § 6.

Kurs som har reising som del av opplegget, skal settes inn i en pedagogisk sammenheng. I tilknytning til kursene skal elevene utføre forarbeid og etterarbeid på skolen.

Tilskuddsberettiget undervisning på kortkurs skal som hovedregel foregå i Norge. Deler av undervisningen kan likevel legges utenlands dersom dette skjer etter et forsvarlig pedagogisk opplegg.

Den enkelte skole har det pedagogiske og praktiske ansvaret for alle kurs. På kortkurs må skolens eget personale ha minst 25 prosent av undervisningen på hvert enkelt kurs.

§ 5.Utenlandske elever

Maksimum 10 prosent av elevene ved en folkehøyskole kan være statsborgere av land utenfor EØS-området og Nordvest-Russland. Begrensningen gjelder kun utenlandske statsborgere som har oppholdstillatelse i utdanningsøyemed. Departementet kan i særlige tilfeller gjøre unntak fra første punktum.

§ 6.Internat

På langkurs må skolens internat integreres i det totale skoleopplegget, og minst 80 prosent av elevene må bo på internatet.

Departementet fastsetter både skolens internatkapasitet og maksimale årselevtall. Dette gjøres minimum hvert femte år.

§ 7.Rapportering av elevtall

Folkehøyskolene skal rapportere elevtallet på langkurs per 1. oktober og 1. april hvert år til Statistisk sentralbyrå (SSB). Deltidselever regnes om til heltidselever ved å dele antall kurstimer per uke på 24. Elever på kurs som går over færre enn 190 dager, regnes om til årselever ved å dele antall kursdager på 190.

Elevtallet på kortkurs rapporteres samlet per kalenderår til SSB. Bare den som har deltatt på minst 75 prosent av kurset rapporteres. Elever på kortkurs regnes om til årselever ved å dele antall kursdager på 190. Tilskuddsberettigede kursdager skal ha minst 4 undervisningstimer. To kursdager med minst 2 timer undervisning hver dag, kan regnes om og rapporteres som én kursdag.

Rapport om kursvirksomheten skal sendes til SSB innen de frister departementet fastsetter. Departementet fastsetter på grunnlag av disse rapport fra SSB skolens årselevtall.

§ 8.Elever som teller dobbelt ved beregning av tilskudd

Elev som på grunn av redusert funksjonsevne er avhengig av støtte og hjelp i den totale pedagogiske situasjonen, regnes som to elever. Skolen skal før innrapportering ha dokumentasjon for at eleven har en redusert funksjonsevne som utløser et særskilt tilretteleggingsbehov ved folkehøyskolen. Skolen vurderer i samarbeid med søker og pedagogisk/sosial/medisinsk instans utenfor skolen et tilrettelagt opplegg.

Dokumentasjonen skal være tilgjengelig for kontroll. De økte ressursene skal brukes til ulike tiltak for den det gjelder, og det skal foreligge dokumentasjon for bruken.

For enkeltelever som tas opp på spesielle vilkår gjennom avtaler med kommuner eller Arbeids- og velferdsetaten, må en eventuell dobbelttelling oppgis til kommune eller Arbeids- og velferdsetaten som en del av finansieringsgrunnlaget. Skolen skal ha dokumentasjon for at dette er ivaretatt.

§ 9.Tilskuddsmodell

Alle skoler skal ha tilskudd fra alle tre tilskuddselementer som er fastsatt i folkehøyskoleloven § 4: basistilskudd, tilskudd per elev og tilskudd til husleie.

Basistilskudd gis med samme beløp til alle skolene.

Tilskudd per elev fastsettes på grunnlag av et tilskuddsgrunnlag som framkommer ved en omregning av årselevtallet. Årselevtallet på kortkurs skal regnes om i henhold til en omregningstabell fastsatt av departementet. Summen av årselevtall på langkurs og omregnet årselevtall på kortkurs omregnes deretter slik:

Elevtall til og med 75 multipliseres med 2,4.

Elevtall over 75 multipliseres med 1,7.

Departementet fordeler tilskudd til husleie på grunnlag av innstilling fra Folkehøgskolerådet.

Skoler som får særtilskudd på grunn av en høy andel funksjonshemmede elever, får fastsatt en årlig sats per elev.

§ 10.Regnskap

Alle folkehøyskoler skal føre regnskap. Regnskapsføringen skal være i samsvar med reglene i lov 17. juli 1998 nr. 56 om årsregnskap m.v. (regnskapsloven). Kontoplanen skal bygge på Norsk Standard 4102, med egen konto for statstilskudd.

Folkehøyskoler som eies av en fylkeskommune og som drives i henhold til kommuneloven, kan føre regnskap etter bestemmelsene i lov 25. september 1992 nr. 107 om kommuner og fylkeskommuner (kommuneloven).

Årsregnskapet skal inneholde en note som opplyser om inntekter fra offentlige finansieringskilder, fordelt på ulike typer kilder.

Årsregnskap, årsberetning og revisors beretning skal uten oppfordring sendes departementet innen 1. juni året etter regnskapsåret.

§ 11.Revisjon

Revisjon skal utføres av statsautorisert eller registrert revisor i samsvar med lov 15. januar 1999 nr. 2 om revisjon og revisorer (revisorloven). Folkehøyskoler som fører regnskap etter kommuneloven, jf. § 10, kan benytte revisor i henhold til kommunelovens bestemmelser.

Revisor skal i tillegg til regnskapsrevisjon bekrefte elevtallet på skolen, herunder kontrollere om elevtallet er dokumentert i henhold til bestemmelsene i § 7, § 8 og § 12. Bekreftelsen skal gis med standardtekst som departementet fastsetter.

Styret plikter å gjøre revisor kjent med folkehøyskoleloven, forskrift til denne og andre relevante dokumenter.

§ 12.Folkehøyskolens kontroll

Skolen er ansvarlig for at offentlig tilskudd brukes i samsvar med folkehøyskoleloven, forskrift og vilkår for tilskudd. Alle forhold som danner grunnlag for eller påvirker skolens tilskudd, skal dokumenteres.

Skolen er ansvarlig for at det finnes tilfredsstillende system for registrering av kurs, og at alle kurs er i samsvar med rammer for kursordning, jf. § 4. Skolene plikter å ha et tilfredsstillende administrativt system for registrering av elevenes frammøte og fravær, og å holde registreringen à jour.

På langkurs skal fravær registreres i dager og enkelttimer. For deltidselever registreres fravær kun i timer. Frammøte skal attesteres av ansvarlig undervisningspersonale (faglærer) og rektor.

Kortkurs skal dokumenteres. Dokumentasjonen skal inneholde frammøtelister som er underskrevet av kursleder eller lærer, og for hvert kurs skal det foreligge dokumentasjon på kunngjøring av kurset, kursplan, kursdatoer, kurstimer, kursdeltakeres frammøte og fravær, navn, fødselsdato, adresse og oversikt over skolens rapportering til departementet.

Dokumentasjon skal være tilgjengelig for skolens revisor, departementet og Riksrevisjonen, og oppbevares på skolen i minst 10 år.

§ 13.Departementets og Riksrevisjonens kontroll

Departementet og Riksrevisjonen kan iverksette kontroll av grunnlag for beregning av offentlig tilskudd, av at vilkårene for offentlig tilskudd for øvrig er oppfylt og at det offentlige tilskuddet nyttes i samsvar med forutsetningene i lov om folkehøyskoler, forskrift, rundskriv og tilskuddsbrev.

Skolen plikter på anmodning fra departementet og Riksrevisjonen å legge fram regnskapsbilag og annen dokumentasjon som dokumenterer grunnlaget for tildeling av offentlig tilskudd eller viser hvordan det offentlige tilskuddet er brukt.

§ 14.Kvalitetsutvikling

Hver skole skal utarbeide dokumentasjon som klargjør og definerer skolens verdigrunnlag og målsetting. Dokumentasjonen skal også omfatte prosedyre for selvevaluering, kvalitetssikring og kvalitetsutvikling.

Skolen utarbeider hvert år selvevalueringsrapport. Rapporten sendes innen 1. juni til departementet.

Departementet kan foreta periodiske metaevalueringer.

§ 15.Kvalifikasjonskrav til undervisningspersonalet

Den som tilsettes som lærer i folkehøyskolen, må fylle kravene til kompetanse for undervisning i grunnskolen eller videregående skole etter lov 17. juli 1998 nr. 61 om grunnskolen og den vidaregåande opplæringa (opplæringslova) med forskrifter. Ved behov kan tilsetting også skje på grunnlag av kvalifikasjonskrav den enkelte skole stiller.

§ 16.Taushetsplikt

Regler om taushetsplikt i lov 10. februar 1967 om behandlingsmåten i forvaltningssaker (forvaltningsloven) § 13 - § 13e gjelder ved behandling av saker etter denne forskriften.

§ 17.Reaksjonsformer ved brudd på forskriftene eller manglende oppfylling

Overtredelse av bestemmelsene i denne forskrift eller manglende oppfylling, kan medføre at offentlig tilskudd blir holdt tilbake eller stanset, jf. § 3 i folkehøyskoleloven.

Dersom det tildeles for høyt offentlig tilskudd fordi skolen har gitt uriktige opplysninger, kan skolen pålegges å tilbakebetale den urettmessige delen av tilskuddet med tillegg av rente. Rentesatsen fastsettes i henhold til lov 17. desember 1976 nr. 100 om renter ved forsinket betaling m.m. (forsinkelsesrenteloven) § 3. Renteberegningen løper fra den dagen tilskuddet blir mottatt.

§ 18.Ikrafttredelse

Forskriften gjelder fra 1. januar 2007. Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 17. desember 2002 nr. 1711 til lov om folkehøyskoler.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Thomas Sandvik	**Arkiv:**	024
Arkivsaksnr.:	16/525		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet
Kommunestyret

HØRINGSSVAR - FORSLAG TIL INNRETNING PÅ HAVBRUKSFONDET

Vedtak:
Forslag til vedtak:

Frøya kommune slutter seg til høringsuttalelse som Nettverket for kyst- og fjordkommuner og Sjømat Norge har laget, datert 06.01.2016.

Vedlegg:
Høring av forslag til innretning på havbruksfondet
NFKK og Sjømat Norge sitt høringssvar på innretning havbruksfond

Saksopplysninger:
Nærings og Fiskeridepartementet kom med et forslag til innretning på havbruksfondet, datert 10.12.15. Her beskrives et forslag på hvordan midler som blir innbetalt til havbruskfondet skal fordeles på stat, fylke og kommune. Høringsnotatet ønsker også innspill på hvordan utbetalingene skal skje til fylke og kommune.

NFKK (nettverk fjord- og kystkommuner) og Sjømat Norge kom den 06.01.16 med en felles uttalelse i denne saken. Den har følgende anbefalinger:

Fordelingsnøkkel av midlene

- Prinsipielt mener vi at vederlaget uavkortet skal gå til lokale myndigheter, men for å bidra til en rask og klar avklaring så aksepterer vi at 20% av vederlaget går til staten.
- Hoveddelen, 60 %, bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunens andel av total lokalitetskapasitet (les: total MTB på lokalitetsnivå). Organisasjonene mener at dette vil være en rettferdig fordeling hvor de kommunene som har vært gode til å tilrettelegge for havbruksaktivitet tilgodesees med en relativ større andel av midlene enn de kommuner som i mindre grad har havbruksaktivitet i sitt område. I tillegg til at vi mener at dette gir en rettferdig fordeling, så er dette også en ordning som er enkel å forvalte. Å legge til grunn kun lokaliteter som er i bruk er komplisert og uhensiktsmessig i og med at en lokalitet som ikke benyttes likevel vil representerer et arealbeslag.

- En mindre del, 10 %, fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunes andel av ny-tildelte/utvidede lokaliteter. Denne tildelingen er ment som en kompensasjon for arbeidet med å tilrettelegge for ny havbruksaktivitet i kommunen. Dette kan også være et insitament til å klarere nye og mer egnede lokaliteter på bekostning av mindre gode lokaliteter.
- Det er nå en rekke initiativ til å etablere interkommunale arealplaner. I flere av disse initiativene har fylkeskommunen spilt en viktig rolle. En bedre samordning av arealplaner og andre fellestiltak mellom kommunene vil i fremtiden bli enda viktigere. Med den rollen Fylkeskommunen har i dag med å samordne denne type aktiviteter bør 10 % av midlene gå til fylkeskommunene fordelt ut fra det enkelte fylkes andel av total lokalitetskapasitet. Det bør ligge en forutsetning i tildelingene til fylkeskommunene at midlene skal benyttes i samordning av fellestiltak relatert til havbruksaktivitet, på tvers av kommunegrensene.

Tildeling av midler

- Tildeling av midler fra Havbruksfondet må ikke medføre en avkortning av andre tilskudd/inntektsoverføringer fra staten til kommunene.
- Lokalitetskapasitet per 31.12 skal ligge til grunn for beregning av grunnlaget neste år.
- Vi mener at det vil være uhensiktsmessig med andre utbetalingsordninger enn utbetaling med en gang vederlag for økt kapasitet er innbetalt. Dette er en ordning som forvaltningsmessig er enklest. Denne ordning sikrer også at midlene kommer i bruk og overlater eventuell forvaltning til den enkelte kommune.
- Høringsnotat viser til at den siste tildelingsrunden, med frist 31.12.2016 for innløsning av vederlaget for vekst, ikke vil inngå i den nye ordningen. NFKK og Sjømat Norge har ingen forståelse for dette, og mener bestemt at den kapasitetsøkningen som tildeles etter innføring av denne nye ordningen må inkluderes i det nye havbruksfondet, og komme til utbetaling til kommunene senest innen utgangen av første kvartal 2017.

Vurdering:

Frøya kommune ønsker havbruksfondet velkommen, men er av den oppfatning at havbruksnæringen på Frøya har vært sitt ansvar svært bevist, og har lenge vært med på samfunnsbyggingen i Frøya kommune.

Frøya kommune slutter seg for øvrig til uttalelsene i høringssvaret fra NFKK og Sjømat Norge.

DET KONGELIGE
NÆRINGS- OG FISKERIDEPARTEMENT

Iht. høringsliste

Deres ref	Vår ref	Dato
	15/5928	10.12.2015

Høring av forslag til innretning på havbruksfondet

1. Innledning

Havbruksnæringen har utviklet seg til å bli en viktig næring for Norge og for de mange kommunene med oppdrettsvirksomhet langs hele kysten. Det drives i dag oppdrett av laks og ørret i totalt 160 kystkommuner, fra Lyngdal kommune i sør til Hammerfest i nord, hvor havbruksnæringen bidrar med aktivitet, sysselsetting og inntekter. Likevel opplever mange kystkommuner at de får for lite igjen for å tilrettelegge for næringen.

Oppdrettsnæringen har hatt en sterk vekst over flere tiår og bare siden 2005 er produksjonen av laks og ørret mer enn doblet. Regjeringen vil legge til rette for videre vekst i oppdrettsnæringen, hvor en av forutsetningene er tilgang på tilstrekkelig og egnet areal. I regjeringens politiske plattform går det derfor frem at kommuner som stiller areal til rådighet for havbruksnæringen bør oppleve større positive ringvirkninger fra aktiviteten. Den politiske plattformen sier også at store deler av vederlaget for nye konsesjoner bør tilfalle berørte kommuner.

I Meld. St. 16 (2014-2015) "Forutsigbar og miljømessig bærekraftig vekst i norsk lakse- og ørretoppdrett" (heretter "havbruksmeldingen") presenterer regjeringen et nytt system for justering av kapasiteten i oppdrettsnæringen basert på miljøindikatorer, handlingsregler og en inndeling av kysten i produksjonsområder. Næringskomiteen har i sin innstilling til meldingen gått inn for at 80 prosent av vederlaget for tildeling av ny kapasitet skal tilfalle kommunal sektor, mens statens andel skal være 20 prosent. Videre er regjeringen bedt om å opprette et havbruksfond som skal sikre en rimelig fordeling av kommunal sektors andel av vederlaget på alle fylkeskommuner og kommuner med oppdrettsvirksomhet.

Postadresse	Kontoradresse	Telefon	Fiskeri- og havbruksavdelingen	Saksbehandler
Postboks 8090 Dep	Kongens gate 8	22 24 90 90		Ole-Jakob Lillestøl
0032 Oslo		Org. nr.		22 24 64 70
postmottak@nfd.dep.no	www.nfd.dep.no	912 660 680		

Departementet avholdt et innspillsmøte 16. oktober hvor Nettverk for fjord- og kystkommuner (NFKK), Sjømat Norge og Norsk industri deltok. Norske sjømatbedrifters landsforening (NSL) og Kommunenes Sentralforbund var også invitert. Departementet åpnet samtidig for skriftlige innspill via hjemmesiden, hvor det ble mottatt innspill fra NFKK, Sjømat Norge, NSL, Steigen kommune og Troms fylkeskommune. Innspillene er tatt med i utformingen av dette notatet.

Dette høringsnotatet drøfter blant annet:

- Fordelingsnøkler mellom a) fylkeskommuner og kommuner, b) kommuner og c) fylkeskommuner
- Størrelse og frekvens på utbetalinger fra fondet
- Administrasjon av fondet

Høringsinstansenes innspill må være departementet i hende **senest 18. februar 2016.**

Høringer er åpne, og alle kan sende innspill til oss. Høringsuttalelser avgis digitalt på regjeringen.no under «Send inn høringssvar». Her kan man registrere seg, mellomlagre en uttalelse og laste opp vedlegg. Alternativt kan høringssvar sendes per e-post til postmottak@nfd.dep.no.

2. Havbruksnæringens arealbeslag og bidrag til lokalsamfunnene

Ifølge beregninger utført av Nofima er det fysiske arealbeslaget av havbruksnæringen inklusiv forankringsareal på sjøbunnen på 420 km^2, tilsvarende ca. 0,5 prosent av samlet sjøareal innenfor grunnlinjen[1]. Inkluderes faktorer som smittesoner mellom anlegg for bekjempelse og forebygging mot lakselus og sykdom øker arealbruken, ifølge Nofima, til vel 20 000 km^2.

Selv om Norge har en lang kyst og havbruksnæringens direkte arealbeslag er lite, er tilgang på areal en reell knapphetsfaktor. Havbruksnæringen trenger nye og egnede arealer for å kunne vokse videre. Lokalitetene har stor betydning for selskapenes evne til å drive effektivt og oppnå lønnsom drift. Forhold som strøm, dybde, temperatur, salinitet og oksygenforhold påvirker veksthastighet og fôrutnyttelse. Grad av ly og skjerming, vindforhold og bølgehøyde påvirker risiko for havari og rømming. Avstand og samspill mellom lokaliteter innenfor et område har stor betydning for mulighetene for god produksjonsplanlegging og kostnadseffektive logistikkløsninger.

Oppfatningen av hva som er optimale lokaliteter endrer seg. Det har over flere år vært en trend mot stadig færre, men større og mer eksponerte lokaliteter. Per 10.11.2015 var det registrert totalt 945 lokaliteter for kommersiell matfiskoppdrett av laks, ørret eller regnbueørret i 162 ulike kommuner. Grunnet periodevis brakklegging er det imidlertid ikke produksjon på alle lokalitetene samtidig. I gjennomsnitt er det til enhver tid produksjon ved ca. 55-65 prosent av lokalitetene.

[1] Andreasen og Robertson (2014). Nofima. *Nasjonale ringvirkninger av havbruksnæringen*. Rapport 49/2014

Samlet Maksimalt Tillatt Biomasse (MTB) for kommersielle tillatelser til oppdrett av laks, ørret og regnbueørret på lokalitetsnivå var per 10.11.2015 på 3,04 millioner tonn. Gjennomsnittlig lokalitetsstørrelse var på 3 218 tonn, men med store variasjoner. Den største lokaliteten som er klarert i dag heter Solværet, er på 8 580 tonn og ligger i Smøla kommune. De to minste lokalitetene heter Garvik og Klubbenes, er hver på 325 tonn og er beliggende i Askvoll. Trøndelagskommunene Frøya, Hitra og Nærøy er de største kommunene målt ved lokalitets-MTB. Frøya har en lokalitets-MTB på 130 260 tonn fordelt på 33 lokaliteter. I den andre enden av skalaen finner vi Eide kommune med én lokalitet med en lokalitets-MTB på 780 tonn. Fullstendig oversikt følger i vedlegg 1.

MTB på lokalitetsnivå er et utrykk for hvilken miljømessig bæreevne lokaliteten er klarert for og må ikke forveksles med MTB på konsesjonsnivå, som er en tillatelse som gir innehaveren rett til å produsere. En oppdretter kan ikke på noe tidspunkt ha en større biomasse av fisk i sjøen enn det som fremgår enten av lokalitets-MTB eller konsesjons-MTB, eventuelt selskaps-MTB dersom innehaveren har flere tillatelser, eller konsern-MTB dersom flere selskap er organisert i en konsernstruktur.

Ifølge Nofima sto havbruksnæringen i 2013 for en direkte verdiskaping i form av bidrag til BNP på 14,7 milliarder kroner og en sysselsetting i antall årsverk på 9 621. Brutt ned på lokalitetsnivå tilsvarer dette i gjennomsnitt en verdiskaping på 25,7 millioner kroner, eller en sysselsetting på 17 årsverk, per lokalitet i bruk.

Nofima har også beregnet at havbruksnæringen i 2013 kjøpte varer og tjenester i Norge for 34,3 milliarder kroner. Innkjøp hos leverandørindustrien utgjorde 14 678 årsverk i avledet virksomhet samme år.

3. Nærmere om Stortingets innstilling

I det følgende gjengis relevante utdrag fra Næringskomiteens innstilling av 8. juni 2015:

3.1. Utdrag fra innstillingen

"K o m i t e e n mener en større andel av inntektene fra vederlag for nye konsesjoner og vekst på eksisterende skal tilfalle kommunene og fylkeskommunene som har oppdrettsvirksomhet. K o m i t e e n peker på at dette er viktig for å stimulere kommunene til å stille egnede arealer til rådighet for oppdrettsnæringen.

K o m i t e e n mener kommuner og fylkeskommuner med oppdrettsvirksomhet skal få 80 pst. av inntektene fra både vederlag for nye konsesjoner og vekst på eksisterende. De resterende 20 pst. tilfaller staten. Dette hjemles i akvakulturloven som et nytt ledd i bestemmelsen som i dag hjemler vederlag for tildeling av konsesjoner.

K o m i t e e n mener inntektene som skal tilfalle oppdrettskommunene skal fordeles gjennom et havbruksfond, og ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, legge frem forslag om innretningen på et slikt fond.

K o m i t e e n ber videre regjeringen legge frem en drøftelse av ulike fordelingsnøkler, og legge frem den fordelingsnøkkelen den finner mest tjenlig for å sikre rimelig fordeling av fondet til alle kommuner og fylkeskommuner som har oppdrettsvirksomhet.

K o m i t e e n ber regjeringen involvere relevante aktører på området, i utarbeidelse av lovendring og forskrift(er)."

Den endelige innrettingen av havbruksfondet skal legges frem for Stortinget.

3.2. Departementets kommentar

Etter Stortingets intensjon skal havbruksfondet sikre en *rimelig* fordeling på *alle* kommuner med oppdrettsvirksomhet. Samtidig går det frem at fondet skal *stimulere* kommunene til å gi næringen tilgang til egnede lokaliteter.

En fjerde målsetting er at ordningen bør være *enkel å administrere*. Departementet tar også med seg kommunenes ønske om mest mulig *forutsigbare* inntekter som et viktig hensyn.

4. Avgrensning og premisser

I det følgende gjøres det rede for noen avgrensninger og premisser for den videre drøftingen.

4.1. Hvilke kommuner og fylkeskommuner er berettiget til en andel av fondet?

I bred forstand er det mange kommuner og fylkeskommuner som tilrettelegger for oppdrettsnæringen. En naturlig forutsetning er imidlertid at det kun er kommuner og fylkeskommuner med oppdrett av laks, ørret eller regnbueørret i sine sjøarealer som bør ha krav på en del av havbruksfondet. Tillatelser til oppdrett av andre arter enn laks, ørret og regnbueørret tildeles løpende og vederlagsfritt, og omfattes derfor ikke av fondsløsningen. Det samme gjelder andre typer tillatelser, som eksempelvis forskningstillatelser og undervisningstillatelser. Departementet ser det heller ikke som naturlig at kommuner og fylkeskommuner med bare landbasert oppdrett av laks, ørret eller regnbueørret skal ha krav på en andel av fondet. I havbruksmeldingen legges det opp til å tildele tillatelser til landbasert oppdrett løpende og vederlagsfritt på lik linje med tillatelser til oppdrett av andre arter i sjø.

4.2. Forholdet til utviklingskonsesjoner

Regjeringen har besluttet å innføre en prøveordning med utviklingskonsesjoner som kan konverteres til kommersielle tillatelser for et vederlag på 10 millioner kroner etter en gitt tid. Utviklingstillatelsene skal tildeles med en tidsbegrensning på inntil 15 år. Provenyet fra fremtidige konverteringer av utviklingstillatelser vil inngå i fondet på samme måte som provenyet fra ordinære tillatelser. Ordningen med utviklingskonsesjoner innebærer imidlertid at konvertering først skjer etter en gitt tid, noe som betyr at fondet ikke vil få tilført midler fra utviklingskonsesjoner før flere år frem i tid.

4.3. Forholdet til kapasitetsøkningen på 5 prosent

Kapasitetsøkningen på 5 prosent på eksisterende tillatelser fordeles med en andel på 50-50 mellom stat og kommunal sektor, og vil ikke inngå i havbruksfondet. Vederlaget for alle tillatelser som tildeles fra 1. januar 2016 skal fordeles med 80 prosent til kommunal sektor og 20 prosent til staten, hvorav kommunal sektors andel fordeles gjennom havbruksfondet.

4.4. Nasjonalt eller regionalt havbruksfond?

I havbruksmeldingen legges det opp til å dele kysten inn i 11-13 produksjonsområder hvor det etableres miljøindikatorer som skal gi grunnlag for å vurdere vekst i det enkelte produksjonsområde annethvert år. Et spørsmål er derfor om det bør opprettes et nasjonalt havbruksfond, eller om det bør opprettes 11-13 havbruksfond – ett for hvert produksjonsområde. Et annet alternativ er fylkesvise havbruksfond, noe Troms fylkeskommune har vært inne på i sitt foreløpige innspill.

Departementet mener at inntektene fra fremtidige kapasitetstildelinger bør fordeles på alle fylkeskommuner og kommuner som har oppdrettsvirksomhet, uavhengig av om fylkeskommunen/kommunen ligger i et område hvor kapasiteten på konsesjonsnivå økes, reduseres eller holdes uendret. Stortinget har lagt til grunn at alle kommuner og fylkeskommuner med oppdrettsvirksomhet skal få en andel av fondet, ikke bare kommuner og fylkeskommuner som tilrettelegger for nye lokaliteter. Et argument mot at kun kommuner i produksjonsområder som får vekst tilgodeses, er også at kommuner i produksjonsområder hvor kapasiteten holdes uendret eller reduseres grunnet den biologiske situasjonen opplever større negative virkninger av aktiviteten, og at det derfor er vel så gode grunner til at disse kommunene bør få en andel av fondet. I områder med en mindre god biologisk situasjon kan det også være større behov for klarering av nye og mer egnede lokaliteter for oppdrett, og kommunene bør derfor gis incentiver i den retning.

4.5. "Branngatekommuner"

I havbruksmeldingen beskrives et system for kapasitetsjustering uten at det legges opp til etablering av store oppdrettsfrie "branngater" (barrierer mot spredning av parasitter og sykdom mellom produksjonsområder). Vi tar heller sikte på å benytte naturlige branngater, vurderinger basert på modellering av smittespredning, samt mindre, lokale justeringer i lokalitetsstrukturen. Det nye systemet for kapasitetsjustering lukker imidlertid ikke muligheten for å kunne opprette større branngater på et senere tidspunkt. Etablering av branngater vil kunne medføre at enkelte lokaliteter må bli permanent brakklagt. Vertskommunene for branngatene, "branngatekommunene", vil dermed bidra til felleskapets beste, og bør tilgodeses med en andel av inntektene fra fremtidige kapasitetsøkninger. Fordi vi ikke legger opp til etablering av branngater, er det prematurt å drøfte fordeling til branngatekommuner nærmere her. Det vil imidlertid være naturlig å komme tilbake dette til dersom branngater i fremtiden vurderes opprettet.

5. Hvor store inntekter skal fordeles på kommunene og fylkeskommunene?

Størrelsen på inntektene til havbruksfondet vil avhenge av hvor mye ny produksjonskapasitet som blir tildelt, noe som i henhold til systemet beskrevet i havbruksmeldingen igjen vil avhenge av lakselussituasjonen. På sikt vil andre forhold kunne inngå i handlingsregelen. Med en god lakselussituasjon, hvor mange produksjonsområder blir åpnet for vekst, vil inntektene til fondet kunne bli betydelige. Det motsatte blir tilfellet dersom lakselus- situasjonen utvikler seg i negativ retning og få produksjonsområder blir åpnet for vekst.

Størrelsen på inntektene vil i tillegg avhenge av hvilken pris som oppnås ved tildeling av ny kapasitet, enten i form av nye tillatelser eller økt kapasitet på eksisterende konsesjoner. Ny kapasitet vil bli tildelt både til fast pris og i auksjon, men fordelingen er ikke fastsatt. Det er videre usikkerhet knyttet til hvilke priser som vil kunne oppnås i auksjon, ettersom dette vil avhenge av en rekke ulike forhold, blant annet markedssituasjonen. Hvilke priser som settes som fastpris er ikke fastsatt, og vil kunne variere over tid. Fondets størrelse vil også avhenge av om midlene betales ut umiddelbart etter at de er kommet inn til fondet, eller om utbetaling spres over flere år.

Departementet har i tabell 1 satt opp en oversikt over hvor store inntektene kan bli under ulike forutsetninger:

Andel vekst/Vederlag pr. tillatelse	10 mill. kr	30 mill. kr	50. mill. kr	70 mill. kr
Vekst i 100% av prod.områder	455 397 976	1 366 193 928	2 276 989 880	3 187 785 831
Vekst i 50% av prod.områder	227 698 988	683 096 964	1 138 494 940	1 593 892 916
Vekst i 10 % av prod.områder	45 539 798	136 619 393	227 698 988	318 778 583

Tabell 1: Kommunal sektors inntekter fra økt kapasitet i år 1.

*Utregningen er basert på at MTB tildelt til kommersielle matfisktillatelser på konsesjonsnivå per 24.11.2015 var på totalt 787 459 tonn og at det var tildelt 945 kommersielle matfisktillatelser. Det gir en gjennomsnittlig størrelse på en tillatelse på ca. 830 tonn. Ordinær størrelse er 780 tonn sør for Troms, men i Finnmark og Troms er ordinær størrelse på 945 tonn. Dersom det eksempelvis blir vekst i 50 prosent av produksjonsområdene, altså 3 prosent vekst i MTB totalt, innebærer det at det skal tildeles 28,46 nye tillatelser: (787 459 tonn*0,03) / 830 tonn = 28,46. Antall nye tillatelser multipliseres med oppnådd pris per konsesjon, eks. 28,46 * 30 mill. kroner, som så må ganges med 0,8 for å få kommunal sektors andel av inntektene. Dette gir 683 096 964 kroner. I praksis er ikke konsesjonene delelige og det kan ikke tildeles konsesjoner på eks. 0,46 ganger vanlig størrelse. Dersom det derimot antas at deler av veksten tildeles som økt MTB på eksisterende tillatelser til samme pris per tonn som nye tillatelser, vil det gi samme resultat som i dette eksempelet.*

Tabell 1 gir en oversikt over *kommunal sektors inntekter hver gang det tildeles ny kapasitet*, som i henhold til havbruksmeldingen vil skje annethvert år. Tabell 2 gir en oversikt over *årlige inntekter for kommunene*, funnet ved å dividere verdiene i tabell 1 med 0,8 og multiplisere med 0,7 for å få kommunenes andel, for så å dividere med 2 for å få årlige

inntekter. Verdiene er altså oppgitt i løpende priser og det er ikke tatt hensyn til eventuell forrentning.

Andel vekst/Vederlag pr. tillatelse	10 mill. kr	30 mill. kr	50. mill. kr	70 mill. kr
Vekst i 100% av prod.områder	199 236 614	597 709 843	996 183 072	1 394 656 301
Vekst i 50% av prod.områder	99 618 307	298 854 922	498 091 536	697 328 151
Vekst i 10 % av prod.områder	19 923 661	59 770 984	99 618 307	139 465 630
Arealavgift á 17 øre per kilo	221 000 000	221 000 000	221 000 000	221 000 000

Tabell 2: Kommunenes årlige inntekter fra økt kapasitet med fordeling av inntektene over to år.

I tabell 2 vises også inntektene fra en arealavgift på 17 øre per kilo, med utgangspunkt i et produsert volum på 1,3 millioner tonn. Kommunenes årlige inntekter fra havbruksfondet vil altså kunne overstige inntektene kommunene ville fått med en arealavgift dersom 50 prosent av produksjonsområdene åpnes for vekst, og hvor det oppnås et vederlag for nye tillatelser på om lag 27-28 millioner kroner (eller tilsvarende pris for økt MTB). Kommunenes inntekter fra havbruksfondet vil kunne bli vesentlig høyere enn inntektene fra arealavgift dersom flere produksjonsområder åpnes for vekst og/eller om det oppnås høyere pris for ny kapasitet. Merk imidlertid at eksempelet ikke inkluderer eventuelle inntekter til kommunene gjennom andel av vederlag for fremtidige kapasitetsøkninger.

6. Innretning av havbruksfondet

I denne delen av høringsnotatet drøftes ulike fordelingsnøkler mellom a) fylkeskommuner og kommuner, b) kommuner og c) fylkeskommuner. Deretter drøftes ulike modeller for utbetaling fra fondet, før det til sist gjøres en vurdering av hvilken administrasjon som blir nødvendig ved de ulike alternativene.

6.1. Fordelingsnøkkel mellom fylkeskommuner og kommuner

Stortinget har i sin innstilling gått inn for at 80 prosent av vederlaget fra fremtidig økt kapasitet skal tilfalle kommuner og fylkeskommuner. I tillegg er departementet kjent med at Stortinget under sin behandling har forutsatt en fordeling med 20 prosent til staten, 10 prosent til fylkeskommunene og 70 prosent til kommunene.

Departementet oppfatter at det er bred enighet om at hoveddelen av kommunal sektors andel bør tilfalle kommunene. Samtidig har fylkeskommunene en viktig rolle knyttet til samordning av arealplaner og andre fellestiltak som tilsier at de også bør få en viss andel.

Departementet har satt opp et talleksempel som illustrerer fordelingen basert på Stortingets forutsetninger med 10 prosent til fylkeskommunene og 70 prosent til kommunene.

Per 10.11.2015 var det 11 fylkeskommuner i Norge med oppdrettsvirksomhet, hvor det var klarert lokaliteter til oppdrett av laks, ørret eller regnbueørret. Her antas det, for enkelhets skyld, at inntektene fra tildeling av ny kapasitet i et år er på 1 milliard kroner, hvorav fylkeskommunene skal ha 10 prosent. Om inntektene fordeles likt, gir det 9,1 millioner kroner

til hver fylkeskommune. Dersom i stedet inntektene fordeles etter hvor mye lokalitets-MTB som er klarert i de ulike fylkeskommunenes sjøareal, vil Nordland fylkeskommune, som har rundt 20 prosent av lokalitets-MTB i Norge, bli tilgodesett med 20 millioner kroner, mens Aust-Agder fylkeskommune vil få 49 140 kroner.

Fylkeskommune	Lokalitets-MTB	Andel total lokalitets-MTB	Kr basert på 100 mill. kr og fordeling etter lokalitets-MTB	Kr basert på 100 mill. kr og lik fordeling
Aust-Agder	1 495	0,05 %	kr 49 140	kr 9 090 909
Finnmark	246 622	8,11 %	kr 8 106 367	kr 9 090 909
Hordaland	457 165	15,03 %	kr 15 026 832	kr 9 090 909
Møre og Romsdal	285 798	9,39 %	kr 9 394 051	kr 9 090 909
Nordland	608 410	20,00 %	kr 19 998 195	kr 9 090 909
Nord-Trøndelag	250 340	8,23 %	kr 8 228 577	kr 9 090 909
Rogaland	173 480	5,70 %	kr 5 702 219	kr 9 090 909
Sogn og Fjordane	240 690	7,91 %	kr 7 911 385	kr 9 090 909
Sør-Trøndelag	346 060	11,37 %	kr 11 374 855	kr 9 090 909
Troms	400 285	13,16 %	kr 13 157 209	kr 9 090 909
Vest-Agder	31 980	1,05 %	kr 1 051 170	kr 9 090 909
Totalsum	**3 042 325**	**100,00 %**	**kr 100 000 000**	**kr 100 000 000**

Tabell 3: Fordeling på fylkeskommuner basert på inntekter på 100 mill. kroner og basert på lik fordeling eller fordeling etter andel av total lokalitets-MTB (Kilde for lokalitets-MTB: Akvakulturregisteret, Fiskeridirektoratet)

Det understrekes at inntektene kan bli høyere eller lavere avhengig av hvor mye ny kapasitet som blir tildelt og til hvilken pris. Hensikten med eksempelet er kun å illustrere hvor store inntektene til fylkeskommunene kan bli med en fordeling på 10 prosent. Dersom fylkeskommunenes andel i stedet var satt til 5 prosent, ville Nordland fylkeskommune i dette eksempelet mottatt 10 millioner kroner, mens Aust-Agder fylkeskommune ville mottatt 24 570 kroner.

6.2. Fordelingsnøkkel mellom kommuner

Det er ønskelig å finne en enkel fordelingsnøkkel som gir en rimelig fordeling på alle kommuner med oppdrettsvirksomhet, men som samtidig stimulerer til å tilrettelegge for nye og egnede arealer. Departementet kan se for seg flere mulige fordelingsnøkler, som i varierende grad er egnede.

6.2.1. Lik fordeling

En mulighet er å fordele inntektene likt på alle kommuner. I et eksempel hvor kommunenes andel av provenyet det første året er på 1 milliard kroner, vil det innebære en utbetaling på 6,25 millioner kroner til den enkelte kommune.

Det er store forskjeller i hvor mye oppdrettsvirksomhet det er i de ulike kommunene, og en lik fordelingsnøkkel vil derfor slik departementet vurderer det gi urimelige utslag. Kommuner som har mye oppdrettsvirksomhet bør få en større andel av inntektene. Lik fordeling gir heller ingen incentiver til å tilrettelegge for nye eller mer egnede lokaliteter.

6.2.2. Lokalitets-MTB

En annen mulighet er å fordele inntektene etter lokalitets-MTB. En slik fordelingsnøkkel er enkel å forholde seg til, og sikrer at kommunene med mest oppdrett også får størst andel av inntektene. Fordelingsnøkkelen vil også gi en forutsigbar og stabil fordeling av inntektene, i tillegg til at den også gir et incentiv til å tilrettelegge for nye lokaliteter, og gjerne store i antall tonn, ettersom dette kan gi en større andel av inntektene. En potensiell ulempe med lokalitets-MTB som fordelingsnøkkel er at opp mot 50 prosent av lokalitetene til enhver tid er brakklagte, hvor det kan være store forskjeller i hvor hyppig lokalitetene er i bruk og i hvilken grad lokalitets-MTB faktisk utnyttes. Fordeling etter lokalitets-MTB sikrer derfor ikke at kommunene som faktisk har mest oppdrett i sine områder får mest igjen. Både NFKK, Sjømat Norge og Norsk industri har likevel i sine foreløpige innspill pekt på at lokalitets-MTB kan være en fornuftig fordelingsnøkkel. Fordeling utfra faktisk bruk av lokalitets-MTB vil være mer krevende.

Departementet har i vedlegg 1 satt opp et eksempel på en fordeling etter lokalitets-MTB på de 160 kommunene som i dag har lokaliteter for oppdrett av laks, ørret eller regnbueørret, basert på at inntektene som skal fordeles er på hhv. 500 mill. kroner, 1 milliard kroner og 2 milliarder kroner. Det understrekes at dette bare er tilfeldig valgte verdier. Departementet ser i utgangspunktet ikke at en slik fordelingsnøkkel gir urimelige utslag, men ber høringsinstansene om innspill til fordelingen.

6.2.3. Fysisk arealbeslag

Skisser av anleggene brukes i søknadsprosesser, noe som gjør at man har oversikt over det fysiske arealbeslaget til en slik grad at det kan brukes om utgangspunkt for en fordeling. Det vil likevel være noe mer krevende sammenlignet med en fordeling basert på lokalitets-MTB. Departementet tror heller ikke at det vil bli store endringer i fordelingen av vederlaget sammenlignet med en fordeling basert på lokalitets-MTB, men det vil kunne slå ulikt ut for enkeltkommuner. Incentiveffekten ved en slik fordelingsnøkkel vil trolig være sammenlignbar med incentiveffekten ved fordeling basert på lokalitets-MTB.

6.2.4. Slaktevolum

En fordeling basert på slaktevolum på lokalitetsnivå i de enkelte kommuner er mulig fordi tallene rapporteres gjennom Altinn. Fordeling etter slaktevolum vil bety at fordelingsnøkkelen knyttes til verdiskaping heller enn til arealbeslag, noe departementet i utgangspunktet ikke ser som hensiktsmessig. En positiv side med en fordelingsnøkkel basert på slaktevolum er imidlertid at kommunene med de mest produktive lokalitetene vil bli premiert. Fordelingsnøkkelen vil også gi incentiv til å tilrettelegge for de mest produktive arealene. På den annen side blir sammenhengen mellom klarering av nye lokaliteter og økte inntekter fra

fondet svekket, fordi klarering av nye lokaliteter ikke nødvendigvis medfører økt slaktevolum, i hvert fall ikke umiddelbart. Det tar tid før ny fisk som settes ut føres frem til slakting. I tillegg kan det bli større svingninger i kommunenes inntekter fra år til år. For eksempel vil et sykdomsutbrudd eller en større rømming hos ett eller flere selskap, forhold som kommunen ikke har kontroll over, kunne gi reduserte inntekter for kommunen gjennom at slaktevolumet reduseres.

6.2.5. Oppsummering

Departementet ser i utgangspunktet ikke andre fordelingsnøkler som kan være aktuelle, men ber høringsinstansene om innspill til andre hensiktsmessige fordelingsnøkler. Departementet ber også høringsinstansene vurdere om det kan finnes effekter av fordelingsnøklene som er drøftet som ikke er omtalt.

6.2.6. Er incentiveffekten tilstrekkelig ivaretatt?

Dersom inntektene fordeles fullt ut etter eksisterende lokalitets-MTB slik NFKK, Sjømat Norge og Norsk industri har vært inne på, er det et spørsmål om det i stor nok grad stimulerer til klarering og/eller utvidelse av nye og egnede lokaliteter. For en kommune som klarerer en ny lokalitet med en størrelse i MTB på 3 000 tonn, vil det gi en økt andel av inntektene på kun 1 promille med utgangspunkt i at samlet MTB er på litt over 3 millioner tonn. Det gir likevel en økt utbetaling i kroner og ører på nesten 1 million kroner for kommunen, med utgangspunkt i at de samlede inntektene til fordeling er 1 milliard kroner. Dette enkle eksempelet forutsetter imidlertid at ingen andre kommuner klarerer nye lokaliteter. Dersom også de andre kommunene klarerer like mye nytt areal, vil kommunen få samme utbetaling som tidligere fordi andelen av fondet er den samme.

Dersom man mener at incentiveffekten ved fordeling fullt ut basert på eksisterende lokalitets-MTB ikke er tilstrekkelig, kan et alternativ være å reservere en andel av kommunenes inntekter til fordeling på kommuner som har klarert nye lokaliteter, eller utvidet eksisterende lokaliteter. Sjømat Norge har i sitt foreløpige innspill foreslått at en mindre andel av kommunenes inntekter fordeles på denne måten. Steigen kommune har i sitt foreløpige innspill tatt til orde for at 80 prosent av kommunenes inntekter reserveres for kommuner som får økt produksjon som følge av økt konsesjons-MTB.

I det følgende har departementet satt opp et eksempel på hvordan dette vil kunne slå ut for en gjennomsnittskommune, basert på at andelen som avsettes til fordeling etter ny lokalitets-MTB er 30 prosent. Andelen kan settes høyere eller lavere enn i eksempelet.

Gjennomsnittskommunen har klarert 19 000 tonn lokalitets-MTB (3,04 mill. tonn / 160 kommuner), altså har kommunen 0,625 prosent av total lokalitets-MTB. Med fordeling fullt ut etter eksisterende lokalitets-MTB, og basert på at eksempelvis 1 milliard kroner skal fordeles, vil kommunen motta 6,25 millioner kroner. Som nevnt vil kommunen motta ca. 1 million mer for klarering av en ny lokalitet på 3 000 tonn, gitt at ingen andre kommuner klarerer ny lokalitets-MTB. Dersom det antas at total lokalitets-MTB øker med 5 prosent dette året, fra

3,04 mill. tonn til 3,192 tonn, altså 152 000 tonn, gir den nye lokaliteten en økt utbetaling på 642 230 kroner (((19 000 tonn+3 000 tonn) / (3,04 mill. tonn * 1,05))*1 mrd. kroner – 6,25 mill. kroner). I dette eksempelet mottar altså kommunen totalt 6,89 mill. kroner det året den nye lokaliteten klareres.

Dersom alternativt 300 millioner kroner av inntektene på 1 milliard holdes av til fordeling etter ny lokalitets-MTB, vil kommunen motta 4,32 millioner kroner (6,25 mill. kroner * 0,7), pluss det kommunen eventuelt mottar ved nyklarering/utvidelse av lokalitets-MTB. Den nye lokaliteten på 3 000 tonn vil med samme forutsetninger som over i dette tilfellet gi kommunen i overkant av 5,92 mill. kroner av de 300 millioner kronene ((3 000 / 152 000)*300 mill. kroner). Totalt vil altså gjennomsnittskommunen i dette eksempelet motta 10,29 millioner kroner dersom 30 prosent av kommunenes inntekter avsettes til ny lokalitets-MTB, sammenlignet med 6,89 million ved fordeling fullt ut etter eksisterende lokalitets-MTB.

Det understrekes at veksten i total lokalitets-MTB på 5 prosent er tilfeldig valgt i dette eksempelet. Veksten kan bli både høyere og lavere enn 5 prosent, og i teorien vil også total lokalitets-MTB kunne gå ned, dersom eldre lokaliteter fases ut samtidig som det i perioder klareres få nye lokaliteter eller skjer få utvidelser. Det er ingen direkte sammenheng mellom hvor mye konsesjons-MTB som tildeles og hvor mye ny lokalitets-MTB som klareres. I en situasjon hvor det er satt av en viss andel til fordeling på kommuner som øker lokalitets-MTB, samtidig med at det klareres lite ny lokalitets-MTB, vil det kunne bli veldig store utbetalinger til kommuner som øker lokalitets-MTB. I ovennevnte eksempel vil eks. kommunen som klarerer en ny lokalitet på 3 000 tonn få 100 millioner kroner dersom lokalitets-MTB for landet som helhet kun øker med 10 000 tonn. En så stor utbetaling til en enkeltkommune vil åpenbart være urimelig. Departementet ser derfor at det kan være utfordringer med å avsette en fast andel av fondet til fordeling på kommuner som øker lokalitets-MTB.

Et annet alternativ som vil kunne gi en økt incentiveffekt er å la nye lokaliteter telle dobbelt sammenlignet med eksisterende lokaliteter. Det samme vil kunne gjelde ved utvidelser på allerede klarerte lokaliteter. I ovennevnte eksempel vil den nye lokaliteten på 3 000 tonn regnes som 6 000 tonn og da gi kommunen en økt andel av inntektene på ca. 1,58 millioner kroner, totalt 7,83 millioner kroner, sammenlignet med 6,89 millioner kroner. En slik ordning er trolig lettere å håndtere enn ordningen hvor en fast andel av fondet settes av til kommuner som har økt sin lokalitets-MTB.

Et tredje alternativ kan være at en andel av fondet fordeles på kommunene hvor økt konsesjons-MTB tas i bruk. Inntektene fordeles likt på vertskommunene, uavhengig av antall lokaliteter og størrelsen på lokalitetene i antall tonn. Denne metoden har vært brukt til å fordele inntektene fra de grønne konsesjonene og for økningen i MTB med 5 prosent i 2015/2016. Dette alternativet innebærer imidlertid at det blir en egen fordelingsnøkkel for denne delen av inntektene, og fordelingen av midlene blir mer kompleks.

Departementet ber om høringsinstansenes innspill på om incentiveffekten er tilstrekkelig ivaretatt ved fordeling fullt ut etter eksisterende MTB eller andre fordelingsnøkler, eller om kommuner som øker sin lokalitets-MTB gjennom nytidellinger eller utvidelser bør premieres ytterligere utover at de kan øke sin andel av fondet.

6.2.7. Regionråd som alternativ til fordeling fastsatt av departementet

Et alternativ til at departementet fastsetter en fordelingsnøkkel er at kommunene selv blir enige om fordelingen seg imellom. Stadig flere kommuner går nå sammen om å utarbeide felles kystsoneplaner, og det kan tenkes at kommunene i forbindelse med dette arbeidet kan se seg tjent med en annen fordeling av vederlaget enn det en fordelingsnøkkel basert på lokalitets-MTB skulle tilsi. Utbetaling vil eksempelvis kunne skje til et regionråd, som så fastsetter fordeling av inntektene på "sine" kommuner. Departementet legger til grunn at utbetalingen fra fondet til regionrådet likevel må basere seg på en fordelingsnøkkel, og at det bare er den interne fordelingen mellom kommunene i regionen som regionrådet vil kunne ta stilling til. Departementet antar at det i mange tilfeller vil være krevende for kommunene å selv bli enige om en fordeling, og det vil uansett medføre et større administrasjonsbehov.

6.3. Fordelingsnøkkel mellom fylkeskommuner

Departementet mener at samme fordeling som for kommunene kan benyttes for fordelingen mellom fylkeskommunene. Hvordan en fordeling basert på lik fordeling og lokalitets-MTB vil slå ut er vist ved et eksempel i tabell 3. Sjømat Norge har også tatt til orde for en slik fordeling i sitt foreløpige innspill.

6.4. Størrelse og frekvens på utbetalinger fra fondet

Departementet har oppfattet at havbrukskommunene så langt har vært opptatt av at utbetalinger fra fondet bør skje årlig for å gi jevne inntekter og størst mulig forutsigbarhet. Årlige utbetalinger er imidlertid en utfordring når inntekter fra tildeling av ny kapasitet kun vil oppstå annethvert år, gitt at ny kapasitet tildeles. Årlige utbetalinger krever derfor at deler av kommunal sektors inntekter holdes tilbake for å spres utover flere år, fremfor å bli utbetalt med en gang. Dette medfører for det første at kommunene og fylkeskommunene i realiteten vil tape inntekter ettersom det ikke vil beregnes renter på midler som holdes tilbake. Inntektene vil bli inntektsført på statsbudsjettet i det året de kommer inn, for så å utgiftsføres i de årene utbetaling til kommunene og fylkeskommunene skjer. Dersom det faktisk opprettes en egen enhet – et havbruksfond i ordets rette forstand – som skal forvalte inntektene, vil det for det andre kunne medføre økte kostnader til administrasjon. For det tredje finnes det trolig bedre anvendelser av midlene enn å la de stå uvirksomme i ett eller flere år fremfor å bidra med aktivitet og verdiskaping ute i kommunene. Departementet har likevel satt opp tre alternative modeller for utbetaling fra fondet i pkt. 6.4.2 – 6.4.4.

6.4.1. Vil det være begrensninger på bruken av inntektene fra havbruksfondet?

Departementet oppfatter at en av årsakene til at kommunene ønsker årlige utbetalinger fremfor å få alle midlene med en gang, er at store inntekter som oppstår ved ujevne mellomrom i visse tilfeller ikke kan anses som driftsmidler, men må inntektsføres i

kommunenes investeringsregnskaper. Departementets vurdering er imidlertid at dette ikke en problemstilling for fordelingen av inntektene fra tildeling av ny kapasitet i oppdrettsnæringen som sådan. Kommunenes inntekter fra havbruksfondet vil være frie midler som kommunene vil stå fritt til å disponere slik de ønsker. Hvorvidt inntekten skal føres i drifts- eller investeringsregnskapet vurderes ut fra de generelle regnskapsreglene for kommunesektoren, men forslaget i dette høringsnotatet legger opp til at inntektene for de berørte kommunene nå vil komme med jevne mellomrom.

I det følgende beskriver departementet tre modeller for utbetaling fra fondet:

- Umiddelbar utbetaling
- Fast utbetaling
- Prosentvis utbetaling

6.4.2. Umiddelbar utbetaling

Modellen innebærer at kommunal sektors andel av inntektene fra fremtidige kapasitetstildelinger utbetales med en gang vederlag for økt kapasitet er innbetalt, altså blir det full utbetaling i år 1 og ingen utbetaling i år 2. Berørte kommuner og fylkeskommuner vil kunne høste renter av inntektene, spre bruken av midlene over flere år, eller sette midlene i arbeid umiddelbart. Utbetalingene vil variere fra gang til gang, men vil til en viss grad være forutsigbare ettersom man en tid i forveien vil ha en god oppfatning om hvilke produksjonsområder som vil få vekst eller ikke.

Modellens økonomiske konsekvenser for kommunene kan illustreres med et eksempel. Vi kan tenke oss at valget av fordelingsnøkkel sikrer en kommune en andel på 1 prosent av midlene i havbruksfondet. Hvis det i en runde innbetales i alt 1 milliard kroner fra vederlag fra vekst i havbruksnæringen til fondet, vil kommunen umiddelbart få utbetalt 10 millioner kroner. Hvis det i neste runde to år senere er mindre vekst og det kun innbetales 200 millioner kroner, og kommunen fortsatt har krav på en andel på 1 prosent av midlene i fondet, vil kommunen da få utbetalt 2 millioner kroner.

Modellen med umiddelbar utbetaling er det forvaltningsmessig enkleste alternativet som sikrer at midlene kommer i bruk og overlater eventuell forvaltning til den enkelte kommune. Dersom det er ønskelig med jevne utbetalinger er dette et hensyn denne modellen ivaretar i mindre grad. Et alternativ kan være at halvparten av inntektene utbetales i år 1, mens den andre halvparten utbetales i år 2.

6.4.3. Fast utbetaling

Denne modellen innebærer at det bestemmes et fast beløp som årlig utbetales fra fondet til fordeling blant kommunene. Dette medfører at størrelsen på de samlede utbetalingene fra fondet er konstant, og at kommunenes inntekter, i den grad de beholder samme fordelingsnøkkel mellom perioder, får faste, årlige inntekter. Dette alternativet gir kommunene mest mulig forutsigbarhet med hensyn til inntekter fra fondet, men har samtidig flere administrative ulemper.

For det første må det det faste beløpet fastsettes så lavt at fondet ikke står i fare for å gå i minus. Det vil være krevende å anslå hvor store inntektene til havbruksfondet blir, jf. at dette avhenger av hvor mye vekst som tildeles og hvilken pris som oppnås for ny kapasitet. Usikkerheten vil være stor allerede første gang inntektene til havbruksfondet skal fordeles, men vil være enda større på lengre sikt. Utbetalingene vil heller ikke nødvendigvis være helt faste ettersom fordelingsnøkkelen vil kunne endre seg.

Modellens økonomiske konsekvenser for kommunene vil være enkle. I det det er fastsatt et beløp som skal utbetales fra fondet til fordeling, vil en kommune motta sin andel av dette beløpet hvert år. Hvis dette beløpet for eksempel fastsettes til 100 millioner kroner, vil en kommune med krav på en andel på 1 prosent av midlene motta 1 millioner kroner årlig. Kommunen er dermed sikret stor grad av forutsigbarhet i utbetalingene. Imidlertid vil faste utbetalinger også innebære at store midler vil bli holdt tilbake. Som beskrevet innledningsvis under punkt 6.4 vil også kommunene i realiteten tape penger på en slik ordning fordi det ikke beregnes renter mellom innbetaling og utbetaling fra statsbudsjettet. Alternativet innebærer imidlertid ingen garanti om utbetalinger fra staten. Dersom beløpet viser seg å være for høyt må det nedjusteres. På den annen side kan det være hensiktsmessig å justere beløpet opp hvis det viser seg å være altfor lavt over tid. Alternativet innebærer altså ingen absolutt sikkerhet for noe fast beløp over tid.

6.4.4. Prosentvis utbetaling

Denne modellen innebærer at en fast andel av midlene i havbruksfondet utbetales årlig. Til forskjell fra modellen med fast utbetalingsbeløp vil størrelsen på utbetalingene variere med størrelsen på selve fondet, men sikrer samtidig en mindre varierende størrelse på utbetalingene enn modellen med umiddelbar utbetaling. Ved at kun en andel av midlene utbetales vil man sikre at havbruksfondet ikke kan gå i minus. Modellen har imidlertid de samme utfordringene som modellen med fast beløp hva gjelder behov for forvaltning av tilbakeholdte midler samt innskrenkning av kommunenes handlingsrom til å disponere sine inntekter, ettersom det til enhver tid vil være midler til gode i havbruksfondet.

Videre vil modellens egenskaper i stor grad variere med størrelsen på prosenten av fondet som skal utbetales. En høy prosentsats vil gi større grad av variasjon i utbetalingene, men minker andelen midler som blir stående ubenyttet. En lavere prosentsats vil gi større grad av forutsigbarhet, men vil samtidig medføre at en stor andel av vederlagene fra vekst blir værende i havbruksfondet. Skulle man velge denne modellen som utbetalingsordning, er denne satsen en størrelse som må fastsettes. Departementet ber derfor om innspill på hvor stor prosent av havbruksfondet en mener bør utbetales i hver periode, dersom denne utbetalingsordningen skulle bli valgt.

Modellens økonomiske konsekvenser for kommunene kan igjen illustreres i et eksempel. I eksempelet antas det at den andelen som skal fordeles utbetales over to år i to like store deler, for å ivareta hensynet til jevne utbetalingsbeløp. Vi kan igjen anta at det innbetales 1 mrd. og 200 millioner kroner i to vekstperioder, og at vi tar for oss en kommune med krav på en 1

prosent andel av midlene som utbetales. Hvis vi først antar at utbetalingssatsen er lik 50 prosent, vil kommunen motta 2,5 millioner kroner de to første årene. Etter den andre innbetalingen vil det være 700 millioner kroner i havbruksfondet. De to påfølgende årene vil kommunen motta 1,75 millioner kroner. Dette sikrer kommunen relativt stabile inntekter, men en stor andel av inntektene i havbruksfondet blir stående utilgjengelig. Hvis utbetalingssatsen istedenfor er lik 80 prosent, vil kommunen de to første årene motta 4 millioner kroner, og 1,6 millioner kroner de to neste. Vi ser av eksempelet at de økonomiske konsekvensene for kommunen i relativt stor grad vil variere med størrelsen på andelen av fondet som skal utbetales.

Dersom ønsket om jevnere utbetalinger er stort, vil denne modellen være et alternativ som bedre ivaretar dette hensynet. Modellen sikrer samtidig at man omgår utfordringen med å fastsette et utbetalingsbeløp som ikke er for stort. Det vil allikevel innebære utfordringer med forvaltning av tilbakeholdte midler. Som i alternativet med fast utbetaling vil i tillegg den enkelte kommunes handlingsrom til å disponere sine inntekter fra havbruksfondet begrenses.

6.4.5. Bør det opprettes et faktisk havbruksfond for fordeling av inntektene?

Modellene beskrevet i 6.4.3 og 6.4.4. med fast årlig utbetaling basert på et kronebeløp eller en prosentsats innebærer begge at deler av inntektene må holdes tilbake. Som nevnt beregnes det ikke renter mellom tidspunktet hvor midlene inntekts- og utgiftsføres på stats- budsjettet. Et alternativ er at det faktisk opprettes et havbruksfond som blir ansvarlig for forvaltningen av midlene som er kommet inn men som ennå ikke er utbetalt til kommunene. Dersom halvparten av inntektene på eksempelvis 1 milliard kroner holdes tilbake, er det altså 500 millioner kroner som må forvaltes. Det enkleste og mest kostnadsbesparende er om midlene oppbevares på bankkonto. Med dagens rentenivå på om lag eller litt under inflasjonen vil det omtrent være nok til å opprettholde realverdien av midlene. Et annet alternativ er at midlene forvaltes eks. ved plassering i verdipapirer som vil ha høyere kostnader, bedre muligheter for avkastning, men også mulighet for verdireduksjon. Et slikt alternativ reiser imidlertid spørsmål om hvem som skal forvalte midlene og hvilken risikoprofil midlene bør forvaltes med.

Departementet antar at det vil være ulike oppfatninger blant kommunene og fylkeskommunene om hvordan midlene best kan benyttes. Ved umiddelbar utbetaling, vil kommunene og fylkeskommunene selv kunne ta stilling til bruken av sin andel av inntektene.

6.4.6. Oppsummering

De forskjellige modellene for utbetalingsordninger beskrevet i høringsnotatet er sammenlignet i tabell 4 med en kort vurdering av fordeler og ulemper ved alternativene og en kort kommentar til disse.

Ordning	Fordeler	Ulemper	Merknad
Alternativ 1: umiddelbar utbetaling	Ingen utfordringer med forvaltning sentralt. Kommuner og fylkeskommuner kan få renter på sin andel av inntektene eller bruke midlene til drift.	Ujevn inntektsstrøm.	Det forvaltningsmessig enkleste alternativet som sikrer at midlene kommer i bruk eller overlater ev. forvaltning til den enkelte kommune. Midlene kan disponeres fritt av kommunene– også til drift.
Alternativ 2: fast utbetaling	Sikrer jevne utbetalinger. Gir maksimal forutsigbarhet.	Vanskelig å fastsette riktig størrelse på utbetalingene, mye midler bindes opp i fondet. Forvaltnings-utfordringer.	Alternativet kan bidra til forutsigbarhet for den enkelte kommune, gitt at anslagene på fremtidige inntekter er riktige. For å sikre seg mot at fondet går i minus, bør man "gjette lavt" på størrelsen. Dette gjør at midler vil bli stående ubenyttet, og skaper et behov for forvaltning. Det reiser spørsmål om hvordan midlene skal forvaltes – bl.a. av hvem og med hvilken risikoprofil. Det kan bli nødvendig å justere størrelsen om det skulle vise seg at man har gjettet feil.
Alternativ 3: prosentvis utbetaling	Mindre variable utbetalinger enn alternativ 1. Sikrer at fondet ikke tømmes.	Mindre jevne utbetalinger enn alternativ 2. Forvaltnings-utfordringer. Midler står ubenyttet.	Gir relativt jevne utbetalinger og dermed forutsigbarhet. Samtidig blir det utfordringer med sentral forvaltning av midlene, samt at en andel av midlene til enhver tid står ubenyttet.

Tabell 4: Sammenligning av ulike modeller for utbetaling.

Tabell 5 viser fordelingen av en tenkt kommunes inntekter fra havbruksfondet over fire år under de forskjellige utbetalingsordningene. I tabellen antas det at kommunen har rett på en 1 prosent andel av samlet proveny, og at det innbetales henholdsvis 1 mrd. og 200 millioner kroner i de to vekstrundene under fireårsperioden. Det er videre brukt to eksempelbeløp for fast utbetaling, hvor henholdsvis 100 og 300 millioner kroner årlig utbetales av havbruksfondet til alle kommunene. Det brukes også to eksempelsatser for prosentvis utbetaling på 50 prosent og 80 prosent, der denne andelen av havbruksfondet utbetales i to jevnstore deler over to år.

	Kommunens inntekt og rest hvert år	Umiddelbar utbetaling	Fast utbetaling: to eksempelbeløp som utbetales årlig		Prosentvis utbetaling: to eksempelsatser med jevn fordeling over to år	
			100 mill.	300 mill.	50%	80%
År 1, innbetaling 1 mrd. kr	Utbetalt beløp	10 mill.	1 mill.	3 mill.	2,5 mill.	4 mill.
	Resterende midler	0	9 mill.	7 mill.	7,5 mill.	6 mill.
År 2, innbetaling 0 kr	Utbetalt beløp	0	1 mill.	3 mill.	2,5 mill.	4 mill.
	Resterende midler	0	8 mill.	4 mill.	5 mill.	2 mill.
År 3, innbetaling 200 mill. kr	Utbetalt beløp	2 mill.	1 mill.	3 mill.	1,75 mill.	1,6 mill.
	Resterende midler	0	9 mill.	3 mill.	5,25 mill.	2,4 mill.
År 4, innbetaling 0 kr	Utbetalt beløp	0	1 mill.	3 mill.	1,75 mill.	1,6 mill.
	Resterende midler	0	8 mill.	0	3,5 mill.	0,8 mill.

Tabell 5: Utbetalinger til en kommune med 1 prosent av samlet proveny under forskjellige utbetalingsordninger

6.5. Administrasjon av havbruksfondet

Administrasjonen vil holdes på et minimum dersom inntektene fordeles etter en fordelingsnøkkel med lokalitets-MTB, og utbetaling til berørte kommuner og fylkeskommuner skjer umiddelbart etter at midlene er kommet inn. Andre løsninger vil kreve mer administrasjon. Et alternativ hvor det opprettes en ny enhet – et havbruksfond i ordets rette forstand – som skal forvalte inntektene, vil være kostnadskrevende og kreve mest administrasjon.

7. Miljømessige konsekvenser

Departementet mener at fordelingen av kommunal sektors inntekter fra fremtidige kapasitetstildelinger, ikke vil ha miljømessige konsekvenser. Miljømessige hensyn ivaretas på samme måte som før i prosessen for klarering av nye lokaliteter.

Under diskusjonen om arealavgift pekte noen på at en slik avgift ville gi kommunene for store incentiver for å tilrettelegge for oppdrett, og at dette ville kunne ha både miljømessige konsekvenser og samtidig gå på bekostning av andre interessenter i kystsonen. Den samme argumentasjonen vil kunne gjelde når kommunene får en større andel av inntektene fra fremtidige kapasitetstildelinger. Det er imidlertid allerede besluttet av det skal opprettes et havbruksfond. Dette høringsnotatet omhandler kun innretningen på fondet, og departementet kan ikke se at dette i seg selv har miljømessige konsekvenser. Departementet vil imidlertid igjen vise til at miljømessige hensyn som før vil være godt ivaretatt når nye lokaliteter

klareres. Det kan tenkes at kommunene i større grad vil prioritere arealer til oppdrettsnæringen i sine kystsoneplaner, men det er også et av formålene med ordningen. Som beskrevet i kapittel 2 er imidlertid havbruksnæringens direkte arealbeslag lite, og det vil fortsatt være rom for mange ulike interesser i kystsonen.

8. Administrative og økonomiske konsekvenser

De administrative og økonomiske konsekvensene av forslaget avhenger i stor grad av størrelsen og frekvensen på utbetalinger fra havbruksfondet som er omtalt under kapittel 6.4 i notatet. Videre vil det ha administrative konsekvenser om det opprettes et fond – i ordets rette forstand – for forvaltning av midlene. Som nevnt i avsnitt 6.5 vil en slik forvaltning være kostnadskrevende og kreve mer enn administrasjon enn om utbetalinger skjer umiddelbart og den enkelte kommune kan ta ansvar for bruken av sin andel av inntektene.

Med hilsen

Vidar Landmark
ekspedisjonssjef

Martin H. Bryde
avdelingsdirektør

VEDLEGG 1

Fordeling av samlet proveny på hhv. 500 mill. kroner, 1 mrd. kroner og 2 mrd. kroner på kommuner basert på lokalitets-MTB per 10.11.2015

Kommunenavn	Lokalitets-MTB per kommune	Andel av samlet lokalitets-MTB	Inntekter fra proveny på 500 mill. kroner	Inntekter fra proveny på 1 mrd. kroner	Inntekter fra proveny på 2 mrd. kroner
AGDENES	7020	0,23 %	1 154 239	2 308 478	4 616 956
ALSTAHAUG	19500	0,64 %	3 206 220	6 412 439	12 824 878
ALTA	61679	2,03 %	10 141 355	20 282 710	40 565 419
ASKVOLL	23270	0,77 %	3 826 089	7 652 177	15 304 355
ASKØY	9360	0,31 %	1 538 985	3 077 971	6 155 942
AUKRA	8580	0,28 %	1 410 737	2 821 473	5 642 947
AURE	20280	0,67 %	3 334 468	6 668 937	13 337 874
AUSTEVOLL	53200	1,75 %	8 747 225	17 494 450	34 988 899
AUSTRHEIM	7020	0,23 %	1 154 239	2 308 478	4 616 956
AVERØY	16380	0,54 %	2 693 224	5 386 449	10 772 898
BALLANGEN	9360	0,31 %	1 538 985	3 077 971	6 155 942
BERG	13900	0,46 %	2 285 459	4 570 918	9 141 836
BINDAL	25060	0,82 %	4 120 403	8 240 806	16 481 613
BJUGN	12480	0,41 %	2 051 981	4 103 961	8 207 922
BODØ	5460	0,18 %	897 741	1 795 483	3 590 966
BOKN	8280	0,27 %	1 361 410	2 722 820	5 445 641
BREMANGER	21840	0,72 %	3 590 966	7 181 932	14 363 864
BRØNNØY	23400	0,77 %	3 847 464	7 694 927	15 389 854
BØ I NORDLAND	15600	0,51 %	2 564 976	5 129 951	10 259 903
BØMLO	42490	1,40 %	6 986 270	13 972 541	27 945 081
BÅTSFJORD	3600	0,12 %	591 917	1 183 835	2 367 670
DYRØY	22135	0,73 %	3 639 470	7 278 941	14 557 881
DØNNA	20280	0,67 %	3 334 468	6 668 937	13 337 874
EIDE	780	0,03 %	128 249	256 498	512 995
ETNE	6540	0,22 %	1 075 317	2 150 633	4 301 267
EVENES	3120	0,10 %	512 995	1 025 990	2 051 981
FARSUND	2340	0,08 %	384 746	769 493	1 538 985
FAUSKE	6880	0,23 %	1 131 220	2 262 440	4 524 880
FEDJE	3120	0,10 %	512 995	1 025 990	2 051 981
FINNØY	59755	1,97 %	9 825 008	19 650 016	39 300 031
FITJAR	15620	0,51 %	2 568 264	5 136 528	10 273 056
FJALER	11700	0,38 %	1 923 732	3 847 464	7 694 927
FJELL	15000	0,49 %	2 466 323	4 932 646	9 865 291
FLAKSTAD	9360	0,31 %	1 538 985	3 077 971	6 155 942
FLATANGER	50920	1,67 %	8 372 344	16 744 687	33 489 375
FLEKKEFJORD	27300	0,90 %	4 488 707	8 977 415	17 954 830
FLORA	37440	1,23 %	6 155 942	12 311 883	24 623 767
FOSNES	12480	0,41 %	2 051 981	4 103 961	8 207 922
FRÆNA	5460	0,18 %	897 741	1 795 483	3 590 966

FRØYA	130260	4,28 %	21 417 547	42 835 094	85 670 188
FUSA	28080	0,92 %	4 616 956	9 233 912	18 467 825
GAIVUOTNA-KÅFJORD	3600	0,12 %	591 917	1 183 835	2 367 670
GILDESKÅL	37380	1,23 %	6 146 076	12 292 153	24 584 305
GISKE	8580	0,28 %	1 410 737	2 821 473	5 642 947
GJEMNES	12480	0,41 %	2 051 981	4 103 961	8 207 922
GLOPPEN	3120	0,10 %	512 995	1 025 990	2 051 981
GRATANGEN	9420	0,31 %	1 548 851	3 097 701	6 195 403
GULEN	42220	1,39 %	6 941 877	13 883 753	27 767 506
HADSEL	35620	1,17 %	5 856 694	11 713 389	23 426 778
HALSA	24960	0,82 %	4 103 961	8 207 922	16 415 844
HAMARØY	7740	0,25 %	1 272 623	2 545 245	5 090 490
HAMMERFEST	35760	1,18 %	5 879 713	11 759 427	23 518 854
HARAM	9360	0,31 %	1 538 985	3 077 971	6 155 942
HARSTAD	40585	1,33 %	6 673 047	13 346 095	26 692 189
HASVIK	7200	0,24 %	1 183 835	2 367 670	4 735 340
HAUGESUND	9540	0,31 %	1 568 581	3 137 163	6 274 325
HEMNE	18720	0,62 %	3 077 971	6 155 942	12 311 883
HERØY I M & R	5460	0,18 %	897 741	1 795 483	3 590 966
HERØY I NORDLAND	18940	0,62 %	3 114 144	6 228 287	12 456 574
HITRA	85540	2,81 %	14 064 617	28 129 233	56 258 467
HJELMELAND	13920	0,46 %	2 288 748	4 577 495	9 154 990
HYLLESTAD	25740	0,85 %	4 232 210	8 464 420	16 928 840
HØYANGER	18720	0,62 %	3 077 971	6 155 942	12 311 883
IBESTAD	31200	1,03 %	5 129 951	10 259 903	20 519 805
JONDAL	15015	0,49 %	2 468 789	4 937 578	9 875 156
KARLSØY	29700	0,98 %	4 883 319	9 766 638	19 533 276
KARMØY	8580	0,28 %	1 410 737	2 821 473	5 642 947
KRISTIANSUND	16542,5	0,54 %	2 719 943	5 439 886	10 879 772
KVALSUND	24120	0,79 %	3 965 847	7 931 694	15 863 388
KVAM	20930	0,69 %	3 441 342	6 882 685	13 765 370
KVINNHERAD	55145	1,81 %	9 067 025	18 134 049	36 268 098
KVITSØY	7200	0,24 %	1 183 835	2 367 670	4 735 340
KVÆFJORD	19590	0,64 %	3 221 018	6 442 035	12 884 070
KVÆNANGEN	27900	0,92 %	4 587 360	9 174 721	18 349 441
LAVANGEN	9000	0,30 %	1 479 794	2 959 587	5 919 175
LEBESBY	20025	0,66 %	3 292 541	6 585 082	13 170 164
LEIRFJORD	3120	0,10 %	512 995	1 025 990	2 051 981
LEKA	28860	0,95 %	4 745 205	9 490 410	18 980 820
LENVIK	24780	0,81 %	4 074 365	8 148 730	16 297 461
LILLESAND	1495	0,05 %	245 810	491 620	983 412
LINDÅS	15760	0,52 %	2 591 283	5 182 566	10 365 133
LOPPA	34079	1,12 %	5 603 321	11 206 642	22 413 284
LURØY	25560	0,84 %	4 202 614	8 405 228	16 810 456
LYNGDAL	2340	0,08 %	384 746	769 493	1 538 985

LYNGEN	5400	0,18 %	887 876	1 775 752	3 551 505
LØDINGEN	19380	0,64 %	3 186 489	6 372 978	12 745 956
MASFJORDEN	8775	0,29 %	1 442 799	2 885 598	5 771 195
MELAND	3900	0,13 %	641 244	1 282 488	2 564 976
MELØY	27480	0,90 %	4 518 303	9 036 607	18 073 213
MIDSUND	17160	0,56 %	2 821 473	5 642 947	11 285 893
MOLDE	3000	0,10 %	493 265	986 529	1 973 058
MOSKENES	1560	0,05 %	256 498	512 995	1 025 990
MÅSØY	15719	0,52 %	2 584 542	5 169 084	10 338 167
NAMSOS	10660	0,35 %	1 752 733	3 505 467	7 010 934
NARVIK	3120	0,10 %	512 995	1 025 990	2 051 981
NESNA	7800	0,26 %	1 282 488	2 564 976	5 129 951
NORDDAL	5460	0,18 %	897 741	1 795 483	3 590 966
NORDKAPP	12760	0,42 %	2 098 019	4 196 037	8 392 074
NORDREISA	12500	0,41 %	2 055 269	4 110 538	8 221 076
NÆRØY	89700	2,95 %	14 748 610	29 497 220	58 994 441
OS I HORDALAND	10920	0,36 %	1 795 483	3 590 966	7 181 932
OSEN	18720	0,62 %	3 077 971	6 155 942	12 311 883
OSTERØY	21060	0,69 %	3 462 717	6 925 434	13 850 869
RADØY	21760	0,72 %	3 577 812	7 155 624	14 311 249
RANA	4680	0,15 %	769 493	1 538 985	3 077 971
RAUMA	6240	0,21 %	1 025 990	2 051 981	4 103 961
RENNESØY	9840	0,32 %	1 617 908	3 235 815	6 471 631
ROAN	17940	0,59 %	2 949 722	5 899 444	11 798 888
RØDØY	37740	1,24 %	6 205 268	12 410 536	24 821 072
SALANGEN	9000	0,30 %	1 479 794	2 959 587	5 919 175
SALTDAL	6240	0,21 %	1 025 990	2 051 981	4 103 961
SAMNANGER	3120	0,10 %	512 995	1 025 990	2 051 981
SANDE I M & R	2340	0,08 %	384 746	769 493	1 538 985
SANDNES	6630	0,22 %	1 090 115	2 180 229	4 360 459
SANDØY	4680	0,15 %	769 493	1 538 985	3 077 971
SELJE	9360	0,31 %	1 538 985	3 077 971	6 155 942
SKJERVØY	44970	1,48 %	7 394 036	14 788 071	29 576 143
SKÅNLAND	17000	0,56 %	2 795 166	5 590 332	11 180 663
SMØLA	58220	1,91 %	9 572 621	19 145 242	38 290 483
SNILLFJORD	28080	0,92 %	4 616 956	9 233 912	18 467 825
SOLUND	30900	1,02 %	5 080 625	10 161 250	20 322 500
SORTLAND	17940	0,59 %	2 949 722	5 899 444	11 798 888
STEIGEN	41100	1,35 %	6 757 724	13 515 449	27 030 898
STORD	3120	0,10 %	512 995	1 025 990	2 051 981
STRAND	7040	0,23 %	1 157 527	2 315 055	4 630 110
STRANDA	7775	0,26 %	1 278 377	2 556 755	5 113 509
SULDAL	9880	0,32 %	1 624 485	3 248 969	6 497 938
SUND	14820	0,49 %	2 436 727	4 873 454	9 746 908
SVEIO	19290	0,63 %	3 171 691	6 343 382	12 686 764

SØMNA	13260	0,44 %	2 180 229	4 360 459	8 720 917
SØRFOLD	20940	0,69 %	3 442 987	6 885 973	13 771 946
SØRREISA	3600	0,12 %	591 917	1 183 835	2 367 670
SØR-VARANGER	17640	0,58 %	2 900 396	5 800 791	11 601 582
TINGVOLL	4680	0,15 %	769 493	1 538 985	3 077 971
TJELDSUND	3120	0,10 %	512 995	1 025 990	2 051 981
TORSKEN	20700	0,68 %	3 403 525	6 807 051	13 614 102
TRANØY	22130	0,73 %	3 638 648	7 277 296	14 554 593
TROMSØ	33175	1,09 %	5 454 684	10 909 368	21 818 735
TRÆNA	5160	0,17 %	848 415	1 696 830	3 393 660
TYSFJORD	31980	1,05 %	5 258 200	10 516 400	21 032 801
TYSNES	35820	1,18 %	5 889 579	11 779 158	23 558 315
TYSVÆR	19200	0,63 %	3 156 893	6 313 786	12 627 573
ULSTEIN	2340	0,08 %	384 746	769 493	1 538 985
UNJARGGA-NESSEBY	14040	0,46 %	2 308 478	4 616 956	9 233 912
VAKSDAL	2340	0,08 %	384 746	769 493	1 538 985
VANYLVEN	10920	0,36 %	1 795 483	3 590 966	7 181 932
VEFSN	3120	0,10 %	512 995	1 025 990	2 051 981
VEGA	9180	0,30 %	1 509 390	3 018 779	6 037 558
VESTNES	9360	0,31 %	1 538 985	3 077 971	6 155 942
VESTVÅGØY	15600	0,51 %	2 564 976	5 129 951	10 259 903
VEVELSTAD	11700	0,38 %	1 923 732	3 847 464	7 694 927
VIKNA	57720	1,90 %	9 490 410	18 980 820	37 961 640
VINDAFJORD	13615	0,45 %	2 238 599	4 477 198	8 954 396
VOLDA	12480	0,41 %	2 051 981	4 103 961	8 207 922
VÅGAN	29250	0,96 %	4 809 329	9 618 659	19 237 318
VÅGSØY	15600	0,51 %	2 564 976	5 129 951	10 259 903
ØKSNES	31680	1,04 %	5 208 874	10 417 747	20 835 495
ØRSTA	11700	0,38 %	1 923 732	3 847 464	7 694 927
ØYGARDEN	24960	0,82 %	4 103 961	8 207 922	16 415 844
ÅFJORD	27300	0,90 %	4 488 707	8 977 415	17 954 830
Totalsum	**3040964,5**	**100,00 %**	**500 000 000**	**1 000 000 000**	**2 000 000 000**

Kilde: Fiskeridirektoratets akvakulturregister. Utskriftsdato 10.11.2015

Nærings- og

fiskeridepartementet

6. januar 2016

Høringsuttalelse – Forslag til innretning på havbruksfondet

Vi viser til høringsbrev fra Nærings- og fiskeridepartementet 10. desember 2015 med forslag til innretning på havbruksfondet. Høringsforslaget er en oppfølging av Meld. St. 16 (2014-2015) hvor Næringskomiteen i sin innstiling til meldingen gikk inn for at 80 % av vederlaget av ny kapasitet skal tilfalle kommunal sektor, mens statens andel skal være 20 %. Høringssvaret er utarbeidet i et samarbeid mellom Nettverket for Kyst- og Fjordkommuner (NFKK) og Sjømat Norge. Disse to organisasjonene representerer majoriteten av kommuner med havbruksaktivitet og selskapene som driver havbruksvirksomhet.

Begge organisasjonen er positive til at Departementet nå etablerer en fast ordning for forvaltning av vederlaget for ny kapasitet og øker inntektsgrunnlaget for kystkommuner med havbruksvirksomhet. Dette er viktig for å sikre at kystsamfunn forblir attraktive bo- og arbeidsplasser, som er en forutsetning for en videreutvikling av havbruksnæringen. Organisasjonene er opptatt av den store betydningen norsk havbruk har i dag både lokalt, regionalt, nasjonalt og internasjonalt. Med Norges naturgitt forutsetninger for å drive med havbruk, levende kystsamfunn langs kysten og gode kunnskapsmiljøer så er det all grunn til å tro at potensialet for å styrke denne posisjonen ytterligere er stor. Den negative økonomiske utviklingen vi har sett i det siste innenfor oljesektoren, samt økende arbeidsledighetstall, understreker ytterligere hvor viktig det er å stimulere utviklingen av andre næringer hvor Norge har et internasjonalt konkurransefortrinn.

I Stortingsmeldingen for Havbruk ble det vist til etableringen av en ordning som skulle gi en økt økonomisk overføring til kommuner med oppdrettsaktivitet. I Stortinget sin behandling av meldingen fattet Stortinget følgende vedtak: *«Stortinget ber regjeringen, i forbindelse med statsbudsjettet for 2016, legge frem forslag om et havbruksfond som skal fordele kommunenes og fylkeskommunenes inntekter fra vederlagene fra nye konsesjoner og vekst på eksisterende, samt legge frem en vurdering av de mest tjenlige fordelingsnøklene for å sikre en rimelig fordeling av inntektene til alle kommuner og fylkeskommuner med oppdrettsvirksomhet.»* NFD har kjørt en prosess med møter og skriftlige innspill i arbeidet med å utarbeide en fordelingsmodell. Både NFKK og Sjømat Norge har hver gitt sine innspill i denne prosessen, men velger likevel å komme med et omforent høringssvar til organiseringen av Havbruksfondet:

Fordelingsnøkkel av midlene

- Prinsipielt mener vi at vederlaget uavkortet skal gå til lokale myndigheter, men for å bidra til en rask og klar avklaring så aksepterer vi at 20% av vederlaget går til staten.
- Hoveddelen, 60 %, bør fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunens andel av total lokalitetskapasitet (les: total MTB på lokalitetsnivå). Organisasjonene mener at dette vil være en rettferdig fordeling hvor de kommunene som har vært gode til å tilrettelegge for havbruksaktivitet tilgodesees med en relativ større andel av midlene enn de kommuner som i

mindre grad har havbruksaktivitet i sitt område. I tillegg til at vi mener at dette gir en rettferdig fordeling, så er dette også en ordning som er enkel å forvalte. Å legge til grunn kun lokaliteter som er i bruk er komplisert og uhensiktsmessig i og med at en lokalitet som ikke benyttes likevel vil representerer et arealbeslag.

- En mindre del, 10 %, fordeles mellom kommunene ut fra den enkelte kommunes andel av nytildelte/utvidede lokaliteter. Denne tildelingen er ment som en kompensasjon for arbeidet med å tilrettelegge for ny havbruksaktivitet i kommunen. Dette kan også være et insitament til å klarere nye og mer egnede lokaliteter på bekostning av mindre gode lokaliteter.
- Det er nå en rekke initiativ til å etablere interkommunale arealplaner. I flere av disse initiativene har fylkeskommunen spilt en viktig rolle. En bedre samordning av arealplaner og andre fellestiltak mellom kommunene vil i fremtiden bli enda viktigere. Med den rollen Fylkeskommunen har i dag med å samordne denne type aktiviteter bør 10 % av midlene gå til fylkeskommunene fordelt ut fra det enkelte fylkes andel av total lokalitetskapasitet. Det bør ligge en forutsetning i tildelingene til fylkeskommunene at midlene skal benyttes i samordning av fellestiltak relatert til havbruksaktivitet, på tvers av kommunegrensene.

Tildeling av midler

- Tildeling av midler fra Havbruksfondet må ikke medføre en avkortning av andre tilskudd/inntektsoverføringer fra staten til kommunene.
- Lokalitetskapasitet per 31.12 skal ligge til grunn for beregning av grunnlaget neste år.
- Vi mener at det vil være uhensiktsmessig med andre utbetalingsordninger enn utbetaling med en gang vederlag for økt kapasitet er innbetalt. Dette er en ordning som forvaltningsmessig er enklest. Denne ordning sikrer også at midlene kommer i bruk og overlater eventuell forvaltning til den enkelte kommune.
- Høringsnotat viser til at den siste tildelingsrunden, med frist 31.12.2016 for innløsning av vederlaget for vekst, ikke vil inngå i den nye ordningen. NFKK og Sjømat Norge har ingen forståelse for dette, og mener bestemt at den kapasitetsøkningen som tildeles etter innføring av denne nye ordningen må inkluderes i det nye havbruksfondet, og komme til utbetaling til kommunene senest innen utgangen av første kvartal 2017.

Havbruk som distriktsnæring har en meget stor andel av arbeidsplasser i lokalsamfunn langs kysten. Det er viktig at lokalsamfunn gjøres mer attraktive for å sikre sysselsetning og bosetning. Bidraget fra vederlaget for vekst vil således være et viktig bidrag til kommunene for at de kan videreutvikle seg med gode tilbud, og med det også legge til rette for videre vekst i havbruksnæringen og verdiskaping for storsamfunnet.

Med hilsen

Ole Haugen
Leder
Nettverket for kyst- og fjordkommuner

Jon Arne Grøttum (sign)
Direktør Havbruk
Sjømat Norge

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Marit Wisløff Norborg	**Arkiv:**	016
Arkivsaksnr.:	16/537		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet Kommunestyret

LOKAL RÅDGIVENDE FOLKEAVSTEMMING - KOMMUNEREFORMEN 2016

Forslag til vedtak:

1. **En lokal rådgivende folkeavstemming i forbindelse med kommunereformen avholdes 23.05.16.**
2. **Formannskapet velges som valgstyre.**
3. **Klageinstans for den lokale folkeavstemmingen er valgstyret.**
4. **Kommunestyret delegerer til valgstyret følgende avgjørelser:**
   - **Fastsetting av forhåndsstemmetidspunkt**
   - **Skjæringsdato for uttrekk av manntallet**
   - **Dato for retting av feil i manntallet**
   - **Om stemmeberettigede i lokal folkeavstemming skal følge valgloven §2 – 2, du må være fylt 18 år innen utgangen av 2016.**
   - **Dato for når manntallet skal legges ut til offentlig ettersyn**
   - **Hvilken steder i kommunen skal manntallet legges ut til offentlig ettersyn**
   - **Frist for ambulerende stemmemottak**
   - **Tidspunkt for stemming ved Frøya sykehjem og Beinskaret.**
   - **Stemmesteder og åpningstider**
   - **Utforming av stemmesedler.**
5. **Kommunestyret delegerer til rådmann å oppnevne stemmemottakere, valgmedarbeidere og tellekorps til lokal folkeavstemming i kommunereformen.**

Saksopplysninger:

Folkeavstemming
Kommunestyret vedtok, 18.06.15 i sak 14/1109 følgende i forhold til kommunereformen – utredningsalternativer:

4. Når kunnskapsgrunnlaget foreligger og før en evt sammenslåing av kommuner vedtas, vil Frøya kommune vurdere om det skal gjennomføres en rådgivende folkeavstemming.

I felles formannskapsmøte mellom Frøya, Hitra og Snillfjord, den. 1. februar 2016, ble Frøya og Hitra formannskap enig og å gjennomføre en felles folkeavstemming 23. mai 2016.

Lokale folkeavstemminger er regulert i kommuneloven § 39b. Valgloven sine føringer gjelder ikke for lokale folkeavstemminger, men Kommunal- og Moderniseringsdepartementet sier at valgloven er et naturlig utgangspunkt, og at valgloven bør gjelde så langt som mulig.

Kommunestyret må selv regulere reglene for folkeavstemming etter kommunelovens § 39b, også regler om hvem som har stemmerett og hvem som kan klage. Kommunen må sikre at det er lagt til rette for allmenn stemmerett og hemmelig valg ved en lokal folkeavstemming.

Valgstyre
Kommunestyret vedtok 05.11.15 følgende:
Frøya kommunestyre velger Frøya formannskap til valgstyre for gjennomføringen av valgene i perioden 2015 2019. Ordføreren velges til valgstyrets leder med varaordføreren som nestleder. Enstemmig.

Vurdering:
Rådmannen anbefaler kommunestyret å følge valgloven i den lokale rådgivende folkeavstemmingen.

Økonomiske konsekvenser:
Det er vanskelig å stipulere de økonomiske konsekvensene ved en folkeavstemming, men vil bli dekket over kommunebudsjettet – kommunereformen prosjektnummer 110009.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Jan Otto Fredagsvik	**Arkiv:**	000
Arkivsaksnr.:	16/551		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

PROFILERING I "FISKE OG HAVBRUK"

Vedtak:
Forslag til vedtak:

Frøya kommune takker ja til profilering og omtale i www.fiskerioghavbruk.no og velger alternativ 2. Kostnadene – kr. 30.475,00 – dekkes over post 14901.1100.120 – reserverte tilleggsbevilgninger, som etter denne bevilgningen vil ha en saldo på kr. 384.270,00.

PROFILERING GJENNOM « FISKERI & HAVBRUK «

Saksopplysninger

Frøya kommune er invitert til samarbeid med tidsskriftet Fiskeri & Havbruk som distribueres gjennom Finansavisen og www.fiskerioghavbruk.no. Her ønsker utgiveren MediaPlanet å samle de mest sentrale aktørene i fiskeri- og havbruksnæringen gjennom å se nærmere på både utvikling, utfordringer og hvordan håndtere en næring i vekst. De ønsker å sette søkelyset mot både sjømatnæringen, bærekraftig havbruk og oppdrett. Bakgrunnen er at Norge er i en omstillingsfase, hvor fiskeri og havbruk vil bli en større og viktigere industri og styrke nasjonens konkurranseevne.

Utgiveren ønsker å rette fokus og oppmerksomhet mot de kommunene som satser aktivt på oppdrettsnæringen, og ønsker på den bakgrunnen å få Frøya kommune med på utgivelsen i februar/mars 2016. de ser for seg at en fra Frøya kommune får uttale seg om satsing på oppdrettsnæring innen kommuner gjennom en redaksjonell spalte, samt en profilering i tilknytning for å synliggjøre Frøya kommune mer direkte. Nedenfor er forslag på en pakkeavtale, som inkluderer en sluttrapport hvor kommunen får måle effekten av kampanjen. Om kommunen er tidlig ute, forespeiles en reduksjon på 50 % ift ordinær pris.

Alternativ 1:

	Listepris	Rabatt
Ny pris		

Kvart (122x182mm) 29.750:- 50%
14.875:-
Digitalpakke Spesial 1.000 10.000:- x
10.000:-
- Garantert 1000 relevante lesere
- 2x exit links
- 1x rektangulær annonse
- 1x liggende banner
- 2x mobilannonser
- Trafikkanalyse/Sluttrapport

Pris inkl.rabatt *50.950*
X 24.875:-

Alternativ 2:

	Listepris	Rabatt
Ny pris		
Tredjedel (251x110mm)	40.950:-	50%
20.475:-		
Digitalpakke Spesial 1.000	10.000:-	
x 10.000:-		

- Garantert 1000 relevante lesere
- 2x exit links
- 1x rektangulær annonse
- 1x liggende banner
- 2x mobilannonser
- Trafikkanalyse/Sluttrapport

Pris inkl.rabatt *50.950* *X*
30.475:-

Vurdering
Rådmannen velger å innstille positivt på dette tilbudet. De politiske føringene i kommunen er klare på at Frøya kommune ønsker å ta del i den veksten som etter all sannsynlighet vil finne sted innenfor havbruk. Det vil også være en god mulighet til å markedsføre det flotte samarbeidet som ligger bak byggingen av Frøya kultur- og kompetansesenter og Blått kompetansesenter.

Det er positivt at vi vil motta en såkalt trafikkanalyse/sluttrapport der effekten av kampanjen er målt.
Alternativ 2 er foreslått på grunnlag av størrelsen på annonsen.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Knut Arne Strømøy	**Arkiv:**	
Arkivsaksnr.:	16/570		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet
Kommunestyret

KOMMUNALT NÆRINGSFOND – HØRING

Vedtak:
Forslag til vedtak:
På bakgrunn av stadig reduserte tildelinger og økt regionalt samarbeid om næringsetableringer ser Frøya kommune positivt på at midlene til næringsfond samles. Frøya kommune forutsetter at det etableres felles kriterier for tildelinger og at saksbehandling gjøres i tråd med «Strategisk næringsplan for Orkdalsregionen» slik at gode forretningsideer kan få støtte som gjør en forskjell.

Vedlegg:

Øvrige dokumenter (ikke vedlagt):
16/570-1 KOMMUNALT NÆRINGSFOND – HØRING

16/570-2 KOMMUNALT NÆRINGSFOND – HØRING

Saksopplysninger:

Fylkesutvalget i Sør-Trøndelag vedtok i møte 26.1.2016 (sak 16/16) «Handlingsprogram for innovasjon og verdiskapning med budsjett for regionale utviklingsmidler 2016. Fylkesrådmannens innstilling i saken omfatter bl.a. et forslag om endring i ordningen om tildeling av midler til kommunale/regionale næringsfond. Komite og fylkesutvalg ønsket å sende forslaget på høring før endelig konklusjon i saken.

«Dagens ordning med kommunale næringsfond er et lavterskeltilbud nært innbyggeren og lokalt næringsliv. Skal vi innføre en ny struktur, bør den ha en dokumentert og bedre effekt og utgjøre en forskjell. Det er stilt spørsmål om Næringshagene får en enda tydeligere rolle som førstelinje ved eks. regionale næringsfond. Dette bør utredes nærmere. Forslag til endringen i ordningen med tildeling av midler til kommunale-/regionale næringsfond som

beskrevet og med de beløp som fremgår av vedlegg 2. sendes på høring til kommuner, regionråd og virkemiddelapparatet».

I nevnte vedlegg sies det til grunn at på grunn av reduksjoner i fylkeskommunens totalramme reduserer Frøyas andel fra kr 550 000 i 2015 til kr. 350 000 i 2016 om midlene legges i et regionalt fond. Fylket sier at en betydelig reduksjon av midlene de siste årene medfører at midlene til den enkelte kommune blir tilsvarende mindre og at det derfor må vurderes om en videreformidling av tidligere ordning vil bidra til en optimal ressursbruk av de regionale midlene.

Siden forrige tildeling er det i Orkdalsregionen utarbeidet en felles næringsplan der Frøya inngår sammen med ni andre kommuner i orkdalsregionen og fylkeskommunen skriver i sitt saksfremlegg at regionen har meddelt en intensjon om en søknad om tildeling av midler til et regionalt næringsfond i 2016 og at dersom dette blir realisert så er det kun 3 kommuner i Sør-Trøndelag som ikke blir omfattet av et regionalt fond. Dette er Oppdal, Selbu og Tydal, videre sies det at Selbu og Tydal har full anledning til deltakelse i det regionale fondet i Værnesregionen, dvs. at det i realiteten bare er Oppdal som faller helt utenfor.

Vurdering:

Tildeling av midler til kommunalt næringsfond er blitt stadig redusert og med en stor søkermasse er det umulig for Frøya kommune å imøtekomme alle gode tiltak. Dagens kommunale fond har en saldo på kr. 1 116 560,77, men dette er midler som allerede er tildelt gjennom vedtak. Pr. i dag har Frøya 10 søknader liggende, søknader det ikke finnes midler til å etterkomme. Total søknadssum er kr. 1 571 500 og søknadssummene ligger mellom 40 000 og 350 000 kroner.

Selv om kommunalt næringsfond er et lavterskeltilbud har de reduserte midlene etter hvert gjort at betydningen er blitt mindre. Mange søknader viser et kapitalbehov det er vanskelig å matche lokalt. En søknad til et regionalt fond vil forhåpentligvis føre til at gode prosjekter kan få mer støtte enn det kan gis lokalt og derigjennom øke mulighetene for solide etableringer. Viser til at fylkesrådmannen foreslår en overføring på kr 3 150 000 til Orkdalsregionen for 2016 (kr.350 000 x 9). Fylkesmannen ønsker videre å oppmuntre til regionalt samarbeid og foreslår derfor et noe mindre beløp for kommuner som velger å stå utenfor, forslaget her er kr 300 000.

Rådmannen viser også til at det i fylkesskriv påpekes at flere og flere har gått over til regionale fond og at Nord-Trøndelag som har innført denne ordningen for et par år siden rapporterer at det har vært vellykket.

Årets tildelinger er satt på vent inntil denne saken er avgjort av Sør-Trøndelag fylke, men for Frøyas del vil det uansett bli viktig at søknader som ligger blir overført til en ny ordning.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Siv-Tove Skarshaug	**Arkiv:**	033
Arkivsaksnr.:	16/306		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

REFERATSAKER

Forslag til vedtak:

Referatene tas til orientering.

Vedlegg:

Brev fra Møre og Romsdal fylkeskommune ang ferje Aure – Hitra.
Referat fra møte i AU Orkdalsregionen 08.01.16.
Protokoll fra styremøte i KonSek 10.12.15.

MINOFAS

Møre og Romsdal fylkeskommune
Fylkeshuset
Postboks 2500

6404 Molde

Att.: fylkesrådmann Ottar Brage Guttelvik

Kjørsvikbugen, 23. november 2015

FERGE AURE-HITRA – ØKONOMISK STØTTE TIL OPPDATERING AV TRAFIKKTALL OG SAMFUNNSØKONOMISKE EFFEKTER

Midt-Norsk Fergeallianse AS (Minofas) eies av kommunene Aure, Hemne, Hitra, Frøya og Kristiansund, samt Kristiansund og Nordmøre Havn IKS, og selskapet har som mål å få etablert fergeforbindelse mellom Kjørsvikbugen i Aure og Laksåvika på Hitra.

Bakgrunnen for denne alliansen er at kommunene ønsker å være pådrivere i arbeidet for å styrke kystregionen sin attraktivitet innen næringsutvikling og bosetting, med vekt på næringer som energi, havbruk og reiseliv.

Å få koblet sammen Nordmøre og øyregionen Hitra/Frøya kommunikasjonsmessig har vært et ønske blant kystregionens næringsliv og innbyggere i lang tid. Det er for tiden store omstillinger på gang i Norge på flere områder, både i forhold til å sikre og videreutvikle et konkurransedyktig næringsliv for fremtiden, samt å skape attraktive bo- og arbeidsmarkedsregioner. Effektive og miljøvennlige kommunikasjonsløsninger er til enhver tid svært viktig for å oppfylle disse målsettingene, og vi mener at en tverrfjords forbindelse over Trondheimsleia er et åpenbart viktig og nyttig samferdselstiltak i vår del av kystnorge.

Tilbake i 2007 fikk Møreforsking Molde AS i oppdrag å utarbeide rapporten:
http://www.moreforsk.no/publikasjoner/rapporter/transportokonomi/ny-ferjeforbindelse-mellom-hitra-og-aure-laksavik-kjorsvikbugen-beregning-av-ettersporselseffekter-og-samfunnsokonomiske-konsekvenser/1094/1630/

Det ble i 2011 også gjennomført et forprosjekt som utredet batteriferge som aktuell løsning i fergesambandet.
http://www.transnova.no/project/forprosjekt-batteridreven-ferge-aure-hitra/

I og med at det har gått en del år siden disse rapportene ble utarbeidet, har vi nå behov for å få oppdatert tallmateriale og samfunnsøkonomiske konsekvenser for fergeforbindelsen, basert på dagens forutsetninger.

Styret i Midt-Norsk Fergeallianse AS har derfor besluttet å forespørre Møre og Romsdal fylkeskommune v/fylkesutvalget om økonomiske støtte til utarbeidelse av en oppdatert rapport fra Møreforsking Molde AS.
Basert på tidligere erfaringstall i forhold til utarbeidelse av denne type rapport, tør vi be om et økonomisk bidrag fra Møre og Romsdal fylkeskommune på kr. 250 000,-.

Vi ser frem til en positiv behandling av vår søknad, og et godt samarbeid med Møre og Romsdal fylkeskommune rundt det videre arbeidet for realisering av ferge Aure-Hitra.

Med vennlig hilsen
Midt-Norsk Fergeallianse AS

Ingunn O. Golmen
styreleder
sign.

Karin Torset
forretningsfører
sign.

Kopi:
Møre og Romsdal fylkeskommune v/fylkesordfører Jon Aasen
Styret i Midt-Norsk Fergeallianse AS:
Ole L. Haugen, nestleder
Kjell Neergaard, styremedlem
Berit Flåmo, styremedlem
Odd Jarle Svanem, styremedlem
Arnt Honstad, styremedlem

Referat møte i AU i Orkdalsregionen

Sted: Ordførers kontor på Orkanger
Tid: 8. januar 2016, 0900-1200

Til stede: Oddbjørn Bang, Berit Flåmo, Petter Lindseth, Jon P. Husby, Ola Øie (vara), Håkon Kibsgaard Jordet (ref), Bjørn Buan var til stede på sak 7 om SiO.
Forfall: Are Hilstad

Sakliste:

1: Innkalling godkjent. Eventuelt ble flyttet til før sak om SiO

2: AU i Orkdalsregionen vedtar å flytte regionrådet sine samferdselsmidler fra Hemne kommune til Orkdal kommune.

3: Strategisk Næringsplan for Orkdalsregionen. Hovedstrategiene i planen ble gjennomgått. Følgende momenter ble diskutert:

- AU foreslår å vurdere å utvide funksjonen regionkonsulenten i Orkdal/Øy-samarbeidet, til å gjelde for andre fagområder for å trekke veksler på allerede oppbygd kompetanse på videre- og etterutdanning. Denne stillingen er i dag på 60% og er lagt til Meldal kommune. Den er støttet med midler fra fylkesmannen. Sykepleierutdanning kan være aktuelt å utvikle innenfor denne stillingen. Det må lages en oversikt over hva kommunene kommer til å mangle på kompetanse fremover. Det må også være et mål å få gi et tilbud til det private næringslivet om videre- og etterutdanning. Ressurssentrene på de videregående skolene må være nøkkelsamarbeidspartnere i dette. Målet må være å senke terskelen mest mulig for å skaffe seg utdanning. Utdanningen må så nærme brukerne som mulig. Viktig å kartlegge og å utvikle tilstrekkelig infrastruktur knyttet til etterutdanning. Det bør opprettes et prosjekt på dette og det hører naturlig inn under SNP. Det må vurderes å søke om skjønnsmidler. Utdanning av flyktninger er også et tema som faller naturlig inn under dette. Oddbjørn Bang tar kontakt med Fylkesmannen for å undersøke om den nevnte regionkonsulentstillingen kan kombineres opp mot andre fagområder. Momenter som ble tatt opp:

- Ved ledig kapasitet kan Næringsalliansen i Orkdalsregionen tilbys sekretærbistand fra Orkdalsregionen for en periode.

- Det stilles spørsmål om kapasiteten i rutenettet til AtB. Fra Frøya uttrykkes det at de har blitt mer lyttet til når det gjelder kollektivtilbudet i øyrekka. Mener dette er personavhengig i organisasjonen til AtB. Det må være et mål å generelt bedre dialogen med AtB.

- Fritidsboliger: Det kunne være ønskelig med link til ledige tomter rundt i kommunene. Det kunne være en felles link på hjemmesidene til kommunene. Ola Øie forteller at de har et prosjekt som heter «Morgendagens Rennebu». www.Hyttetomta.no. Øie undersøker om det er muligheter for andre kommuner enn Rennebu og Oppdal å henge seg på her.

- Orkel på Fannrem utvikler kompaktor for krossing av korn. Dette vil åpne nye muligheter for bruk av korn til dyrefor til en mye lavere kostnad enn å lage kraftfor.

Ole Harris Hansen fra fylkeskommunen var invitert til møte i AU for å orientere om mulighetene for næringsfond. Han beskrev store nedskjæringer i budsjettene til regionale utviklingsmidler fra KMD. Fylkeskommunen får også mye mindre bidrag fra konsesjonskraft - 10 mill mindre i 2016. De budsjetterer dermed med 67 mill i 2016, mot 85 i fjor og 100 mill for to år siden.

Dette medfører at administrasjonen i fylkeskommunen innstiller til komiteen om å kutte direkte næringsfond til kommune, og heller kanalisere midlene til regionrådene. Dette skal behandles i komiteen 22. januar og på budsjettmøte i fylkesutvalget 26. januar.

Sak 4: Samferdsel

Oddbjørn Bang redegjorde for den såkalte Orkdalspakken. Det er stemning i vegvesenet for å lage en KVU for hele det området som er beskrevet i SNP. Målet må være å dette inn i nasjonal transportplan. Området er særlig prioritert i SNP av Orkdalsregionen.

Berit Flåmo er opptatt av hva vi kan gjøre for å påskynde ny bompengesøknad på Laksevegen. Hun skal ha møte med Karin Bjørkhaug om dette under Trøndelagsmøtet.

Sak 5: Mulig innmelding av Orkdalsregionen i Trøndelags Europakontor. Det er nedfelt i SNP at vi skal ha et sterkere engasjement på internasjonale spørsmål. Et nyttig grep for å oppnå dette kunne være å gå inn på eiersiden av Trøndelags Europakontor. En viktig argument for dette vil være at vi får tak i andre nettverk utenom vår egen region. Håkon tar kontakt med Vidar Segtnan på Europakontoret for å høre om han kan være med på neste regionrådsmøte, 5. februar. Det forberedes en sak til dette møte med tanke på innmelding av Orkdalsregionen i Trøndelags Europakontor. Vidar Segtnan inviteres til neste regionrådsmøte for å snakke om Europakontoret.

Sak 6: Bosetting av flyktninger. Orkdal har drevet bosetting av flyktninger lenge, siden tidlig nittitall. Orkdal kommune planlegger å bygge mindre boliger og leiligheter. Privat firma bygger, og kommunen har tildelingsrett. Gunstige ordninger i Husbanken for tiden. Arnt Tronvoll i Orkdal kommunen inviteres på neste regionrådsmøte for å snakke om denne måten å bygge på.

Det bør settes av tid på regionrådmøte til å lufte erfaringer kommunene imellom når det gjelder flyktningerelaterte utfordringer. Det settes av en time til dette.

Eventuelt:

- Høringssvar på Trøndelagsutredningen. Håkon hadde laget et utkast. Det må bygges inn et punkt om verdiskapningen i Orkdalsregionen. Det er viktig å legge vekt på Orkdalregionen i høringen og hvilken betydning kommunesammenslåingen har for vår region.
- Arbeidet med friluftsråd sette på vent inntil arbeidet med SNP har kommet godt i gang.

Sak 7: SiO.

Bjørn Buan gis mandat til utrede ulike eierskapsorganiseringer og han skal ha et utkast klart til møte i AU 4. mars. Buan leverer utkastet til sekretariatet 29. mars for utsendelse til AU.

KONSEK
Kontrollutvalgssekretariat Midt-Norge IKS

Møteprotokoll - Styret

Møtedato/tid:	10.12.2015 kl 10:00-11:30
Møtested:	Quality Panorama Hotel, Tiller

Møtende medlemmer og varamedlemmer:
Oddlaug Børseth Brekken, leder
Arve Slørdahl, nestleder
Anne Sophie Hunstad
Helge Bjørn Bæverfjord
Torbjørn Berglann, vara for Midthjell

Forfall:
Sverre B. Midthjell

Andre møtende:
Eva Bekkavik
Arvid Hanssen

Arkivsak:
15/174

Merknader:
Det fremkom ingen merknader til innkallingen. Det var enighet om å behandle møteplan for 2016 under sak 21, Eventuelt.

Sakliste:

Saksnr.	**Saktittel**
17/15	Godkjenning av protokoll fra styremøte 18.9.15.
18/15	Referatsaker til styremøte 10.12.15.
19/15	Budsjettkontroll pr. 30.11.2015.
20/15	HMS-arbeidet i Konsek per desember 2015.
21/15	Eventuelt.

Sak 17/15 Godkjenning av protokoll fra styremøte 18.9.15.

Saken behandlet i	Møtedato	Saknr
Styret	**10.12.2015**	**17/15**

Innstilling til styret
Protokollen godkjennes.

Behandling:
Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Protokollen godkjennes.

Sak 18/15 Referatsaker til styremøte 10.12.15.

Saken behandlet i	Møtedato	Saknr
Styret	**10.12.2015**	**18/15**

Innstilling til styret
Referatsakene tas til orientering.

Behandling:
Følgende referatsaker ble presentert i møtet:

1. Ressursbruk Konsek per 9.12.15.
2. Ressursfordeling kommuner 2016.
3. Personalsituasjonen Konsek per desember 2015 og fremover i 2016.
4. Kort oppsummering av samling for kontrollutvalg 18.11.15.
5. Orientering om innledende arbeid med ny hjemmeside.

Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Referatsakene tas til orientering.

Sak 19/15 Budsjettkontroll pr. 30.11.2015

Saken behandlet i	Møtedato	Saknr
Styret	**10.12.2015**	**19/15**

Innstilling til styret
Saken tas til orientering.

Behandling:
Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Saken tas til orientering.

Sak 20/15 HMS-arbeidet i Konsek per desember 2015.

Saken behandlet i	Møtedato	Saknr
Styret	**10.12.2015**	**20/15**

Innstilling til styret
Styret ber om at et helhetlig dokumentert HMS-system kommer på plass i løpet av 2016 og inntas som en del av Konsek sitt kvalitetssikringssystem.

Behandling:
Innstillingen ble enstemmig vedtatt.

Vedtak:
Styret ber om at et helhetlig dokumentert HMS-system kommer på plass i løpet av 2016 og inntas som en del av Konsek sitt kvalitetssikringssystem.

Sak 21/15 Eventuelt.

Saken behandlet i	Møtedato	Saknr
Styret	**10.12.2015**	**21/15**

Innstilling til styret
Saken legges fram uten innstilling.

Behandling:
Møteplan styret 2016.

Styret fikk utsendt administrativt utkast til møteplan i epost 9.12.15. Denne ble fremmet som omforent forslag og vedtatt i denne saken.

Omforent forslag:

Styret vedtar følgende møteplan for 2016:

Torsdag 17.mars, fredag 20.mai, fredag 16.september og fredag 16.desember.

Styrets leder gis fullmakt til å endre møteplanen.

Vedtak:
Styret vedtar følgende møteplan for 2016:

Torsdag 17.mars, fredag 20.mai, fredag 16.september og fredag 16.desember.

Styrets leder gis fullmakt til å endre møteplanen.

Dette dokumentet mangler

Referat regionrådsmøte i Orkdalsregionen

Sted: Skaun rådhus
Tid: 5. februar 2016, 0900-1300

Til stede:
Agdenes kommune: Oddvar Indergård, John Ola Selbekk, Arild Røland
Frøya kommune: Berit Flåmo, Marit Wisløff Norborg
Hemne kommune: Odd Jarle Svanem, Torger Aarvaag
Hitra kommune: Jan Askildsen
Meldal kommune: Are Hilstad, Petter Lindseth
Orkdal kommune: Oddbjørn Bang, Svein Henry Berdal
Rennebu: Ola Øie
Rindal: Ola T. Heggem, Birgit Reisch, Line Flåtten
Skaun: Jon P. Husby, Jan-Yngvar Kiel, Knut Nygård
Snillfjord: John Lernes, Nina Astrid Mjør

Sør-Trøndelag fylkeskommune: Karin Bjørkhaug
Sør-Trøndelag fylkeskommune: Jan Grønningen
Fagforbundet: Heidi Olsen
Fagforbundet: Bente Fagerli

Orkdalsregionen: Håkon Kibsgaard Jordet (referent)

Innledere:
Arnt Tronvoll, Orkdal kommune
Arthur Høyen, Orkdal kommune
Vidar Segtnan, Trøndelags Europakontor
Kari Mette Elden, Sør-Trøndelag fylkeskommune

Sakliste

1: Kulturelt innslag

Det ble vist en kortfilm om temaet alzheimer produsert med støtte fra Skaun kommune

2: Innkalling, sakliste og opprop

Godkjent

3: Ordfører Jon. P Husby holdt en kort presentasjon av Skaun kommune

4: Innledning ved regionrådsleder Oddbjørn Bang

Viktig at vi står sammen og har tyngde mot regionale og sentrale myndigheter. Det er avgjørende at Orkdalsregionen har samlet seg om en strategisk næringsplan. Blant annet i samferdselspolitikken er det bra å ha næringsplanen å vise til med at vi står samlet om viktige strategier. Bang ser et utfordringsbilde med flyktninger og nedtur i oljebransjen. Viktig å stå opp mot de brune verdiene

som florerer i media. Veldig viktig at vi møtes i regionrådssammenheng, og har gode holdninger i forhold til våre innbyggere.

5: Kaffepause

6: Bygging av boliger og bosetting av flyktninger. Innledning ved Arnt Tronvoll og Arthur Høyen, Orkdal kommune.

Orkdal har en vesentlig del av befolkningsveksten gjennom flyktninger. Har pr i dag bosatt 450 mennesker med utenlandsk bakgrunn. Tronvoll presiserer at det ikke er en folkevandring det som nå pågår. Orkdal skal bosette 40 flyktninger pr år. Orkdal har en liten flyktningetjeneste og forventer at flyktningene benytter seg av det ordinære tjenesteapparatet som alle andre innbyggere. Viktig å presisere at det er i forhold til flyktningebildet at kommunene har påvirkning og ikke så mye til den ordinære innvandringen som arbeidsinnvandring etc.

Orkdal kommune driver voksenopplæring for Skaun, Meldal og Agdenes, Midtre Gauldal og Snillfjord. I dag er det 104 personer fra 14 land som får undervisning gjennom voksenopplæringa. Skaun og Meldal starter voksenopplæring selv i 2016.

Oppdraget til rådmannen fra kommunestyret er å skaffe boliger gjennom kjøp, bygging eller leie.

Største utfordringen er å skaffe arbeid i den stillingsandel de selv måtte ønske. Kartlegging er nedfelt i introduksjonsloven. Det må dokumenteres ovenfor Fylkesmannen at dette blir gjort. Tronvoll skulle ønske selv flere lavkompetansearbeidsplasser i Orkdal som for eksempel type sentrallager som Trondheim har mye av. Den type arbeidsplasser vil gjøre det lettere å få flyktinger ut i arbeid.

Arthur Høyen presenterte Orkdal kommune sine planer for å bygge boliger for flyktninger og andre vanskeligstilte. Kommunen skal selge tomter hvor de selv har tildelingsrett i 20 år fremover. Kommunen har fokus på å stimulere folk til å kjøpe i stedet for å leie. Se vedlagte presentasjon

7: 1100-1130: Innmelding i Trøndelags Europakontor. Vidar Segtnan, leder for Trøndelags Europakontor

Rundt 300 regioner har egne kontorer i Brussel. 95 prosent av driften av Trøndelags Europakontor kommer fra medlemmene. Fylkeskommunen har største eierandel. Styrelederen kommer fra en av fylkeskommunene. Innflytelsen er vektet etter hvor mye som betales i kontingent. Hovedmålsettingen med TE er å bidra til vekst og utvikling gjennom internasjonalisering, kompetansedeling, nettverksbygging, og nyttiggjøring av de muligheter som ligger i Norges avtaler med andre land i Europa. Se vedlagte presentasjon.

I tillegg annonserte Kari Mette Elden fra fylkeskommunen et seminar som arrangeres med blant annet Orkdalsregionen om muligheter innen interreg og EU. Se vedlegg for program.

Bakgrunn: Det er nedfelt i SNP at vi skal ha et sterkere engasjement på internasjonale spørsmål. Et nyttig grep for å oppnå dette kan være å gå inn på eiersiden av Trøndelags Europakontor. En kan anta en todelt effekt av et slikt medlemskap. Vi får ta del i et nettverk bestående av de andre eierne i Trøndelag og delta på arenaer som vil være nyttig for Orkdalsregionen. Spesielt på næringssiden vil vi tro dette kan være nyttig. Den andre effekten av å være medlem i Europakontoret vil være at vi får bedre informasjon om de mulighetene det ligger i ta del i europeisk samarbeid. Det foregår en del samarbeid ut mot på Europa på utdanningssiden i Orkdalsregionen allerede, spesielt i form av skoleutveksling og reising. Kostnadsantyding pr år er 18 500 EURO.

Forslag til vedtak:

Vi søker om medlemskap i Trøndelags Europakontor så raskt dette lar seg gjøre. Det første året kan finansieres med oppsparte fond i Orkdalsregionen. Medlemskapet heretter betales flatt pr kommune.

Vedtatt.

Lunsj

8: Strategisk Næringsplan for Orkdalsregionen

Jan Grønningen orienterte om bakgrunnen for saken om kommunalt næringsfond. Han sitter i komite for kollektivtrafikk og regional utvikling.
Jan Askildsen mener det burde ha vært en overgangsordning.
Ole Heggem: Rindal har valgt å utsette saken fordi de vil avvente beløpsstørrelse fra STFK. Rindal vil være med videre med SNP.
Are Hilstad: Virkelighetsbildet har endret seg og vi må ta en debatt for hvordan næringsfondet skal innrettes.

Bakgrunn: Strategisk næringsplan er nå ute i kommunene for behandling. Siste kommune ut er 18. februar. Finansieringen av oppfølgingen av næringsplanen er basert på etablering av et regionalt næringsfond med midler fra fylkeskommunen. Saksfremlegget ble skrevet ut fra hvordan innretningen på disse midlene var i høst. Etter det vi forstår har den totale rammen av det som skal brukes på regionale næringsfond fra fylkeskommunen krympet. Det ble derfor fra administrasjonen i fylkeskommunen foreslått en annen innretning på disse midlene som innebar at de skulle gå direkte til regionrådene. For å følge opp arbeidet skal det opprettes et regionalt næringsråd. Næringsrådets oppgaver er å hente innspill til handlingsplaner og tiltak, sikre deltagelse fra berørte miljøer, og sette i gang og gjennomføre utredninger og prosjekter. Det skal ikke være fast ansatte i næringsrådet. Ledelsen i regionrådet vil ha ansvaret for å drive prosjektene i samarbeid med kommunene og næringsrådet. I SNP legges det føringer for sammensetning av næringsrådet. For å sikre kontinuitet i oppfølging av SNP er det viktig at et næringsråd kommer fort på plass. Det er viktig at sammensetningen av næringsrådet får en god faglig og geografisk forankring.

Forslag til vedtak:

1. AU gis mandat til å være valgkomite for næringsråd. Næringsrådet blir valgt på regionrådets møte 18. april 2016 for en periode på to år.

2. Når kommunene har vedtatt SNP og fylkeskommunen har klar en innretning for tildeling av næringsfond, legges forslag til vedtekter for regionalt næringsfond frem for regionrådet.

Vedtatt

9: Trøndelagsutredningen. Se vedleggk

Vedtatt

10: Deltagelse på Trøndelagsdagen.

Bakgrunn: Dette er et årlig arrangement i Trondheim for å koble studenter og næringsliv. Det står i SNP på side 13 at regionen skal ha et program for å synliggjøre jobbmarkedet opp mot studenter i Trondheim. Vi tror dette er en bra arena å være til stede på. Rent konkret handler dette om kjøpe en stand og bemanne denne. Det er avgjørende at det blir gjort et godt forarbeid i form av å kartlegge

ledige stillinger i regionen for å ha noe å tilby potensielle arbeidstakere. Det er vist gjennom undersøkelser at studenter i Trondheim har liten eller ingen kunnskap om vår region og deltagelse på Trønderlagsdagen kan være et lite bidrag i å rette opp dette inntrykket. Næringsalliansen i Orkdalsregionen vil være en viktig medspiller.

Forslag til vedtak: Orkdalsregionen deltar på Trøndelagsdagen i samarbeid med Næringsalliansen i Orkdalsregionen. Dette finansieres av fond inntil næringsfond er avklart.

Vedtatt

11: Åpen post

- SiO. Muntlig status

Oddbjørn Bang orienterte om utredningen som er igangsatt vedrørende eierskapsorganisering av SiO. En ide som har dukket opp er å utrede muligheten for å legge SiO under et utvidet regionråd slik at regionrådet blir generalforsamling og AU blir det daglige styret.

- Samferdsel. Muntlig status

Bang orienterte om det har blitt kalt Orkdalspakken. Essensen er det som står om veier i SNP. Det er ønskelig å slå sammen de ulike gruppene som jobber med de respektive potensielle veiutbyggingene i Orkdalsregionen. Vegvesenet sier at når det blir så omfattende utbygginger basert på bompenger så må det lages en KVU (konseptvalgutredning). Det er ønskelig å få til en forenklet KVU. 19. februar skal det være et møte som vil søke å slå sammen arbeidsgruppene. Det jobbes med å få dette inn på Nasjonal transportplan. Det er ønskelig at ordførerne i de berørte kommunene sitter i den nye arbeidsgruppa.

Fra debatten:

Viktig at delgruppene blir invitert på møte 19. februar.
Krysset på Harangen bør lyssettes. Mange kjører forbi og noen havner på Vinjeøra før man skjønner at man har kjørt for langt.

- Ungt Entreprenørskap

UE inviteres inn til ha seminar for lærerne i forbindelse med yrkesmessene.

Viktig at ordførerne oppmuntrer til bruk av UE.

- Eventuelt

Etterutdanning. Orkdal-Øy. Regionkonsulent i 60% i dag. Kunne det vært et mål å utvide denne stillingen til hundre prosent sånn at den kan dekke etterutdanningsbehov for andre sektorer i kommunene og privat sektor?

Det var ingen har motforestillinger mot at det jobbes videre med dette.

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Siv-Tove Skarshaug	**Arkiv:**	033
Arkivsaksnr.:	16/316		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

ORDFØRERS ORIENTERING

SAKSFRAMLEGG

Saksbehandler:	Siv-Tove Skarshaug	**Arkiv:**	033
Arkivsaksnr.:	16/317		

Saken skal behandles i følgende utvalg:
Formannskapet

RÅDMANNS ORIENTERING